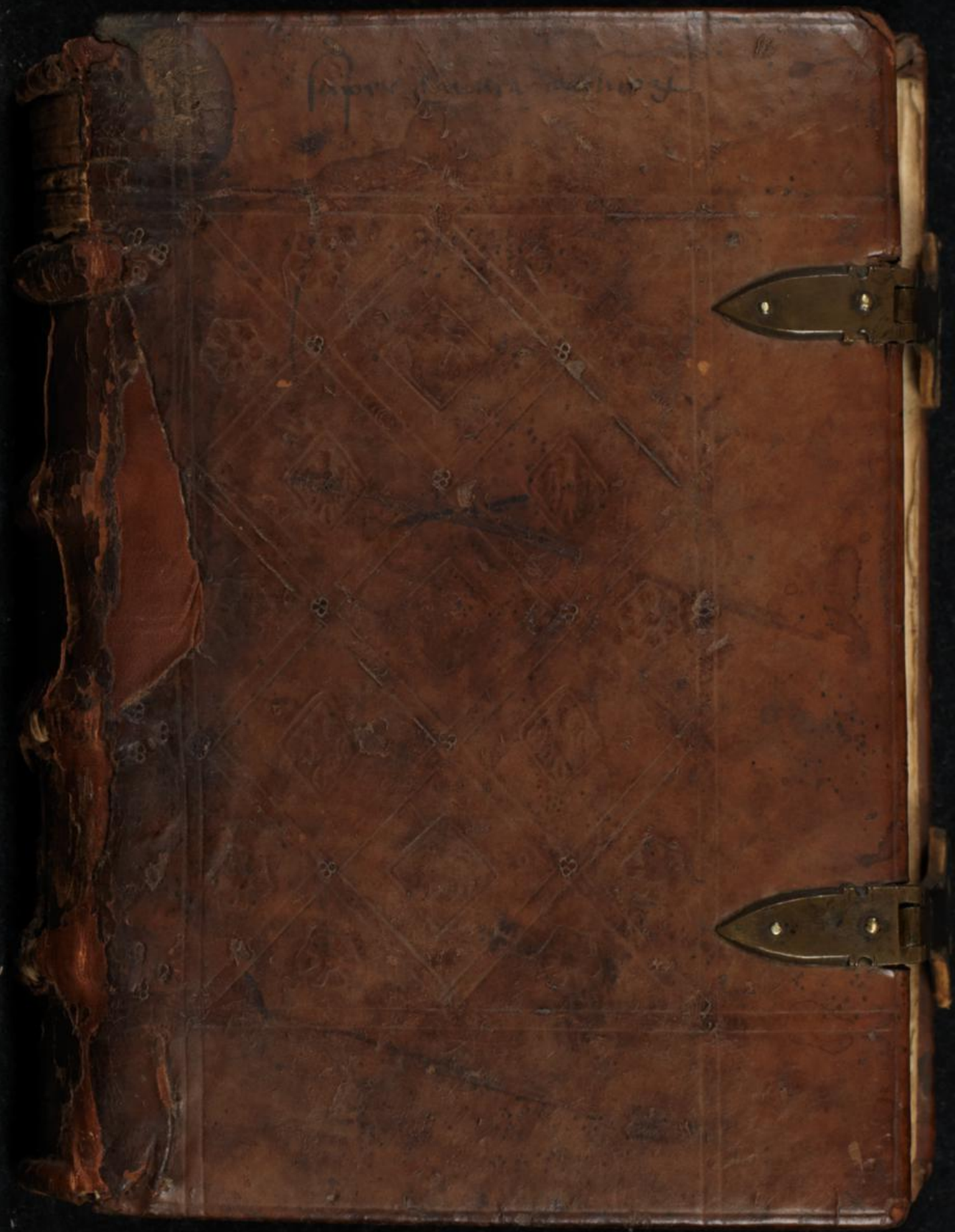

Handwritten text, possibly a title or name, in a cursive script.

Voull. 592
+ Hain *1167

¶ Solenis & de
lūz salomonis q
ca cantonū per
re cernimū. eg
exposita. vna
nis marie zc. o
zuldē dēginis g

¶ *Handwritten text, possibly a signature or date.*

T Solēnis z deuota expositio in
libz salomois qui dicitur Canti
ca canticorū per honorium docto
rē eximium. egregie collecta seu
exposita. vnacū Sigillo btē ōgi
nis marie zc. ob honore filij dei z
eiusdē ōginis genitricis sue

Conuentus S. M. Julii PP. Cuiusdam

Bibel Th. III B 42

2

Prologus bonorij.

Incipit epla bono
rij doctoris eximij sup
cantica canticorum.

Donū sapientie
cū salomōe pos
centi. a vero pa
trifico postulata
desequi. qz prede
cessori tuo bte memorie ve
nerando abbati. **R.** libz
dauid vt cūqz explanau.
poscis a me ymo iubendo
exigis successor eius libz
salomōis tibi explanari
iustū asserēs vt q pū pūis
opus magno sudore elabo
ratū obtuli. tibi qsi filio fi
lij opus stilo elucidatū de
beā offerre. Feci itaqz qd
iussisti. a libz salomōis qui
intitulāt cātica canticorū
mītoz ore celebratū. pau
coz itelledū referatū pla
no stilo referaui. ac opus
desidiosis obscurū. oibus
studiosis spū scō illustrā
te illucidaui. nil mihi pter
solū laborē ascribens. sen
tencias vō autoritati relin
quens.

Explicit epla.

Incipit plogz in libz
salomōis q dicit cātica
canticorum.

In pūcipijs libro
rū tria reqrunē. s.
autor. materia. in
tētio. Autor vt noueris no
mē scriptoris vtz ethice?
an fidelis vtz catholicus
an hereticus fuerit. Mate
ria vt scias vtz de bell an
de nuptijs l de qbus reb?
tractat. Intētio vt agnos
cas vtz rē de qua tractat
suadeat vel dissuadeat. vel
liber leat? qd utilitatis cō
ferat. **A**utor libri huius
ē spū scūs loquēs p v as
sapie salomōe. hui? libri
scriptorē q fuit rex sapien
tissimū? a ppheta pūpuus
Ido nō legit lectio libri sa
lomōis. s. lātō libri sapien
tie. Qui salomō tria volu
mia heroico metro edidit
q a i tres ptes phie. s. ethi
cā phisicā logicā distribu
it. Parabolas nāqz ethice
attribuit. in quib? bonos
mores docuit. vt ibi Audi
fili mi disciplinā pūis tui.
a ne dimittas legez mris
tue. Ecclesiasten aut phisi
A iij.

Prologus

ce assignauit. in quo natu-
ras rerum differuit vt ibi
Oia fluua intrat in mare.
ad locū vñ fluūt reuertūt
aque vt itz fluāt **C**anti-
ca cāticōz logice stulit. in
quib? rōnale aiā p dile-
ctiōe dō iūgi voluit l' dō
cui vt ibi fortis ē vt mors
dilectio **A**q̄ multe nō potu-
erūt extingere caritatem.
Autor est equocū **E**quocū
aut dō qd̄ vñū ē in l'atura
h̄ diuersū in significatiōe.
vt leo **E**st em̄ leo celestis
residēs in celo. ē sp̄d? a leo
terrestris bestia in terra. ē
etiā leo aq̄tilis piscis i aq̄
Est q̄z leo nomē hoīs ap̄li-
ci. s. l' ip̄atoris. est a leo pi-
dura l' sculptura sic a au-
tor ē equocū **E**st aut̄ autor
ciuitatis. i. fundator vt ro-
mulus rome. ē a autor sce-
leris. i. princeps l' signifer
vt iudas xp̄i mortis. ē q̄z
autor libri. i. cōpositor vt
dauid psalterij. plato ty-
mei. **E**t etiā autor cōe ab
augēdo didū. **M**ateria
libri ē sponsus a sponsa. i.
xp̄s a eccia. vt i euāgelio
legit̄. **Q**ui habet sponsam
sp̄sus est. **E**t itē dē v̄gi-

nes exierūt obuiā sp̄so a
sponse **X**p̄s nāqz p sile dō
sponsus qz sic sp̄sus spon-
se carnal'r iūgitur a vñū
cū ea efficit̄. ita xp̄us p as-
sumptā carnē. eccie associ-
atur **E**t ip̄a ei p comestio-
nē corpis ei? incorporat̄ **V**ñ
a corp? eius scribitur cui?
caput ipse legit̄. mēbraqz
eius oēs edēt p fidē a di-
lectiōez ei cōneri. materia
eius sunt **M**ic liber agit
de nuptijs que fiūt q̄tuor
modis. s. hystorice. allego-
rice. tropologicē. anagogi-
ce **J**uxta hystoriā fiūt nup-
cie duobus modis aut car-
nis cōmixtiōe. aut sola de-
sp̄satiōe **S**ola desp̄sati-
ōe vt marci ioseph **C**ar-
nis cōmixtiōe vt solomōis
a filie pharaonis quā sibi
iure copulauit m̄ioij **C**u-
ius demū auro gemisqz de-
corataz edificauit **J**uxta
allegoriā qz fiunt nuptie
duobus modis **V**no quo
v̄bū di carnē sibi iūxit. i.
quo de? humanā naturā
sūpsit. quā in dextera p̄is
exaltatā in solio gl̄ie collo-
cauit **A**lio quo xp̄s de? hō
v̄niuersā ecciam. i. totam

fidelium multitudinē p omni
 xtiōem corpis sui sic facias
 uit. Quā a suo sāguīe sbar
 rauita lauacro baptisim
 tis lauit. a varijs spūs sci
 carismatib? dotauit. **Q**u
 rta tropologiaz etiā fiunt
 nuptie duob? modis Vno
 q̄ aīa xp̄o p dilectōez copu
 lat. Alio q̄ aīa qd̄ ē inferioz
 vis interioris hōis spūi qd̄
 est supioz vis ei? p cōsensū
 diuine legis coniūgit. de q̄ cō
 iugio spiritalis ples. i. bō
 nū opus gignit. **Q**uxta
 Anagogen in bilomin? fis
 unt nuptie duob? modis.
 Vno q̄ xp̄us resurgens a
 morte nou? hō celos ascē
 dit. a multitudinē āgeloz
 sibi sociauit. Alio q̄ ad huc
 p? resurrectōez totā ecciaz
 in visione deitatis sue gl̄e
 copulabit. Tres nuptie le
 gun? in euāgelio p̄ma ibi
Quē ē regnū celoz hōi re
 gi q̄ fecit nuptias filio suo
Quē ibi Vos si les hōib?
 expe?antibus dñm suum
 qn̄ reuertat a nuptijs. **T**er
 tie ibi Et q̄ parate erāt in
 trauerūt cū eo ad nuptias
Primē nuptie erāt qn̄ rex
 sili filio suo xp̄o hūanam

naturam copulauit. vbi
 thalamus vginis vterus
 fuit. de q̄ vt sp̄s de tha
 lamo pcessit. Ad has nup
 tias oēs an̄ legē p̄iarchal
 oēs sub lege p̄phās iuitaz
 uit. **Q**uē nuptie fuerūt
 qn̄ xp̄us nou? hō ad celos
 ascēdit. a multitudinē an
 geloz sibi coniunxit. Ad has
 nuptias oēs getes p apo
 stolos cōuocauit. **T**ertie
 nuptie post iudiciū erūt
 quando per angelos eccle
 siam in celestem iherusalē
 transferet. a in thalamo
 glorie ipsa deitatis visio
 ne sibi coniunget. Ad has
 nuptias per p̄latos eccle
 sie multos volētes intrare
 cōpellit. De hīs nuptijs
 materia huius libri p̄terit
 ideo a epitalamiū. i. nups
 tiale carmē d̄r. **Q**uē
 eius est ecciam l̄ quālibet
 aīam xp̄i sp̄saz sp̄so xp̄o
 per dilectionem coniunge
 re. **Q**ue dilectio in duo dis
 uidit. s. in dilectione dei a
 proximi. **D**ilectio proximi
 ē biformalis. videlicet quod
 tibi nos vis fieri alij ne
 faceris. a quod vltis vt
Aij.

Prologus

faciāt vobis hoīes . facite
eis similiter **D**ilectio dei v
niformis ē . s . vt precepta
eius seruem? vt scribitur
Sci quis diligit me sermo
nem meum fruabit **T**itulus em̄
huius libri est .
Cantica canticorū . i . laus
laudum **D**icut em̄ in lege
q̄dam dicuntē sancta . que
dam vero sancta sanctorū
hīs sacratioza . ita cātica
canticorū dicuntur . qz om
nibus canticis p̄feruntur
Quedam namqz sunt can
tice vidorie . vt **C**antem?
dño . quedaz grāz adōis
vt **E**xultauit cor meum in
domino . **D**ed ista cantica
nuptias xp̄i a ecclesie can
nūt . iteo omnia cantica p̄
cellunt . **N**oc aut̄ distat
inter canticum a carmen
Qd certa lege metri car
men scanditur . Cāticum
vero modulando canitur .
Est aut̄ canticū iocūditas
mentis de eternis . a intel
ligitur bona vita p̄ quam
acquiritur iocūditas eter
ne exultationis **E**t scien
dum qz hec verba . **O**scule
tur me . non sunt canticuz
sed de cantico agunt . quia

bonam vitam iustorū que
in dilectione constat canunt .
Canticum quippe est vita
iustorum . canticum canti
corum est vita perfectorū .
Liber est equiuocū . **E**st
em̄ liber bachus de? vini .
a est liber homo ingenuus
est qz liber interior cortex
q̄ de arbore trahitur . in q̄
antiqui solebant scribere .
vnde a librarij dicebātur
Est enim liber in quo legis
tur **N**ic liber est vnus
de septem agiographie .
Sacra igitur scriptura ē
bipertita . **D**iuidit̄ enim
in veta? a nouum testamen
tum . **V**eteris testamen
ti scriptores fuerunt pro
phete . noui autem testas
menti scriptores apostoli
extiterunt **V**triusqz vere
autor est spiritussandus .
Veteris . vt legit̄ aut sc̄bi
tur **A**udiā qd loquat̄ i me
dominus deus . **N**oui . vt
legitur nō enim vos estis
qui loquimini . s̄ spiritus
patris vestri qui loquitur
in vobis . **V**etus testas
mentum partitur in tria .
In hystoriam . **P**ropheti
am . **A**giographiam **H**y

sup cāntica cānticoꝝ

stōria est que narrat prete-
rita vt genesis. Prophe-
tia est que p̄dicat futura. vt
ysaias. Agiographia est
que tractat eterna. vt da-
uid. **C**ount autem agio-
graphie septem libri qui
coaptantur septez domis
spiritussandī. scilicet iob.
dauid. p̄bole ecclesiastes
cāntica. liber sapientie ec-
clesiasticus. **E**x quibus
Job asseribitur spiritui sa-
pientie. Dauid spiritui in-
tellectus. Parabole spiri-
tui consilij. Ecclesiastes
spiritui fortitudinis. Cā-
ntica spiritui scientie. Liber
sapientie spiritui pietatis
Liber iesu filij si drach sp i-
ritui timoris. **D**e sunt sep-
tem colonne quibz sufful-
ta est magna domus sapi-
entie. **E**t notandum q̄
cāntica spiritui sapientie
assignantur. qz scientia to-
cius scripture cānticis in-
cluditur. **P**reterea notā-
dum q̄ cāntica in quinto
loco agiographie calculū
ponunt. qz mirū quinqz
gradus amoris sunt vicz
vis? a alloquiū. cōtra? a
p̄stula factū. **I**n p̄mis nā

q̄ puella placita visu eli-
git. deū electā amās alloq̄-
tur. **T**ertio blādo cōtadu
āplectit. **Q**uarto oscula? **Q**u-
into res fco pagit. **D**ic-
de? primitiua ecciaz in pa-
triarchis viū predestina-
uit a elegit dum Abrahā
dixit. **I**n semine tuo bene-
dicentur omnes gentes.
In moysē a prophetis
hanc allocutus est dicens
Si feceris que precipio tibi.
dabo tibi terram fluen-
tem lac a mel. **H**anc pres-
sentia assumpte carnis te-
tigit dicēs. **V**enite ad me
omnes qui laboratis a os-
nerati estis a ego reficiam
vos. **Q**uic osculum pre-
buit dum vidor mortis re-
surgens pacem amissam
ei reddidit dicens. **P**ax
vobis. **A**d hoc factum rez-
stat. quod tunc erit quans-
do parado iudicio in gau-
diū dñi sui eaz introducet
dicens. **V**enite bñdci p̄is
mei p̄cipite regnū ab ori-
gine mundi vobis patum
Omnis liber sacre scri-
pture habet proprias dis-
uisiones a p̄puas numeri
significatiōes. **V**erbi grā
A iij

Prologus

Psalterium diuiditur in tria .a. prefert tria seculi tempora .videlicet ante legem .sub lege .sub gratia quibus omnes iusti contra vicia .a. peccata pugnauerunt . quorum vidorias psalmi canunt **Q**ui psalmi in quindecim decadas diuiduntur que vetuli totidem gradus cuiusdam scale ad celum erecte inseruntur . per quam victores de valle lacrimarum scandant ad regna celorum . **V**ic autem liber in quatuor partes diuiditur . q̄a ecclesia sponsa cristi quā canit de quatuor plagis mundi . p̄ quatuor euangelia in thesaurum sponsi colligitur ipso dicente **V**enient a oriente . a meridie . a aquilone . cum abraham . ysaac . a iacob . in regno celorum **A**b oriente est sponsa adducta quando multitudo electorum ante legem in fidem patriarcharum ē electa . qui crediderunt hoc p̄missum **I**n semine tuo benedicentur omnes gentes id est in christo . **A**meri

die est sponsa adducta quā turba populorum sub lege in fidem prophetarum est collecta . qui crediderunt hoc futurum . **E**cce virgo concipiet a pariet filium a vocabitur nomen eius emanuel . id est nobiscum deus . quod fuit deus homo christus . **A**b occidente sponsa ē adducta . quando multitudo gentium sub gratia per apostolos ad fidem cristi est attracta **A**b aquilone sponsa adducitur quando sub antipodibus turba infidelium ad fidem conuertitur . **A**lter per orientem puerilis etas . p̄ meridiem iuuenilis etas . per occidentem senilis . per aquilonem decrepita accipitur . de quibus multitudo magna quotidie per fidem a dilectionem in amplexum sponsi colligitur . **Q**ue diuisio in ipso libro per quatuor personas diuiditur quibus vnaqueque pars assignatur scilicet p̄ filiam pharaonis . per filiam regis babilonis p̄ sunamitam . per mādrazoram **Q**uarum due existunt in re

sup cantica canticorū

due in significatione.

Nam filia pharaonis realiter est salomoni in coniugio coniuncta et copulata. et regina austri. que filia regis babi lomis figuratiter dicitur. realiter in templum domini venit auro et argento et gemmis adorata. **C**unamitis autez et mandragora. hoc est puella sine capite. per sola significatione ponuntur.

Filia pharaonis in curru ab oriente est adducta. Regina austri in camelis a meridie adducta est.

Cunamitis ab occidente in quadriga aminadab est adducta. Mandragora ab aquilone de agris est collecta. et in manibus aduecta.

Filia pharaonis gens hebreica fuit. que sub impio pharaonis nata creuit hanc salomon sibi sociavit quando dominus vineam de egipto transtulit et in iuda plantavit. hec in curru sponso adducit. quia in lege ad cultum veri dei perducitur. sed ipsa currum dei deseruit. et currus pharaonis ascendit. dum plebs hebreica

lege dei derelicta iussu principum suorum ydolatriam arripuit. Reges namque et sacerdotes israel currus pharaonis fuerunt. et cum egiptiaca ydolatriam per aureos vitulos in betel populo dei induxerunt. **Q**uidam pharao dicit denudans et dissipans. et est dyabolus qui eos cultu diuino denudavit. varijs erroribus dissipavit. Porro hec sponsa ab oriente venit. quia primo in mundo cultum dei suscepit ipsa quoque solem iusticie hinc carnem protulit. **F**ilia regis babi lomis id est diaboli. est gentilitas. babilon etiam dicit confusio. et est hic mundus in quo multis peccatis confusus est genus humanum. **D**uius rex est diabolus. qui imperat omnibus in peccatis confusis. **C**uius filia est gentilitas in confusione ydolatrie nata. **H**ec facta regina austri. venit ad salomonem. quia spiritu sancto quem auster significat illustrata venit in celis regnatura ad verum pacificum christum. **Q**ui eam in templum domini ad

Diologus

vixit. qz xpus ea tēplum
dei vni fecit. **H**ec aurū a
gemmas in ornatum tem
pli attulit. qz sapia a orna
mento vtutū domū dei. i.
seipam ornauit. **V**enit autē
veta in camel. qz docta a
pbis. q̄ ad viles artes do
cendas vt cameli ad one
ra portāda abiles. h̄ p̄tis
distorti erant a difformes
hec q̄si de meridie ad spon
sum venit quia de feruore
mūdane glorie ad xpi cul
tū se contulit. **U**nanimis
autem de occidēte venit in
quadriga aminadab. **U**
na em̄ est ciuitas de q̄ illa
sunamitis fuit cuius filiū
belize? a morte suscitauit.
qz pzi? suū cū baculo mi
sit. h̄ mortuū suscitare nō
potuit. **V**enit belizeus a al
similatus ē mortuo a sur
rexit cōtinuo. **D**ic mortuus
fecit genus humanū. **V**er
uus qui baculū super mor
tuū posuit mopses fuit. q̄
legis baculū sup mortuos
in peccatis posuit que eos
magis oppressit non refu
citauit. **B**elizeus qui dicit
dei mei salus est xps. nob̄
a deo datus salus. hic in si

militudine hoim mortalis
factus. mortuū suscitauit
humanū genus. **P**orro su
namitis dicit captiua. a ē si
nagoga adhuc impfidia
a dyabolo captiuata. **H**ec
ab occidēte spōso adducit
qz in fine mūdi ad fidem
xpi conuertet. **E**t hoc in q̄
driga aminadab. **A**mina
dab erat sacerdos in cui?
q̄driga archa in ibrl̄m est
reducta. olim ab allophib̄
capta. **A**rchā de iuda ad
gentes venit. qn̄ xps de si
nagoga ad ecciam se con
tulit. **A**rchā ^{ad} ibrl̄z red
cet. qn̄ sub helya a enoch
xps ad iudeam iam cōuer
sam reuertet. **A**minadab
qui dicit p̄lus meus spō
taneus xps est. q̄ sponta
nea morte p̄lo oblat? est.
Qui? quadriga est euā
gelium. inuectus est p̄ mū
dum. **R**ote hui? quadrige
sunt quatuor euangeliste.
Equi autē sunt apostoli qui
hanc quadrigaz traxerūt
dum euangelium xpi per
mundū p̄dicauerunt. **V**n
de scribitur. **A**scendes sup
equos tuos. a quadrige
tue saluatio. **S**uper hanc

Incipit Alius

quadriga; sunamitis spō
so adducit. quando syna
goga p euangeliū in xp̄i
confortium recipitur.

Wandragora v̄o hoc ē pu
ella sine capite Venit ab
aquilone Wandragora ē
herba formā hominis ha
bens s̄ capite carens. Et
multitudo infidelium itel
ligitur post anti xp̄m Cui
mādragore caput est am
putatum dū anti xp̄s occi
ditur. qui caput omnium
malorum scribitur q̄ tunc
ad verum caput recurrit
ab aquilone id est de infi
delitate. a subdit ei in san
ctitate. Nec de agro colli
gitur. quia de toto mūdo
hoc turba congregatur.

In manibus apportabit.
quia per opera visa eccle
sie associabitur. In hijs
quatuor speciebus materia
huius libri versatur.

Veries autem totius con
textionis libri huiusmodi

¶ Explicit Prologus
doctoris eximij super
cantica canticoꝝ.

Incipit Alius Pro
logus bonn̄i doctoris
eximij sup cantica cā
ticorum.

Imp̄rator su
perne reipubli
ce volens habe
re heredem ge
nuit sibi filium
coequalem. hunc constitu
it heredem vniuersorum
per quem fecit a secula.
Qui vt filios posset habe
re regni coheredes. despō
savit ei pater reginam a
concubinam id est angeli
cam a humanam naturā
Interea quidā princeps
tyrannidem arripuit. a si
milis altissimo esse voluit
Cuius tyrannidi regina
consensit. imparatorem
deserēs. tyranno adhesit
A quo polluta adulterio
priuata est regni solio. a
cum eodem tyranno eter
no dampnata exilio.
Cui mox concubina est in

Prologus honoꝝij.

digmitate prelata regniq;
corone attitulata. **Q**ue co
rona tunc ideo est dilata
q; nondū erat perfecte or
nata. **D**ummus autem or
natus humane nature est
obia diuini mādati Regis
ergo filius electam ad re
gni coronam in paradiso
quali in cubiculo ornāda;
collocauit. materia; orna
tus preceptum dedit mā
dans vt se obedientia or
naret. spondēs q; ornata
in aulam a cōsortiū regni
recipet. **H**oc emula ei? vi
dens a inuidens. tacta do
lore cordis intrinsecus. in
feriorē sibi in digmitate p̄
ferri. se glia a honore pri
uari. icautam callide dece
pit. ornatū obie nō sibi p̄
desse h̄ magis obesse retu
lit. ornatuz heu a decepta
accepit. dū eā sibi magis
q̄ deo obedire persuasit.
Vnde sponsus offesus. q;
a se datū ornatū abieciisset
p̄mo emule sue a se repu
diata dedisset. de cubiculo
p̄disi eam expulit. grām
suam tam diu interdixit.
donec amissū ornatum ab
emula reciperet. a sic gra

tiam sponsi a coronam re
gni speraret. **h**o: autem de
buit fieri vicij; a occupisē
cijs resistēdo. a mandatis
dei vsq; ad mortem obedi
endo. hunc obedientie or
natum tunc humana na
tura recepit. quando cris
tus obediens patri vsq;
ad mortem fuit. hoc ē obe
dientiam deo debitam taz
fortiter homo factus tenu
it q; nec morte supatus eā
deseruit. **H**unc ornatum
sic receptuz tam firmiter
sponsa postea retinuit. q;
nec mille mortibus ab ea
eripi potuit. **I**n paradiso
igitur expulsus. pro recipiē
do ornatu in mundo erra
bat. quia adhuc nec legē
nec doctorem habebat.
Hanc gigantes quasi las
trones ab emula eius im
missi magis in deuium de
dixerunt a multis vicio
rum sordibus polluerunt
Cuius miserij; sp̄sus cō
dolens hostes eius dilu
uio deleuit. **I**psam vero
noe quasi pedagogo cu
stodiendam tradidit. **Q**ui
noe eam arche quasi scho
lis erudiendam inclusit.

in q̄ inter mūda a imūda
 aīalia pauco nūo delicuit
Ibi ē docta q̄ noe figuraz
 futuri xp̄i. archa vō tppū
 future eccie preferret. aīa
 lia mūda eēnt licite diugio
 vtentes. imūda aīalia illi
 cite se polluētes. diluuium
 aut significaz baptisimū
 q̄ eēt p̄ditō p̄dōꝝ. saluatō
 iustoz. cornus de archa e.
 gressus a nō reuersus eēnt
 heretici futuri de eccia e.
 grediētes āplius nō reuer
 suri **C**olūba vero cū oliua
 reuersa grā sc̄i sp̄s eccie
 imissa. v̄l simplices lapsi
 ad p̄maz ouersi **D**einde
 instmāu emule eius hostes
 turri edificāt de qua eam
 publice impugnāt. a ab a
 more sp̄si ad āplexū ad
 ulterī sez a cultura dei ad
 cultū ydoli melinant **D**ed
 ei laborāti sponsus affuit
 linguas hostiū diuidēs cō
 fudit eāq̄ sub custodia a
 brabe aīa sui in sara cōmi
 sit. q̄ eā de mesopotāia du
 cens in terrā reprobmissio
 nis **I**n q̄ audire meruit.
 in semie tuo b̄ndicent̄ oēs
 gētes. **E**t itez **P**ossidebit
 semē tuum portas inimicoꝝ

suoz. ibiq̄ genuit ysaac
 herede mundi **I**bi dicit q̄
 Abrahā qd̄ sonat p̄ mul
 taz gentiū xp̄m futurum
 p̄em oim gentiū credētū
 p̄figuraret **E**t sara qd̄ d̄
 princeps eccliam expmēt
 q̄ principatū emule sue in
 celo obtineret. a q̄ semen
 abrahe xp̄s sp̄sus suꝝ fo
 ret. in q̄ oēs gētes b̄ndicē
 de essent. **P**orte aut̄ mimi
 coꝝ essent loca lapsoz an
 geloz. in qb̄ ip̄a locanda
 esset **E**t ysaac qd̄ d̄: gaudi
 um significaret efnū gau
 diū. qd̄ in hereditate p̄
 peret. **M**esopotāia vō qd̄
 sonat inf̄ flua fluxe diuis
 cie sc̄li. a labētes mūdi ho
 nores essent. de q̄bus xp̄s
 ecciaz eduxit. a i frā repro
 missiois. i. in paradisū intro
 duxit **V**na pcurator abra
 he eandē in rebecca de mes
 opotamia ysaac adduxit
 qui eā in cōiugium sūpsit.
 a duos filios genuit. vnū
 qui a p̄re benedicatur al
 terū qui reprobatur. **C**ui
 rebecca etiaz a domino di
 citur **D**ue gentes in vtero
 tuo sunt. a duo populi
 de vtero tuo diuidentur.

super cātica cāticōꝝ

p̄lus q̄ populū supabit.
 a maior seruit minori **Qui**
 p̄curator figurā doctōꝝ p̄
 tulit q̄ rebecca q̄ paciētiaꝝ
 sonat. i. ecciāz m̄lta p̄ cri-
 sto passuram de mesopota-
 mia. i. defluxis rebus seli
 educaz. ad p̄saac q̄d gau-
 diū dz. i. ad x̄pm v̄ꝝ gau-
 diū p̄duerēt. **Duo** filij sūt
 duo ordies eccie. s. clerica-
 lis q̄ ad diuina officia b̄n-
 dicitur. laycal q̄ ab hoc of-
 ficio arceat. **Duo** p̄li sunt
 spirituales a carnales in ec-
 clesia **Ex** q̄b? carnal ma-
 ior nūo fuit spiritali mino-
 ri nūo. **Demde** in lya a ra-
 chel iacob comēdatur. q̄ꝝ
 vna fecūda. altra diu steri-
 rilis fuit. demū illū genuit
 qui egiptū a piculo famis
 saluauit. v̄nā saluator mū-
 di dictus ē **Jacob** q̄ dz lus-
 dator vel vidēs deū ē x̄ps
 qui cū dyabolo p̄ sp̄sa lu-
 damē m̄nta vicit. a sp̄ deū
 p̄ꝝ videt **Due** sozores sūt
 due vite in eccia **Adā**. s. a
 cōtēplatiua **Adā** fecūda in
 carnalib? cōtēplatiua ste-
 rilis in sp̄ualib? .cui t̄n fi-
 lius erit q̄ mundū a fame
 v̄bi dei saluauit. verus sal-

uator mūdi. **Post** hec fas-
 mē passa egiptū ingredit̄
 a pharaōe fuituti subijc̄t
 cui clamāti moyses doctōꝝ
 ac duātor in auxiliū mittit̄
Qui sanguinez agni eā de
 egipto redemit. cū spolijs
 egipti p̄ mare rubꝝ edu-
 cit. hostes insequētes sub-
 merisit. i. deserto dina lege
 ibuit. tabernaculū de spoz-
 lijs egipti farit. pane celi
 a aq̄ de petra p̄ducta refi-
 cit **Quā** ihesus naue susci-
 piēs. in terrā repromissio-
 nis itroduct̄ **Dei** v̄tis hoz-
 stib? terrā eoz̄ i possessioz-
 nē ei distribuit. **Per** hec ē
 docta qz famē v̄bi dei paci-
 ens obscure phōꝝ doctri-
 ne esset iuolueda. a sic a di-
 abolo m̄ltis errorib? subi-
 enda. donec verus doctōꝝ
 x̄ps aduēiret q̄ eā sāguis-
 ne suo q̄si agni imaculati
 de errore a p̄tate dyaboli
 redimēt **Qui** v̄iens bap-
 tismate eā abluit p̄tā q̄si
 hostes in mari obruit. euā-
 gelica doctriua erudiuit
 corpe a sanguine suo refes-
 cit. secularē sapiāz q̄si spo-
 lia egipti in arma iusticie
 cōuertit dū p̄ hāc oītra bez

Prologus.

refes pugnare eā docuit.
Quā adhuc verus iherus
id est saluator in terraz re
pmissiois. i. in paradisu in
troducet. a hostibus ei. s.
demoibus a persecutoribus
dāpnatis. māliōes regni
celestis cuiq; p meritis di
stribuet. **P**ro hac q; spō
sa sampson gaze includit
ab hostib; obsidetur. h; fra
ctis foribus a p territū ho
stibus victor egreditur. a
mōtis cacumie excipitur.
sampsō qd d; sol. ē xpūs
sol iusticie. q; p spōsa ecclia
sepulchro l' inferno inclus
ditur. a custodib; obsideē
h; portas inferni cstringēs
dēones pterruit. de sepul
chro surgēs milites fuga
uit. celi cacumen victor pe
netrauit. **H**āc nihilomi
nus dauid in solario deā
bulans vidit nudā. vrie
ciūdā doluit. q; occiso eā
sibi copulauit de q; vas sa
pientie genuit. **D**avid qd
d; desiderabilis ē xpūs tot;
desiderabil' q; in solario ce
li in p'ris gloria manēs gē
tilitate v'utibus a stola i
mortalitatis denudatā vi
dit dyabolo sociatā doluit

Vrias d; em lux dei mei.
a sciat dyabolū. q; se trāssi
gurat in angelū lucis hūc
q; in ydolatria ense p'dica
tiōis occidit eccliam sibi so
ciās. filios ex ea sapie ama
tores genuit. **Q**ui d; oia
misteria spōsa sponse xpi
sc; a ecclie in psalterio deca
cordo p'cinuit. **E**t xpūs sensū
ecclie aperuit. vt intelligēt
oia q; i. lege a p'p'bis a psal
mis de eo scripta sunt.

Post dauid hāc Salomō
in filia pharaonis sibi cor
pulauit hāc in regina au
stri in tēplo d'ni suscipiēs
multis munerib; dotauit.
Qd templū ipē de tribus
maneris. s. de scāis lapi
dibus. de lignis cedumis.
de puro auro edificauit.
Hancq; in pabolis ethicā
in ecclia p'pheticā. in cāti
cis theologicā docuit. **S**a
lomon qd sonat pacificus
est xpūs par vera. oia in ce
lis a in tris pacificās. qui
p'mitiuā eccliam de egyp
to venientē q; filiā phara
onis sibi in fide copulauit.
Ecciaz de gētib; venientē
q; si reginā austri suscipiēs
sue fidei associauit. quā va

Diologus

rijs carismatibus dotauit
Hanc qz in tēplo celi reci
piet. qd de trib? manerijs
viz de trib? ordibus scōz
id ē cōiugatis cōtinētibus
a v̄ginibus cōstruet **C**on
iugati q̄ppe in eccia sūt q̄si
lapides secti. q̄ sunt in sex
opibus mie p̄fecti. **C**ontinē
ntes sūt vt ligna cedri
na. qz opa sunt iputribi
lia **V**irgines aut vt auz pu
rū sunt. q̄ pura castitate q̄
vera caritate fulgescunt.
Huc multa in pabolis lo
cutus est vt scribit **L**oque
batur ihesus turb̄ in pabo
lis **M**ulta de naturis ei dis
seruit. theologicā p̄ oīa p̄
tulit cū celestia docuit **D**e
inde sp̄sa in babilonē cap
ptiuat. h̄ a r̄ge cyro agnos
mēto xpo a captiuitate la
ratur **E**t a ihesu sacerdote
ad ihrlm̄ r̄uocat **P**er hoc
docet qz eccia in membris
suis in multas hereses a
varia vicia captiua d̄z in
quibus corā deo a angelis
ofunditur h̄ p̄mitēs a xpo
ihesu vero sac̄dote soluta.
ad ihrlm̄. i. ecciam p̄ ad ce
lestē ihrlm̄ reuertit **P**ro
bac machabei vsqz ad

mortem certauerūt a mar
tires p̄ eccia sanguine fu
derūt **P**ost tot a tāta ma
la. post tot a tātos labores
post tot a tātas miseras.
ipe sp̄sus sponsam suam
in piculis cōstitutā visita
uit amissum ornatu obia
sua r̄ceptā r̄didit baptis
mate a sordib? abluir. do
ctrimis. signis. a exemplis
vestiuit **V**itulū sagmatuz
hoc ē seipm̄ ad cōiuuiū ei?
occidi permisit. sanguine
suo eaz ornauit. signo cru
cis cōsignauit **P**aranym
pbis. i. apl̄is eā cōmenda
uit ip̄e parare nuptias in
celū abiit **P**orro panym
pbi susceptaz signis a do
ctrimis vsqz ad ipam mor
tez decorauerūt. martires
eoz successores saguie suo
eā illustrauerūt. doctores
multis scripturis eā orna
uerūt **P**erfecte aut orna
tā freq̄ntia angeloz hanc
sponso in celeste aulā coro
nandā adducet. quā in so
lio gl̄e collocatā cobēdem
regni sui faciet **E**t hoc
mognope notādū. qz mul
tis mal̄ eā tyrānuū a emu
la ei? sepe tēptauerūt. quot

super canticam canticorum.

modis quot dolis. quot in
 si dijs. quot artibus? ea ab a
 more spoli auertere cona
 ti sunt a no valuerunt. Et
 vt pauca de pluribus repli
 ce In primis ei? significat
 abel inuidiose strauerunt.
 p gigantes multa nepha
 ria ei intulerunt. p iarchas
 vo varijs modis afflixerunt
 Ioseph allunū ei? p frēs
 veditū carceri mēdaciter
 incluserunt ipam in egipto
 pegrinate varijs cruciati
 bus p pharaonē a ei? po
 pulū afflixerunt. a filios
 ei? crudeliter necauerunt
De egipto egrediētem
 os filijs a armis ipioꝝ ipu
 gnauerūt. in terrā pmissi
 omis positā sub iudicijs
 a regibus? mltis bellis vera
 uerūt. pphās ei? diuersis
 penis occiderūt. Machabe
 os crudeliter lacerauerūt. sū
 aplis a eoz successoribus
 oia mēbra eccie exq̄litis a
 in auditis penis p iudeos
 a gentiles disceperunt.
 mille mortibus? necauerunt
 demū p hereticos falso do
 gmate. p falsos xpianos
 simulatione vbiq; veraue
 runt. Et in hijs oib? ei nō

preualuerūt **A**dbuc sub
 antixpo eoz oibus modis
 tēptacionū instabūt vt eā
 ab amore sponsi auertāt.
 vt pmissam coronā pdāt
 a mīme pualebūt qz ipa e
 ternā gl̄iam p patientia
 ipi vo eternū supplicij p
 inuidia subibūt. **H**ac ad
 buc puulā ante legē p iar
 che figuris de xpo erudie
 rūt sub lege pphete sc̄ptu
 ris ad honestatē iformaue
 rūt. **H**ac nubilem sub gr̄a
 apli signis doctrinis a exē
 plis ornaueūt hāc ad huc
 chorus āgeloz in leticia a
 exultatiōe adducet in tem
 plū regis. quā rex gl̄e gl̄a
 a honore coronabit. i thala
 mo gaudijs copulabit. qñ
 ei seipm vt est p̄i coeq̄lis
 manifestabit. **Q**ui? sex
 etatū incrementū p diuersa
 sc̄li tpa distinguit. **N**ā in
 fanciā eius fuit ab adam
 vsq; ad noe. ei? puericia
 a noe vsq; ad abrahā. ei?
 adoleſcentia abrahā vsq;
 ad dō. ei? iuuet? a dō vsq;
 qz ad captitatē babilonie
Ei? senect? a captitate ba
 bilone vsq; ad xpm. Eius
 decerepita a xpo vsq; ad fi
 B i

Prologus

nē mūdi ¶ De hijs adib?
de hijs etatib? d hijs tem
porib?. talis spōse 3terit li
ber hui? scripture ¶ Nec
hoc ptereūdu q̄ filia pha
raonis habet in comitatu
p̄iarchas a p̄hās a oēs
iustos ab abel vsq; ad la
tronē. Filia aut̄ regis ba
bilonis habet in comitatu
apostolos martires con
fessores v̄giēs a oēs elcōs
a cēturione q̄ dixit in euan
gelio. ¶ Vē fili? dei erat iste
vsq; ad helyam a enoch.
¶ Cunamitis vere hz in co
mitatu oēs q̄ s̄b p̄dicatiōe
helve a enoch a s̄b p̄secuti
one antix̄pi p̄ xp̄o sangui
nē fuderit. l̄ in s̄id̄ xp̄i abi
erit. ¶ Wādragoza aut̄ hz
ī comitatu oēs q̄ post mor
tē antix̄pi p̄ totū orbē ad
p̄miam ouersi fuerit. His
talif̄ p̄libatis ad ip̄az l̄raz
accedam? cuius accessus
talis est.

¶ Explicit plog? honozij
in expositione super can
tica.

Filius regis iherl̄m
despōsavit sibi filiā
regis babilois per
q̄tuor nūcios Quibus illa

rūdit Quis ē dñs v̄r At il
li Dñs n̄r ē rex regū dñs
dñandū rex gl̄ea p̄iceps
pacis Et illa Est pulcher.
At illi Eius pulchritudinē
sol a luna mirāt. qz ē speci
osus forma p̄ filijs hoīm.
a tot? desiderabil. in quē
āgeli desiderāt p̄spicē. Et
illa Est potēs Et illi. ptās
eius a mari vsq; ad mare
Et illa. est diues. a illi. glo
ria a diuicie in domo eius
a torrēte voluptatis pota
bit eis. Et illa honozatur
muneribus. At illi Reges
tharsis a isule munera of
ferēt. reges arabū a saba
dona adducēt Et illa Que
est ei? seruitus Et illi Oēs
gētes huiūt ei. (a illa) q̄ est
laus eius. a illi) oēs gētes
magnificāt eū ¶ Vñs aus
ditis rūdit. ipē dñs v̄r ve
niat a osculet me osculo os
ris sui. a loq̄t̄ mibi q̄ sibi
placeāt. a faciā volūtatez
ei?. ¶ Rex celestis iherl̄m ē
deus. cui? fili? ē xp̄s. Rex
babilois hui? mūdi ē d̄ps
abol?. v̄t scribit̄ princeps
huius mūdi iudicatus est.
¶ Huius filia fuit humana
natura. imitacione p̄dī fa

Primum

¶ Quatuor quippe mo-
dis dicitur pater in scripturis. du-
obus generatione a duobus
imitatione Generatione dicitur
adā pater hūani generis
a abrahā pater p̄ isaac Imita-
tione dicitur deus pater iustorum ut
ibi. Estote perfecti ut sitis fili-
i patris vestri qui in celis est
Et iterum unus est pater unus
qui in celis est Ite imitatio-
ne dicitur dyabolus pater ma-
lorum ut ibi Vos ex parte dya-
bolorum estis Nunc imitatio in
malo hūana natura facta
est filia eius **¶** Hanc fili-
am dei desponsavit dum pater
eius innotuit quia humana
natura in se assumere dis-
posuit Internuncios misit
dum prophetas hoc hūano ge-
neri nunciare voluit Qui quia
si p̄nuncij facti sunt dum glo-
riam regni eius a potentia
a alia insignia in mundo p̄-
conati sunt **¶** Quia duobus
modis sponsa christi accipitur. s-
cilicet hūana caro quae accepit
a ecclesia quae sibi incorporavit.
Hūana quippe natura ei
nupsit dum carnem in deitate
assumpsit Ecclesia ei adhuc
nubet dum eam in societate
suae regni recipiet. Nec

in duo quasi in duas perso-
nas dividitur. scilicet in
synagogam a gentilitate
Ad istam prophetate fuerunt
internuncij. Ad illam ve-
ro apostoli sunt missi. Quia
de his duabus una spon-
sa videlicet catholica eccle-
sia christo per internunci-
os est adducta. que ei per
humanam naturam est nu-
pta. Nec igitur sponsa
aduentum sponsi deside-
rans dicit.

Capitulum Primum.

¶ Sauletur me
osculo oris sui
Ac si dicat inter-
nuncij. Qui totū
ens me per vos salutavit
qui tot secreta per vos mi-
hi mandavit. ipse veniet
a suo osculo me salutet. a
proprio ore voluntatem
sua mihi aperiat **¶** Quia
scriptura quatuor mo-
dis intelligitur scilicet by-
storice. allegorice. tropo-
lyce. anagoice. **¶** Quod
per mensam propositionū pa-
trium in tabnaculo exprimitur

Capitulum

que quatuor pedibus fulcitur
Tabernaculum est ecclesia in qua
christo militatur Mensa est sa-
era scriptura in qua est propositio
panis in refectio aiarum.
Quatuor pedes sunt quatuor
intellectus videlicet historia Cum
res sicut gesta est narratur
Allegoria cum de christo et ecclesia
res exponitur Tropologia
ad animam et spiritum refertur Ana-
goge cum de superna vita intel-
ligitur **E**zechiel in visio-
ne dei qui vniuersum ecclesie sta-
tum futurum prouidit inter ce-
tera rotam in medio rote vi-
dit. **Q**ue quatuor facies ha-
buit spiritus vite erat in rotis
Nec rota est scriptura sacra.
Rota in rota est noua lex in
veteri latens Quatuor faci-
es sunt quatuor intellectus scilicet hi-
storicus allegoricus tropo-
logicus anagogicus. **D**ominus vi-
te est in rotis quia doctrina vi-
te et fine latet in scripturis.
In historia res prout est ge-
sta notatur **I**n allegoria vero
interpretatio nominum consideratur
In tropologia comparatio re-
rum gestarum inuestigatur. **I**n
anagoge vero similitudo rerum
perstruitur **V**erbi gratia **H**is-
toria est quod salomon dixit paci-

ficus et est christus fecit templum
in iherosolymis septem annis **A**lle-
goria est quod salomon dixit paci-
ficus et est christus **I**herosolymis visio
paci et est ecclesia quia christus
fecit sibi templum ex septem do-
mis spiritus sancti. **T**ropolo-
gia autem est quod sic salomon ex
lignis et lapidibus templum
construxit Ita quod quis fidelis in
anima sua templum deo ex bonis
operibus et exemplis sanctorum facit
Anagoge vero est quod sic sa-
lomō ex preciosis lapidibus
templum in iherosolymis fecit Ita
christus in celesti iherosolymis ex vi-
uis lapidibus id est ex omnibus ele-
ctis templum instituit Est ergo
historia hoc. **F**ilia pha-
raonis salomonem diuitem da-
runt dicit in fine nuncijs eius amore
deuicta **N**olo per vos nunci-
os ulterius salutari **I**pse
salomon osculetur me oscu-
lo oris sui **A**llegoria vero
est. **S**alomō est christus filia
pharaonis ecclesia que in nuncijs
id est in prophetis rēdit dicens
Qui iam dudum per vnum os
me osculatur est consolatio et pa-
cem per mittendo ipse tamen oscu-
letur me osculo oris sui id est to-
ciens permissus per prophetas
tamen aliquando in carne et pernitia

Primum

sua me osculet. a ppo ore
pacē olim amissam mihi
redditā loq̄tur **O**sculū dī
q̄si oris poculū. **P**er oscu-
lū q̄pp: par. p os v̄bū pa-
tris. i. fili? intelligit. **D**e?
q̄si alieno ore osculatus ē
sponsam. q̄n olim multi-
pharie m̄t̄isq; modis los-
cutus est p̄ribus in p̄bis
Quasi ppo ore osculat? est
eā. q̄n nouissie dieb? istis
locutus est ei in filio dicēs
Pax vobis **Q**uod est dicere
Pacē a grām q̄ in paradiso
p dyabolū amissistis. p fili-
um meū vobis iam reddi-
tam noueritis. **P**rimus
em̄ hō p̄f mobedientiā de
paradiso expulsus perdidit
pacē a grām dei humano
generi **P**rimitia igitur
eccia sc; abel a alij iusti vs-
q; ad abrahā. deinde pa-
triarche vsq; ad moyse-
ab hoc p̄phe vsq; ad iohā-
nem baptistā p̄uidētes in
spū hanc pacē p xp̄m red-
di. optant eū cicius meat-
nari. **D**i q̄dē mox eo nato
angeli nūciauerūt pacem
redditā dicētes. **P**ax vobis
bus bonē volūtatis. dicit
ergo sponsa (**O**sculet me

osculo oris sui). **A**c si apte
dicat. **S**ponsus meus qui
me de paradiso p̄f amissus
ornatū offensus expulit. a
grām suā mihi interdixit
Ipse mihi nūc p̄ assump-
tā carne; iungat. a p̄ ip̄m
mihi ornatū a osculū pa-
cis reddatur. **I**n osculo
etē caro carni iungit. a
spūs spūi sociat **I**ta xp̄s
p carnē est eccie iūctus. a
eccia ei? diuinitati p sp̄m
sociata **P**er tactum q; car-
nis amor. primi. p tactuz
aut spūs dilectio dei expri-
mitur. p q̄ xp̄s eccie iūgi-
tur. **C**alif hūana natura
sp̄sa designata p angelis
ea naturā desiderās deifis
cari dicit (**O**sculetur me
osculo oris sui) **Q**uasi dic-
cat. **D**ei fili? sp̄sus mihi
pmissus veniat. a me hu-
manā naturā; osculando
sibi iungat. a viā salutis
ppo ore doceat **D**re nimio
desiderio ad absentē loq̄t-
quē p̄ntē a se osculantē al-
loquit dicens (**M**eliora
sunt vbera tua vino) **H**oc
est documenta tua q̄ sunt
vt lac. nutrimenta puero
rū suauiora sunt alijs doc-
B iij

Capitulum

trinis q̄ nō fouēt h̄ occidūt
simplices enecat pueros.

Tropologia aut̄ hoc est
fidelis aīa spōsa xp̄i cogi-
tans vbi fuerit. vbi erit.
vbi sit. vbi nō sit. scz q̄ in
originali a aduali p̄tō fu-
erit. q̄ in t̄mēdo iudicio
dei erit. q̄ in vanitatibus
scl̄i sit. q̄ in efna b̄titudine
nō sit gemensa tremēs di-
cit (**O**sculetur me osculo
oris sui) Ac si dicat Ille q̄
in mea carne idextera pa-
tris sedet. meus aduocat?
iust? iudex me d̄ patris dolē-
tē. de iudicio suo tremētē.
visitando osculet̄. a pace
signo amicitie q̄ p̄o ore
p̄mittētibz p̄misit. me of-
culetur. **A**nagogice vō
sic. Eccl̄a hic pegrinans a
ad illā patriā suspirās di-
cit (**O**sculetur me osculo o-
ris sui) Quasi dicat Ille q̄
mibi cotidie in scripturis
loq̄tur a gaudia eterna re-
p̄mittit. ip̄e aliq̄n p̄ncipa-
liter in iudicio appareat. a
p̄cis gaudia p̄o ore tri-
buat dicendo. Venite b̄n-
dicti p̄cis mei p̄cipite reg-
nū qd̄ vobis paratum est
ab origine mūdi **A**d ab-

sentē loquit̄ vt maior affe-
ctus exp̄mat **D**escriptura
huius libri d̄z drama qd̄ ē
amatoria cātlena. q̄ ab a-
mantibz caīt absqz p̄sois
vñ a illud canticū d̄z dras-
maticū. vbi diuerse p̄sone
introducūt. nec tñ noianē
Dic̄ in hoc libro a diuerlis
p̄sonis absqz noīe laudes
canūt **C**ātus sponse p̄ces
sit.

Quequē cantus sponsi.

Via meliora sūt
vbera tua vino.
fragrātia vngētis
optimis.

Hoc hystorice sic itelligit̄
Salomon filiam p̄barao
nis ad se venientēz osculo
suscipiens dixit Tu deside-
rasti meū osculū. a ego of-
culoz te fruens vberibus
tuis (qz meliora sūt vbe-
ra tua vino. fragrātia vn-
gētis optimis) Qd̄ est di-
cere Magis volo vberibz
tuis p̄ frui. q̄ vīno mebria-
ri. vel optimis vngētis de-
liciani **A**llegorice aut̄ sic
exponit X̄ps in carne ad-
ueniēs. dicit sponse Tu p̄-

Primum

tuisti a me osculari a ego
pntia mea osculor te. hoc e
dulcedie mea tangente. a
pacē amissam reddā tibi
fide a dilectione iūgar tibi
a paries mibi filios regni
pntis coheredes. q̄s vberib
bus tuis lactabis (Quia
meliora sunt vbera tua vi
no. fragrantia vngētis op
timis) **U**cliber spirita
lis e a spiritalis spiritib? i
corpe positus p̄ silitudies
corporeas loq̄t **T**ota eccia
est q̄si vnū corp? cuius ca
put e xp̄s. caput aut xp̄i
deus. Membra aut huius
corpis sūt diuersi in eccia
ordines. vtputa oculi sūt
doctores vt apli. aures o
bediētes vt monachi. nas
res discreti vt mgri. os bo
na loquentes vt psbiteri.
manus alios defendentes
vt milites. pedes alios pas
cendo vt portātes rustici.
dicēte aplo **I**p̄e dedit q̄s
dā aplos. q̄s dā pp̄as ali
os pastores alios doctores
in edificatiōez corpis xp̄i.
id est eccie. **U**ul? vbera
sunt duo testamēta de qui
bus rudes aie lac doctrine
sumunt. sicut paruuli lac

de vberib? m̄em sugunt.
Vinū aut qd̄ inflat bibens
tes a iebriat. est secularis
sapia q̄ se sumētes demen
tat a inflat vt dyalectica.
Ucia q̄ppe secularis inflat
caritas v̄o edificat. i. spū
alis scia. **D**icit ergo. melio
ra sunt. vbera tua v̄mo. i.
doctrina de duobus testam
entis tuis videlicet opi
bus plata q̄ filios tuos in
fide peruulos lactas a nu
tris melior e. **H**oc est. **U**a
gis mibi placet q̄ doctrina
pb̄on q̄uis vnū deū doce
tū. **Q**d̄ d̄t meliora p̄bat
etiā illa esse bona qz vtilia
Liberales q̄ppe artes sunt
vtilis. qz sūt instrumenta
sacre scripture. vt mallei
fabro. a arma contra hereti
cos **U**ed tñ meliora sūt sa
cre scripture testimoia. p̄
autoritatē plata fragran
tia vngētis optimis. i.
redolentia spūsandū do
nis **B**onū vngētū ad
lram est. qd̄ de agrestibus
herb̄ ofedū exteriora vul
nera sanat. melius vngē
tum qd̄ de meliorib? sp̄ci
ebus ofedū intercutaneū
morbū curat. optimū v n

Capitulum

gentū qđ dē p̄ciosis spēb? ut de nordo p̄positū inter: nos dolores fugat p̄ corp? a putredie huat. **V**t illud marie in euāgelio qđ sup caput xpi fudit. **A**d spi ritale aut sensū bonuz vn: guentū est oleū infirmoz q̄ infirmi in eccia vngunt. **O**eli? vngentū oleū sc̄m quo reges a sac̄dotes vngunt. **O**ptimū vngentuz crisma. quo xp̄iam in reg: nū a sacerdotiū xp̄i vnguntur. **T**ropologice vō bonū vngentū ē lex natural. **Q**đ tibi non vis fieri alteri ne feceris. **P**er quā placuit abel. enocis a alij. **O**eli? vngentū lex scripta ut non occides ac. **O**ptimū vngentum sub gr̄a. ut nolo motter p̄dōris. h̄ ut ouertat a viuat. **A**llegorice aut bonū vngentū est remissio p̄dōz in baptis̄mate p̄ sp̄m̄ sandū. **O**elius vngentum bono vita post baptismum per gratiam sp̄m̄ sandū. ut sobriepie a iuste viuamus. **O**ptimū vngentum septē donas sp̄m̄ sandū sc̄z. **O**pirat? sapie a intellectus consilij

a fortitudinis sp̄m̄ sc̄ie a pietatis a timoris dñi. **L**a de talis doctrine flagrat vbera matris eccie. **A**nagogico sic de aia accipitur. **A**nime iudiciū timenti. a pacem a iudice petenti. dicit sponsus. qui a iudex. qz penitēdo osculum pacis a me poscis. ego osculabor te p̄dā remittēdo. a paces beate vite tribuendo (qz meliora sunt vbera tua vi no fragratia vngētis op: timis). **D**uo hoies legunt. exterior a interior. **E**xterior stat in trib? s. in corpe vita. a in sensu exteriori. **I**nterior qz s̄l̄r stat i trib? b? videlicet. **I**n sensu interiori. in rōne. a intellectu. **C**orpus stat ex q̄tuor elemētis. i. ex terra. aqua aere a igne. **E**t hoc hēmus cōe cū lapidibus. **V**ita est vis anime que viuificat corpus. **E**t hanc habemus cōmunem cum herbis a arboribus. **V**entus est vis anime que corpus sensibilicat. **E**t hoc habemus commune cum bestijs a omnib? aiantibus. **Q**ui sensus ē quiq̄ p̄tius

Primum

scz visus. auditus. odoratus. gustus et tactus. Visu quippe colores. auditu sonos. odoratu odores. gustu saporos. tactu duras et mollia discernimus. **Sensus interior est vis anime que preterita presentia futura ymaginatur.** Ratio est vis anime que ymaginuz genera et spes discernim. **Intellectus est vis anime que incorporea. ut est dilectio et sapientia intelligim.** In hijs tribus consistit interior homo in quo nihil esse cur beatus filius habem. In hoc ymago dei exprimitur. Et huic spiritus sanctus in scripturis loquitur. hoc autem differt inter ymaginem et similitudinem. **Ymago est in euentia nature. Similitudo vero in imitatione boni vel mali ymaginem dei naturaliter habem.** Similitudinem peccato perdidim. **Di** ergo exterior homo habet sua membra sibi congrua. ita interior homo habet sua membra sibi conuenientia. **Eius itaque verba sunt sapientia et scientia. quibus sic imitator faciat. ut in verberibus filios laudet.** **Vinum autem quod mentem subuertit est cura exterior. que frivola mixtura et ec-**

clesias dei honorare et exornare sollicita sit. **Quod meliora sunt verba eius vino. quod magis placet deo doctrina que imitator ad virtutes informatur. que cura que ecclesiam casualiter exornat.** **Hec verba optimis ymaginibus flagrant quod sapientia et scientia que imitator laudat. domus spiritus sancti exornantur.** **Anagogice autem sic exponit. Ecclesie ad supernam patriam suspirant ut christus futuri seculi. Quia vultum presentie mee tantopere desideras. et osculum vere pacis a me in terram postulas ego te osculabor id est eternam pacem tibi cum angelis dabo. et meisipsum tibi veram pacem manifestabo. quod meliora sunt verba tua vino. Duo ecclesie verba sunt duo caritatis precepta. quibus filios suos in activa vita et contemplativa informat. ne malum pro malo alicui. sed bonum reddat. **Vinum autem est legalis austeritas. que precipit oculum pro oculo. et dentem pro dente reddi et qui occiderit occidit.** **Quod verba ecclesie meliora sunt vino. quod clementia caritatis magis deo placet. que seueritas legalis. Hec****

Capitulum

vbera sunt fraglantia vn
gentis optimis Quia pre
cepta caritatis redolent
plena sancti spūs domis.

Oleum effusum
nomen tuū ideo
adolescentule dilexe
runt te

Sponsus a patre missus
ad sponsam venit vñdus
vta spōsā vngat. **J**uxta
hystoriā intelligit. q̄ filia
pbaraouis salomonē oscu
lans senserit odorē sicut ex
vñdiōe regali a dixerit
(Oleū effusum nomen tuū
Hoc est. Dicit caput tuuz
ex oleo vñdiōis effuso re
dolet. ita fama regalis no
mimis tui vel pacis vbiq;
refulget. Ideo iuueculē di
ligūt te. Qd si in re ita nō
fuit. qd tamen ita esse po
tuit vtiq; in significatiōe
fuit. **J**uxta allegoriam
vero Postq̄ spōsus p oscu
lum suuz vbera sponse ad
alendos filios vngento re
pleuit. hoc est. Postq̄ xp̄s
p incarnationem suam do
na spūssandi ad docēdos
filios effudit. Illa exultās

dixit (Oleū effusum no
men tuum) Oleum dū in
vase latet non redolet. ef
fusuz vō redolet. Sic xp̄s
dū in patris latuit. q̄
si nullum dedit odorē. Dū
vō effus? i carne appruit
Nomē e? .i. dōdo toti mū
do i notuit. nomē e? ē xp̄s
qd est vñdus. qd olim in
synagoga latuit. vbi soli
reges a sacerdotes oleo vñ
gebant. a tm̄ in iudea nos
tus erat deus. Hoc nūc in
eccia est effusuz sup oē ges
nus hoīm q̄ oleo a crīsmas
te in regnū a sacerdotium
xp̄i vngunt. Vnde a a xp̄o
xp̄iani dicuntur. Et hoc no
men nūc a solis ortu vsq;
ad occasum est laudabile.
Nomen quoq; eius est
ihesus. qd est saluator.
Hoc nomen in ioseph qui
saluator mundi dictus est
latuit qui egiptum a fa
mē saluauit. Hoc in ihesu
naue) duce populi dei las
tuit. qui populum redēms
ptum in terram repromis
sionis introduxit. Hoc eti
am in ihesu sacerdote latus
est qui populum a captiui
tate in iherusalem; reduxit

Primum

Sed hoc nomen effusum est. dum omnibus gentibus patuit. q̄ ipse verus saluator fuit. qui mundus a periculo famis verbi dei saluauit. Et qui redemptū populum in terram re-promissionis id est in paradysum introducet. a verus rex a sacerdos populum a captiuitate dyaboli ad celestem iherusalem reducet. **N**omen iherosolimitanum in vniuersa terra predicatur. quia per hoc omnis oleo baptismatis signatur. a nomen moysi olim celebre vix nūc ab aliquo auditur. quia lex occidens iam aboletur. Dicit ergo (Oleum effusum nomen tuum) Quasi dicat. Si erit oleum effusum bene redolet. sic fama nominis christi in carnati vbiq; refulget. **I**tem Oleum habet sex insignia. Oleū enim dicitur misericordie a oleum est signum pacis a oleum fouet infirmos. a sanat vulnera. a lumen lucernis ministrat. a omnibus liquoribus supereminet. **H**oc christum de-

signat. qui est nostra misericordia. a pax nostra. qui nos infirmos predicando fouet **V**ulnera peccatorum per sua vulnera curauit. signis a miraculis lumen prebuit. omnibus sanctis supereminet. **D**ux sponsa sponsi osculis fruitur. adolescentularum chorus ingreditur. a quis bus hymne? canitur. q̄a dum ecclesia christum suscepit. turba fidelium vbiq; accurrit. que laudes susceptori suo canit **V**n̄ subditur. (Ideo adolescentule dilexerunt te) **I**d est a nime fidelium fide a dilectione obsequuntur tibi. (Juxta tropologiaz autē) fidelis anima nomen suū vt oleum effundit. dum famam bone actionis quasi bonum odorem proximis per exemplum diffundit. **H**oc oleum in vase latet dum nullum bonum opus coram proximis luceat. **D**ixi p̄cipitur luceat lux vestra coram hominibus. vt videant opera vestra bona a glorificēt patrem v̄m qui in celis est.

Capitulum

Hanc aiam adolescentule diligūt. qz fideles aie in bo no eā imitantur. **I**uxta Anagogē vō eccie ad celestia ābulātis nomē vt oleum effundit qñ p odore a luce bonoz oprū in celū si cut xp̄s recipitur a eā scī a āgeli diligūt. qz in eternū cū ea de oleo exultationis .i. xp̄o a spūsādo exultabūt. **H**oc nomē nunc q̄si in vase vt oleum latet qm̄ diu ip̄a i hoc mūdo pegrina manet. **A**dbuc subiungitur vox sponse.

Trahe me post te. **H**ic subitelligit qz salomō postq̄ filia pharaonis osculo excepit in domū quā sibi edificauerit ascēderit. ip̄a qz eū comitari voluerit. ita dixerit **T**rahe me post te. **S**ubiiciunt adolescentule .s. puelle eius (**C**urremus in odore vngentoz tuoz) hoc est **N**os post te curremus . q̄ odore vngentoz tuoz senserim? **V**oz illius tre loq̄tur. vbi nobil̄ femie solēt sibi vngēta adhibere. qz odorem magis possunt maritis placere vt de bes

ter a iudith legit. **A**llegorice aut̄. **P**ostq̄ xp̄us nomē xp̄ianitatis sup̄ oē gen? būanū fudit a odore olei spūsādo adolescentulas .i. fideles aias ad amorē sui attraxit. p durā viā reuersus est in celū. pare sponse eterne dulcedis cōuinū. **Q**uē illa p eādē viā seq̄ volens. nec valens clamat (**T**rahe me post te) **Q**d est dicē **D**a vires posse tua vestigia p hāc viā seq̄. p quā ad gl̄iaz p̄cessisti **V**ia dñ̄e. p̄spera mōi nō appeti. a aspera paciē p̄ eo pati. **P**er hāc viā ip̄e ingressus ē ad gl̄iam **C**ū em̄ iudei vellēt eū regē cōstituere fugit. cū vellēt eū crucifigere vltro se obtulit **P**er hāc se seq̄ntib? ire p̄cipit dicēs **V**is quis vult post me venire abneget semetip̄m a tollat crucē suā a sequat̄ me. .i. imit̄ tetur me. **P**er hāc viā nemo gradit̄ nisi trabatur sicut scriptū est **N**emo venit ad me nisi p̄ traxerit illū **D**eus nos ad se duob? modis trahit a duob? modis impellit **T**rahit

Primum

nos pmissiōibus dulcedi
nis superne patrie Impel
lit nos nimis ignis geben
ne. Trahit nos q̄z diuersis
donis. Impellit nos va
rijs flagellis. Dic moyses
traxit p̄p̄m p̄mittēdo re
gū diuicias P̄baraonem
impullit v̄berib? **Q**uof
dā trahit de? nolentes. cū
eos gr̄a sua p̄uenit ispirā
do vt bonū velint. Volen
tes subsequit̄ iuuando vt
bonū possint Ergo gr̄a est
cū p̄uenimur vt velimus
Libertas si sp̄ote seq̄mur.
Captiuitas si sequi abnui
mus **F**ragilitas si sequen
tes relabimur. merituz si
sequendo nō deficiamus. a
hoc nō nobis s̄ gr̄e ascri
bimus p̄miū eternū gau
diū v̄muerse eccie p̄ mun
dū v̄muerſū. q̄ v̄nā ecciaz
catholicā cōstituūt. **A**do
lescentule sunt q̄i nouelle
Quia p̄ baptisma a gr̄az
sp̄ūſandi renouate Dicit
ergo eccia sp̄ōso id ē xp̄o
Trahe me post te) p̄ gr̄az
imitandū dicūt adolescen
tule id est eccie eius filie (
currem?) a nos fide a di
lectione (**I**n odore v̄ngen

torū tuorū) id est in cōsidera
tione miraculorū tuorū vel
in fama op̄m tuorū vel in
fide et norū bonorū. **T**ro
pologica **F**idelis aīa bonū
volens a p̄ se non valens
clamat xp̄o. (**T**rahe me
post te) hoc est da gr̄am
vt post tua vestigia ad te
qui es via veritas a vita
venīā. **N**ullus em̄ hō ad
p̄mā cōuertit̄ nisi p̄ gr̄az
trahat̄ **A**nagogice **E**ccia
p̄grinās. supna appetēs
a p̄ se assequi non valens
clamat (trahe me post te)
de hoc mundo ad celestem
gl̄am vt te in illa facie ad
faciē videam. qz nullus p̄
se ad illā p̄uenire poterit
nisi gratia a dextera dei il
lum traxerit.

Qurremus in o
dore v̄ngentorū
tuorū

Ecclia in fide a ope p̄fca
d̄i sponſa digna coronari
a in thalamo gl̄e collocar
i **I**mp̄fedi aut ad huc in
fide dicunt̄ adolescentule.
Dij cōs dicūt sponſe. s. p̄
fedis in eccia (**C**urremus
in odore v̄ngentorū tuorū)

Capitulum

Hoc est p̄cedere nos viā do
mini faciendo a docendo.
a nos seq̄mur odorem v̄n
gentoꝝ tuoꝝ. i. emitemur
exempla op̄m tuoꝝ. **V**n
gēta quippe ecclesie vt sus
perius dixim? Sunt varia
dono sp̄ssandī. odor v̄n
gentoꝝ fama bonoꝝ opeꝝ
rum. Per hoc q̄ dicit cur
remus inuit nobis festi
nandū ad vitam duꝝ tem
pus habemus vt scribit̄.
Currite dū luceꝝ habetis.
ne tenebre vos cōprehens
dant. **S**ponsa sponsi late
ri iuncta ingredit̄. post eā
famule ingrediūt. qz p̄fes
sāi exemplis p̄cedunt. alij
imitando sequunt̄. **Q**d ad
tropologiaꝝ sic refert̄. Cū
viderint lapsi aliquē p̄fē
conuersum dicunt (**C**ur
remus in odore v̄ngentoꝝ
tuoꝝ) Hoc est. nos imita
bimur tuū exemplū. **C**A
nagogice auteꝝ sic. Quiq̄
feruētēs amore celestis pa
trie dicunt eccie ad sup̄na
festinanti. **N**os (currem?
post te) de v̄tute in v̄tute
in odore sp̄ali gaudioꝝ.

Introduxit me
rex i cellaria sua.

Sponsa in penetralia sp̄
si ingressa reuertit̄ ad ius
uenculas a nunciat eis vt
currant. vt a ip̄e introduc
cant. **T**radūt hebrei q̄ saz
lomon hunc libꝝ in bonoꝝ
rem filie pharaomis fece
rit. cui a incōpabileꝝ domū
fecerit. in quā fm hystori
am eam postq̄ introduxit
thesaurū suum ei oñdit. a
de cellarijs varia pocula
obtulit. **C**ellariū em̄ quasi
celans vinū dꝝ **C**ui adoles
centule cantāt ab eo pota
te (**E**xultabimus a letabi
mur in te) **H**oc ē. congau
demus honori tuo. memo
res v̄beꝝ tuoꝝ sup̄ vinū.
id ē in memoria habētes
regis diad̄. **M**eliores sunt
v̄bera tua vino. hoc est mi
bi placēt magis quā vinū.
Et qz regi places. **R**edi dis
ligūt te. i. oēs boni cōgau
dent tibi. mali inuidēt.
Quod allegoriā aut̄ eccia
a x̄po p̄ grām in sacra scri
pturā tracta dicit (**I**ntro
duxit me rex i cellaria sua.
Cellaria in quibus varij
potus seruātur sunt libri
sacre scripture. de quibus
varie sentētie sicutibꝝ ius

Primum

sticiā ppināt Cū em ledio
de iol. pb legit q̄si poculū
otra adulteriū porngitur
Cū vō d̄ iudith scriptura
recitat q̄si castitatis p̄pi-
natur In hec cellaria xps
sp̄sam introduxit q̄n sen-
sum ei aperuit. vt itellige-
ret scripturas Xps aut p̄-
prie rex d̄ sc̄dm carnez. q̄
hūano generi a p̄re p̄ficiat
vt scriptū est Ego aut c̄sti-
tut sum rex ab eo. Et itez
ad p̄piatū Tu dicis qz rex
suz ego Itē data ē mibi
ois potestas i celo a in ter-
ra Et itez Ip̄e est q̄ c̄stitu-
tus ē a deo iudex viuozū a
moroꝝ. Dic solus p̄t in-
trodiē in scriptā q̄ sol⁹ po-
tuit septē signacula libri
soluere. q̄ erāt ei? mearna-
tio natiuitas passio iferri
spoliatio. resurrectio. ascē-
ctio. futurū iudiciū. Adoles-
centule dicūt sponse Nos
potādo fecisti exultare a le-
tari Ideo (exultabim⁹ a
letabimur in te) Exultabi-
mus in corpe sc̄z opando
ea q̄ p̄ corpe fuit vigilijs
ieiunijs. elemosinis. Et le-
tabimur i mēte) vicz opā-
tes q̄ sp̄ualia sūt legēdo oꝝ

rādo p̄dicādo. a hoc in te
hec opa nō valēt nisi in ca-
tholica ecclia (Mōres vbe-
rū tuoz) hoc est in mēoria
hūtes mēoriā vtriusqz les-
gis. q̄ sūt vbera tua. quaz
mde luxim⁹ vt d̄no i sc̄itas
te a iusticia huiam⁹. a hoc
sup v̄mū. i. sc̄larē sapiam
q̄ docet nos laudē hoim q̄
rere. a fneas diuidias cō-
gregat Ideo (rē diligūt
te) qz q̄ de xpo rcā sapiūt.
doctnā tuā diligūt Sc̄z
moralitatez vō cū q̄s de se
culari vita ad sp̄ualē d̄uer-
sacōez vnerit exultās d̄t
(Introduxit me rex in cel-
laria sua) Clausura q̄ppe
sunt q̄si q̄dā cellaria. i. q̄b⁹
sunt mltimode solatiōis
pocula Dū ei d̄sis sc̄oz vi-
te legūt q̄si q̄dā pocula ius-
ticiā sicutib⁹ p̄ferūt. q̄b⁹
clustrales dicūt (Exultabi-
mus a letabimur i te) hoc
est Corpe a aia ḡtulamur
de tua aūsiōe. mōres vbe-
rū tuoz. i. sapie a sc̄ie stus
diū. i. sup sc̄larē curaz. Et
sō rē diligūt. i. qui qz pos-
si tētes imitat te Sc̄dm
aldiorē vō sensū. Ecclia iā i
celo r̄cepta a gratulādo d̄t
C ij.

Capitulum

Introduxit me rex i cella
ria sua. **H**oc est in oimode
glie gaudia. vbi q̄ esuriūt
a sitiūt iusticiā saturabūt
a in ebriabunt ab vberta
te dom? dei. a torrente vo
luptatis sue potabit eos.
Cui sci in gla congauden
tes canūt (**E**xultabim? a
letamur in te) hoc ē p oia
o gratulamur glorie tue (**m**
emores vberz tuoz) ge
mine .s. dilcōis qua filios
ibuisti (sup vniu) hoc ē su
per legale obseruaciā de q̄
eos phibuiisti. **I**deo recti
id est sci angeli diligūt te .

Nigra sū sed for
mosa filie iherlꝝ
Hic ad lrām datur intelli
gi q̄ nobiles femie in iher
usalē ad reginā cū mune
ribus vnerūt. a ea fusca
visa despererūt . **Q**uibus
ip̄a dixit. **O** filie iherlꝝ si
ego sum nigra tñ sum for
mosa (**N**igra sicut taber
nacula cedat formosa vt
pellis salomomis) **N**olite
hoc cōsiderare q̄ fusca sim
qz iūtinere de colorauit me
sol. a etiam timor me deni
grauit (qz filij m̄is mee

pugnauerūt aduersū me)
hoc est fr̄es mei pugnaue
rāt añ oculos meos cōtra
hostes. a interi posuerunt
custodez in vmeis vbi a so
le fuscata sum. vmeā meā
pre timore non custodiui .
hoc est a sole me non custo
diui. **H**oc vtz in re ita fue
rit non multū curat cū mi
stica res hic intelligitur .

Ad spiritalem quippe
intelligentiam eccia in cel
laria sacre sēpture p r̄pm
introducta. quod ibi bibit
hoc alijs p̄dicando erudita
uit. vnde mox persecutio
nem infidelium incurrit .
Quā videntes in fide imp
feai. bonis p̄ scribi. exilia
ri. diuersis penis cruciari
q̄si a deo derelictam despes
xerunt. a vitam eius in sa
miam. finem vero sine ho
nore estimauerūt **H**oc ip̄
sa docet se talia pro cristo
pati a per hoc se in interio
ri homine ad gloriam or
nari dicens (**N**igra sum
sed formosa filie iherusal
lem. sicut tabernacula ce
dat sic pellis salomomis)
Iherusalē quod sonat vis
io pacis . superna patria

Primum

intelligit. In q̄ eterna pax
xp̄i videbitur. **D**uius filie
sūt fideles aīe in celesti ihe
rusalē regnature. **F**ormo
sa d̄r q̄si forma osa .i. pp̄
formā odiosa. **F**ormū qp̄
pe ē ferrū in igne cādens.
vñ dicūt formosi .s. rubeo
rose a lilij lacteo coloē splē
didi. **I**deo d̄r ecclia formo
sa qz in igne tribulatiōis
excocta martiribus rubes
cit. v̄gimib? albescit. **C**es
dar fuit filius ismabel fi
lij abrahe tāto odio a suis
sc̄uibus habit? vt nullo
loco eēt secur? h̄ sp̄ taber
nacula mutaret. q̄ sole a
tēpestate nimis nigre eēt.
Oz a ip̄a gens cedar vsqz
hodie d̄r h̄e migra taber
nacula . migris vicz corijs
exterius coopta . interius
albis linteis extēta. **C**edar
qd̄ d̄r tenebre vel migredo
significat p̄dōres migros
in p̄dis ad eternas tene
bras tēdentes. **N**oz migra
tabnacula malas actiōes
significant. in q̄bus q̄si in
tabernaculis nunq̄ securi
oibus odiosi habitant.
Salomon q̄ diu tēplū fe
cit archam d̄m pellib? ru

bzicatis exterius cooptit
sole a tēpestate demigratis
h̄ auro a gēmis interi? or
natis. **S**alomō q̄ d̄r paz
cificus ē xp̄s cui? pellis .i.
caro erat pp̄o sanguie rus
bzicata . sputis flagell? cru
ce demigrata . interi? auro a
gēmis .i. sapia a signis or
nata . hac pelle archa tege
bat qz carne xp̄i deitas ve
labat. **H**ec pellis signifi
cat eccliam q̄ exteri? ē sanz
guie passiomis rubzicata .
adūsitatib? m̄di demigra
ta . interi? gēmis v̄tutū or
nata. **D**icit ergo p̄fca ecclia
ad ip̄fcoz. **E**go q̄dēz (sū ni
gra) qz huic mūdo pp̄ter
passiōes q̄s sustineo despe
da (sicut tabnacula cedar
Hoc est q̄si sim de furib? a
latromib? migris in p̄dis .
h̄ tñ formosa sū sic pellis
salomois . qz exēplo xp̄i or
nata sū v̄tutib? **E**ccia siqz
d̄r olim a tribulibus suis
tāto odio ē habita vt nul
lus ei loc? manendi tutus
eēt. **H**ec sp̄ de ciuitate in ci
uitatem fugiēs migraret
vñ multi scandalisati sūt
qui xp̄ianos miserabilioz
res oibus hoibus reputa
C iij

Capitulum

uerūt **Q**uibus dixit (Nolite me considerare quod fusca sum quia decolorauit me sol) **Q**uod est dicere Nolite attendere penam propter quam mundo despecta sum sed considerate causam propter quam penam sustineo. quia non pro furto et alio crimine. sed pro christo hoc patior quod est sol iusticie. Qui sol decolorauit me. id est arboris amor me mundo obscurauit. **P**er solē aliquando christus aliquando persecutio accipitur. christus propter splendorem. persecutio propter feruorem. **C**um sol iusticie me illuinauit. tunc sol persecutiois me obscurauit. quia filii matris mee pugnaverunt contra me. **N**ota quod filia pharaonis hoc loquitur. scilicet ecclesia de egypto adducta scilicet apostolis ad christum collecta. et matris erat sinagoga eiusque filii iudei quod etiam multis modis impugnaverunt. **N**am christum occiderunt. stephanum lapidauerunt. vtrique iacobum interfecerunt. alios flagellauerunt. alios persecuti sunt. (Ipsi posuerunt me custodem in vineis) quia etiam de fimbriis suis preceperunt me omnibus ecclesiis. **P**refecerunt dico. quia causa proficiendi existerunt. **V**inea mea

non custodiui. **H**oc est primitiuam ecclesiam in iudea non licuit mihi custodire. **E**ccliam pro simile dicitur vinea quia sic vinea foris est arida. sic ecclesia in exterioribus est arida inter floida. **I**n qua christus est vitis vera. apostoli palmites. potus vite feretes. operarii omnes ecclesie. **A**d morale vero sensum cum fidelis anima in sancta conversatione despecto cultu a hominum habitu vitis a carnalibus aieis a cognatis despicitur quibus dicitur. **V**os amici mei qui vultis esse filii israel. id est ecclesie vobis migrare. id est despecta pro contemptu appere. et reputatis me sicut tabernacula cedari. id est sic hypocritarum qui veniunt ad vos in vestimentis ouium in fine aut sunt lupi rapaces qui sunt habitacula tenebrarum. id est demonum. (sed sum formosa) in oculis domini (sic pellis salois) vitis instar carnis christi exilis vigiliis et ieiuniis macerata. minus decorata virtutibus. **D**icit enim pellis est mortui animalis. sic ego sum habitaculum christi veri patris. **I**dicco vos carnales nolite me considerare quod fusca sum in vilis habitu. sed ante

Primum

tendite q̄ hec cā veri solis
xp̄i subiui. Qui cū esset diz
ues p̄p̄ me paup̄ factus ē
vt me diuite faceret q̄ me
decolorauit. dū me de secu
laris ornat? coloē ad hūc
habitū p̄mutauit. Nec mi
rū q̄ vobis appareo migra
• i. despecta. qz nō iudei nec
pagani. s̄ ipsi xp̄iani filij
m̄ris mee sc̄z eccie pugna
uerūt ōtra me. mibi detra
hendo q̄tē vite spiritualis
invidēdo. ad secularia ne
gotia retrahēdo. Et cū ali
ter nō possent (posuerunt
me custodē in v̄meis). i. lu
eri grā p̄fererūt sc̄larib? .
a sic v̄meā meā nō custodi
ui. i. sp̄alem vitam obtētū
dilectōnis pximi neglexi.
Vite q̄ppe singulorū ho
minū v̄mee a s̄cl̄i dicunt.
Quia sicut v̄mea circūcep
ta ē maceria. sic corpe cir
cūdata ē aīa. Et sicut in vi
nea sūt palmites frēm fe
rentes. sic sunt in aīa cogi
tationes opa p̄ferentes.
In hīs v̄meis seculares
spiritualem virum custo
dem ponunt. dū eum lucrī
causa ad officiū p̄lature e
ligūt. Sed ip̄e v̄meā suam

nō custodit. dū sp̄ale vitā
negligit. a curā secularis
negocij suscipit. **A**ltior
intellectus talis est. Eccia
ad sup̄nam patria; anhelans
a secum alios p̄dicā
do trahere festinās dicit.
Vos amatores mūdi filie
ibrl̄m noīe. non re ego mi
gra vobis videoz in aīa
vita sc̄z in secularibus. vt
tabernacula cedat. i. s̄cl̄is
peccatoribus sed formosa
sum in cōtemplatiua vita
sc̄z in sp̄alibus vt pellis sa
lomois. ornata in vtutib?
Nolite ergo cōsiderare q̄
fusca sim in secularib? . qz
intus sum fulgens. illumi
nata ab eterno sole in sp̄u
alib? . Et merito fusca sum
qz filij m̄ris mee pugnaue
runt ōtra me. s. heretici a
falsi xp̄iani. filij eccie in fi
de non opere impugnaue
runt me falsis dogmatib?
bus a prauis morib? . ip̄i
me posuerunt custodem in
v̄meis. hoc est. p̄pter illos
suscepi curam in secularis
bus a v̄meam meam non
custodiui. quia p̄pter illos
cōtemplacionem celestia
um intermisi.

C iij.

Capitulum

Indicā mibi quē
diligit aīa mea
vbi pascas : vbi cu-
bes in meridie

Quātū ad līaz loq̄t more
feie potētis virū suū in ve-
natiōe q̄rentis. a ne custo-
diā militis ic̄dat timētis
Oz cū v̄ba ad pastore dizi-
gat. q̄d allegorice itelligi
velit maifestat. **E**cclia in
psecutiōe nigra. i. despecta
in vineis custos posita vi-
dens acinos cū vuis. i. ma-
los cū bonis in vineis mix-
tos. nec ipō p̄lo passionis
posse eos discerni. poseit si-
gnū discretiōis ab ipō pa-
store. q̄ segregat oues ab
hedis dicēs **I**ndica mibi
quem diligit aīa mea. vbi
pascas vbi cubes in meri-
die x̄ps pastor d̄z a fili. qz
pascit gregē fideiū in pas-
cuīs sacre sc̄pture. a ouē p-
ditaz reducat ad virentia
p̄rata paradisi **F**ideles aut
iō dicūt oues qz sūt simpli-
ces a inocētes **M**eridies
cū ē solis feruor. tps ē pse-
cutiōis. **T**ūc x̄ps cubat in
cordibz credēciū fidē a di-
lectiōe vsqz i fine tenēciū

a pascit p̄ sapiaz ora se s̄fi-
tēciū. declinās estū viciōz
se negāciū **V**agari aut est
errare. **P**orro greges so-
daliū sūt ouēt? hēticoz. ex
q̄bz ml̄ti passi sūt. h̄ m̄res
eē nō potuerūt qz caritatē
nō habuerūt. sine q̄ nō p-
dest nec ipa passio dicente
apl̄o **S**i tradidero corp̄
meū vt ardeā caritatē aut
nō habeam. nihil in p̄dest
Ecclia ergo psecutoēs a he-
reticos it̄ vosa fl̄os m̄res
posita d̄t **I**ndica mibi q̄
diligat ac. **Q**si dicat o x̄pe
quē p̄ aīa. i. p̄ vita diligo
p̄ q̄ oēs passiōes sustineo.
da signū agnoscendi locū
tue māsiōis in tpe psecu-
tiōis. ne dū q̄ro te venera-
ri in choro martīz. inscia
in cetu hereticoz p̄ te ado-
rē dyabolū. **D**icut ei ecclia
credētū ē templū dei viui
Ita ecclia malignāciū ē tē-
plū dyaboli. **E**t sic x̄ps in
tēplo fideiū adorāf. **I**ta
dyabolus in tēplo errātiū
colit. **S**i q̄s sano hēticum
aut diuītē. adulterfū l̄ ra-
ptore lucrī cā honozat. pla-
ne dyabolū i eo eē tēplū ē
adorat. **S**odales dicūt
q̄s sūt edales. q̄ nobiscum

Primum

sa cramentum xpi picipiunt. scri
pturas legunt nobiscum
orat. xpm pdicat. a tm de
cubus xpi no sut. qz no q
ibu xpi h q sua tm sut que
rut. i. lucy a laude hoim. a
scdm pceptu a exēplu pa
storis. frēs nō diligūt. **Di**
gnū ergo dinoscēdi tales
ē hoc **In** hoc agnosceēt oēs
qz mei discipuli estis. si di
lectioez habueritis ad iui
cē. **I**git in hijs ē loc? xpi
dilectōis **In** qbz ē in signe
fidel aia inf vōos a falsos
frēs ostituta dē (**I**ndica
mibi quē diligit aia mea.
vbi pascas. vbi cubes in
meridie) **M**eridies cū sol
feruet calore. ē tēptatio q
carnē libidinis l aiam accē
dit ire ardore **L**oc? at vñ
bzosus ē aī? castus. **E**t sic
pastor estū in meridie in o
pacū locū decliat. sic xps i
estū tēptatōis in castis cu
bat qsa sua theoria vl di
uina cōtēplatiōe pascit **O**
plēriqz casti corpe nō men
te. timore coacti. nō amore
xpi **D**ignibūt peccādi volū
tatē. h pficiendi nō hñt fa
cultatez. **I**n talibus nō hz

xps māsiōez. qz sps disci
pline effugiet fidū **Q**uo
dales aut sut flī frēs. q cū
veris xpi sacramenta sus
mūt. scitate bitu pferūt. h
in vestimētis ouū lupi ra
paces sut qz vōos frēs nō
diligūt. horū signū est hoc.
A frēbus eoz agnoscetis
eos. sic arbores cū florent
oēs pares apparēt. a sepe
acerbe i frēū sut pulchrio
res in floribus a nō nisi so
lo fructu discernūt. ita flī
frēs cū veris filijs dei ieu
nāt. vigilāt. cātāt. cōicāt.
h solo frēno odio discernūt
p qd tēplū dyaboli agnos
cūt **D**e talib? anxia dē fid
lis aia (**I**ndica mibi quē
diligit aia mea) **A**iaz xpo
loq est totis votis noticiāz
xpi qre **X**pm aut aie loq
est secreta vitatis ei apire
Qd p fciā psonā quē dilis
git dē. magnū desiderium
absētis exprimit. **A**ia p vis
ta poit vt illud **Q**ui odit
aiam suā. i. vitā suā custo
dit eā **D**icit ergo (**I**ndica
mibi quē diligit aia mea.
vbi pascas. vbi cubes in
meridie) **Q**si dicat **O**xpe
vra vita quē diligo p aia

Capitulum

id est p̄ vita · indica mihi
intra inspiratōe in q̄b? req̄
escas i estu tēptatōis a q̄s
pascas pastu tue dilectōis
ne vagari incipiā p̄ greges
sodaliū tuorū hoc est ne dū
q̄ro te i veris fr̄ibus hono
rare vaga mēte dyabolū
suicar in fl̄is fr̄ib? adora
te In q̄b? ei caritas q̄ d̄s
est nō bitat. i hijs falsitas
q̄ dyabolus ē regnat **A**
nagogice aut̄ Eccia p̄ntia
fastidiosa futura appetēs
d̄t (indica m̄ quēat.) **M**
eridies d̄r q̄si meridies .i.
media dies l̄ meta .i. pura
dies q̄n sol i cētro celi cla
rus lucet. a h̄cat splendore
efne claritatis i q̄ sol iusti
cie x̄ps in p̄re a sp̄scō me
dius fulget **G**reges aut̄ so
daliū sūt ordines āgelorū
q̄ sūt sodales qz eterm cui
un̄ sil̄ edales. **D**icit ergo
ecclesia x̄po (**I**ndica mi
hi q̄ diligit aia mea ac.)
q̄si dicat **O** sol iusticie qui
me decolorasti. q̄n me de a
more sc̄li ad amore tui p̄
mutasti notifica m̄ gl̄am
q̄ in claritate d̄itatis p̄i
a sp̄scō equalis fulges a
angelos tua visiōe pascis

ne vagari incipiā p̄ gregē
sodaliū tuorū hoc est ne du
bia mente in agmibus an
gelorū te sil̄ em nobis loca
tum cogitem.

Signoras te o pul
chra iter mulieres.

Ad l̄ram videt̄ ondē locū
amice q̄renti se in meri die
dicēs (**S**i ignōras) locū i
q̄ bitēz. seq̄re vestigia gre
gū. a iuuenies me in tabna
culis pastorū **A**llegorice
aut̄ sp̄se infrogātī de loco
i q̄ sp̄s? maēat. ipaz locū
bitatōis sue demōstrat di
cēs (**O** pulchra s̄baud̄ in
fide (inf̄ mulieres) .i. inter
hereses. tu es loc? meus a
in te ē locus requiei mee. a
extra te null? mihi loc? est
maēdi. qd̄ si ignoras te eē
locū mee māsiōis. egredes
re de hac ignozātia. a abi
post vestigia gregū. hoc ē
imitare exempla iudeorū q̄
vnū tm̄ locū in ibz̄l̄m has
buerūt. vbi deo sacrificia
uerūt in q̄ tabnāculū l̄ tē
plū fuit. qd̄ loc? arce d̄m
fuit. a ibi pasce herdos ut̄
os. i. doce carnalis sapien
tes (iuxta tabernacula pa

Primum

storū). i. scdm scripta pro-
phetarū. **P**ulchra dicitur quasi
carens pulvere. et intelligi-
tur ecclesia perfectorum pulvere
peccatorum caretium. **Q**u-
lier dicitur quasi mollior. et intelli-
gitur multitudo hereticos-
rum vel imperfectorum. quae mol-
les sunt id est primi ad pec-
candum. **G**reges dicuntur
iudei. qui baculo legis con-
gregantur ad cultum dei.
Vedi sunt carnales pe-
tulencia lasciuia. ad sinistra
iudicis constituendi. **P**as-
tores sunt prophete quorum
tabernacula sunt eorum scrip-
pta. dicit enim in tabernaculis
habitantes milites sic in scripturis se exercēt
contra vitia pugnantes. **H**oc et
alio modo potest intelligi. si ipse
ignoras te esse dubitando
meum locum (egredere) de hac
dubitatioe (a abi) non passi-
bus corpis haffeditibus cordis
(per vestigia gregum). i. per
fidei precedentium prophetarum. (a
pascere hodos tuos) id est in-
struere carnales (iuxta tabe-
rnacula pastorum) hoc est secundum
doctrinam apostolorum. **A**li-
quid ignoras te sanguine meo
redemptam. et in te mibi

sedes positam (egredere) de
sortio meo (a abi post ve-
stigia gregum). i. sequere ex
empla errantium (a pascere
hodos tuos) Hoc est doce
carnales (iuxta tabernas-
cula pastorum). i. secundum doctri-
nam hereticorum. **T**ropo-
logice vero aie locum christi quere-
ti dicitur spiritus (O pulchra)
in conuersatione (inter muli-
eres) id est falsos fratres. in
te est locutus habitatiois
mee in qua posita est sedes
dilectionis ut scriptum est.
Aia iusti sedes est sapientie. Et
si in contemplatiua vita (ig-
noras te) esse meum locum
(egredere) ad aditum (a abi)
operando post vestigia gregum.
i. per facta in segregatis
bus degenium (a pascere hodos
tuos iuxta ad). Hoc est doce
carnales cogitatus tuos
secundum vitam presentium. i. quoniam
a operatioe a doctrina posui
mibi locum. **A**nagogice autem
ecclesie desiderati celestia dicitur
christus. **O** pulchra in dilectione ef-
ne pulchritudinis inter mulie-
res. i. inter ecclesias spirituales mi-
bi filios parturientes. **Q**ui
in hac vita ignoras te que-
ris futura sis in illa gloria.

Capitulum

egredere d corpe(a) abi post
vestigia gregū) .i. imitaē
exēpla martirū. (a pasce
heros tuos) .i. rēfice pplōs
sacramētis i festiuitatib?
iuxta tabernacula pastorū
.i. instar corporū aplōrū vl
illorū successorū q̄ erant pa
stores pplōrū. q̄q̄ corpa di
cuntē tabernacula dicente
aplo **V**elox ē depositio ta
bnauli mei. .i. solutio cor
poris mei **D**i corpe eruta
cū corpi b? illorū req̄escis.
spū etiā cū spiritibus illo
rum in celo regnabis

Equitatū meo i
curribus phara
om̄is assimulaui te a
mica mea

Lēa videt sonare q̄si salo
mon dixerit filie pharao
nis. **N**ō es digna vt post
greges erres q̄ cū exitu in
regali curru pharaois ad
ducta es. **P**orro hystoria
hic tāgit q̄ pplus dei in e
gypto affliat? p sanguinē
agni liberat? per mare ru
brū eductus. celesti pastu
in terrā repromissionis in
troducit. quez pharao cū

currib? a eq̄tib? insecutus
fludib? maris ē obrutus
Quius allegoria tal ē
Egyptus dī tribulatio. a
hic mūdus ē tribulatione
plen? **E**gyptus etiā dī ter
nebre. a significat infernū
tenebris horridū **P**opul?
in egypto affliatus. ē xp̄i
anus pplus in hoc mundo
oppressus **M**oyse q̄ pplm
p sanguinē agni liberauit
de egypto ē xps verus ag
nus. q̄ pplm ppo sāguine
de tribulatione mūdi a de
tenebris inferni redemit.
Mare rubrū est baptis m?
mrio xp̄i rubricatus. ter
ra repromissionis ē btitu
do regni celesti. **P**harao
q̄d sonat elidēs est dyabo
lus. q̄ elisit genus hūanū
in p̄ais **H**ic fludibus ma
ris obruetur cū curribus
a equitibus q̄n in stagnū
ignis a sulphuris p̄cipita
bitur. cū hereticis a p̄secu
toribus **D**icit ergo sp̄sus
solās sp̄sam. **O** (amica
mea) .i. secretal mea . cui
nota feci oīa que audiui a
p̄te meo qz a p̄secutōib? a
hētēis talia passa es. q̄lia
olim pplus me? i egypto

Primum

non es secuta greges hereticorum. sed fugisti in tabernacula pastorum. Ideo (affimulavi te equitatu meo in curribus pharaonis.) Hoc est sicut te reputavi exercitui meo in egipto afflicto existenti in curribus pharaonis. id est quoniam pharaon persecuebatur eum in curribus. Et sicut eum tunc liberaui ita te liberabo de gregibus hereticorum et persecutoribus qui sunt currus pharaonis id est dyaboli. et eorum pastoribus qui sunt currus mei introducam te in terram viventium. Tropologie autem amica mea sponsa est in curribus pharaonis. quoniam fidelis anima constituta est in falsis fratribus. qui sunt currus dyaboli. Hanc equitatu suo affilabit. quia eum predicatoribus euangelii associabit. **U**ij sunt eius equites. quia eius milicia pugnant. Ipsi etiam equi quia currum euangelii per mundum trahunt. De hijs scribitur Ascendens super equos tuos. et quodriga tue saluatio. **A**nagogice vero ecclesia de egipto huius

mundi fugies. et ad veram patriam tendens. est in curribus pharaonis. quod diu permixta est hic cum malis. hoc exercitui christi associabitur quando angelis agnibus associabitur.

Pulchre sunt greges tue sicut uturis. collum tuum sicut momilia. Aureas faciemus tibi. vermiculatas argento.

Quantum ad hystoriam more loquitur amantis. et amicae laudantis. ac muneris ei permittentis. Quem enim in meridie quesivit. in tabernaculis pastorum invenit et hanc laudem et promissa ab eo audiuit. **Q**uantum vero ad allegoriam ecclesia in persecutioe videtur tam hereticos quam catholicos quasi pro christo pati. metuens dubio errore decipi quesivit sponsus in grege sodalium. id est hereticorum et non invenit quesivit enim in tabernaculis pastorum. id est

Capitulum

atholicorum. et ibi inuenit.
Qui eam laudibus excepit
et mueram repromisit dices
(Pulchre sunt genes tue si
cut turturis ac.) Cū mem
bra corporis in scripturis po
nunt. officia eorum tamen in sig
nificatione notant. Cū vero
aures introducunt colores
vel nature earum assignant.
Tota ecclesia est unum corpus
cuius caput est Christus. mem
bra eius ordines electorum.
In gemis notat veredu
dia. Gene igitur ecclesie est ille
ordo iustorum qui veredunt
clam coram deo. palam co
ra hominibus peccare. Dicit
monachi et heremite. Nec
genes pulchre sunt quia se pec
casse vel peccare erubescunt.
Turtur est aeris coloris et
per cantum gemit. Turtur fel
le caret. sed in uno opere
gaudet. Nec avis gerit
figuram Christi. qui aerem colo
rem habuit. dum celestem vis
tam docuit. Pro cantu ge
mit. quoniam suspiciens in celum
gemuit quia humanum genus sur
dum a laudibus dei
reperit. Felle caruit. quia
fraudem non habuit. Vno con
pare. id est. societate unius ca

tholice ecclesie gaudet. **C**on
tra ergo spiritus sanctus sunt sic genes
turturis quia ille ordo in ecclesia
peccare veredunt. imi
tator Christi. id est. imitator sanctus; as
postolorum. quia aerem habent colo
rem quia uersati eorum in celis
est. **P**ro gaudio mundi ge
mit gemitibus in enarra
bilibus. **F**elle malicie ca
ret. vno compare Christo gau
det. (Collum tuum sicut moni
lia). Collum iungit caput et
corpus et trahit escam a capi
te acceptam in corpus. Collum
ecclesie est ordo prelatorum. quia verbo
et exemplo. corpus ecclesie iungit
Christo capiti. atque escam sacra
scripturam a capite Christo accep
tam trahit predicando in corpus
ecclesie. **U**tile quod ornat et
munit peccata est signum. uigilis
desponsate. ne adultem mittat
manum in signum aliene. Col
lum igitur est ecclesie sicut monile. quia
ordo prelatorum bene uiuendo ori
nata recte predicando munit pec
cata. uigilis ecclesie Christo desponsa
te ne adultem beticem. manum
prauum dogmatis imittat in
sinum fidei catholice. Et no
tandum quod huius duo ordines pre
ceteris ponuntur. quia huius duo
magis necessarii in ecclesia nos

Primum

nunt. Alif idodis p̄dicādo.
alf p̄ eis orando. Et ergo
sp̄s? o aica i tabnacul co
dar migra. i tabnacul pa
storū pulchra. pulchre sūt
gene tue. a collū tuū sicut
moile. qd̄ sūt eq̄tes mei pa
stozes tui. qz sūt vt tūf. vi
ta simplices vt moile sc̄ptis
te ornātes. q̄bus poteris a
gregib? hēticōz mūiri. a
q̄b? timebas corruipi a vt
tali ornatu. muiaris. ego
a p̄ aspūscū. v̄l ego a o
pices mei ornatores tui (
Murenulas aureas facie
m? tibi). .i. sc̄s sc̄pturas
sapia splendidas (v̄micu
latas argēto). hoc ē varie
tas eloq̄ntie. De? q̄ olim di
xit faciam? hōiem ip̄e nūc
d̄t hōi (facie? murenulas
tibi). .i. a d̄ honozē tui. Sa
era q̄ppe sc̄ptura ē a sc̄a tri
mitate. sc̄a. a sc̄is viris sc̄p̄
ta. a hoc ē honoz aie huata
Murena ē piscis i foras
mie suo existēs circular? a
aglobat? .n̄. comed̄ h̄ sugē
do hūozē a succū extrahēs
ad e? silitu diez fiūt mure
nule. i. m aures q̄ sūt orna
t? m̄leiz. a itelligūt sacre
sc̄ptuē q̄ docēt obiaz q̄ ē or
nat? aiaz. De sc̄ptuē dul

at exhortādo simplices a hu
miles vt munera sugunt.
hūozē p̄i extrahūt. Auz
qd̄ oia metalla p̄cellit h̄t
sapiaz q̄ oia trāscēdit. Qu
renule sūt auree. qz sacre
sc̄pture sapia sūt splēdide
in igne spūscū vt auz exa
minate Argētū qd̄ mitet a
sonat exp̄mit eloq̄ntiā. q̄
tropis a figuris mitet a re
thoricis colorib? dulcis so
nat. Sc̄ptuē at sūt argēto
v̄miculate. .i. eloq̄ntia dic
stinde a sentēcijs variate
Vermiculaē etei ē vari
are. in mod̄ v̄mis flexuosi
cōtozrē. h̄is momilib? ē
sp̄sa ornata a sp̄si opifi
tib? Tropologia. Sic ex
terior h̄z sua mēbra. ita
īterior h̄z sua. gene igit̄ aie
sūt v̄cūdia q̄ v̄cūdat se
nō faciēda fecisse l̄ faciens
da neglexisse. Aie collū ē
itelleū q̄ aiaz a sp̄m iūgit
vt caput a corp?. Due q̄p
pe vires sunt aie sup̄iori q̄
vocat spūs. q̄ sp̄italia tra
dam? .i. inferior q̄ noiat aia
q̄ corp̄alia disponim? hoc
duo. itelleū q̄i colū corp?
a caput iūgit. dū sp̄m a
aiaz v̄nā sbam eē itelligit
Escam a capite acceptam

Capitulum

in corpus traicit. dū spiri-
talia q̄ intelligit in vātes
memorie recondit. Huius
momile est interior sensus
varijs sentēcijs a p̄ciosis
lapidib? insignitus. in au-
ris e? ē obia. auro sapie a
argēto scie decorata. Ju-
rta Anagogē vō ecclia ad
supnā patriam suspirans
morem turturis gerit. qui
se in hoc mundo pegrinari
gemit rē vnā a dño petit.
vt inhabitet in domo dñi
oib? dieb? vite sue. Ona-
tus huius momilis ē in au-
ris. i. xps splendēs in gl̄ia
p̄ris. Alia trāslatio sic bz
(Similitudines auri fabre
faciemus tibi cū distimā-
tib? argenti q̄ adusq; rex
in accubitu suo ē) Qd̄ est
dicere Aug. 1. facie meā in
p̄nti vita nō poteris vide-
re. s̄ similitudinē celestis cla-
ritatis p̄ illuacionē scrip-
turaꝝ videbis p̄ speculuz
in emigmate. donec oibus
appareat q̄ nūc latet in di-
uinitate.

Quoniam eēt rex i ac-
cubitu suo. nardus
mea dedit odorē suū.

Ad l̄ra; dat̄ intelligi. q̄ a
mica dilectū q̄sitū in taber-
naculis pastoz cubantez
inuenit. a ip̄e eā monilib?
auro a gēmis factis orna-
uerit. ip̄a vō ei vngēta ex
narzo mirra a botris cōse-
cta obtulerit. **A**llegorice
vō primitiua ecclia añ xpi
aduentū i multis filijs su-
is deū in libris gētiliū q̄si-
uit. a sic i gregib? sodaliū
errauit. **D**ed hūc in taber-
naculis pastoz cubātem.
hoc ē in libris p̄phāz iacē-
tez inuenit. q̄ ei mollia au-
ro a gēmis insignita dedit
qz ei legalia p̄cepta p̄cios
p̄missiomb? plena omisit
ip̄iq; ei p̄ciosā vngēta ob-
tulit dū se saluandā p̄ ei?
incarnatiōez. passiōem. a
resurrectiōez. **E**t hoc inte-
rim (Cū esset rex in accubi-
tu suo) hoc est dū rex gl̄ie
xps latuit in smu p̄ris. **A**-
cubare q̄ppe ē in secreto re-
sistere. **P**er narduz xpi in-
carnatio. p̄ mirrā ei? pas-
sio. p̄ botz eius resurrectō
notat. **S**i q̄dē sp̄s arbor
vel herbarz i scripturis p̄
significatiōe ponūt. **N**ar-
dus nāq; est arbor aroma

Primum

tica parua spinosa. a odo
rifera de q̄ optima fiunt
vngenta vt illud marie in
euāgelio factū erat de nar
do **N**ardus ergo pomē
p̄ hūilitate a vndiōe qua
sanant infirmi X̄pus fuit
nardus arbor vngētaria.
q̄n factus est hūami gene
ris medicina **N**ardus. i. hu
milis. qz cū esset in forma
di hūiliauit semetip̄m ad
formā serui **S**pinosus
qz de p̄dōribus natus. **O**
doriferus qz v̄tutibus re
fertus q̄ factus est vngen
tū n̄re sanitatis. q̄n v̄tus
eius dimittatis sanauit oēs
lāguorē. a oēm infirmita
tem **D**icit ergo (**C**um eēt
rex in accubitu suo) x̄pus
scz rex glorie cū esset in hu
mana carne (nardus mea)
v̄tū virtus ei? facta mea
medicina dedit odorē suū.
hoc est noticiā suā p̄ p̄los
sparsit. q̄n cecos illumina
uit. mortuos suscitauit. a
oēs egros curauit. **V**el
cū eēt rex i accubitu suo. s.
x̄pus. post ascēsiōnē in gl̄ia
p̄ris (nardus mea) . i. opa
tio mea dedit odorē suū
v̄tū edoniferus obseq̄um.

Tūc q̄si diu q̄situm dilectū
sponsa inuenit in taberna
culis pastoz. i. i doctria a
postoz. q̄ ei dedit mollia
hoc ē varia spūssandi car
rismata. a ipa obtulit v̄n
genta scz fidei sue saluatio
nis opa **A**liter. Cū esset
rex in accubitu suo scz in si
nu p̄ris. vel in v̄tero v̄gis
nardus mea. i. humilitas
mea dedit odorē bonoz
opm. **P**er nardū etiā hū
militas eccie intelligit. p̄
quā alijs sanitas boni exē
pli orit̄ **V**el vox hic accipi
tur eccie. in inferno redēp
tionē p̄stolantis a dicētis
Cū eēt rex in accubitu suo
. i. x̄pus in cruce. nardus
mea dedit odorē suū. hoc ē
hūilitas sensit salutem. qz
fasciculus mirre dilectus
meus mihi. hoc est amarā
mortē x̄ps p̄ me subiit. q̄
me de morte redemit **O**ir
ra nāq; ē arbor arabie al
titudinis quiq; cubitoz.
silis sp̄me quā achantum
vocant. cuius gutta v̄i
disa amara. v̄n a nomen
accepit mirra **G**utta eius
sponte manās est p̄ciosior
cortice vulnere vilior que

Capitulum

medendis infirmitatibus
salubris ē a mortuoz cor
poribus ne a vmbis a pu
tredine cōsumant odierend
vtilis **M**irra significat
amarā mortē xpi. q̄ nris i
firmitatibus mebelā otul
lit. a putredinem p̄dōz a
nobis depulit **V**n̄ a in cru
ce mirratū vinū accepit a
ioseph corpus eius mirra
odiuit **P**er fasciculū intel
ligit congeries passionuz
Xp̄s factus ē mirre fasci
culus. q̄n̄ de cruce albat
mirra a aloē est plitus **D**i
cit ergo sp̄sa (Fasciculus
mirre dilectus me? mibi)
q̄i dicat **D**ilectus meus que
ego diligo p̄ oibus q̄ mibi
fuit nardus in icarnatiōe
factus ē mibi mirra i pas
sione. amarā mortē p̄ me
sustinens. amara mūdi p̄
se pati me edocens. a ideo
(**I**n vbera mea coronas
bitur) **H**oc est a patribus
vtriusq̄ testamēti. q̄ sunt
vbera mea p̄dicabit. **V**el
mors dilecti mei. q̄ p̄ salu
te mea subiit sp̄ in memos
ria mea erit. a q̄ mibi fuit
mirra in morte. factus est
mibi botrus. i. leticia in re

surrectiōe. vñ seq̄t (botrus
cypri dilectus meus mibi
in vineis engaddi) **C**yp
prus insula pre oibus ter
ris mire magnitudinis bo
tros gignere fert. vel cyp
prus ē arbōz egyptia silis
salici. h̄ns flores miri odo
ris a botros. botrus p̄ leti
cia pomē. cyprus vt d̄r cō
uersio l̄ floricio **E**t signifi
cat resurrectiōem xpi. in q̄
caro ei? mortua resloquit.
q̄ uersis etiam leticiā cōs
tulit **H**uius cypri botrus
fuit xps in p̄lo crucis pres
sus de q̄ fuit illud vinū qd̄
dat uersis plenū gaudiū
Hic est botrus que duo
in vete ad filios israhel
portauerūt. scz xps i cruce
pendēs **Q**uē p̄pheticus a
ap̄licus ordo p̄plis d̄u vi
suris p̄dicauerūt **Q**ui er
go fuit fasciculus mirre i
amaritudine passiois. ip̄e
extitit botrus cypri in dul
cedie resurrectis **M**irra ei
tristificat. vinuz letificat.
d̄t ergo sp̄sa (botris cyp
ri dilectus meus mibi)
q̄si dicat **I**lle q̄ vt botrus
in vete p̄ me pendebat in
cruce factus ē mibi potus

Primum

leticie. a iō ē dilectus meus
qz diligo eū pre oibus. **E**t
hoc (in vineis engaddi)
id est in omnibus ecclesijs
Engaddi quippe est fons
iuxta iherusalem. in quo
sacerdotes lauabant he-
dos q̄s imolabant. a iō d̄r
fons hedi. **P**er engaddi i-
git̄ qd̄ d̄r fons hedi desig-
nat̄ fons baptismatis in
quo hedi. i. p̄dōres lauan-
tur a vicijs. **V**inee aut̄ sūt
eccie in fonte baptismatis
lote. alijs pferentes vimū
vite. **A**liter engaddi est
loc̄ in q̄ arbores balsami
crescūt. q̄ in modū vinearū
ercolūt. q̄s ido vineas
appellat. **D**e balsamo aut̄
a oleo crisma oficiē. quo
xp̄iani olecrāt. **B**otrus er-
go cypri ē i vineis engad-
di qz xp̄s potus leticie est
in ecciis v̄ndis sacro cris-
mate. q̄ fuit nardus nascē-
do. mirra moriēdo. botr̄
resurgēdo. **M**oralit̄ at̄
rex in accubitu suo est. qm̄
xp̄s in aia iusti req̄escit.
Aia q̄pp̄ iusti ē sedes sapi-
entie. **Q**uid̄ aie nard̄ dat
odorē. dū hūilitas ei? spaz-
git bonoz opm opinionē.

Quid sit dilectus fascicu-
lus mirre. qm̄ oia amara
passionis xp̄i in aīo collig-
git. a p̄ eo amara pati a
p̄ximis disponit. **I**nt̄ vbe-
ra eius amorat̄ qz in corde
eius qd̄ ē inter vbera p̄ di-
lectionē vsat̄. **B**otrus cy-
pri qd̄ ouersio sonat fit ei
i vineis engaddi. dū gau-
det de ouersis baptisatis
a p̄m̄am agētibus. **A**na-
gogice aut̄ dū rex in accus-
bitu suo est. nardus sp̄se
odorē spargit. qz dū xp̄us
in gl̄ia p̄ris latet. eccia fa-
mā bone opationis vbiqz
diffundit. **D**ilectū vt fasci-
culum mirre inter abera
colligit. dum eius amore
ei omnia amara videntur
que mundus colit vel dili-
git. **B**otrus cypri in vine-
is engaddi qui est locus
balsami considerat. dum
christum potū vite in san-
ctis crismate v̄ndis in ce-
lo videre desiderat.

Ecce tu pulchra
es amica mea.

Capitulum

ecce tu pulchra oculi
tui columbarum

Quantū ad hystoriaz rex
reginā monilibus ornatā
collaudat. Quantū vero
ad alligoriā xp̄us ecciam
sp̄s sancti domis decoratā
laudibus cōcelebrat. Per
hoc q̄ pluraliter dicit colū
barum. vel bis pulchra due
eccie designant. Vna ante
xp̄i aduentū sub p̄phetis
Alterā post xp̄i aduentū
sub apl̄is. vna tñ amica.
qz vtraq; i vna fid̄ xp̄o cō
iuncta. Qd̄ em̄ ista credit
factū. Illa credidit futurū.
Reminē moueat qz duas
vel plures eccias dicimus
cū vna catholica p̄dicet. s̄
licet sit vna tñ p̄ diuersis
statib; . p̄ diuersis t̄pib;
pro diuersis locis plures
nō iuste dicūt. Dicit mul
te terre cū sit vna scribun
tur. **E**cce aut̄ iō colūbe
op̄at̄. qz septē domis sp̄s
sancti illustrat. Dicit colū
ba septē naturis decorat̄.
Colūba q̄ppe i petra midif
ficat̄. alienos pullos nu
trit̄. pura grana eligit. fel
le caret. rostro non ledit.

iuxta fluēta habitat. grē
gatim volat. **D**ic̄ eccia in
petra. i. in xp̄o fide a ope
midificat. Alienos a regno
dei v̄bo a exemplo nutrit̄.
Puras sentēcias de libris
gentiliū l̄ hereticorū eligit
Malicia inuidie caret. **R**e
minē detrahēdo ledit. **J**ux
ta fluēta scripturarū hitat̄.
vt raptus ancipitū. i. de
monu euadat. **M**ultos ses
cū trahē ad gaudia labo
rat. **V**nius colūbe. i. eccie
an̄ aduentū xp̄i p̄phē fue
rūt q̄ ei eternū lumē xp̄m
puiderūt. vñ a vidētes di
cebant̄. alterius colūbe. s̄.
eccie post xp̄i aduentū de
eodē ppl̄o ocl̄i apl̄i extite
rūt. q̄ eā ad verū lumen
xp̄m pduerūt. **D**icit ergo
sp̄s (o amica mea) cui
oia secreta mea nota feci.
qz te narro carnis mee sa
nauī mirra mortis mee re
demi. botro resurrectionis
mee iebriauī. ecce in p̄ntia
mea tu es pulchra in fide.
ecce coram hoībus tu pul
chra es in op̄atiōe. qz ocl̄i
tui. i. puīsores tui sūt sim
plices vt ocl̄i colūbarū. s̄z
vt p̄phē a apl̄i ductores.

Primum

eccliaz. Oculi em̄ dicūt bo-
minē ne in lapidē offen-
dat. ita doctores ducant
eccliam ad vitā ne in lege
dei in lapide scriptā offen-
dat Tropologicē aut̄ aia
xp̄i (amica) est (pulchra)
lota ab originali p̄dō. ip̄a
pulchra ab actuali crimie
Cui? oculi sunt ratio qua
vera a falsis discernit. a i-
tentio qua faciē dei p̄uidet
Dij oculi sunt colūbarū si
bona q̄ facit bona intētiōe
facit. oculi aut̄ coruorū sūt
si bona que facit mala in
tētiōe pagit. sc̄z si lucri vel
laudis gr̄a p̄dicat. vel ele-
mosinas tribuit **A**nago-
gice v̄o ecclia pegrinās est
pulchra in dilectōne dei in
cōtemplatiua vita. ip̄a pul-
chra in dilectōe proximi in
actiua vita. a i dō amica dei
suspirans ad secreta cele-
stia. cuius oculi sunt ep̄i a
alij doctores ad vitā eam
ducentes. q̄ sunt oculi col-
lumbaz sc̄z xp̄i a spūssan-
di ab eis illuminati **X**p̄s
q̄ppe colūbe q̄ septē natu-
ras habet assimilāt. q̄s ep̄i
tiformi spū plenus p̄dica-
tur. v̄n a collūba p̄ eo est

in sacrificio oblata Colū-
ba etiā figurā spūssandi
gerit. q̄ septē domis substā-
cialiter subsistit. v̄n a i co-
lumba sup̄ xp̄m apparuit
Et colūba ramuz oliue in
archam retulit Ad hōz vi-
sionē ducūt eam illi oculi
vt̄ in lumine videat lumē
sc̄z in patre filiū a in v̄tro
q̄ spiritum sanctum.

ECce tu pulcher
es dilecte mi a
decorus. Lectulus no-
ster floridus. tigna do-
moy nr̄az exdina.
Laquearia nostra cy-
pressina

Juxta hystoriā. aica dile-
lectū in venatu occupatū.
in meridie q̄siuit a iuenit
a q̄ molibus ornata a lau-
data. eū eo ad regalē aulā
remeat. in lecto eū dilecto
quiescēs sponsum a lectū
a domū laudat. **J**uxta
allegoriā v̄o ecclia xp̄m in
capiēdis aiab? occupatū
in meridie p̄secutiōis p̄ di

Capitulum

uerfa tormeta q̄siuit. p̄ pa
cientiā uenit. a q̄ v̄tutib?
ornat̄. p̄ p̄seuerantia lau
datur. **Q**ui eū q̄si de agro
in palaciū reuocat. dū eaz
de p̄secutione in pacem re
ducā. in lecto q̄etis a secur
ritatis collocat. p̄ qua pa
tis q̄ete laudes letabunda
cātat dicēs **O** mi p̄ oibus
dilecte **E**go que fui per me
deformis a feda. p̄ te orna
ta facta su; pulchra. qz tu
naturalif es pulcher iu
tutib? diuinitatis. a deco
rus in sc̄itate hūanitat̄.
faciēs pulchros in f̄ida de
coros i opatiōe. **X**p̄s q̄ppe
sc̄dm diuinitatē ē ip̄a pul
chritudo. a q̄ pulchra sūt
oīa q̄ pulchra sunt e? pul
chritudinē sol a luna mi
rant̄. a in quē desiderāt an
geli p̄spicere. **O**rdm hūa
nitatē v̄o ē ip̄e speciosus p̄
filijs hoim. qz naturaliter
sic semp fuit vt in monte
apparuit. q̄n vt sol resplē
dit. **O**ed qz mortal̄ vis?
claritatē vult? ei? videre
nō potuit sub larua latuit
vt scribit̄ **E**cce vidim? eū
nō hūte sp̄em neq; decorez
Oie facies moysi ex collo

quo dei tā pulchra fuit q̄
p̄plus isrl̄ m̄tēdere in eum
nō potuit. a ideo velamen
aū se habuit **V**n scribit̄ qz
facies moysi cornuta eēt.
qz radios q̄si sol de se emit
tebat (lectul? nē florid?)
Oed; diuersos stat? eccie
variāt de ea hmo diuinus
Tpus p̄secutōnis vocauit
meridiē i q̄ solis ardor fer
uet **T**ps v̄o pacis noiat le
ctulū. in q̄ est q̄es securita
tis. sic ergo p̄secutio dida
est meridies in q̄ eccia estu
abat **O**ie pax eccie d̄z le
ctulus in q̄ in c̄templatiōe
sp̄ōsi sui securā q̄escit **D**er
diminut̄m aut̄ iō lectul? d̄z
qz breuis ē pax. q̄ eccia hic
fruit̄. **Q**ui lectulus ē flori
dus. qz in pacis tpe p̄p̄s
fidelīū est bonis adib? itē
tus. q̄ in p̄secutiōe a bono
studio fuit q̄si arid? **U**
lectulus est hō d̄m̄cus in q̄
deus sponsus cū sp̄ōsa sua
hūana natura req̄euit **D**e
us q̄ppe erat i x̄p̄o mūduz
recōsilians sibi. ideo aut̄ le
ctulus n̄ d̄z qz eccia p̄ car
nē x̄pi est deo iūda **Q**ui le
ctus est flouidus qz eterna
iuuētute imortalis. q̄ pu?

Primum

q̄si aridius mortal' fuerat
Et qz tu pulcher es a pul-
chro p̄te gemit? a ledulus
n̄ pulcher a casta m̄ie p̄-
creatus. idcirco a domus
n̄re pulchre ab opificib?
nostris de cedrus a cip̄ssis
edificate(nā tigna domo-
rū n̄az cedrina · laq̄aria
n̄ro cyp̄ssina) Tigna sunt
supiora dom? tabulata · i-
teda laq̄aria v̄o inferiora
tabulata · pidure aptata.
Cedrus est lignū iputribi-
le b̄n̄ redolēs. c? resma est
p̄stāciōz ceteris · qz langu-
da mēbra curat · v̄mes v̄l
cez necat · odore serpētes
a musca fugat **Cyp̄ssus**
est lignū v̄tute cedro p̄xi-
mū trahib? tēploz aptū
ipenetrabili soliditate · nū
q̄ onori cedit p̄cisū nūq̄
putrescit **Dom? di ē eccia**
m̄ q̄ xp̄s hitat v̄t p̄fam-
lias m̄ domo **Ulte dom?**
sunt m̄kte eccie p̄ diuerso
statu terraz · vt romana ·
Iherosolomitana · cōstāti-
nopolitana v̄l cetera eccie
Tigna h̄az domoz q̄ p̄m-
bre a tempestates repellūt
sūt epi a aliq̄ plati ecciaz ·
q̄ scriptis a doāris domū

dei · s. ecciam ab hereticis
defendūt **Que tigna** sunt
cedrina · qz eoz opa sunt
iputribilia a p̄ famā bene
redolētia **Doctrina** eoz vt
resma p̄ā curat · vitia v̄l
demonēs fugat **Laque-**
aria v̄o pidure h̄az domo-
rū sunt subditi m̄ eccia scz
cōtinētes l' coniugati · elemo-
sinis a bonis opibus orna-
ti **Qui** sunt cyp̄ssimi a tem-
plo dei aptati non redun-
tes vt canis ad vomitum
p̄ā **Tropologicē** fidelis
aia est **Fidelis** aia est ledu-
lus m̄ q̄ xp̄s p̄ dilectōnem
habitat **Qui ledul?** floret
dū aia se orādo a legendo
exercet. **Ledul?** etiā aie
est bona oīcia **In** q̄ vt ille
do secura q̄escit grā **Qui**
ledus floret · dū alijs bone
vite exemplū p̄bet **Ipa** ē
etiā domus dei · m̄ q̄ xp̄us
habitat v̄t sp̄sus m̄ thas-
lamo **Cui?** tigna sunt p̄i-
cipales v̄tutes scz prudentia ·
fortitudo · iusticia · tem-
perantia (**Laq̄aria**) sunt
obediētie exempla que ce-
dro vel cyp̄resso opantur ·
quia sicut hee arbores m̄
ramis sic m̄ bonis opibus

Capitulum

multiplicantur. **V**el do-
mus aie est corpus tigna
eius sunt quiq; sensus. la-
quearia eius corpis mem-
bra que sunt cedrina a cy-
pressina dum militant ad
nutu; spūs. **A**nagogice
aut xpi a eccie ledulus est
contemplatiua vita in q̄ req̄
escit a seculi tumultibus.
qui ledulus floret dū mul-
titudō fidelū se in artib;
a in scripturis exercet. **D**o-
mus cedrimis a cyppsimis
lignis ab opificibus edifi-
cate. sūt claustra a scis pa-
tribus. regulis a honestis
institutiombus construde.
Tigna cedrina sunt pre-
positi a abbates scimoma
redolentes q̄ vbo a exēplo
alios munit a vmes cri-
minum macerando extin-
guūt. **L**aquearia aut cy-
pressina sunt monachi a
oēs religiosi q̄z scitatis ex-
empla templum dei ornāt
a alioꝝ onera orando por-
tant. Et sicut cyppsus pres-
cisa non reuiescit. **V**nde
ante feretrum mortuozū
solebat portari. Ita ipsi
nunq̄ secularia repetunt
quibus renūciauerunt.

a semper quasi presentem
mortem aspiciunt. a in ha-
bitaculum dei coedificari
votis a motibus appe-
tunt.

Explicat primum capi-
tulum Et incipit Secun-
dum Capitulum

Capitulum Se- cundum

Ego flos cam-
pi. et lilium con-
uallium Sicut
lilium inter spinas.
sic amica mea inter
filias.

Ad litteram datur intelli-
gi q̄ ledus dilecti florib;
septus fuerit. quoz̄ odoꝝ
a pulchritudine ipsa dele-
data sit quando dixit Le-
dus floridus. Et ipse blā-
diens ei dixerit ista.
Allegorice autem ecclesia
perfectozum que est ledus
christi floribus tingitur.
dum in perfectis in fide
tantum floridis stipatur.

Primum

In flore nāq non est fructus. sed speratur fructus
Ita imperfecti fidei hnt nō
opa. qz flos est xp̄us. s. p
fidem illoꝝ ornatus. q̄ d̄t
(Ego flos campi) Qd̄ est
dicere Qd̄ leuul? n̄t flori:
dus in fidelibus hoc est ex
me. qz ego suꝝ flos cāpi. i.
ornatus ppli xp̄iani flos
d̄t a fluere qz cito fluit.
Camp? ē terra marata a
pascualis. sp̄te pferens
flores **C**āp? ē tota ecc̄ia
in fide incorrupta. in q̄ sūt
pascua vite. q̄ pfert vari:
os flores. i. diuersos iusto
rū ordies scz rosas m̄m.
lilia v̄ginū. fiolas c̄fessorū.
a alios flores c̄tinentiū. a
legittime diuigatoꝝ **H**ui?
cāpi flos. i. decor est xp̄us
oim̄ fidelīū ornat? **F**los
cāpi p̄pe ē flos puulus. mi
mis rubicūdus. a est xp̄s
hūilis factus p̄p̄o s̄āguine
rubricatus **C**apus. i. ter
ra marata. ē v̄go muiola:
ta c? flos est xp̄s qz de vir
gine natus (Ip̄e est liliū
dualliū) qz honoz hūilium
parentū suorū. **I**n lilio
quinqz cōsiderant qz ē can:
didū. h̄ns aureū colorē p

minentē. a ē odoriferum a
pandulū a sp̄icuruū **D**ic
xp̄s ē cādid? in huaitate.
Aureus in diuinitate. odo
riferus in p̄dicatōne. pan
dulus in suscipiendo peni:
tētes. in curuus in cōdescē
dēdo p̄cōribus a subleuā
do eos **I**p̄e est liliū dualliz
um. i. ornamentū fidelīū.
Dicut em̄ dualles sunt in
ter duos montes **I**ta fide
les sūt inter duas leges. p̄
iter duos p̄p̄os scz iudōs
a gētiles (**D**icut liliū iter
sp̄mas sic amica mea iter
filias) q̄i dicat **D**icut ego
sū liliū dualliū scz ornatus
hūilīū **D**ic eris tu amica
mea liliū sp̄maz. i. dec? gē
ciū **E**t sicut ego fui liliū
inter sp̄mas vicz iter iude:
os me pūgentes a lacerā
tes. sic eris tu ecc̄ia amica
mea inter gētes filias ba:
bilonis. i. cōfusions que te
multis sp̄mis cruciatuum
pungent a multis peni:
lacerabunt **I**n sp̄ma tria
notantur **C**ito floret **C**ito
arescit aculeis pūgit **I**ta
mali cum diuicijs florent
in v̄tutibus. cito arescunt
ideo igni apti sunt. malis

Capitulum

moribus bonos pungunt

Alter sicut liliū inter spinas. i. sicut liliū ē ornatus spinarū. sic eris tu dec? filiarū. q̄s in florido lecto q̄ escēs generabis. **V**el ornamentū eris fide a dogmate inter hereses q̄ volut eē tue filie cū sint spine a filie babilonis scz ofusionis

Mozaliter aut xps ē (flos campi) honor a odor lectu li sui scz fidelis aie in fide integre quā facit in scōstudo flozē. q̄ est liliū oualium. i. decoz hūiliū aiaz. que sunt cōualles. qz inter supbos a diuites sunt paupere dep̄sse. q̄si inter mōtes site. **E**t sicut xps liliū fuit iter spinas. s. inf pbariseos a ypocritas. ita fidlis aia ē inter filias babilonis. s. flos fratres ypocritas. **J**uxta anagogē **C**ampus scz terra i arata ē ordo v̄ginū in eccia. cui? flos ē xps qz eius delectatio corona a p̄miū **C**ōualis vero est ordo diugatorū inter v̄gines a otinentes. quasi inter duos montes sitoꝝ. quozum xps ē liliū. scz candoz a gaudiū. **E**t si

cut liliū est inter spinas decore a odore. sic eccia perfectoz est inter filias iherusalem. i. inter perfectos decore vite a odore doctrine. **P**erfecti dicuntur qui omnia mūdi reliquerunt dicente dño. **S**i vis pfect? esse. vade a vende oia que habes a da paupibus.

Imperfecti dicunt qui adhuc mūdo vtunt de q̄bus adhuc scribit. imperfectum meū viderūt oculi tui. a in libro tuo omnes scribent.

Notandum qz liliū tactum amittit odore. sic virginitas tacta amittit bonam opinionem.

Sicut malus inter ligna siluarū sic dilect? meus inter filios **S**ubvmbra illius quem desiderabaz sedi. et fructus eius dulcis gutturi meo

Ad litteram regina de lecto surgens spaciatur res

Primum

ge sub vmbriam venit (arboris) ac de fructu illius comedit . **I**biq; hec locus ta est . **A**llegorice autē ecclesia sole persecutionis fuscata est . in meridie ardore temptationis estuata . a carnificibus vt libū a spinis lacerata . demum pondere pressurarum fatigata . vmbraz arboris vite querebat . lectum quietis desiderabat . i qua vmbra requiescens canit . (**C**icut malus inter ligna filuarum . sic dilectus meus inter filios . **S**ub vmbra illius quem desiderabam sedi) **M**alus est equiuocum . Est enim malus non bonus . Et est malus arbor pomorū . Est etiam malus nauis . scilicet arbor veli . **D**ed de homine dicimus hic malus de arbore hec malus . de pomovero hoc malum . **M**alus habet tria in se . scilicet vmbriam refrigerantem . fructum reficientem . odorem delectantem . **H**ec malus est christus qui genus humanum obumbrauit dum brachia sua in ra-

mis crucis expandit . a in se credentes corpe suo res fecit . suauitate dulcedis sue repleuit . **S**ilua vō est synagoga . ligna silue iudei ad nihil nisi ignibus apti . **D**ilectus inter filios sub audis dyaboli . ē xps inter gētiles a ydolatras a peccatores obumbrans eos a reficiens . **A**lter **M**alus ē xps . ligna apli de quibus est construda ē domus scz eccia . silua eccia id ē electa scis . **D**ilectus inter filios dei . xpus inter pp̄b̄as a ap̄los a martires q̄ sunt filij dei a coheredes xpi . quotquot em̄ receperunt eū . dedit eis p̄tatem filios dei fieri . (**S**ub vmbra illi? quē desiderabā sedi) **S**imilitudo est ab illo q̄ onus in estu portat . a in vmbra arboris festinat . **G**enus humanū qd̄ per esum ligni scientie boni a mali paradisum pdiderat . graue onus p̄tōy in estū vicioy portabat qd̄ se deorsum in p̄cipitium tormentozum traherebat . a ideo ad arborem vite festinabat . refri-

Capitulum

geriū aiaz q̄rebat **V**m
bra em̄ pom̄ p̄ refrigerio
Fit autēz vmbra ex luce a
corpe a ē itineranciū refri
geriūz ab estu a p̄cediō a
tēp̄estate. **A**rbor vite est
sc̄a crux fructus x̄ps. v̄m
bra p̄cediō l̄ refrigerium
hūam̄ generis. sc̄as ex lu
ce dimitatis a corpe hūam̄
tatis **D**e q̄ vmbra scribit̄
Virtus altissimi obūbra
bit tibi. **S**ub hac vmbra
q̄ diu desiderabat eccia se
dit. dū in fide crucis x̄pi q̄
euit **N**āc vmbra p̄ moy
sen desiderabat dices **O**b
secro dñe mitte quē missu
rus es **E**t p̄ dauid **D**ñe in
clina celos tuos a descēde.
Et p̄ ysaiam **V**tinā distū
peres celos a descenderes.
Dic̄ ergo malus oīa lig
na siluaz vmbra fructu
odore p̄cellit **D**ic̄ x̄ps oēs
sc̄os vmbra p̄cedōis. fru
ctu doct̄ine. odore vite an̄
cellit **E**t sicut̄ hec arbor it̄
nerātes ī estu vmbra. fru
ctu a odōe sibi attrahit. sic
x̄ps sua suauitate genus
humanū p̄ estū temptati
onū iter agens sibi attra
hit qd̄ suo corpe. l̄ doct̄ria

reficit dices **V**enite ad me
oēs qui laboratis a onera
ti estis. a ego reficiā vos.
De c? fructu eccia refe
da iubilat dicens (fructus
eius dulcis gutturi meo)
Fructus hui? arboris ē euā
gelica doct̄ina **G**uttur
vō eccie est ordo mgr̄oz ī
eccia **G**utturis q̄ppe offi
ciū est abos recipere a vocē
emittere. **I**ta mgr̄i ī eccia
cibū spiritualis doct̄ine le
gendo recipiūt. a vocē ali
os docendo emittūt **F**ru
ctus ergo arboris vite est
dulcis gutturi eccie dum
mgr̄i eccie spiritualē doct̄is
nā dulcē p̄ se hauriunt. a
eā alijs suauiter effundūt
Tropologice aut̄ dilect̄
est inter filios sicut̄ malus
inter ligna siluaz. qñ x̄ps
p̄ dilect̄ionē est inter clau
strales filios eccie. obum
brās eos a vicijs a corpe
suo l̄ doct̄ina eos reficiēs
Sub vmbra illius fidelis
aia sedet. dū estū secularis
vite declinans in rege spū
alis vite refrigerari desi
derat cuius fructus dulcis
est gutturi illi? dū l̄ clau
stral̄ religio ei placet vel

Secundum

corpus dñi in palato cor-
dis ei sapit p qd se salua-
tam intelligit **A**nagogi-
ce vō eccia in celis regnās
xpm angelis ipante cōside-
rans dicit **D**ic malus inter
ligna siluarū sic dilectus me-
us inter filios) qñi dicat.
Dicut xps pñs a me? dis-
lectus fuit i mūdo suavis
pre oibus scis **D**ic ē in cel-
suauitas inter oēs āgelos
filios dei **Q**ub vmbra il-
lius quē desiderabā sedi)
hoc est regem aīarū quā sp
desiderabā p eū inueni. Et
fructus eius dulcis guttu-
ri meo. hoc est gaudiū per
cruce exq̄sitū fert dulcedi-
nem vite mee. de qua dul-
cedine iubilat dicens

Introduxit me
rex in cellam vi-
nariā. ordinauit in me
caritatem.

Ad lrām regina q̄ sub ar-
bore comedit **I**n cellario
bibit. a hoc foris puellis
exultās retulit dicens **I**n-
troduxit me rex in cellam
vinariā) vbi febrizata a a
more regis accensa lāguo

rem inādit. a ideo comitis-
bus dicit **F**ulcite me floz-
ribus stipate me malis qz
amore languo) **Q**uibus
vōbis dat itelligi. qz vgas
a flores de loco in q̄ cōfede-
rāt tulerūt. quibus se lan-
guentē. vt baculis susten-
tari ne cadat petiit **Q**uam
iā iāqz casuram rex āple-
dita solat vt a letetur di-
cens **L**euā eius sub capi-
te meo. a dextera ipi? am-
plerabit me) **R**ex vō in le-
ctū eā reclinat a comites
adiurat dicens **A**diuro vos
filie iberus alem. ne suscite-
tis neqz euigilare faciatis
dilectā. quousqz ipa velit.
Calle gorice aut eccia q̄
de fructu ligni vite hoc est
de cruce corpus xpi comē-
dit. in cella sacre scriptuē
pocula sapie bibit **V**nde a
leta cauit **I**ntroduxit me
rex in cellā vinariā) **D**u-
pius dixit **I**ntroduxit me
rex in cellaria sua. hic aut
dicit **I**ntroduxit me rex
in cellā vinariā) **V**ed ibi
locuta ē humana natura.
sponsa verbi. hic aut loq̄t
eccia de gētib? sponsa xpi
Humanā q̄ppe naturā dei
Ei

Capitulum

verbū sibi p osculū dūxit.
dū huānā carnē assūpsit.
vt scribit v̄bū caro factū ē
Hanc olio sue noīs in regi
nā vnxit. dū assumptum
hoiem deū eē a angelis im
pare voluit **H**āc post se
traxit. dū videt mortis ce
los ascēdēs carnē nrām se
cū tulit. vñ letabunda ca
nit (Introduxit me rex in
cellaria sua). s. rex glie in
troduxit me p huānā; na
turā i celestia gaudia **H**ic
aut ecclia p crucē redēpta
a p aplos in secreta dei in
troducta dēt) **I**ntroduxit
me rex in cellā vinariam)
vic; xps rex regū quē oēs
reges adorāt (mtroduxit
p fidē in primitiua eccliaz
q est cella vinaria qz in ea
diuersa sunt sapiētie pocu
la a varia spūssandī caris
mata **E**st aut primitia ec
clesia q sub xpo a aplis de
iudeis ē ouersa . qñ multi
tudis credētium erat cor
vñū a aia vna. a oia habe
bant cōia **A**d quā intro
ducta ē ecclia de getib; . qñ
cornelius a sui. a samari
tani gētiles p baptis mū a
spūssandī donū adiūdi sūt

fidelibus (**I**n hac ordina
uit caritate) qñ in caritas
te vnamimes in diuersos
distribuit ordines . qsdaz
faciēs aplos . qsdā ppās
alios euangelistas . alios
pastores . alios doctores
Aliē cella vinaria ē sacra
scptura . in hāc xps eccliaz
introduxit dū ei spālem i
telligētā dedit vt scribit .
Apuit illis sensū vt intelli
gerēt scripturas **C**aritate
in ea ordinavit dū p scrip
turas tres gōus ordinauit
caritatis . vt in pmis deū
p oib; . deū vt primū vt
seipm . ad vltimū etiā mis
micū pp deū diligat . **O**r
dines qz i caritate faciunt
dū post deū pntes nrōs .
deinde iuges a filios . deū
frēs a cognatos . deū dome
sticos a conciuēs . ad extre
mū inimicos scz iudeos a
paganos diligimus . **H**ec
spōsa egressa narrat iuue
culis se p̄stolātib; . s. ecclia
pfecta alijs ecclijs filiali
bus suis qbus dēt (**F**ulcite
me florib; stipate me ma
lis) **P**er flores accipiunt
pueri . a simplices in fide
florētes . p malos . i . arbo;

Secundūm

res intelligunt iuuenes in
opatoe fructificātes. q̄si p
fecta eccia dicat in pfectis
Quādoq̄bē ego v̄mo scrip
ture sū iebriata. a caritas
p̄diuersos gradus in me
est ordinata. vos (fulcite
me florib?) hoc ē p̄dicatis
one v̄za suppoite mibi pu
eros in fide floridos a (sti
pate me malis) .i. exēplis
v̄tis m̄l̄plicate in me iu
uenes i bonis fructiferos
vt q̄d bibi eis p̄pinē. a or
dinē in eis caritatē. Cōsi
tudo est a domo iam semio
collapsa. que fultris sustē
tat ne cadat. Et ē eccia in
seibus honestis destituta
que pueris fide floridis.
q̄dāmō fulcīf ne cōrruat.
Alia silitudo ē astipiti
bus q̄ nouiter pullulātes
m̄zem. i. arbore cingūt vel
a militibus q̄ d̄nm suū ar
mis stipāt ne hostilis ip̄e
tus in eū fiat. Sic fideles
m̄zem ecciaz q̄si in medio
stātē boīs adīb? stipāt dū
alij elēosis. alij lēoīb?. alij
orōib? insudant. a armis
scripturaz eaz circūdant.
ne hostis dyabolus l̄ here
ticus ip̄etū in eam faciat.

Vos eccie filie mee (fulci
te florib?) .i. bonis filiis
ne deficiā. s̄ in v̄tis opib?
interim req̄lescā (qz amore
langueo) dilecti mei. quē
adbuc videre nō valeo. a
amore supne patrie quaz
adbuc non habeo. Et p̄p̄
hoc (leua eius sub capite
meo. a dextera illius aple
xabit me) Per leuā p̄ntis
vite gl̄am. p dextera v̄o p
benmis vite gl̄am seu b̄t̄i
tudine designat. vt scribi
tur lōgitudo diez i dextra
ei?. a in sinistra illius diui
cie a gl̄ia. Caput eccie est
x̄ps Dicit ergo (leua eius
s̄b capite meo) hoc ē gl̄az
p̄ntis vite sub capite meo
.i. x̄po amore pono. quē p̄
oibus diuicijs diligo (Et
dextera illius aplexabitur
me) hoc ē efna b̄t̄itudo re
cipiet me Vel ordo iustoz
q̄ a dextris x̄pi erit diligit
me (alif leua ei? sub capi
te meo) .i. vetus lex qz car
nalia instituta despicio (a
dextera illi?) .i. euangeliū
x̄pi (aplexabit me) a d̄o
bediendō sibi. l̄ leua ei? .i.
actia vita (est sub capite
meo) .i. x̄po in qua ei fuio
E ij

Capitulum

a dextera illi? .i. contemplatiua
vita amplexabit me. in q̄ ei
requiescens placeo. Et ne me
aliq̄s de hac q̄ete inq̄eret.
interdicit sponsus dicēs (**A**
diuro vos filie iherusalem)
p̄ capreas ceruosq̄ capro
rū. ne suscitatis. neq̄ euigilare
faciatis dilectaz. q̄
adusq̄ ip̄a velit) Per capreas
q̄ alta petūt. a a longē
venatozem p̄spiciūt p̄
phete designāt. q̄ in altaz
contemplacione subleuati
xp̄ma eccie misteria a lon
ge prospexerūt Per cer
uos q̄ sp̄meta transfiliūt a
venenu v̄mēt. apl̄i desig
nant. q̄ sp̄mas p̄dōz trāsi
liētes. sp̄mas penaz passi
maliciā mūdi vicerunt
Campi sūt due eccie vna
aū aduētū xp̄i sub p̄p̄bis.
Alia p̄ aduētū s̄b apl̄is.
In q̄b? cāpis varij flores
sūt. oēs fideles **V**el cāpi
sunt duo testamēta i q̄b?
sunt flores. s. pulchre s̄mē.
In vno cāpo capree s̄z p̄
phete cucurrerūt dū vete
ri p̄p̄o xp̄m futuz p̄nūci
auerūt **I**n alio cāpo apl̄i
q̄si cerui cucurrerūt. dum
xp̄iano p̄p̄o xp̄m inotues

rūt **F**ilie iherusalem sunt oēs
eccie catholice eccie iherusalem
dicte. et nā pacē in celis vi
sure. **I**herusalem q̄ppe d̄r visio
paris. q̄b? a sponso d̄r. **O**
vos eccie filie celestis iheru
salem **E**go d̄r v̄i (adiuuro
vos) hoc ē sacramēto icar
natiōis mee a v̄i baptis
matis ostrigo vos p̄cipies
vob̄ (p̄ capreas ceruosq̄
caproz). .i. p̄p̄as a apl̄os
doctores p̄p̄oz (ne) v̄i p̄
mio (suscitatis dilectā) vel
inq̄etis eā dormiētē a stres
pitu mūdi amore mei (ne
q̄ euigilare faciatis) a s̄op
no contemplatiōis cogēdo ad
sularia negocia (q̄ adusq̄
ip̄a velit) hoc ē donec ip̄s a
sua sp̄ote on? regim̄is p̄p̄
ciēdo p̄rimis subire velit
Out pleriq̄ potētes q̄ sp̄i
ritales viros ad regimen
lucri cā cogūt. vt mimiruz
de eis b̄nificia hēant **A**dij
v̄tiq̄ dilcām a s̄opno q̄e
tis excitāt. a hoc xp̄s p̄ p̄
betas a apl̄os inf̄diat ne
fiat **C**ū aut̄ ip̄i spirituales
exp̄dire viderit vt fr̄ib?
p̄sint. a q̄ete sua sp̄ote sur
gūt. **E**t pondus regim̄is
licet iuiti suscipiūt **E**t p̄ri

Secundum

mis oppressis subueniunt.

Moraliter aut sponsus a sponsa in cella vinariaz introducit. dū q̄s xp̄o tra hente claustrū ingredit. in q̄ v̄mū qd̄ letificat cor hominim bibit. cū de scripturis p̄missa leticie hauriet. In hoc caritas ordiat dū in p̄mis deus. deīn̄ platus deīn̄ priores. deīn̄ alij fr̄es p̄ meritis ab eo amantur hūc flores fulcūt. a mali .i. arbores l̄ mala. .i. fructū? v̄tūq; em̄ legi p̄t. stipant cū eum pueri a iuuenes in scis studijs circūdant. Dic amore languet. cū nō oēs fr̄es xp̄m amare videt. leua. hoc ē p̄ns vita est sub capite. .i. sub mente eius. a dextera hoc ē efna vita eū amplexat. qz hanc solā se dat. Caput q̄ppe aie mēs est. qz sic caput oia mēbra regit. ita mēs cogitatōes disponit. **M**aliter leua sūt v̄tutes i hac vita necēarie dextera v̄o in corruptibilitas in futura danda. leua est sub capite. dū v̄tutes sūt sub mēte. a dextera eū amplexabit. dū in futuro in corruptibilitas ei dabit.

Et qz hic talis capree ceruoq; op̄at. ne quis euz ab hac q̄ete inq̄tet a xp̄o imminat. Caprea h̄z q̄tuor natural. alta petit. bonas herbas a malis eligit. ruminat. vulnera sua p̄ dyp̄tānū curat. Sic sp̄ualis hō ad alta v̄tutū ascendit bonas s̄mas a malis secernit p̄dicando ruminat spiritalē cibū quē legēdo comedit. vulnera p̄dōz per medicamentum p̄mē curat.

Ceruus q̄z h̄z q̄tuor naturas. Cū insulas lōge petūt. gregati mare trāsnatāt a vnus quisq; caput alterius sup̄ clunes portat. cū camb? insequūt. spineta transiliūt. senescentes serpētē de cauerna narib? trahūt ac comedūt. Ad fōtem potando currūt. Cornua a pilos renouādi cā deponūt. **D**ic iusti cū ad p̄riam paradisi p̄ mare seli p̄perant. vnusq; q; on? alteri? portat. cū eos mali p̄sequunt. **T**palia bona que vt spineta sunt ip̄dimenta eis vite relinquūt. Serpētē de cauerna naribus extrahunt qz dyabolū vel

Capitulum

pātm de corde frīm afflatu
exhortatōis auferūt Post
sūptū venenū ad fontem
currūt. qz omīssa pāā for-
te lacriaz diluūt. Cornua
a pilos deponūt. qz diuici-
as q̄ sunt supflua reiciūt.
a in v̄tutib⁹ r̄nouati iuues-
nescūt **I**n iuxta anagogē
v̄o. i. alioz sensū ecclia in
celis iā recepta d̄t (intro-
duxit me rex in cellā v̄ma-
riam) sc̄z xp̄s rex glorie is-
troduxit me in supnā pa-
triā. vbi sciētēs iusticiāz
inebriabunt ab v̄bertate
domus d̄m. a torrente vo-
luptatis sue potabit eos.
Et notandū q̄ vbi itro-
ductio ponit. ibi xp̄us rex
d̄r. qz ecclia quā itroduct
est eius regnū sup quā ip̄e
rex regnabit In hac cari-
tatē ordinabit. qz v̄gines
in caritate viuentes in su-
as mansiones. viduas in
suas coniugatas in suas or-
dinabit. Danc flozes tin-
gunt. mali stipant. dū ele-
cti in fide a opatiōe muēt
eam in gloria circūdant.
Languet amore qz facian-
do non faciat̄ dilecti sui
visiōe. **L**eua sponsi est

sub (eius capite) .i. ecclia
in hac vita relicta est sub
eius custodia. a (dextera
eius) eam (amplexabit)
qz multitudo angeloz de
eius societate letatur. ibi
filie ih̄rlm hoc est oēs fide-
les aie. a (capree) sc̄z p̄-
phete vel alij sc̄i qui ad al-
ta celoz p̄ virtutes ascens-
derūt. a (cerui) videlicet
ap̄li vel alij electi q̄ sp̄mes
ta p̄tōz transilierūt eius
glorie congaudent.

Uox dilecti mei
surge propera
amica mea

Hystoria Sponsa dormi-
ente a nemine hanc excita-
re presumente. ipse sponsus
hanc excitat. a p̄cipit
vt surgens puellas suas
ad opa dirigat. q̄ ad vocē
sp̄si surgit. a comites ad
excitandas vineas a capi-
endas vulpeculas mittit.
Allegoria Quasi sp̄sa
dormit quando ecclia post
ascensionem domini sub
apostol̄ collecta duodecim
annis absq̄ perditione

Secundum

liberos olimis mansit. Hæc
sp̄sus excitauit. puellas
in opus mitte monuit. qū
xp̄s petro p̄ discam de ce-
lo missum in quo oīa aīa-
lia erant. oībus gentibus
p̄dicandū monuit. **O**p̄-
sa v̄o comites ad vineas
excollandas. a vulpes cas-
piendas misit. qū ecclia a-
postolos a eorū discipulos
ad uertēdas gentes a iu-
daicas vel p̄p̄icas here-
ses obstruendas misit.

Et nota q̄ misit puellas si-
cut alias scribit. qz sapia
misit ancillas inuitare po-
pulos ad mēsā. qz nimis
xp̄us dei sapia misit rusti-
canosa despectos hoīes in-
uitare p̄p̄os ad eterne vi-
te diuiniū. **O**ponsa a sp̄se
excitata alloquit̄ adolescē-
tulas. hec vox quā audiui
Surge p̄pera. amica mea
ē vox dilecti mei. **I**gitur ē
surgendum a ei ad opus
qđ me vocat obedieđum.
Dixit em̄ ite docete oēs gē-
tes. **E**t alibi **D**egregate
mibi paulum a barnabā
in opus qđ assumpsi eos.
scilicet predicare gentib?
Item vbi macedo ap-

paruit paulo dicēs **T**ran-
siens in macedoniam. ad-
iuua nos. **Q**uando em̄ ami-
ca pastoris dormiuit. oues
per deuia errabāt. sed bo-
nus pastor dilectam fecit
euigilare. a dispersus gre-
gem ad viam p̄ se colles-
tum congregare. vt esset
vnus pastor a vnum ouis-
le. **E**t nota q̄ superius
adolescētulas adiurabat
ne sponsam excitaret. quā
ipse nunc excitat. quia vi-
delicet omnia tempora. tē-
pus habent. a oportet spi-
ritales tempore pacis in
contemplatione quiescere
tempore vero persecutio-
nis vel heresis contra ho-
stes dei predicando. didā-
do pugnare. **D**icūt adoles-
centule. **N**um eum vidi-
sti cuius vocem audisti. **E**t
illa **E**cce in presentiarū vis-
deo. quia iste olim promis-
sus (veniet saliens in mō-
tibus. transiliens colles)
Similitudo est a ceruis.
qui in montibus saliendo
currunt. **V**nde sequitur

Similis est dile-
ctus meus. ca-

Capitulum

prece hinnuloq; ceru-
uorum

Montes q̄ sup plana ter-
re ad alta osurgūt sunt p̄
phete q̄ cōem vitam hoim
altitudinē v̄tutū transcē-
dūt **C**olles aut̄ sūt p̄haris-
sei. q̄ scientia legis emine-
bant in ppl'o dei **R**ponsus
ergo venit saliens in mōti-
bus qz x̄ps p̄ q̄sdā saltus
venit in mundū vt p̄diātū
est in p̄phetis. **D**e celo
q̄ppe saltū dedit in v̄terū
v̄ginis. de v̄tero in p̄sepiū
de p̄sepio in cruce; de cru-
ce in sepulchrum. de sepul-
chro in celū **C**olles trās-
siliuit q̄n sup̄bos p̄harise-
os p̄terijt. a humiles apo-
stolos eligit. **A**liter In
montib; saliens venit qz
saltus suos p̄ montes. i. p̄
v̄tuosos viros predicari
voluit. Colles transiliuit
dū adhuc ip̄fectus in p̄di-
catiōe cessare voluit **O**por-
tet em̄ vt prius discant a
faciant a p̄ postia doceāt
vt de dño scriptū est. quia
cepit ihesus facere a doce-
re **A**liter Qui salit nūc
sursum nūc deorsum est.

Ita x̄ps in diuinitate sursū
in hūanitate fuit deorsum
Dol or̄es in primis appa-
ret in mōtib; dñi in colli-
bus **M**ōtes fuerunt apl'i
In hñs saliebat x̄ps cum
p̄ nomē ei; suscitaret mor-
tuos a alia miricula a si-
gna facerent. **P**er colles
trāsiliuit cū seq̄ces apl'oz
etiā signa facerent (hic si-
milis ē capree) qz in silitu-
dine carnis p̄di apparuit
dū de p̄dōrib; natus fu-
it **V**icut em̄ p̄ oues iusti-
ta p̄ capreas p̄dōres desi-
gnant̄ **V**el iō silis capree
dz. qz sicut caprea velocit̄
currit a bonas herbas a
noxijs eligit. **D**ic x̄pus ve-
locit̄ obediētā p̄ris exple-
uit bonos a malis in iudi-
cāo segregabit **C**odilis est
etiā h̄ynulo ceruoz in va-
rietate v̄tutū a miraculo-
rū **E**st ei h̄ynul; v̄arij co-
loris. hic feruētē sole v̄m-
brosū locū q̄rit i q̄ ab estu
req̄escat. **D**ic x̄ps in castis
mētib; req̄escit ab estu vi-
tior̄ **P**er ceruos q̄ veloci-
t̄ currūt a salūt̄ p̄phē a
p̄iarcbe sunt figurati q̄
velocit̄ in mādatis dñi si-

Secundum

ne q̄rela tucurrerunt a de
v̄tute in v̄tutē salierūt.

Hynnulus ceruorū ē x̄ps
fili⁹ p̄riarcharū a p̄ph̄arū.

Hynnulus d̄r ab inuo ab
scōdit se ei a venatōib⁹ cū
m̄t ei innuit. **X̄ps** s̄tis ē
hynnulo ceruorū qz filius
p̄riarcharū vt ioseph ē v̄
ditus. vt ysaac a p̄re ē im
molat⁹. **Et** sic hynnulus

velocius ceruis currit. **D**ic
x̄ps qui p̄t̄m nō fecit oēs
scōs agilitate p̄cucurrit.

His ergo aīalibus q̄ salti
bus gaudēt x̄ps op̄at. qz
p̄diāis saltibus currens
sup oēs iustos exaltaf. **D**ic
cūt adolescētule **V**bi nunc
est ille. dicit sponsa

En ipse stat post
parietē respiciē
ens p̄ fenestras. pro
spiciēs p̄ cancellos

Similitudo ē ab illo q̄ cus
biculū amice intrare non
valēs. p̄ fenestrā ei loq̄t

Paries ē murus q̄ domuz
a domo separat. **Et** signifi
cat originale p̄t̄m. **L** mor
talitatē q̄ de p̄dō venit qd̄
nos a deo sepat. **Q**uē mus

rū cepit adam edificere a
ois posteritas ei⁹ laborat
eū cōsumare. hūc iudei mul
tis p̄tis edificauerunt. a
ideo x̄pm lapidē āgularē
p̄ciosū elem̄ q̄ eos a p̄tis
p̄hibuit reprobauerūt. in
quē nō credētes offēderūt
a corruerūt. **V**ed hic lapis
in monte magnū creuit su
per quē spon ciuitas regis
magm̄ edificari cepit. qui
oēs in se credentes. in se ci
ues r̄cipit. q̄ d̄t in deo meo
transgrediar murū. qz nul
lum fecit p̄t̄m. **P**ost hunc
murū x̄ps stetit vt eū ip̄el
leret. qz mortalis est fact⁹
vt originale p̄t̄m destrue
ret. **Q**ui stat laborat a x̄ps
in destrudione huius mus
ri in tm̄ laborauit. qz etiā
sanguinē sudauit. **F**enes
stre q̄ lumen in domū m̄ts
tūt sunt ap̄li. q̄ lumē cog
nitiōis dei in ecciam do
mū dei fuderūt. **C**ācelli. i.
parua foramina in parie
te. p̄ q̄ sol radices suos vi
brat sunt p̄phete p̄ q̄s sol
iusticie radios sue noticie
mūdo imittabat. **C**an
celli etiā sunt ari⁹ in an
teriozi pte domus. **V**nde

Capitulum

dicunt cācellarij vicz plocutores regis. q̄ de cācellēdiāta regis p̄lo dicunt.
Qd itēz erāt p̄phē q̄ i anteriori pte dom⁹. s. i synagoga q̄ erat vmbra dom⁹ eccie mādata dei p̄lo nūciabāt. **C**ācelli q̄z sūt loca in choro in q̄b⁹ sallētes sunt ordiati a muniūt oēs q̄ sunt in diuersis gradib⁹ ostiuti. **O**pōsus ergo p fenestrā sponsā respexit. dū x̄ps p ap̄los lumē agnitōnis sue eccie infudit. **P**er cācellos hanc respexit. dū p p̄phās l̄ reliqs doctores ei radios sue noticie imisit. **P**er fenestrā p̄spirans p̄ti videt p̄ti nō videt sic x̄ps in carne manēs p̄tim visus ē de⁹ in miraculis. p̄ti nō ē visus i iſtimitate passiōis. a qz post parietē stetit spōse iūgi non potuit. a iō p fenestrā oscula a v̄ba dedit. qz qm̄ diu mortalital infposita. eccie iūgi p̄fede nō potuit. tm̄ oscula doctine p fenestrā corpis p̄ebuit. **D**estruōto pariete sponse copulabit qz ablata mortalitate ecclesie vt est maifestabit. q̄

dicat **D**ilect⁹ meū q̄ diligo p̄ oibus. qui saliendo ad me venit. a stās murū impēgit ip̄e p fenestras a cācellos respiciēs me excitat a loq̄t mibi dicēs (surge p̄pera amica mea) hoc est q̄ scdm̄ scripturas i mū dū venit a mortē n̄zā deſtruxit. ip̄e mibi p p̄phās a ap̄los p̄cepit. vt hoc alijs p̄dicem dicēs. **O**p̄mittua eccia q̄ diu cessasti a p̄dicatione (**S**urge) a q̄ te tua. i. p̄parate ad laborē. ad p̄dicationē gentib⁹ p̄pera. qz tēpus breue est. **E**t si hoc feceris (eris aīca mea) faciens mibi aīcos p fidem. qui sūt inimici p infidelitatem (**E**t eris colūba mea) septiformi spiritu illustrata. vt colūba septem naturis decorata. facēs simplices (**E**t eris formosa mea) deformes in vitijs facēs formosos in virtutibus a cum illis comitata ad me venies. ad remunerandum te.
Notandum q̄ hoc verba a sequentia sunt sponse representantis v̄ba spōsi. **O**portunū habes tem

p̄s predicandi Jam em̄
 h̄yems .i. infidelitas tran-
 s̄ijt . p̄ber .i. p̄secutio (abijt
 a recessit) H̄yems que ge-
 lu terram constringit ne
 fructificet . est infidelitas
 que corda hominum fri-
 gore malicie astringit ne
 fructum fidei afferat **Hec**
h̄yems vsq; ad x̄pm du-
rauit . sed ipso sole iusticie
oriente h̄yems transijt . a
ver calore fidei sanctispiri-
tus terrā soluit a v̄tutum
flores p̄duxit . p̄mber ē
pluuia in impetu veniens
a cito recessit **Die p̄secutō**
cū ipetu venit . h̄ x̄po in sus-
is vincente cito abijt **Por-**
ro apl̄is p̄dicatib; a eorū
successoribus non abijt . h̄
maxime p̄secutio creuit . h̄
iō p̄terito mō d̄t abijt . qz
vt p̄mber cito recessit Ali-
ud est abire . aliud est rece-
dere **Ille abijt q̄ vult reuer-**
ti . ille recedit qui nō vult
reuertere **Sub regibus gen-**
tū p̄secutio aliquā abijt a
iterū redijt **Spe vero con-**
stantim non reuersura re-
cessit . Oportuit aut̄ p̄secu-
tionem excitari . vt p̄bati
possent coronari p̄mber

qz significat tempestatem
 belloꝝ Ante x̄pi aduentū
 maxima tempestas belloꝝ
 in toto orbe defuit . vt nul-
 li liceret de terra sua i aliā
 migrare quim haberet p̄
 exploratoe **Et postq̄ x̄ps**
vera pax aduenit . p̄mber
belloꝝ recessit (Et tūc flos-
res apparuerunt in terra
nostra) sc̄z hoies i fide flo-
 retes apparuerūt in iudea
 olim a tirāno diabolo pos-
 sessa . h̄ a me pro victoria
 crucis recepta . a iō in no-
 stra terra nunc (**Tempus**
putaciōis aduenit) vt ste-
 rilia sarramenta precidā-
 tur . quatinus flores vber-
 rius erūpant . qui fructuz
 habundantē p̄ferat . s . vt
 vicia amputent̄ a v̄tutes
 plātēt **Vox qz turturis . i.**
p̄dicatio x̄pi (audita ē in
terra n̄ra) . s . in iudea nūc
p̄ fidē nostrā . vel vox p̄dis-
catoris q̄ suo cantu abceles-
sum h̄yemis a veris adue-
tum nunciant qui pro can-
tu suo humilem gemitum
reddunt . qui pudicie as-
matores sunt . q̄ cōuersati-
onem hoim fugiūt . a sp̄ in
vagis montū in v̄tiab;

Capitulum

morāf. dum in mūdo solo
corpe positi. ouersatiōem
hūt in celis incolatus sui
a p̄cie sibi p̄misse memo-
res. **¶** Vel vox permitētium
p̄tā sua gemeciū (audita
est) ficus etiā ptulit gros-
sos suos vīez synagoga.
vt ficus folia. .i. v̄ba non
hūs opa a ideo a domino
maledicta abiecit carna-
les sensus legis. **¶** Grossi
q̄ppe sunt in maturi fructi
ficus. q̄ leui tactu deussi ca-
dunt. **¶** Vt em̄ vox turturis
xp̄i in terra sonuit. ficus sy-
nagoga deussa grossos. .i.
acerbos census legis abie-
cit. a dulces ficus. .i. ap̄los
ptulit. q̄ dulce cibū allego-
rice credētibus ministraret.
¶ Et qz ficus synagoga a
postolos ptulit. ideo (vi-
nee flozētes odorē dederūt
scz eccie de iudeis ouerse in
fide flozētes famam bone
opationis dederūt. **¶** Flos
vitis exp̄ssus oficiat poculi
gen? qd̄ saluti a volupta-
ti ē ad comedendum. **¶** Flos
vitis est fides xp̄i. poculū
inde ofedū est euangeliuz
scm̄. qd̄ ofert eternā salu-
tem a vite voluptatem.

¶ Nota qz sponfa que ad
colendā vineam mittitur
tribus noīb? appellatur
scz amica. colūba. formo-
sa. qz mirum cultura vi-
nee qz est p̄dicatio hijs so-
lis omittitur in quibus re-
da fides a pura dilectio. a
simplex opatio inuenitur
quatinus faciendo que do-
cent sint dei amici non lu-
cri causa. opantes sint co-
lumbini. in dilectioe sint
formosi. **¶** Nec septem a spi-
ritus ando pponunt. qz vi-
nea xp̄i. per septem dona
spiritus andi septem mor-
dis excolitur. dum per p̄-
dicationem h̄pems infide-
litas soluitur. **¶** Et ymber
belloz sedat. **¶** Et flozes
inicia bonozum pducunt
sarramenta vitioz ampu-
tant. vox turturis. .i. sim-
plicis p̄dictōis inculta ter-
ra scz in corde iā credulo li-
benter audit. ficus p̄fert
frēm. .s. q̄sqz fidelis bonuz
op? a sic vinee excolte. .s.
eccie in fide floride dant o-
dorē vtutum. **¶** Jam mit-
titur filia pharaonis pro
filia babilonis. **¶** Et cum ea
regis legati mittuntur.

regina austri Cui a spō
 so dicitur (Surge amica mea)
 Cupi? dixit surge a itez
 repetit surge. qz duobus
 modis surgim? cū aut ad
 opandū aut ad docēd mē
 tē erigimur. dicit ergo (sur
 ge). i. ad bñ opandū a ad
 exēplū p̄bend mēte erige
 Itēz dicit (surge). i. ad docē
 cendum alios mēte erige
 Surgere em̄ ē sursum se eri
 gere. Ille surgit q̄ facit a
 docet bonū qd̄ didicit (O
 aica mea) cui nota feci oīa
 p̄is seāta (surge) a adduc
 filiā regis babilōis mihi.
 vt a ip̄a fiat aica mea Tu
 olim bitans tū bitantib?
 cedat fusca. nūc p̄ mea do
 na speciosa. doce eaz eē in
 v̄tutibus speciosā nunc in
 vicijis fedā. a cū illa caris
 tate ornata (veni) ad nup
 tias (tu columba mea) p̄
 me septē domis spūssandī
 repleta doce eā simplicitā
 tē vt septiformē spm̄ p̄ci
 piat. edificans in forami
 nibus petre a in cauernis
 macerie hoc ē sp̄z salutis
 ponēs in vulnerib? xp̄i a
 in p̄missis sacre scripture
Petra q̄ppe ē xp̄us sup

quā petram edificat eccia
 dom? di. De hac petra flu
 xit aqua q̄ filios israhel sa
 ciavit. qz de xp̄i latere san
 guis a aqua manabat q̄
 hāc colūbā edemit a lauit
Hui? petre foramia sunt
 xp̄i vulnera q̄ sunt colūbe
 .i. eccie ab accipitribus. i.
 a demonib? muimina.
Maceria ē xp̄i latus. cau
 na lateris ē vulnus quod
 lancīa militis fecit. In q̄
 bec colūba midum posuit
 spei **V**el maceria ē mus
 rus circa vineas absqz ce
 mento fact? Et itelligit sa
 cra sc̄ptura q̄ cigit eccias
 absqz heresi opata dicit ei
 sementū ē ligamē lapidis
Ita hēsis ligamē ē aīaz
Cauerne h? macerie sūt
 pfunde sc̄pture sm̄e. in q̄s
 bus se a vitijis abscondunt
 hee colūbe **E**t notādū q̄
 trib? noib? attollit q̄ ad
 p̄dicatōem mittit. qz or
 do doctoz debet secreta di
 vt amic? scire q̄ doceat. a
 mūdicia speciosus vt vita
 eius auditorib? splendiat
 a semp̄tē p̄diāis v̄tutib?
 vt coluba septem naturis
 fulgeat. Cui dicitur.

Capitulum

Ostende mihi faciem tuam

Per faciem hō agnoscit facies ergo eccie est bona opatio p quā agnoscit hāc faciem ondit. dū qd occulte opat in publico alios opari docet. Dño facies ondit dū cā dei bonū op? ad exēplū primis pferet (sonet vox tua in auribus meis) sed q in die desponsatiōis tue in baptisinate mihi te seruare pmisisti hoc alios seruare doce (vox em̄ tua dulcis) subaudis erit auditoribus. si ita viuis vt doces (a facies tua decora. i. operatio tua erit mihi placita. **D**ecorus d: q̄si decoreis **D**ecor q̄ppe est dicere a facere vñ delectatur deus **A**dbuc reputat sponsa v̄ba dilecti **C**oupio ra dixit ad sponfam nunc ouertit se ad adolescentulas dicens.

Operate nob̄ vultus puulas q̄ demoliunt vineam

Nam vinea nostra floruit

Quasi dicat vinea nostra floruit quam amica mea magno labore excoluit. h̄ ecce vulpes irruunt a fructū eius capiunt. quas vos adolescētule capite a de vinea expellite. **V**ulpes se in foueis abdunt. a nūq̄ recto itinere incedūt **V**ulpes etiam cū esurit a p̄orto ore se mortuā fingit a ita aues de cepit a deuorat. **P**er has notant heretici. qui in occultis disputant nūq̄ rectum iter fidei seruant. catholicos a humiles se simulant. vt simplices decipiant. **V**os predatores capiunt. cū eos ratiōe autoritate vincunt a redarguūt **H**ij ido paruuli dicuntur qz se humiles fingunt **V**el ideo paruuli dicuntur qz vt paruuli a magnis. ita ipsi a catholicis supati deficiūt **V**ineas autem demoliuntur id est suffodiunt. dum ecclesias p hereses a scismata scindunt. **S**ed vna v̄s

Secundum

nea scz ecclesia catholica i
recta fide floret . fructum
opationis ubiqz profert
Que letabunda dicit

Dilectus meus
mibi . et ego il
li q̄ pascit̄ inter lilia
Dilectus meus in hec locu
tus est (a ego illi) subaus
dis obediam (qui pascit̄
inter lilia) hoc ē dñe datur
in opibz eoz q̄ sunt candi
di in v̄tutibus . q̄ sūt decz
alioz vt liliū sp̄maz Et tā
diu in hñs pascit̄ a tā diu
obediā illi alios docēdo . (
donec aspires dies) . i . doz
nec scientia eterne clarita
tis adueniat vbi oēs v̄z
lumē videāt . a donec incli
nent̄ vmbre . i . donec igno
rantia p̄ntis vite p̄transe
at . Dies est p̄sentia solis .
nox v̄o ē vmbra terre Cū
sol surgit dies cū suavi spi
ramine venit . tūc vmbra
terre q̄ ē nox sub terrā in
clinata euanescit Ita cuz
sol iusticie xps illuxerit a
dies esmitatis cū refrige
rio iustoz aspirauerit . ig
norantia a p̄secutio huius

vite a vmbra euanescit
Similitudo est ab illo q̄
nimio estū fatigatus ven
to a dulci aura recreatur
Dic eccia estū tribulatioz
nū fatigata xpo aduenien
te recreat **F**ilia pharaōis
p̄ filia babilōis missa sp̄o
sum orat vt ei? auribz illā
adducat dicēs (O mi dile
cte reuertē) ad filiaz babi
lonis p̄ grām a q̄ recessisti
p̄ ydolatriā (sicut esto) in
ea capree q̄ alta petīt . a sa
lubres herbas a noxijs eli
git vt saluādos a massa p̄
ditiois secernas . a eos al
ta celoz petē facias . Aut
sicut esto in ea h̄ynulo cer
noz . qui velociter currit a
vmbrosū locū q̄rit vt faci
as eā velocit̄ ad fidē a ad
baptismū currē . a de estū
vicioz opaca v̄tutū q̄rere
tu existēs sup p̄dicatores
dādo eis v̄bu tuū loq̄ cū fi
ducia q̄ sunt . p̄ oteplatoez
mōtes . in domo dei qd̄ est
eccia **S**icut hec aialia p̄f
pascua hitant (sup mōtes
bethel) Bethel dicitur do
mus consurgens vel do
mus vigilarum . vel do
mus dei **E**t est ecclesia que

Capitulum

ad celestia surgit. in quibus
vigilia laudis contra demo-
nesa vitia in qua habitat
deus per fidei huius montes
sunt doctores alii in virtuti-
bus. super quos est christus. ca-
prea hynulus ceruorum
Cum per eos bonos a malis e-
ligit et eos per exempla san-
ctorum currere facit Capree et
hynuli in motibus? bethel
habitatur. quoniam quique fideles
per doctrinam sanctorum ad alta ce-
lorum festinant Tropologi-
ce dilectus sponsa a somno
excitat. cum christus in fine in spi-
ritatione spiritalem virum a
claustrali quiete ad regimen
ecclesie vocat **U**ic in moti-
bus saltat. cum enim de virtute
in virtute per exempla primi
ducit (Ipse erit similis capre
hynuloque ceruorum. cum bo-
nas sententias eligit (al-
ta) virtutum (petit) ad bra-
uium vite exemplo sanctorum pe-
tit (stans parietem) impellit
cum consilium malignarum sapienter
subuertit **P**er cancel-
los a fenestras respicit. dum
aplicas propheticas scrip-
turas diligenter intendit
Dilectus ei per cancellos
a fenestras (loquitur ut sur-

gat) cum christus per prophetas
apostolos eum docet ut prius
ad bonum viuendum moneat.
Ipe vero surgit. dum ei ad
omnia obedit **P**roperat cum
oportune inopportune predicat
et sic (aicus dei fit) cum aliis
os amicos dei facit (colubus
ba est) cum simpliciter viuunt (**f**ormosus) cum alios ad bo-
na informat (venit) cum ius-
sa dei implet (hinc hinc
transit) cum aspera uersa-
tio commisit plebis in malicia
indurata calore diuini as-
moris soluta. in veritate con-
uersationis transibit (**p**ro-
bet recedit) cum temptatio per
sequendum se cessabit Cum enim
prauos a prauitate probi-
bet. mox persecutionem ab eis
sustinet. quia omnes qui volunt
pie viuere in christo ihesu per
secutionem patientur. **I**m-
bre abeunte flores appares-
bunt) quia cessante persecutione
malorum. micia bonorum erunt
punit **I**pe sarmenta aper-
tat. dum rebelles de ecclesia se-
gregat (**V**ox turturis in
terra auditur) cum peniten-
tes ad ecclesiam per lamenta
uertunt (sic) profert gros-
sos) dum bona arborum scilicet bo-

Secundum

nus hō p̄fert bonū opus
Vmeē florentes dant odo
rem) q̄n eccie v̄l claustra
sub eo emittūt bonoz ope
rū opionem (**I**p̄e surgit)
cū hereticis resistit (**A**mi
cus dei efficit) cū mimicos
dei p̄seq̄t (**O**p̄edol⁹ erit)
cu errātib⁹ ad sp̄ciē dei
reducit (**V**enit) cū negli
gētes ad nupcias agni ve
nire facit (colūba est) que
alienos pullos nutrit. cū
filios p̄ dictionis. filios ge
hēne. filios ire facit filios
regni ⁊ filios dei (**I**n fora
mimbus petre m̄dificat)
cū eos in vulneribus xp̄i
ōfidere ip̄at (**I**n cauerna
macerie hitat) cū in doctri
na sacre scripture eos spe
rare clamitat (**F**aciē suaz
deo oñdit) dū p̄ bonuz qd̄
agit dei retributionē intē
dit Quem ei oñcia accusat
abscondit faciē. ⁊ loq̄ vere
cūdat (**I**lle faciē oñdit) q̄
ope oplet. qd̄ v̄bo docet (**V**
ox ei⁹ in auribus dei so
nat) q̄n viuit ⁊ predicat (**V**
ulpeculas capit) dū fal
sos fr̄es ad regulā iusticie
corrigit. aut icorrigibiles
de cetu fr̄m repellit (ne vi

neas suffodiant). i. ne con
gregaciones iustoz simu
latiōe subuertāt (**D**ilect⁹
placet illi) si p̄missis ⁊ ip̄e
placet illi) in obediēdo ei⁹
p̄ceptis (pascit iter lilia)
qz reficit scōz vita in v̄tu
tibus (cādidā donec asp̄i
ret dies) hoc est donec lux
veritatis oib⁹ appareat (⁊
v̄mbra transeat) **D**icut
em̄ v̄mbra fuit synagoga
q̄q̄tqd̄ ille ppl̄s egit. v̄m
bra fuit illi⁹ rei quā nūc a
gim⁹. ita sacramēta eccie
⁊ festiuitates sunt v̄mbra
future gl̄ie **D**ic etiam oia
mala p̄ntis vite sunt v̄m
bre maloz future vite **C**ū
ergo lux eterne gl̄ie illux
erit tūc v̄mbra sacramēto
rū euanesceat. ⁊ tribulatio
p̄ns recedit (**D**ilectus ad
hūc reuertit) cū expulsis
ypocritis nūerus p̄fectoz
augef (huic erit dilectus
caprea) cū p̄ euz bonos a
malis secermit (**D**ynnul⁹
erit) cū quoslibet ad ouer
sione currere facit (**E**t hoc
super montes betbel) . i.
hoc facit p̄ p̄latos domus
dei **A**nagogice (dilect⁹
sponsaz a somno excitat)

Capitulum

tū xps pegrinātes ecciam
ad celestia vocat (hunc vi
det in mōtib⁹ a in collib⁹
saliente) qñ cernet eū sup
ordines āgeloz a scōz in
dextera p̄ris regnantes (**Q**
uilem capree videt a hys
nulo ceruoz) qz de p̄iar
ebis natū aspiciet iudices
viuoz a mortuoz (**P**ost
parietē n̄m s̄cat respiciēs
p̄ fenestras a cācellos) qz
carnē sumptā ex nob̄ mor
talem mōstrabit ei in gl̄a
p̄is imortalē vt p̄ p̄hās
a ap̄los pmiserat (**I**psa
surgit) qz vocāti occurrit
ad gaudia (p̄perat) vbi a
mica secreta celestia videt
vbi erit (colūba) septifoi
mi spū plena (formosa)
qz sine macula (ibi h̄p̄em̄
toci⁹ aduersitatis (transit
ym̄lyr) .i. tozpor a seueria
p̄ntis vite (abcedit) q̄a
cū de corpe educit ad cōtē
plandū deum in substācia
sua ducit **N**on iā vborum
gutte sunt necērie . vt plu
uia p̄dicationis debeat in
fundi . qz qd̄ hic min⁹ au
dire potuit āplius videbit
nec temptatio necēria . q̄
aliqs debeat p̄bari (**T**ūc

flores apparēt in terra) qz
qñ de efne b̄itudis vita
qdam suauitatis p̄imoz
dia p̄gustare aia cepit .
q̄li iam in floribus odora
tur exiens . qd̄ postq̄ egres
sa fuerit i fruā vberius
habebit (tūc tēpus putas
tionis aduenit) qz oi vitio
āputato morte a pena car
rebit **V**ox ab ea (vox tur
turis) xpi in terra viuens
tū (audiet) **I**ntra in gau
diū dñi tui . **E**t (ficus p̄
fert grossos suos) cū labo
ris sui recipiet fructus efi
ne vite p̄m̄ium (vinee flo
rentes dant odorē suum)
qz eccie q̄ hic in v̄tutibus
flozuerūt . ibi odorē suauis
tatis emittentes eternam
p̄bent voluptatē (h̄is aī
cis sociabit̄ amica) in gl̄ia
(speciosa) in āplexu spūs
sancti (colūba in forāmie
petre) .i. in secretis xpi .
(a in cauerna macerie) hoc
est in cubilib⁹ diuitatis sus
pne (**I**bi oñdit ei xps fa
ciem suā) qñ in maiestate
sua videbit eū facie ad fa
ciem (**V**ox eius sonabit in
auribus eius . qñ audiet
eū dicentē **V**enite b̄ndicti

Secundum

patris mei percipite regnum
Que vox e dulcis a facies
decoza in q̄ desiderant an-
geli p̄ficere (Vulpecule
capiunt) q̄ vineas demoli-
untur . qz per angelos oia
scandala colligent . a in ca-
minum ignis mittentur .
Postea sp̄ (vinea flozebit
qz eccia cū xp̄o iefnū gau-
debit (dilectus illi coniūgit)
a ipsa illi (qui pascit iter
lilia) qz regnat iter agni-
na scōz . in v̄tutibus cādi-
da (Vel nūc inter lilia pas-
cit . qz in p̄cedibus scōz
vsqz in fine sc̄li reficitur)
Donec aspiret dies . a incli-
nentur v̄mbre) **C**hilue-
stria animalia v̄n̄ similitudo
est . pascūt̄p totā noctē . su-
puente aurora q̄runt si-
bituta loca Ita xp̄s dum
ostat mūdus q̄ est nox . per
illā noctem pascit . de scōz
v̄tutibus (cū aspirat nox
eternitatis) a ortus fuerit
sol iusticie xp̄s . postea nō
laborabit infidelibus . sed
deus erit omnia in oibus
Tūc de iudicio reuersus (**S**
siliis erit capree) q̄ bonas
herbas eligit a alta petit .
quia bonis ad se electis . in

alta gloria patris regna-
bit (Et erit simulis hyinu-
lo) qui in v̄mbroso loco re-
quiescit quia in refrigerio
scōz ip̄e refrigerium eoz
requiescet (super montes
bethel) videlicet super oēs
ordines angeloz celestis
ibz̄m . que est domus dei .

Secundus tractus .

Precedens tractat
erat de filia pha-
raois . sequēs erit
de filia Babilonis
Jam legati regis p̄ regi-
na austri missi veniūt sp̄o
sam in camelis cū magno
comitatu adducunt Quā
filia pharaonis de vinea
cū suis comitibus egressa
cū magno tripudio exce-
pit . cum magno comitū
plausu ī tēplū regis duxit
Hancqz rex regali munifi-
centia dotatam ad conui-
uium preparatum intro-
duxit Vellicet apostoli p̄
eccia gentium missi Hanc
signis a predicationibus
ad fidez xp̄i ouertūt . Quā
multitudo fidelū de iudea

Capitulum

grās agendo sibi associauit. In templū dñi. i. in pu
mitiua eccliam vbo a exē
plo deduxit. Hancq; rex
glē xp̄s mltis domis sapi
entie a scie ditatā. ad cui
uiū corpis sui. l. sacre scrip
ture vocauit. Legit nāq;
q; paulus a barnabas a
alij ad gētes ad p̄dicādū
missi. ad iher̄m reūsi fra
trib; retulerūt. quāta de
p̄ eos in gentibus fecerūt.
a quāta auditate gentes
fide receperūt. a quō ecclia
in iudea cōstituta de eorū cō
uersiōe exultauerit. **F**ilia
ergo babilois olim in p̄do
latria misera. q; gētilitas
filia cōfusiōis nūc austru
gina qz ad v̄z regē xp̄m
cūersa loq̄t filie pharao
mis vicz ecclie de iudeis nar
rans ei miseras q̄s passa
est a priori vita dicens.

Capitulum Tertium

In lectulo meo
p̄ noctē quesiui
quē diligit aia mea.

Similitudo ē ab illa q̄ in
noctē amicū anxia q̄rit. de
nō inuento dolet. a tā diu

querēs circuit donec iueni
at. a leta ei adbereat. **L**e
ctulus ē infidelitas in q̄ re
quieuit secura gentilitas.
Nox vō intelligit sc̄laris
pb̄ia. p̄pleris sentēcijs se
cura obscura. **D**icit ergo (**I**n
lectulo meo p̄ noctes q̄
siui quē diligit aia mea)
q̄si dicat Ego pleitudo gē
tium in infidelitate mea q̄
si in lecto egra posita (per
noctē) sc̄z obscuros libros
pb̄orū (q̄siui) legendo a in
terrogando noticiā eius
quem nunc cogitū vere (**I**n
lectulo meo p̄ noctes q̄
siui quē diligit aia mea) hoc ē pre
vita mea diligo eū qui p̄i
or dilexit me. a nūc p̄ fidez
assumpsit me (quesiui il
lum) multotiens in scrip
turis gentilium (a non in
ueni) equalem p̄ri natum
de virgine p̄ humano ge
nere. **M**ulti quippe gens
tiliū multi inq̄sierūt viam
salutis p̄ quā venirent ad
summū bonū. vbi esset ve
ra beatitudo. a nō inuenē
rūt. qz in xp̄m qui est via
veritas a vita non credi
derunt. a cum apud illos
veritatem non inuenirem
dixi.

Tertium

Surgā et circui-
bo ciuitatem. p
vicos et plateas q̄ra
quē diligit aīa mea

Surgaz de ludo infidelita-
tis (a circuibo) id ē pseru-
tator ecciam (ciuitatē) dei
a ciues illi? interrogabo (a p vicos) .i. p exempla
martirū. a p plateas .i. p
doctrinas ofessorū (querā
quē diligit aīa mea) .i. na-
tural ratio. **C**iuitas d̄r
q̄si ciuū vmitas. a intelli-
git eccia In q̄ bitantes de-
bent h̄re in dilectione cor-
vnū a aīam vnā **V**icus
est strīda via a designant
bij q̄ p artā viā pgunt ad
gaudia **A**rtā via est ieiu-
nare. vigilare. corp? casti-
gare. a mulieribus absti-
nere. mimicos diligere

Platea est lata via a no-
tanē hij q̄ p latā a spacio-
saz viā tendūt ad celestia
vt licite coniugati. a nego-
cijs scl̄arib? p necitate oc-
cupati. a tñ elemosinis m-
tenti. **D**ubium dogma
pbōz deserā. a ad certam
xp̄ianoꝝ doctrinā me con-

uertā **E**t ab h̄ijs q̄ sunt in
stēplatiua vita. a ab h̄ijs
q̄ sunt in adīua vita discā
qd̄ potissimum ei placeat
quē pre oibus diligit aīa
mea. i. natural ratio **N**ā
diu q̄siui illū prius in scol
scl̄ariū (a nō mueni) apd̄
illos certā viam veritatis
Tandem me ita diligēter
vex̄ inuestigantē. a btām
vitā desideratē (muenerūt
me vigiles) .i. p̄dicatores
apli ad docendū parati.
sicut corneliū petrus ennu-
chū philippus. dyomisius
paulus q̄ v̄bo a exēplo sol-
licite (custodiūt ciuitatē)
vix̄ ecciaz ne hostes demo-
nes. vel heretici clanculo
irrumpan. a aliquē de ci-
uibus in cautū in aīa periz-
mant **Q**uos interrogavi
dicens.

Nam quē diligit
aīa mea vidistis

Quasi dicat legatī reges
p se missis **A**pod pbōs ci-
ues quesīui a non mueni-
vos aut soluatorē mundi
annūciatis mibi quē cum
hoīb? ouersatum vidistis

Fij

Capitulum

Quam etiam oculis cordis
gloriam maiestatis eius vi
distis. Dicunt ipsi (paulu
lū) **N**ā vidim⁹ eū cecos
illuminātem. mortuos sus
citantē. a in monte gloria
deitatis vt sol radiantē (**E**
go autē dū p transissem
eos) hoc est cū p doctrinā
eorū de terrenis mēte tran
sissem ad celestia (**I**nue
ni) in eq̄litate p̄ris sp̄suz
meū. v̄bū p qd̄ facta sunt
oīa (quē diligit aīa mea)
qz ip̄e dilectio a vita est (**T**
enui eū) inuentū ī fide (**n**
ec dimittā) eū optione
p aliqua tribulatiōe (do
nec introducaz illū) mea
p̄dicatione (in domū ma
tris mee) .i. in nationē ge
tium (a in cubiculū genit
ricis mee) hoc ē in patriā
gentiliū vt oēs credant in
illū. vel mater est synago
ga que ecciam gentium p
fidem genuit. cuius dom⁹
est iudea in qua in fine mū
di sub antixpo colligit̄ sy
nagoga. **I**n huius matris
domū introducit eccia per
fidem dilectum vt oīs isrl̄
saluus fiat. **C**onuertent̄
em̄ ad vespam hoc est in fi

ne mundi a famē v̄bi dei
patient̄ vt canes. a circū
būt ciuitatez. .i. ecciam vt
audiant a xp̄ianis v̄bum
salutis. **G**enitrix est nutrit
a intelligit̄ lex que suo laz
de nutrit filios eccie cui⁹
cubiculū est isrl̄m vel corz
da fidelium (**I**n cubiculū
genitricis dilectus ducit̄)
qñ xps p legem in isrl̄m
p̄dicat̄. a in corde ver⁹ de
us p̄cedatur. **P**ostq̄ rex
reginā austri in domum fi
lie pharaonis ad cuius
introduxit. eam etiā in cus
biculo eius vtputa de iti
nere lassam requiescere fe
cit. a ne quis hanc inque
tet interdicit̄ dicens .

Haurro vos filie
isrl̄m p capres
as ceruosqz campoz
ne suscietis neqz eui
gilare faciatis dile
ctam donec ipsa velit

Hoc ita intelligit̄ de eccia
gentium vt prius de eccia
iudeoz. **E**ccliam q̄ppe de
gentibus p ap̄los addu
ctam xp̄us rex glorie in do

Tertiu

mum filie pharaonis id est in fidez primitiue eccie introduxit a i cubiculo ei? sed in stemplatiua vita a tumultu seculi requiescere docuit. a ne quis hanc luxuri causa ad seculare nego cu ab hac quiete inqetet. p pphetica a aplica scrip ta pphibet Ecce bonus pastor erroneu gregē ad ouile suū adduxit. a sub vno pastore vnum ouile fecit. Ideo aut vsiculus (Adiu ro vos filie isrlm) in can tico amoris repetit. vt nō minorem se dñs eccie de gentibus q̄ de iudeis colle ctā curam habere. Sed e q̄ lem p vtriusq̄ pace sollici tudinem gerere designet. Non em minus hec regia austri capit amore sponsi q̄ prima amica de iudeis **E**cceia dormit cū q̄ete cō templationi vacat (Tūc vō euigilat) cū alijs vbo a exemplo vitam eterna predicat vt lux eius coraz hoibus luceat. vt vidētes opa eius glorificēt p̄rem in celis **A**ia vō fidelis (dormit) cū se a carnalib? desiderijs alienat Tūc aut

euigilat. cū bonis opibus ad visionē conditoris ppe rat. **E**cceia autē peregrinās dormit. cū mortuo cor pore in sepulchris q̄escit. vt scribit Cū dederit dilectis suis sopnū. ecce hereditas dñi Tūc vō (euigilat) cū in die iudicij resur get. a regnū sibi ab initio paratū p̄cipiet. **J**uxta morale sensū) leaū? ē carnalis voluptas In q̄ (req̄ escit qui) in delicijs sc̄li vi uit (Nox) vō ē mors. dicente dño Venit nox. cum nemo p̄t opari In leaō er go p nodez deū q̄rit. q̄ carnaliter viuens imminente morte inducias vite a dño petit Sed qd̄ q̄rit nō inuenit. qz nō ideo inducias pet it vt do p p̄tis suis satis faciat. s̄ vt diuici? s̄uetis delicijs affluat. huic neces se est. vt de leaō carnalis vite (surgat) **C**iuitatē. i. sacra scripturā tota inten tione (circueat p vicos a plateas) .i. p spirituales a seculares salutē aie q̄rat. **Q**uam ideo (nō inuenit) qz prioris vite maculas penitendo non diluit Sed

Capitulum

hunc (vigiles inueniunt qui ciuitatem custodiunt) qz docti viri qui scripturis inuigilant. huc ad pñam a satisfactionē informant. **H**oc de salute aie interrogat. a cū eos pñāserit. i. cū p doctrinam eorum veram pñam egerit salutez quam querebat inuenit. **H**anc ergo inuentā oportet vt (teneat) bona operatione (nec dimittat) vlla temptatione (donec) xp̄m dilectionē (introducatur in domum matris sue) id ē in aiam q̄ ē domus gratie q̄ genuit eū deo (a in cubiculum genitricis sue). i. in cor qd̄ est cubiculum sapientie nutriticis sue. **A**liter ledulus ē secretū spiritualis vite (nox) vō pturbatio mundi. **I**n hoc ledō cū fidelis aia in sancta conuersione a fratribus suis paciens. **I**llū solū legendo a orando querit (quem diligit). **I**n quo pacem a req̄em habere possit. **S**ed quē querit hic (nō inuenit) qz q̄ diu in mūdo viuit pegrinat a dño. q̄ ē pax a req̄es

a bñtudo (Ergo a circuit ciuitatē) qz se tota vtute erigit ad p̄scrutandā sacrā scripturā per (vi cos a plateas dilectō q̄rit) qz vitas sp̄taliūa scl̄ariū in cōtēplatiua vita a adiuua viuētū pcurrit. **H**i qd̄ imitant dū (inueniat) p qd̄ dilectō placens ad illū p̄tin gat. h̄ hic nō inuenit. qz q̄ diu ei? visione nō frui nō q̄scit. **H**anc vigiles ciuitatis inueniūt. a expositor res sacre scripturē i doctrina puigiles talē aiaz q̄rūt quā suo dogmate ad xp̄m pducāt (hos interrogans paululū p̄trāsīt) a dilectū (inuenit) qz scripta eoz p legēs cito deū vō intuitu inuenit quē q̄siuit. **P**er eos (trāsīt) qz i ip̄is videt formā ei? quē q̄rit. a tñ trāsīt qz deū q̄ vltra ē incipit imitari a itueri (huc tenet) dilectōe (nec dimittit) vlla pturbatiōe (donec) exemplis (introducatur illū) in claustra donū cōgregatōis m̄ris sue. q̄ illū p exhortationē genuit a in cubiculū genitricis sue. i. intellectu sacre scripture. q̄ eū nufuit

Tertium

laude scie .vt a alijs eū intel-
 ligant deū **I**n iurta alio-
 rem vō intelledū (ledul?
 ē corp?) in q̄ aīa q̄i egra re-
 cubat (nor vō) hic mūd?
 tenebris ignorātie obsit?
 Eccia hic pegrinās (in le-
 dō diledū) p̄ noāē (q̄rit)
 dū in corpe qd̄ aggrauat
 aīam posita in tenebris ig-
 norātie obsita .eternum lu-
 men xpm̄ videre appetit.
 Quē (dū iuenit surgit . ci-
 uitatem circuit . p̄ vicos a
 plateas quē diligit q̄rit)
 qz cūcta terrena ei? amore
 spernit . ad celestia scrutā-
 da se erigit . ordines ange-
 loꝝ a scōꝝ mēte lustrat si
 forte p̄ eos verā lucē aspici-
 at (hanc custodes ciuita-
 tis inueniūt) qz āgeli qui
 sp̄ vident faciē p̄ris ei (oc-
 currūt) a p̄ stēplationem
 dilecti gl̄am oñdūt . hos
 cū (paululū p̄transit dile-
 ctū) inuenit . qz cū choros
 angeloz̄ mēte transcendē-
 rit . xpm̄ i dextera p̄ris reg-
 nante videbit **H**ūc tenet
 stēplando . nec (dimittet
 vltra) terrena sedādo (do-
 nec ip̄e introducat) eū in
 celestē iherl̄m q̄ est m̄ nra

a domus āgelice multitu-
 dimis . a in (cubiculū geni-
 tris sue) . i . in paradysum
 exultatiōis (q̄ ē cubiculū)
 eccie (nutricis sue) . **D**e
 paradiso voluptatis expul-
 sus ē hō peccās cū suis seq̄
 cibus **I**n paradysū exulta-
 tiōis receptus ē latro p̄mi-
 tēs cū suis seq̄cib? **R**egia
 austri a q̄ete euigilās (ab
 ip̄o rege excitata . de cubic-
 culo (p̄cedit) gemis orna-
 ta . quā filie iherl̄m cū cātu
 (Quē ē ista) excipiūt a ad
 ledū salomois honozifice
 deducūt **I**bi fortissimi ex-
 isrl̄ armati occurrūt a eaz
 (in ferculū salomois) . i . i
 domū diuini cū magno ap-
 paratu (introducunt) scz
 eccia geniū ab apl̄is i spe-
 culatia vita informata a
 a xpo multis domis spūs
 sancti decorata a secreto i-
 time stēplatiōis sponsi in
 stindu ad publicum bone-
 opatiōis a p̄dicatiōis p̄ces-
 sit dū exēpla pacie p̄ mul-
 ta tormēta diuersis tp̄ib?
 p̄ris p̄bit **C**ui? imutati-
 onē ac pacie p̄ xpo v̄tutē
 fideles de iudeis admiran-
 tes magnis laudibus ex-

Capitulum

tollunt. a xpm de synago
ga expulsu. in ea vt i lecto
requisce canit Est pfe
cto eccia lect? xpi. qz in ei?
fide a dilectioe vt aliqs in
lecto fessus requiescit Est a
domus cuius qz xps eius
opibus reficitur. vel esuri
ens in pauperibus cibaf.
¶ Sed a vitulus saginatus
pdigo filio in ea occidit.
du gentilis pplus corpe a
sanguine xpi reficitur. a e
suriens a sitientes iustis
ciam varijs scripture fer
culis saturant Igit filia
pharaonis hec est eccia de
iudeis admiratur q em fi
lia babilonis. id e ecclesia
de gentibus p oia opatur.
a congaudendo exclamat.

Que e ista q ascē
dit p desertum.

¶ Similitudo est a populo
per mosen de egipto per
mare rubrum educto. qui
per desertum difficili via
ad patriam ascendit. Cui
amalech in via pugnam
intulit quem iosue qui a
ihesus vicit qui victorem
populum manna refeduz
in terra pmissionis intro

duxit **¶** Sic ecclesia gentiu
de egipto buius mundi p
xpm de potestate phara
onis id est diaboli liberata
per baptismum sanguine
xpi rubricatam est educta
¶ Que desertum mundi du
ra via ad patriam celi as
cendit. quia p multas trib
bulaciones oportet ea in
troire in regnum celorum
¶ Cui amalech id est dyabo
lus pugnam in via equi
tatis infert. per persecuto
res. per hereticos. per fal
sos xpianos **¶** Sed hec oia
per verum ihesum suum
ducem vincit qui eam cor
porea sanguine suo pascit
a in terram viuentium. s.
paradisum introducit di
cit ergo (**¶** Que est ista que
ascendit per desertā sicut
virgula fumi ex aromati
bus mirre a thuris a vni
uersi pulueris pigmenta
rij). **¶** Hoc ammirando di
cit. non interrogando **¶** Sy
nagoga erat di terra. ara
tro legis culta. prophetis
a alijs iustis fecunda.
¶ Fertilitas vero erat desers
tum nulla virtutum fruz
ge fecunda. a nullo phā

Tertium

vel angelo ad cultum dei instituta. **V**irgula est timor puerorum correctio viciorum. Per virgam intelligitur timor domini. per quam ecclesia ad sapientiam ascendit. vt scribitur. **I**ncium sapientie timor domini. **F**umus est sanctorum desiderium. igne amoris diuini procreatum. **A**romata sunt confessio spirituum et notatur multitudo virtutum. **M**irra et mortificatio martirum. thuris sacrificium confessorum vniuersis puluis pigmenti. deuotionis omnium fidelium christi. **P**igmentarius enim est medicus. qui pigmenta. id est diuersa medicamina conficit. et intelligitur christus qui scripturam ad varios viciorum morbos medicamen fecit. **S**ic sex gradus ascensionis ad perfectionem scribuntur. **V**el sex ordines electorum in ecclesia exprimentur. **D**e virga quippe timoris ascendit ad fumum copulationis. **I**nde ad aromata virtutum. deinde ad mirram mortificationis. **I**nde ad

thuris confessionis. vt hostia viua fiat deo. deinde ad vniuersum puluerem pigmentarii. hoc est ad imitanda vniuersa exempla sedatorum christi. **V**el per virgam que recta est. recti corde accipiuntur. per fumum penitentes. per aromata claustrales. per mirram martires. per thuris confessos. per vniuersum puluerem pigmentarii coniugati et alij fideles. sic itaque (que est ista que ascendit per desertum) quasi dicat. **I**sta olim deserta. a deo deserta nunc ad fidem conuersa. quam gloriosa est. et quanta laude et ammiratione digna. que ascendit per gradus virtutum. per desertum mundi. ad alta celorum. sicut virgula fumi. virgula que de terra ad celum se erigit et fumus que prima deserta alta petit (fumi) dico ex aromatibus. id est ex odore mirre et thuris. et vniuersi pulueris pigmentarii. hoc est ex omnibus speciebus medicinalibus. (fumus) per igne natus. in alta ascendens paulatim se subtrahit humanis aspectibus.

Capitulum

Dic eccia igne sci spūs in amore dei accensa trāscendere nō desinit. donec a terremis subtrācta ad muisibilia celi rapiat. **F**umus eodē tpe ptim orit. ptim sublimioribus disparet.

Dic eccia in qbusdaz suis mēbus gignit noua in qbus dā in sublimib? supi? colligitur ad celestia. **P**er mirrā mortificatio carnis per thus suauitas orōis. p puluerē oia genera vtutū accipiunt. p que eccia i singulis ordmib? electoz ascendit ad sūma polozū.

Tropologice **S**ponsa p desertū ascendit. qñ aia a voluptatib? carnis ad alta vtutū ascendit. p desertū. i. p claustralis vite secretū. vbi erit ab illecebus mōdi sepata. a celestib? pceptis dedita. sicut vga a fumus. terrena deserēs a celestia petens. aromata vtutū colligēs a more aromatū odore bone fame de se emittēs. mirrā mortificatiōis a thus orōis redolens. a puluerē oīm virtutum p exemplū fribus p bēs. **A**nagogice aut spō

sa p desertum ascendit qñ eccia hic pegrinās p mundū ad celum scandit. sicut v̄gula fumi. hoc ē sicut illi q fuerunt vt v̄ga redi a p fumū. i. p turbatū cor peccata sua lacrimantes. a q vt aromata odore vtutuz dabāt a qui se p xpo mortificabant. a q se incensuz deo per scām vitam offerebant. a qui alijs bona exēpla dabant. **F**iliabus a interrogātibus q regina p desertum ascenderit dt eis. **A**d lectū salomonis fidelibus scz de iudea repētinaz grām dei in eccia gētium mirantib? q p ipa tormēta scādebat ad celestia discens. **N**e miremini me p ardua ascēdentē. s̄ potius imitamī me xpi vestigia per difficilia sequente. qz ad lectū salomonis. i. ad eternam btitudinem festino. q est lectus xpi veri patifici. in q requiescūt cum eo oēs sci. a vt hic fiā eius lectus p fidem vt i me requiescat p grām. vt ibi in eius lecto req̄escam. **Q**uem lectū ostendaz vobis. vt a vos ad eum ascendatis. a

Tertium

in eo requiescatis

Aur lectulū salo-
monis sexag-
na fortes ambiunt ex
fortissimis israel om-
nes tenētes gladio
et ad bella doctissimi.

Quasi dicat Ego ecclesia
sum lectulus xpi veri pa-
cifici. in quo sancti in eius
āplexu delectantur tumulti-
bus vitioꝝ sopitis Et me
sexaginta fortes cū gladijs
ambiunt. hoc est oēs pfecti
in lege et euāgelio me scrip-
tis suis ab hereticis muni-
unt. et ideo venite et in me
securi requiescite **D**imini-
tūū ideo lectulus ponitur
qz hic brevis est requies
sanctoꝝ **A**d lrām ita in-
telligitur qd salomon dicit
simus regum lectū auro et
gemmis ornatū habuerit
qui frequentū militū ex-
cubijs custoditus sit.

Ad allegoriam autē Sa-
lomō qd sonat pacificus
est xps verus pacificus. q
oia pacificauit in celis et i
terris Cuius lectus ē eccia

In qua ipse p fidē req̄escit
pullus de synagoga Qui
lectus est auro et gemis or-
natus. i. sapia et vtutibus
decoratus. hunc sexaginta
fortescū armis ābiunt qz
oēs pfecti eccia et septis exē-
plis muniunt **O**diendū
q numeri pro magno mi-
sterio i sacra scriptura po-
nunt **O**is namq numerus
est pfectus aut impfectus
Perfectus numerus desig-
nat pfectos in eccia **I**mp-
fectus autē significat imp-
fectos in ea **E**st autē pfectus
numerus qui cōplet in suis
ptibus **I**mpfectus autē q
ptibus suis ad summam
non puenit aut eā excedit
Senarius nuerus est pfectus.
qz cōstat suis ptibus. **S**ūt
autē sue ptes. vnitatis. bina-
rius. trinarius **N**ā series
vnū. vel bis tria. et ter duo
fiunt sex. **N**on ita fit in or-
denario numero c? ptes sūt
vntas binarius qtrinari-
us **O**cties em̄ vnū vel bis
qtuor. vel quater duo sūt
octo **Q**ue ptes collecte nō
faciūt octo s̄ septem **N**ā
vnū duo qtuor faciūt sep-
tem. **D**uodenarius aut

Capitulum

numerus summā suā excedit Cuius ptes sunt vnitates binarius trinarius q̄ ternarius senarius. Duo decies em̄ vnū. l̄ bis sex. l̄ ter quatuor. l̄ q̄ter tria. l̄ series duo sunt duodecim. Que ptes in vnū collecte. sex vnū duo tria q̄tuor sex faciūt sedeci. Oēs aut̄ numeri cōtinēt in q̄tuor vsib⁹ primus dicitur simplex. s. vnū duo tria vsq; ad decē in q̄ vsu solus senarius est pfectus alij oēs im̄fecti. Decies vsus dicitur multiplex. s. decē xx. xxx. a ita vsq; ad cētū. In q̄ solus sexagenari⁹ inueniuntur pfectus. c. ptes sunt decē. xx. xxx. Nā decē p vnitatem. viginti p binario. triginta p ternario ponuntur. Si q̄dē series decem. l̄ bis triginta. l̄ ter viginti fiūt sexaginta. qd̄ nullus alius numer⁹ infra centū facit. Tertius vsus ē etiā multiplex. s. centū ducēti trecēti a ita vsq; ad mille. In q̄ sexcētenari⁹ solus ē pfectus. Nā series centū vel bis trecēti l̄ ter ducēti fiunt sexcenti. Ibi q̄ppe centū p vnitatem. ducenti p bi

nario. trecenti p ternario ponunt. Quart⁹ vsus est a mille vsq; ad mille milia vel milies mille milia q̄ sequuntur dicuntur miriades vbi sp̄ q̄ possidet sextū locū est pfect⁹. s. sex milia l̄ sexaginta milia l̄ sexcenta milia. Sexagenari⁹ igitur numerus cōstat ex senario a denario. Nā series decē l̄ decies sex. fiūt sexaginta. p denariū intelligitur. lex pfectus decalogū vbi scribitur nō occides nō mechaberis ac. p senariū aut̄ noua lex pfectus sex opa mie. Esuriri a dicitur distis mihi māducare ac. Per sexaginta ergo accipiuntur oēs pfecti sub veteri a nouo testamēto vt p̄bentur apli armis sp̄italibus instrudi v̄ vitia fortes ad bona opa stabiles. Hij ledunt salomomis abiūt. qz ecciaz ledū xp̄i orōe p̄dicatōe. ex emplo a scripto muniunt. Ipi ex fortissimis isrl̄ sūt qz ex xp̄iāo p̄plo deū visus ro electi sūt. Israhel nāqz est nomē b̄ndictiōnis. a sonat vir vidēs deū. a significat p̄plm̄ fidelīū q̄ visus ē deū. Ex hijs sunt isti elec

ai fortissimi. in virtutibus in
 supabiles a alios ad bonu
 o fortates. oēs in pmpu
 tenētes fide a ope gladios
 p̄dicatiōis noui a veteris
 testamēti. a ad bella spūa:
 lia doctissimi. Sciētēs mille
 artes demonū a naturas
 vitiōz. Nō em̄ pugnāt cō
 boies. s̄ cō spiritales neq̄ci
 as. scriptis autem contra
 hereses.

Unus cuiusq; en
 sis super femur
 suum. p̄pter timores
 nocturnos

Hoc est cuiusq; opus ē vt
 p̄dicatio eius. qz ope a en
 se pugnat p̄dicatiōe vt fe
 more gigit. timēs ne duz
 eius vita despiciat. sermo p̄
 dicatiōis cōtemnat. **V**er
 bum p̄dicatiōis per silē
 diū gladius vel ensis. qz sic
 cut gladius aiām a corpe
 sepat. Sic verbum dei ani
 mam a vitijs vel malos
 a bonis separat. Per fe
 mur notatur generatio.
 Duo femora sunt due le
 ges. p̄ quas doctores gigit
 nunt filios spiritales. **Ti**

mores nocturni sunt insi
 die dyaboli. que ducūt in
 cautos ad efnales tenebras
 inferni. **V**t ergo ensis cor
 pus secās sup femur poni
 tur. Ita verbū dei ressecās
 vitia super p̄dicatiōe
 vniuscuiusq; dē veteri a no
 uo testamento prolata do
 minatur. vt cognitiones
 ab anima a mala opera a
 corpore amputet. a filios
 ecclesie heredes regni dei
 pariat a timores nocturnos
 nos scz insidias dyaboli a
 versucias hereticorum ecc
 lesie hostium repellat

Rotandum q̄ deus in
 senario numero omnia oz
 pera sua p̄fecit. qui cōstat
 externario a binario a vni
 tate. **P**er ternarium trinitas.
Per binnarium dilec
 tiō dei a proximi. **P**er v
 nitatem vero exprimitur
 vnitatem ecclesie. in qua om
 nes perfecti sunt custodes
 lecti xpi. **T**ropologicē
 lectulus salomonis ē spūa
 lis conuersatio vel anima
 iusti. in qua requiescit deus
 vt scribit. **S**up quē req̄es
 caz nisi sup humilē a q̄etū
 a trementem verba mea.
 G ij

Capitulum

hunc lectum sexaginta ex
israhel. hoc ē oēs spūales
deū mēte cōtemplātes. vbo a
exēplo ambiunt gladios
discretiōis tenētes falsos
fratres a veris refecātes.
ad bella vitioꝝ v̄tutibus
dodi. qz vniuscuiusq; ē is
sup femur suū. i. seueritas
vite cuiq; carnalitati do-
minat. dū carnē macerāt
corpꝝ in hūilitatē redigunt
p̄p̄t tōres nocturnos scz
p̄pter insidias dyabolice
fraudis. q̄bꝝ in puidos p̄
trahūt ad noctē efne dā-
nacionis. **I**n iuxta Anago-
gen v̄o lectulus salomois
est efna b̄tūdo. in q̄ req̄
escit eccia que iā migravit
de hꝝ mūdi exilio. **D**āc sex
agita foites ex isrl̄ ābiūt
qz oēs veteris a noui testa-
mēti sc̄i deū vidētes eā cir-
cūdāt tenētes gladios. i.
p̄mia ei mōstrātes. q̄ iam
recepērūt. p̄ hoc q̄ i vita
gladio v̄bi salutis cōtra vi-
tia pugnaeēt. q̄n ad bel-
la sp̄talia dodi. i. exercita-
ti erāt. vniuscuiusq; ensis
sup femur suū. qz cuiusq;
merces apparebit quā p̄
hoc recepit q̄ ense discreci

omis libidinē carnis reles-
cauit. p̄p̄ timores nocturnos.
i. ne esset socius cū de-
mombꝝ in nocte efne mor-
tis. **R**egina domū cuiuij
ingressa multis comitata
filias isrl̄m admirantes
ascensu eius ad lectū salo-
momis hortatur vt secū in-
trent ad cuiuiū. laudans
decorem domus dicens.

Herculū fecit si-
bi rex salomon
de lignis libani. colū-
nas eius fecit argen-
teas reclinatoriū au-
reum. ascensum pur-
pureum media cari-
tate constravit prop-
ter filias iherusalem.
Et ideo mecū intrato. a in-
tam celebri domo. celebre
cuiuiū frequentate. **D**icit
cet eccia gentiū lectus xpi
a domus cuiuij. facta oēs
de iudeis l̄ gētibus iūtat
vt p̄ fidē veniant in se per
dilectionē requiescāt. epu-
las eterne dulcedinis per
opationē meant. **F**ercus-
culū est equocum. ferculū

Tertium

est refectoriū. Est a lectus.

Et est mensa .a. discus .a. cibus .a. ferendo dictum.

Tradit q̄ cenaculū grā de stratū i q̄ x̄ps cū apl̄is recubuit qn̄ corp̄ suū eis tribuit in eodē loco fuerit vbi olim salomon hoc ferulū fecit in qd̄ reginā introduxit

Concedendū vero q̄ iuxta lrām rex salomō multis delicijs affluēs tale cōistoriū vel refectoriū fecit vt hic scribit̄ In quo lectū a mensam auro a gemis ornata habuit.

Est aut̄ cōistoriū dom̄ iudicij. Refectoriū domus cōiuij

Ced iuxta allegoriam x̄ps fecit domū iudicij in qua iudicat bonos ad gloriam malos ad penam

Fecit etiā a domū cōiuij in q̄ reficiat corpe a euangelio suo oēs in se credentes dicens. Venite ad me fide a dilectione oēs q̄ laboratis in tribulationibus mundi a onerati estis p̄ aīs l̄ prestatur.

Et licet tota illa ps scriptura i agrografia nominatur plena sit similitudinibus .tamen p̄cipue iste liber p̄ similitudines est contextus

Cristus eet in laborib̄ seculi fessi in lecto requiescāt a famē vbi dei patientes de mēsa cibum p̄cipiant

Salomon namq̄ qd̄ sonat pacificus est x̄ps q̄ inimicitias inter deū a hoīem soluens a oīa in celis a in terris pacificans q̄ est rex glorie regens singulos ordines ecclesie . **D**ic fecit sibi ferculū .i. domū cōiuij de lignis libani sc̄z ecciam de oibus electis ad honorem sui . **L**ibanus q̄ppe est mōs in terra repromissōis ad cuius radies oritur iordamis .cuius ligna sunt cedri pulchritudine a p̄ceritate sup omnes arbores .a. in putribiles . odorifere a a vermibus illese **C**um in sacra scriptura ponuntur nomina montium vel vrbium vel locorum tūc aut nominū interpretatiō vel situs locorum vel rerum ibi gestarum significatio notatur . **E**t licet tota illa ps scriptura i agrografia nominatur plena sit similitudinibus .tamen p̄cipue iste liber p̄ similitudines est contextus

Capitulum

per similitudinem. dicitur (mōs)
quod duo notantur in monte.
scilicet firmitas et altitudo. ita
christus firmus est in potentia
et altus in virtute. hic mōs
secundum danielē) totum mū-
dum impleuit quod christi pre-
dicatio totum orbem re-
pleuit. **I**n hunc mon-
tem (secundum psaliam) omnes
gentes ascendunt. quia
in christum omnes gentes cre-
dunt. **S**uper hunc montē
(secundum dauid) ciuitas dei
edificatur. Quia super firmam
fidem christi et ardua
precepta eius ecclesia funda-
tur. **A**lybanus dicitur candidus
datis. et christus est candidus
quia de casta virgine sine
labe patris natus. **D**e quo
monte oritur iordanis. quod
de christo ortus est baptismus?
Huius libani ligna sunt
omnes electi fide pulchri.
spe proceri. caritate odoriferi
de quibus facta est ecclesia
domus viuuij. **C**olumne
que hanc domum sustentant
argenteae sunt apostoli. et eorum
successores episcopi predicato-
ne recti. eloquentia et vita
modi. quod vobis exemplo
sustentat domum domini. **I**n hac

est reclinatorium aureum. cuius
vita claustralium. **I**n qua se
christus inclinat ad pausandum.
et ipsi a labore mundi
requiescunt ad deum contem-
plandum. **Q**uid est aureum. quod
sapientia purum. caritate
fulgidum. **I**n hac ascen-
sus purpureus est marti-
rum chorus proprio sanguine
purpuratus. **P**urpura ex
sanguine piscis conficitur. **P**is-
cis est christus. qui in humano
genere latuit ut piscis in
vndis. huius captus est homo
nostrae mortalitatis. **C**uius san-
guine tincta est purpura.
scilicet ecclesia. que sequens christi
vestigia proprio sanguine est
purpurata. **P**er hunc ascen-
sum ad christum scandunt. qui ex-
emplo martirum sanguine suum
fundunt pro christo. **M**edia
strata sunt caritate. **Q**uan-
tum ad lectam pavementum in-
ter duos parietes. mediu-
erat marmoreis et vitreis
cultris mirifice stratum om-
nibus hystorijs ad dilectio-
nem pertinentibus distinctum.
Varie quippe ymaginum
forme erant operi illi impressae.
Dignificat autem in domo
domini turbam fidelium. agricul-

Tertiū

hite insudantiū. q̄ ymagi
nes dilectōis sibi imp̄ffas
oñdūt. dū p̄xis in necita
te reb? suis subueniūt.

Dūc ornatū fecit salomon
(p̄ff filias ibz̄lm) qz̄ xp̄s
ecciam domū suā disposu
it vt q̄dā in ea sint colūne
q̄dā reclinatoriū. q̄dā ascen
sus. q̄daz̄ p̄ opa caritatis
fiant filie ibz̄lm efne pa
cis. **T**ropologicē aut̄ sic
intelligit̄. **F**erculū fecit si
bi rex salomon de lignis li
bani hoc est lectū cedrinū.
colūnas. i. sp̄ōdas lecti fe
cit argētiās. reclinatoriū
vbi caput reclinatoriū fecit
aureū ascēsum. s. scabellū
fecit purpureum. media
stravit caritate. s. lecti ster
mia erāt m̄textā reb? cari
tatē exprimētib?. **L**ectū
de lignis libani factis est
scā aia. de exemplis scōz̄
reḡes xp̄i facta. **C**uius co
lūne sunt q̄tuor principa
les v̄tutes. s. prudētia. for
titudō. iusticia. tēpantia.
q̄ sunt argētee. s. splendi
de qz̄ faciunt aias splendi
das q̄s sustentāt. hui? re
clinatoriū est aureū scz̄ bo
na sc̄cia in q̄ reclinat se sa

piētia vt aux̄ purā. a i ca
mino tribulatiōis excocta
b? ascensus ē celestiū appe
tit? qz̄ q̄dāmō ascēdit dū
frena cōtēmit celestia appe
tit **Q**ui ē purpure? qz̄ q̄ p
ardua v̄tutū gresus moli
tur. mox a mal? p̄secutōez̄
patit̄. a sine sanguis effu
siōe martir̄ efficit̄ **M**edia
sūt strata caritate qz̄ inter
reclinatoriū aureū a ascen
sū purpureū medie sūt vi
gilie elēos̄ me ieiunia q̄ car
itate cōdita erūt accepta
sine caritate non p̄derunt
facta. b̄mōi lectū factus est
p̄ff filias ibz̄lm. hoc ē vt
fideles aīe filie eccie i eo re
q̄escāt. a sp̄ō us xp̄s in eis
Anagogicē v̄o sic expri
mit̄ (ferculū fecit sibi rex
salomō de lignis libai). i.
mēsā cedrinā (colūnas). i.
pedes mēse fecit argēteas
reclinatoriū aureū. q̄ atiq̄
solebāt p? prandiū caput
reclinaē (ascensū) ḡduū (
purpureum media carita
te constravit). i. mensale
formis caritatē repr̄sentā
tibus variavit **M**ensa
ē sacra scriptura. **I**n qua
diuersa sunt deliciarū fer
B iij

Capitulum

cula **F**erculū est etiā dicitur
a ferendo didus. qd iterū
est sacra scriptura ferens
vite fercula **D**ec mēsa fa-
cta est (de lignis libani)
qz sacra scriptura facta ē
de pphetis a apstis iudaici
ppli in cultu vni dei de al-
bati a postea in baptisma-
te xpi cādidati **V**trūq; ei
sonat liban? scz dealbatio
vel candidatio **Q**ue ligna
sunt imputribilia qz facta
eorū sunt coram deo duras-
bilia. hui? mēse (colūne)
scz pedes sunt qtuor intel-
lectū. i. hystoria. allegoria
tropologia. anagoge. que
columnne sunt (argenteę)
qz scripture sunt eloqūtia
splendide. huus (reclina-
torū aureū) est corp? do-
minicū sine labe pāi purū
In igne passiōis excoctus
clartate immortalitatis ful-
gidū. in qd se de? reclina-
uit. dū humanū genus vi-
sitauit **H**ui? ascensus est
purpureus. i. sacra crux
sanguine piscis xpi pur-
puratus per quā xpūs ad
gloriam pātis ascēdit a p
quā ecclia pegrinans eum
sequēs ad gaudia scandit

Media strata sunt caritas
te siue cīa opa xpi ab icar-
natiōe vsq; ad passiōe l
ascensionem plena sūt ca-
ritate. **V**el mensa sacre
scripture plena ē poculis
caritatis **Q**ue caritas i me-
dio. i. in cōi ē posita vt oēs
p eam fiant filie iherl'm ce-
lestis a in lecto etne qētis.
a in reclinatorio aureo scz
in splendore eterne clarita-
tis quiescant. a mēsam ef-
mi cuius adeant ac nupci-
as agm cū angelis pagāt
Postq; regina adorna-
ta aduenit. rex coronatus
ad cuius pcedit. a p plas-
teas ciuitatis pco clamat
filias syon ad videndū co-
ronatum regem inuitat di-
cens

E Gredimini filie
syon. et videte
regem salomonem in
byademate quo coro-
nauit eum mater sua
in die desponsatiōis
illius. a in die leticie
cordis eius

Vox est p̄dicatoꝝ p̄conuz

Tertium

xpi filias syon id est oēs
eccias p mundū munitāci
um ad visionem coronati
xpi **S**yon est mons in ihe
rusalem sup quem est arx
in iherl'm . q̄ dicitur turris da
uid a dicitur specula Iherusa
lez dicitur visio pacis **S**yon
ergo figurat pntem eccle
siam q̄ p speculum in emig
mate adhuc speculat fut
turā gloriā Iherl'm autē de
signat ecciam regnantem
in celis q̄ iaz fruit visionē
pacis eterne. filie vō syon
sunt oēs eccie p orbē diffu
se . filie vniuersalis eccie
Dixit dicitur a predicatoribus
scz eterni regis p̄cōibus (
Egredimī) de babilonia
filie syon (a videte regez
iherl'm coronatum) Qua
si domi i babilone residet
qui in confusione infideli
tatis latet Quasi de babil
lone egreditur . qui de infi
delitate ad fidem xpi con
uertitur **F**ilie syon ad
videndum regem salomo
nem in dyademate egre
diuntur . dum eccie per or
bem de priori vita per fi
dem egresse xp̄um regem
glorie verum pacificuz in

spinea corona admirātes
contemplantur **Q**ua coro
nauit eum mater sua sy
nagoga i die parasceues .
que fuit dies desponsatio
nis illius quo eam despon
savit sanguine suo (a m
die leticie cordis eius) hoc
est in die pasche quo leta
ta est q̄ eum quasi male
factorum cum latrombus
crucifixit . **V**olemmis nā
q̄ dies erat pasche iudeo
rum quando crucifixerūt
cristum **I**deo alia transla
tio habet (**I**n die solēms
tatis a leticie) **V**el m
dyademate vident regem
quando mente vident cris
tum in humana carne q̄
circūdedit eum mater sua
maria in die desponsatio
nis illius . id est in die icar
nationis quo humanam
naturā sibi sponsam fecit
Et in die leticie cordis ei
scz in die resurrectōis quo
assumpta hūana natura
iā immortalis facta in etnā
leticiā ē trāslata **V**el vgo
m̄ multū de immortalitate
filij est letata **A**d litte
ram etiam filie syon sunt
egresse videre christuz in

Capitulum

spinea corona. qm̄ multitu-
do ppli a mulierz plangen-
tū ad crucē eū sequebant̄
q̄bus dixit **F**ilie iherl̄m no-
lite flere sup me s̄ sup vos
at̄. **J**uxta moralē sensū
filie syon ad videndō regē
coronatū (Egrediunt̄) cū
aīe fidelīū de ignorātia ad
sciām v̄l de mala scia ad
cōfessionē. v̄l de mala cōuer-
sationē ad bonā cōuersatio-
nem cōuertunt̄. vt corde vi-
sam xp̄i paciētiā sequant̄
quā illa die habuit q̄ ei iu-
dea (mater sua spineā cor-
onā imposuit) **E**t mente
cōtemplat̄ illā gloriā quaz
ei p̄t̄ dedit (in die solēmita-
tis a leticie). i. in die resur-
reccōis q̄ eū gloria a hono-
re (coronauit) a super oīa
opa sua cōstituit. **J**uxta
altiorē sensum filie syon
egrediunt̄ vt regem coroz
natū) qm̄ aīe de corpibus
egresse celi palatū ingre-
diunt̄. vt regem glorie in
decore suo videant. quo eū
mas sua celestis iherl̄m (cō-
ronauit) quando deū ho-
minem vidētem dyaboli
a deo coronatum cū trium-
pho excepit (**I**n die solē-

mitatis a leticie) scz in die
ascensionis. q̄ eternā letici-
am eccie contulit. **P**recone
p̄ v̄lōm clamāte a pplm̄
ad diuiniū inuitante (fi-
lie syon) de domibz ceterz
uati euolant regem coroz
natū ac reginā gēmis or-
natam (videre p̄perant)
quā rex amplexus per sin-
gula membra laudat lau-
dataz multis muneribus
donat scz apostolica tuba
p̄ orbē in tonante a ppl̄os
nationū ad eternas epu-
las inuitante oēs gentes
de domibus p̄dolatricē pro-
ruerūt ad videndā eterni
regis xp̄i a eccie gloriā
festinauerunt xp̄s ecciam
ad se venientem dulci am-
plexu excepit multa caris-
mata ei cōtulit hanc p̄ sin-
gula membra laudat. dū
opa fidei in singulis ordi-
nibus eccie cōprobat. **T**o-
ta q̄ppe eccia ē vnū corp̄
cui? caput est xp̄s. caput
xp̄i de? cui? corp̄is mēbra
sunt diuersi ordines electo-
rum qui in septē hic disti-
gunt̄. qz septiformi spiri-
tu disponuntur **C**ui dicit̄.

Capitulum Quartū.

Quā pulchra es
amica mea. qm
pulchra es et decora

Quasi dicat **E**cclia p̄us
inimica cū esses in babilo:
nia nūc amica ad me con-
uersa. iā sciēs secreta mea
q̄ pulchra es in ornatu vs-
tutū valde pulchra interi?
in fide. pulchra interi? in
ope a decora. i. valde cara
in p̄dicatōe. qz facis q̄ do-
ces. exēplo oñdis q̄ mones
oculi tui colūbaꝝ. **C**um
mēbra corpis in scriptura
ponunt. tunc notant eoz
officia. cū aues l' aialia po-
nunt. eoz tunc notant na-
ture l' colores **O**culoz of-
ficiū est de capite lucere. a
corpore ducatum prebere.
Columbe v̄o simplices
sunt. a alias aues non le-
dunt (**O**culi) ergo ecclie
sunt episcopi a alij p̄lati
pulsiores ei? a capite xp̄o
lucentes. q̄ coram homini-
bus verbo a ope lucēt a ec-
clesiam corpus xp̄i exem-

plis a scripturis ad vitaz
ducunt. **O**ij oculi sunt vt
oculi columbaꝝ. i. vt apti
duces ecclesiaz. que colū-
be sunt. qz septem vtutes
būt. vt columba septē na-
turas **V**el ipi oculi tui col-
lumbe sunt. qz simplices
sunt. a nemine ledere que-
runt **A**bsq; eo qd̄ intrinse-
cus latet. i. absq; caritate
q̄ in solis oculis meis ap-
paret **I**n v̄bo a exemplo
pulchra es quo exteri? ap-
pares hoibus s̄ pulchrior
es corā me. quo lates inte-
rius in caritate a in vtuti-
bus. **V**el tu pulchra es
p̄dicatōe in p̄lati oculis
tuis absq; ypocrisi a here-
si que intrinsecus latent.
in ypocritis a hereticis **C**a-
pilli tui sicut greges ca-
prarum **C**apilli caput or-
nant a muniunt. capre v̄o
ad alta ascendūt **C**apilli
ecclesie sunt p̄l' ares. qui
eam fide ornat. vt a grico-
le. vel armis muniunt. vt
milites (**G**reges capraz
sunt multitudines fidelū
que sub apostolis de virtu-
te in vtuteꝝ ascenderūt ad
martiriū. **A**d hoz exēplū.

Capitulum

vt capilli innumerabiles
de lapidibus in ecclesia martires
effecti sunt Et qui ascenderunt
De monte galaad quod dicitur
aceruus testimonij et intelligit
martirum exercitum christi qui te-
stimonium prohibent christo dum
sanguinem pro eo fuderunt. et
ipse christus est mons galaad de
quo ascenderunt. quia suo exem-
plo precessit quem patiendo se-
cuti sunt qui testimonium prohi-
bit eis. **Quia** confitebitur eos
coram patre qui hic confessi sunt eum
coram hominibus **H**ystoria
talis est. Jacob a patre benedi-
ctus apud laban in meso-
potaamia est pegrinatus
ubi duas uxores accepit.
duodecim filios genuit. ad
patrem rediit. **Quem** laban pro-
secutus apprehendit. fedus
cum eo iungit. pro signo huius fe-
deris aceruum lapidum aggre-
gauerunt. quam galaad. id est
aceruum testimonij nominauerunt.
vt niter illos hunc ad no-
cendum alteri transiret. **(Ja-
cob)** est christus. laban dyabo-
lus **Jacob** a patre benedictus
in mesopotaamia mittitur
et christus a patre benedictus in mun-
dum mittitur. qui apud la-
ban principem huius mun-

di pegrinatur **Jacob** acce-
pit duas uxores et genuit
duodecim apostolos **Ille** ad
patrem reuertitur et laban
eum persequitur. **Et** christus ad pa-
trem in celum reuertitur. et dy-
abolus eius in membris suis
persequitur **Aceruus** lapidum
est multitudo martirum qui
agregantur ad christum **Hinc**
aceruum non licet laban ut
transeat. quia dyabolo non li-
cet ut quemquam de credentibus
in christum noceat

Dentes tui sicut
greges detonsarum

Quia audis ouium **Dentes**
mordent et cibum minuunt
et in corpus mittunt. **Oues**
autem alios lacte alunt et lana
vestiunt **Dentes** igitur ecclesie
sunt expositores sacre scri-
pturae ut confessores. qui hereti-
cos mordaces remordent
et durae litterae scripture ex-
ponendo sterunt. et in me-
moriam ecclesie quasi ventrem
traiciunt **(hij)** sunt sicut gre-
ges detonsarum ouium
hoc est filii sunt illis qui
sub apostolis omnia reliquerunt.
et ut oues detonse nudi et

Quartū

innocentes cōiter vixerūt
Hij lade doctrine pri-
 mos alūt. a rebus suis vt
 lana paupes vestiūt. a sic
 oues mortue carnib? pas-
 cūt. pellibus vestiunt Ita
 isti carne mortui scriptis
 suis ecciam pascūt. exem-
 plis vestiūt **Q**ue oues as-
 cenderūt de lauacro. hoc ē
 de vtute in vtutem ascen-
 dūt vt in baptis mate loti
 pmiserūt (**O**ēs ille oues
 sunt gemellis fetibus) qz
 oēs illi contemptores mudi
 sunt pleni gemia dilectōe
 a q̄s xp̄o docendo pariunt
 gemia dilectōe doctos red-
 dūt (**E**t sterilis nō ē inter
 eas) oues subaudis. h̄ ei-
 cit qz nullus apud religio-
 sos vacat a bona opatiōe
 a inutilis ab eis secludit
Quē vitta coāinea labia
 tua) **L**abia secreta cordis
 aperit **V**itta aut aut cas-
 pillos stringit ne defluāt.
 labia eccie sunt mgr̄i q̄ do-
 cendo alijs apiūt q̄ dētes
 scz expositores exposuerūt
 h̄ij sūt sicut vitta coāinea
 hoc ē sicut illi q̄ in primiti-
 ua eccia passiōez xp̄i docu-
 erūt a errantes a p̄dis p̄-

hibuerunt **C**oāinū q̄ppe ē
 rubri coloris. a p̄fert p̄cū
 sanguinis xp̄i q̄ redēpta ē
 eccia. qd̄ isti pris referūt
 a eos ab illicitis v̄bo a exē-
 plo vt vitta stringūt (**E**t
 eloquiū tuū dulce) **D**ulce
 est eloqum doctrine cū q̄s
 ope implet qd̄ v̄bo docet.
 qz cui? vita despiciat huius
 etiam sermo otemitur.

Sicut fragmen mali pumici ita Gene tue

In genis est verecundia
Mala aut pumica sunt ru-
 bea **P**umica est terra affri-
 ca **A**pomis. i. a femib? il-
 lic aduemetibus dita vbi
 crescunt malagranata scz
 poma gramis plena nimis
 rubicunda. **E**t significat
 passiōē xp̄i vel martiriū
 in eccia **G**ene ecclesie sunt
 verecundantes peccare.
 vt sūt monachi a heremis-
 te **H**ij sunt sicut fragmen
 malipumici hoc est sicut illi
 qui sub apl̄is xp̄i exēplo
 passi sunt a casti fuerunt.
Quē em̄ fragmen malipu-
 mici exterius rubet interi? albet
Ita isti exterius rus

Capitulum

lent passione. Interius
albent castitate. Et pleni
sunt gramis. i. bonis exen-
plis (Absq; eo qd intrinse-
cus latet) scz absq; carita-
te q in corde latet vel absq;
qz fomite pcti quod i me-
bris latet.

Sicut turris da-
uid collū tuum.

Cū p̄pa noia in scripturis
ponunt tūc aut iterptatio
nois aut officiū p̄sone aut
rei ab ea geste significatō
notat. **¶** Quidē in melchiz-
sedech hec tria cōsiderant.
scz iterptatio nois qui ē
rex iusticie. a officiū regale
a sacerdotale q sacrificiū
panis a vini ab eo oblatū
Qui p̄figurauit xpm. qui
est rex iusticie a rex sacer-
dos. q obtulit in sacrificio
corpis sui panem a vinū.

¶ Sic in dauid tria cōsi-
derant vtz iterpretatio
nominis. q est desiderabil
vel manufactis. a officiū
qui fuit rex a p̄phā a res
ab eo gesta. q pugnans
goliath supauit. Qui sic
xpm significauit. q est rex
glorie Et in illa gloria est

desiderabilis. in quō ange-
li desiderāt p̄spicere. a est
verus p̄pheta. qz oia futu-
ra p̄dixit Et est manufor-
tis qz forte dyabolū in cru-
ce vicit **¶** Collū iungit cor-
pus a caput. Turris aut
munit ciues ab hostibus.
Collum ergo eccie sunt in
scripturis sapiētes. eccle-
siam v̄ba exēplo iūgētes
xpo **¶** Sic turris dauid in-
expugnabiles. hoc ē sicut
punitiua eccia a xpo v̄o
dauid scz desiderabilia ma-
nuforti vt turris fundata
cōtra p̄secutores a hereses.
domis sp̄ssandī munita.
ita isti munitie scriptura
rū a xpo sunt firmati. ad
defēdēda fidei edificia ad
repellēda hostiū tela. vt
muniāt ciues ihrlm q sūt
simplices. a ciuibus babi-
lonis q sūt heretici. iudei.
pagani. falsi xpiani. Que
turris edificata ē cū p̄pug-
nacul. hoc ē illa eccia mu-
nita est in expugnabilib?
scripture sentēcijs qb? se
defēdat ab inimicis **¶** Vel
apl̄i fuerūt ei? p̄pugnacu-
la qz armis pacie cōmfides
les pugnauerūt p̄ ecclia

Quartū

Mille clipei pendent ex ea

Quia in numero rōnū defēsiōes collate sunt illi eccie quibus se ab aduersarijs defendat Et tibi pēdēs oīs armatura fortū . qz ad exemplū pposita sunt ei oīa opa illorū q̄ fortis vicia vicerūt . vt ioseph luxuriam Moyses auariciā Sic isti q̄ sunt collū eccie a turris dauid . qz ecciam xp̄o iungūt . a cūes ab hostibus munit . hnt ppugnacula autēnticos libros hnt mille clipeos in nūeras sūaz a rōnum defensionēs hnt oēm armaturā fortūz scz oēs passiones martirum scriptas a vitas scōz sibi ppositas . **A**lter turris dauid est sacra scriptura ad munitiōem eccie sponse sue oīa hostes a vō rege xp̄o oīstruda hec est edificata cū ppugnaculis id ē cum autēnticis libris In quibus p̄bete a apostoli eius ppugnatores pro ea pugnant a eam defendūt **I**n hac turri pendent mille clipei q̄ sunt omnes

doctrinē iustorū a veteris a noui testamenti . a omnis armatura fortūz . q̄ sunt exempla omnium scōz . q̄ alios oītra vicia fortes faciunt **M**illenarij numerus multiplicat p denariū a centenarium Decies em centū siue centies decē sūt mille . a denarius decies repetitus efficit centenariū a item centenarius decies repetit⁹ efficit millenariū **P**er denariū intelligit p̄miū i vīea xp̄i . i . i eccia sub decalogo legis laboratibus pmissum p centenariū vō multiplicitas v̄tutum q̄ toties p decalogū repetitur **P**er millenarium autem plenitudo gaudiorum que dabitur victoribus pro iusticia certantibus seu pugnantibus **M**ille ergo (clipei) sūt vniuersę doctrinē iustorū qui sub decalogo vixerūt legis . in multiplicitate virtutum p plenitudine gaudiorum **D**ij armis ecclesiam munit . qui collum eius existunt .

Capitulum

Duo vbera tua
sicut duo hyn
nuli capree gemelli .

Vbera amimistrāt lac par
unlis. hynnuli aut veloci
ter currūt vt sint in excel
sis. Vbera eccie sunt docti
m vtraq; lege. q̄ puulis in
xpo infundūt lac doctine
mullsum de vtraq; lege .

Duo hynnuli sunt adi
a cōplatiui. i. seculares a
spūales in fide xpi adhuc
paruuli. q̄ veloci currūt
ad lac doctine vtriusq; le
gis vel gemine dilectōis a
descendūt de valle lacrima
rū . vt hitent in altis celoz
rum **H**ij sunt sicut duo
hynnuli capree gemelli .
hoc est siles sunt duobus
pplis sub primitiua eccia
ad fidem de iudeis a gen
tibus ouersis **Q**ue eccia
fuit caprea. qz sicut capre
a alta petit. ita ipa de lege
adgrām cōscendit . Et eius
hynnuli sunt gemelli qz si
cut gemelli eobez lacte nur
triuūt. ita iudei ad gētiles
ouersi eadem doctinā xpi
a hys dē sacramentis **Q**ui

hynnuli pascunt in lilijis
id est fideles in vtraq; vi
ta deliciaz in vtutibus il
loz qui fuerūt vt lilia can
didi in castitate. a odorife
ri in scitate donec aspiret
dies hoc est donec veniat
plena dei cognitio. a incli
nent vmbre. i. transeat ig
norantia **Q**uā diu hic in
mūdo sunt. lac vtriusq; le
gis de vberib; mīs eccie
sugūt in lilijis. i. in florib;
scripturaz a exēplis scōz
pascunt. **P**ostq̄ illa dies
efne claritatis aduenerit.
sol iusticie xpus illuxerit
nec docēdi nec discēdi vl
tra tps erit. h; cōsumati oī
bus h; vite tenebris oēs
vt sol fulgebūt qz deū sicut
ti est in equalitate patris
videbūt. **N**ota septem
membra sponse a sponso
laudata. i. septē ordines
electoz in eccia **Q**ue sunt
(oculi) qui occulta pspiciūt
(capilli) qui a vicijs pla
mi. foramen acus. i. portaz
celi transeunt (dentes) q̄
iprobos corrigūt (labia)
qui secreta scripture aper
riunt (**B**ene qui de pātis
prijis l' alienis erubescūt

Quartum

Collū qui vitales flatum
vel cibos doctrine p̄dicā
do eterna gaudia admīni
strāt (Duo vbera) docti
in vtrāq; legem de duob?
pp̄lis. ¶ Juxta moralem
sensum sponsus membra
sponse collaudat. cū xp̄us
singula opa fidelis aīe cō
probat habet q̄ppe a ipsa
sua mēbra sibi congrua q̄b?
pagit sua officia. que ē aī
ta quia facit xp̄i precepta
Que bis dī (pulchra). qz
ab originali a actuali labe
est purgata Cui? (oculi)
sunt ratio a intentio. qua
rum acumē spirituales sen
sus scripture cernit. a se
quenda intēdit ¶ Qui oculi
sunt (colūbarū) si simpli
citer implet q̄ faciēda videt
¶ Huius capilli sunt sub
tiles cogitationes de capi
te ei. i. mente p̄cedētes q̄
vt greges caprarū ad gar
laad ascendunt cū ad imi
tando martires intēdūt
¶ Dentēs eius sunt iuges
meditationes. q̄b? duos
sensus scripture cernit. a
in ventre memorie traicit
qui sunt vt oues detōse. qz
a sup̄fluīs cogitationibus

sunt nude (Labia eius)
sunt cōfessio. q̄ ore cōfiteō
ad salutē aperit qd̄ corde
ad iusticiā credit. ¶ Que laz
bia sunt (vitta cōtinea)
dū cōfitef sanguinē xp̄i eē
p̄rius redēptionis sue. a p̄
hāc cohibet capillos. i. co
gitationes suas a p̄ctis
¶ Hui? gene sūt verēcūdia
q̄ erubescit peccāēl peccas
se ¶ Que sunt vt (fragmen
malipunicū) qz exteri? ru
bent caritate. interius al
bescūt castitate (Collum
eius) est intelledus q̄ iun
git sp̄m a aiām. dū vtrū
qz itelligit vnā esse substā
ciam ¶ Qd̄ collūz est vt tur
ris dauid cū ppugnaculis
a mille clipeis. qz itelleā?
sapientis aīe. munitus est
mille scripturarū senten
cijs ¶ Vbera eius sunt sa
pientia a scīa. q̄b? p̄bet in
doctis lac doctrine. q̄ sunt
vt (hynnuli capree). qz
puulos in xp̄o. i. humiles
eccie lacte doctrine nutriūt
a ad alta vtutū. p̄uebunt
¶ Juxta Anagogen aīei?
intelligit de eccīa peregrī
nante. Et ne aliquem mo
ueat qd̄ ecciam a ecciam
¶ i

Capitulum

dicimus. vram ponamus
eaz. a prius de synagoga
a eccia. Synagoga e mult
tudo fidelium sub lege.
Eccia est multiplicitas cre
detiu sub gra. Synagoga
dr congregatio q ptinet ad
irrationabilia l lapides.
q iudei baculo legis congre
gabant vt duri ad cultuz
dei. Eccia aut dr couocato
qd ptinet ad hoies. qz xpi
ami vbo pdicatiois auoca
ti sunt ad fidem xpi. Pri
mitiua eccia dr numerosi
tas iustoz ab abel vsqz ad
xpm. pprie aut primitiua
eccia est vniuersitas fideli
um p xpm a apl'os de ius
deis a gentib? primo tpe
colleta. Eccia gentiu est
multitudo credetium per
apl'os a eoz successores
de oib? gentibus ad fidez
xpi pduca. Vniuersal
eccia est ois xpianitas per
mundu diffusa. Eccia im
pfectoz est pl'us in adia
vita degens. q hoc mundo
vtit taqz no vtat. a dilecti
one pximi suat du eis ne
cessaria submisstrat. Ec
clesia pfectoz est cler? in
ctepatiua vita sistens. q

mundu tras gressus dilecti
one dei legedo a ozado im
plere nitit. Eccia pegrin
nas a mltitudo in vtraqz
vita celestia suspirans
Eccie in celis regnas e tur
ba aiaz que pntia xpi sui
sponsi fruit. Eccia igit pe
grinans sua habet mebra
sicut a primitiua eccia ha
buit sua. Eccie an legem
oculi fuerut pziarcho q ei
xpi pfigurauerut. Eccie
aut sub lege (oculi) fuerit
pphete q ei xpm pzeuide
runt scriptis. Eccie sub
gra oculi fuerut apli q ea
signis a miracul ad xpm
pduxerut. Eccie pegrina
tis oculi sut epi a alii pla
ti q ea pdicatioib? a ex
plis ad vitam eternam pdu
cut (q aica) xpi dr. qz ad
celestia secreta vocat. Cui
bis dr q (pulchra) sit. qz
in adia a ctepatiua vita
fide a ope e speciosa. Vni?
capilli sunt pueri l laici (l
bentes) spotaneae paupes
(labia) clerici (gene mos
nachii) collu) heremite (l
vbera) mgri. Ipsa e (cor
luba) qz septē domis spūs
sancti e plena. ipa (capra

Quartum

qz petit alta. ipa (ouis) qz innocens. ipa (vitta) qz religioe distincta. ipa (mlogranatū) qz gramis bonoz opm plena. ipa (turris dauid) qz ab hereticis in expugnabilis. ipa (caeprea) qz eligit a malis bona. Per has vtutes i suis mēbris regnat iā in celis.

Ecceiam pegrinante pfigurauit tabnaculū moyli in itinere deportatū. **E**ccelesiam regnātē pfigurauit salomonis tēplū in patria edificatū. In tabernaculo erāt scā. In qb? ppl's imolabat. erāt a scā scōz in quib? sacerdotes offerebāt. Per scā accipit adia vita in q? seclares militāt. Per scā scōz cōtēplatia vita in qua spirituales laborant. Sed a cūcta pntis ecclesie misteria. in eodē tabnaculo sunt expssa. **T**abernaculū de loco ad locū mutabat. a a ppl'o ad patriā tendēte portabat. Sic eccia de inferiori ad meliorem statū mutat. donec p adō itinere hui? vite i patriam paradisi transferat. **T**emplū autē in patria a

salomone septez est annis edificatū de tribus manerijs. s. de sedis lapidib? de mari sublato. a de lignis cedrimis a de auro purissimo qz eccia tēplū dei in supna patria a xpo vō pacifico p septe dona spūssandū in hitaculū deo coedificatur. de tribus ordimb? electoz scz de coniugatis i salo secl'i tribulatōib? qd'rat'is. de cōtinētibus in vtutibus odoriferis. de doctoribus in aduersitate vt auxeraiat'is a sapia fulgidis. In hoc tēplū translātū ē tabernaculū. qz pns eccia transfert in illi? iā regnātis cōfortiū. ideo (a regina austri) de ethiopia venit i illud templū. qz hic eccia de tenebris mundi intrabit in celū. **P**ostq? rex cū regina iuuuim inijt. inde surgēs ad montē mirre. i. ad libanū abiit. In libano qmpe arbores crescunt de qbus mirra a thus colliguntur. quē regina cū filiab? syon ad vidēdum regem egressis ost' subsecuta a ab eo hac laude est excepta.

Capitulum

Tota pulchra es
amica mea. et
macula non est in te.
Sciendū ā lrām q̄ rex dis-
tissimus salomon turrim
in libano regio sumptū fe-
cerat in q̄ bitare in estate
solitus erat p̄p̄ tēperie ae-
ris. q̄ ibi erat p̄p̄ fluenta
iordamis. Sed a hoc mag-
nope notandū q̄ in hoc cā-
tico amoris solūmō verba
amantiū rēp̄sentāt. facta
aut̄ subintelligūt qz nimi-
rū adhuc cātātes in chore-
is nō facta sed v̄ba aman-
tiū rēp̄sentāt in cātilenis.
Allegoria talis ē postq̄
ec̄cia gentiū in osorciū xpi
est recepta. a a diuino cor-
poris ei? ē refecta. mox p̄ti
in montem mirre creuit.
p̄tim in collem thuris sur-
rexit. qz p̄tin? vt xpm re-
gem suū p̄ se passū cogno-
uit. exercitus martirū ōti-
rannos bellum suscepit. a
turba c̄fessorū pugnā c̄tra
hereticos inijt. **M**irra
corpa mortuorū odiebant̄
thus v̄o in sacrificiū deo
ponebat̄. Mons ergo mir-
re ē multitudo martirum

qui in altā v̄tutē paciētie
instar montis creuerunt.
dū varijs tormētis p̄ xpo
mortificati sūt. Collis v̄o
thuris est numerositas cō-
fessorū. q̄ in scitate in p̄plo
vt collis eminebat. a se in
odorez suauitatis deo offe-
rebāt. Ad hūc montē a ad
hāc collem vadit xp̄us di-
cens (vadam ad montēz
mirre. a ad collez thuris)
Quasi dicat ec̄cia ad se ve-
nienti (Agmen) militum
meorū sez martirū. video i
certamine p̄ me laborare
vadam ergo a ferā auxili-
um p̄liantibus paciētiā
dādo a coronā glorie v̄m-
centibus preparabo (ve-
niam a ad aciem c̄fessorū)
vt pugnātibus succurrāz
sapiam subministrādo. a
victores gl̄ia a honore cor-
ronabo. In hoc mōte a in
hac colle xp̄s p̄ fidez stetit
a cundos cuneos sui exer-
citus id est oēs ordines ec-
clesie p̄ totum mūdum p̄
iusticia certātes oculis mi-
sericordie vidit. a ec̄ciam
laudauit. i. talia opa cons-
probabit dicens (Tota
pulchra es amica mea)

Quartum

Quod est dicere **O** ecclia
amica mea. sciens p̄ris se-
creta. tu pulchra es in o-
culis. in capillis. in dētibus
in ceteris mēbris tuis. in
patientia in constantia. in sa-
pientia. Ergo tu pulchra
es a macula criminis non
est in te vt aliquis in pug-
na tormētis l̄ vicijis vidē?
deficiat sed armis iusticie
pugnās victor existat. Er-
go in oib? membris tuis
post pugnā veni ad me. a
coronabo te (veni de liba-
no sponsa mea. veni de li-
bano veni coronaberis de
capite amana de vertice
sanir a hermon) Hoc ē co-
ronam ex gemmis de hijs
montibus sūptis iponam
tibi: liban? mons est phe-
nicis a d̄r cādidatio l̄ deal-
batio **P**er (libanū) acci-
pitur hic iudaicus pplus.
altus in regno. a candido?
diuino cultu. **P**er libanū
etiā intelligit gentilis po-
pulus. qui erat altus in im-
perio. dealbatus mūdana
gloria d̄r ergo (veni de li-
bano sponsa mea. veni de
libano) q̄si dicat **O** spon-
sa mea pariendo mibi spi-

ritales filios. veni p̄ fidez
cuz magna comitatu de li-
bano. i. de iudaico pplō di-
uino cultu cādidō. veni cū
magna multitudine de li-
bano. i. de gentili pplō im-
perio a gloria mūdana de
albato (veni) ad me etiā
cū turba lapsorū ad p̄maz
conuersorū a cū hijs a pro-
hijs oibus (coronaberis)
Nota q̄ sponsā de liba-
no ad coronam vocat. ad
quē eū secuta fuerat. quia
xp̄s hunc coronabit. q̄ eū
ad alta v̄tutū secutus fue-
rit. Et vnde coronat spon-
sa (De capite amana a v̄-
tice sanir a hermon) Ama-
na est mons cilicie q̄ a tau-
rus. sanir a hermon mons
tes iudae. in q̄bus leones a
pardi h̄itant **M**ontes sūt
reges a principes q̄ in sup-
biam extollunt. in q̄b? de-
mones habitant qui sunt
leones. qz crudeles pardi
qz varijs artibus malig-
nis. De hijs coronat spon-
sa. cum predicatione sua
demones expulerit. a prin-
cipes ad xp̄um conuertit.
Amana d̄r inquiet? vel
turbulētus vel dens v̄giz

Capitulum

liar (Samir) vō fetoz vel nocturna auis (hermon) anathematisacio Caput (amana) est dyabolus . cas put eoz sunt amana . i . in quieti . turbulenti . mordaces in malicia vigiles . Ipse est etiam vertex eoz q̄ sūt (samir) hoc est fetentes luxuria . a in nocte ignorācie vt aues instabiles Et ipse est vertex eoz qui sūt vt (hermon) . i . anathematisati . hoc est excōicati p̄a iniquitate De hijs mōtib? gemme ad coronā sp̄nose eligunt̄ . dū p̄ eā tales ad p̄miam ouertunt̄ . Contra has acies ipsa dimicat a vincit . dū eas ad bonū cōuertit̄ . Coronat̄ etiā de cubilibus leonū . de mōtib? pardoz . **L**eo significat aliquñ xpm . aliquñ diabolū aliquñ supbū principem **L**eo xpm significat vt ibi **E**cce vicit leo d̄ tribu iuda p̄pter fortitudinē . qz vicit dyabolū . a qz leo sc̄ia die catulū suscitāt **D**ic a pas̄tercia die xpm . **L**eo significat dyabolum vt ibi aduersarius vester dyabol? tanq̄ leo rugies circuit qz

rens quem deuoret . a hoc p̄pter seuidiā **L**eo etiā significat principē vt ibi liberatus sum ex ore leonis hoc est de ptāte neromis a hoc p̄pter excellenciā . **L**eo nāq̄ grex bestiarū . a bestie in scripturis ponāt p̄ naturis eaz **I**n hoc loco leones significant demones . **D**oz cubicula sunt p̄bi a immūdi **P**ardi vero sunt heretici in dogmate erroris varij . qz mōtes sūt heresiarche sc̄ ep̄i a mḡri eoz . supbi a eloquentia tumidi **I**n talib? demones vt bestie in antris bitant . **C**ontra tales pugnat mēbra eccie . a p̄ hijs viciis a ouerlis coronat̄ eccia **A**liter **A**mana d̄ excelsus a p̄ notať qui sup̄ oia axaltat̄ . **S**amir d̄ densa lucerna a xps intelligit̄ . q̄ est lucerna eccie ad vitā (**H**ermon) aut̄ d̄ cōsecratio . a spūss̄ andus accipit̄ p̄ quē eccia i baptis̄mate cōsecratur . **C**aput (amana) vel vertex (samir a hermon) est deus pater . **D**e capite ergo (amana) p̄ v̄tice (samir a hermon) eccia coro

Quartum

nabitur. Quia deo pro
fide filij a consecratione spiritus
sancti in gloria exaltabit.
Nunc rex milites instigat
ad pugnam. ut accipiant vis
te coronam. Nemo enim coro
nabit nisi qui legitime cer
tauerit. Legitime certa
re est. usque ad mortem. i. usque
ad mortem pugnare. hoc
est vicij a patris resistere.
Nos coronari. est eterna
gloria subleuari. Dicit er
go.

Vulnerasti cor me
um soror mea
sponsa

Quasi dicat Ecclesia soror
mea. i. coheres regni a spō
sa mea paries mihi filios
coheredes celi. non sit tibi
onerofus causa mei subire
certaminis laborē. quia ego
prius causa tui subiui pugne
sudore in qua vulneratus
sum usque ad mortem. Per
cor amor intelligit. qui in cor
de esse dicitur. a continens pro con
tento ponit. Et est similitudo
ab illo qui nimirum aliqua
amat. a eius cor amore vul

nerat. Ita christus amore vul
neratus est ecclesie in cruce.
Prius vulnerasti cor meum
quoniam causa amoris tui flagella
tus sum ut te facerem mihi
sororem. s. regni coherede
item vulnerasti cor meum
quoniam amore tui in cruce per
dens vulneratus sum. ut
te sponsam mihi facerem
glorie participem. a (hoc in uno
oculorum tuorum a i uno
crine colli tui) Similitudo est
ab illo qui capite pulchritus
dine oculorum vel crinium pu
elle dicit holofernes iudith
(Oculi ecclesie) sunt prelati
eius qui eam ducunt ad cele
stia (Crines) sunt eius sub
diti collum eius sunt per
fecti quos ornant tales ca
pilli Vnum oculorum vel cri
nium est veritas fidei. qua
habent prelati a subditi.
Pro hac veritate placuisti
mihi a amavi te a per hac
vulnera suscepi. Et pro hac
debes tu pugnare ut poss
sis coronari. Hoc totum
dicitur sponse ad regnum desi
gnate ut accipiat coronam
emule id est gloriam a ge
lice nature. Nec dicitur

Capitulum

(amica) qz sponſus ei aperuit ſcripture ſecreta. hec (ſoror) qz fecit eam ſibi coherede. hec (ſponſa) quia parit ei filios regni **T**ropologicè **D**ons mirra cōtemplatiua vita (**C**ollis vero thuris) actiua vita. **C**ontemplatiui (mirra) ſunt qz carnem ſuam cum vicijs a concupiſcentijs mortificauerunt **A**ctiui vero (thuris ſūt) qz bonis actibus deo odorem ſuauiſſimatis offerunt **A**d hos xp̄s vadit dum eis in tribulationibus a temptationibus ſubuenit **I**n hijs fidelis aīa (tota eſt pulchra) **Q**uā in omnibus mandatis a iuſtificationibus domini eſt ſimilitudo. vel quā deum ex tota diligit virtute a primum ſicut ſeipm̄ **I**n hac nō eſt macula **H**ec venit fide. venit opatione. venit p̄dicatione. venit etiā ad xp̄m cogitatione. vel locutione venit ope. venit nihilominus in iuuentute. venit in ſenectute. venit in decrepitate etate. **V**enit qz ad fides in baptiſmate. venit ad re

quem in termino vite. venit ad gloriam in reſurrectione **E**t hoc (de libano) id eſt de candore virtutis a ſic fit ſponſa xp̄i in amore ei coniuncta. **A**lter **T**res ſunt abrenūciatōes **V**na cum quis abrenūciat dyabolo **S**ecūda cum abrenūciat ſeculo. **T**ertia cū abrenūciat ſemetipm̄ a ſequitur xp̄m **C**ia ergo de libano ad xp̄m veniens cū pompis dyaboli in baptiſmate renūciat **V**enit de libano cum delicijs mundi renūciat venit tertio cū volūtatiſſimis proprijs renūciat. a obedientie maior ſe p̄ omnia mancipat. **H**ec (coronabit) p̄ hoc qz fugit de monte amara. hoc eſt de hijs qui ſūt inquieti a turbulenti. a qz fugit de monte ſanis a hermon id eſt de hijs qui ſunt in peccatis fetentes. a in bono in ſtabiles. a a bonis excōmunicata. a p̄ hoc coronabitur. qz nunc eſt ſpirituſ ſancti templum. cuius cor prius erat cubile leonū. i. demonū. l. qz ſe ſegregat ab

Quartum

Hec cor xpi vulnerat duz
 ei penitenti p indulgentiā
 opatit. cor eius vulnerat
 dū ei desiderati p grām cō
 descendit **E**t hoc i vno ocu
 loz. i. in vna intentiōe. qñ
 vnam rem tm̄ petit a dño
 vt in hitet in domo dñi oī
 bus diebus vite sue. hoc ē
 omni tpe xpi q̄ ē vita sua.
Et in vno crine colli sui. i.
 in vna cogitatione intelle
 ctus qua intelligit eē vnū
 deū summū bonum. **A**na
 gogice mōs quē rex adiit
 est celū. qd̄ xps rex glorie
 subiit. qd̄ est mons mirre
 a coll' thuris. i. habitatio
 martirū a cōfessorū ibi spī
 cit (amica tota pulchra)
 hoc ē eccia regnās in oib?
 ordimb? suis gloriosa (**E**t
 macula nō est in ea) qz il
 la aula non recipit vllam
 pāi maculā. **E**t qz angeli
 sūt sine pād. oportet a eos
 sine macula esse pāi. q̄ eis
 sunt coequādi (hec venit
 de libano) id ē de candore
 mūdane gl'e i principib?
 venit etiam de libano. i. de
 albedine vtutuz in spirita
 lib? venit de libano i bap
 tistatis fidelibus. **H**ec de

capite triū montium coro
 nabitur. qz deitate triū p
 sonaz glorificabitur. qd̄
 innuūt vocabula montiū
 (**A**mana) quippe sonat ex
 celsus p qd̄ p̄ intelligit
 (**S**amir) lucerna qd̄ filius
 accipit (**B**ermon) cōsecra
 tio. qd̄ spūssandus innuūt
Et neminem moneat q
 diuerse sunt interpretatōes
 montiū hebreoz. qz inter
 ptationes noīm mutant
 fm̄ scripture diuersum sē
 sum Aliqñ namq; in bono
 Aliqñ accipit in malo **I**n
 bono accipiūt qñ ad iherl?
 .i. ad multitudinē fidelīū
 referunt **I**n illa gl'a vide
 bit regina regē gl'e diles
 dū suū maiestate corona
 tū. quē hic vidit suo amo
 re in cruce vulneratū **I**bi
 erit vnū oculoza crimum
 id est vmitas p̄latoza sub
 ditoz oīm illa visione fru
 entīū. quoz erit gaudium
 deus pacis a cordie dul
 cedo oīm. **R**egina de li
 bano ad coronandū voca
 ta cuz maximo comitatu
 vit **I**n quo comitatu .lx.
 ex fortissimis isrl' ad bel
 la doctissimos tenētes gla

Capitulum

diōs. a filias spon habuit
cū quib? pugna ā amana
a famir a hermon p coro
na inuit. a vidrix regem
adit. quam ipē hac laude
exceptit.

Quam pulchre
sunt mame tue
soroz mea sponsa

Vsq; surge aqlo. In qua
multiplici laude fortia fa-
cta ei? in bello gesta repli-
cat. q; videlicet pugnatu-
ros māmīs armauit. vber-
rib? ad certamē informa-
uit. In plio saucios vngē-
tis curauit. Dauidos laz-
bijs ofortauit. lassos i pu-
gna melle a lacte pauit ve-
stitos in pugna remisit vi-
dores in orto diuersis her-
bis a fonte refecit in padi-
suz ad diuersa genera por-
moz introduxit. **D**einde
in laude decē legiones des-
cribit. q; extra acies hosti-
um in pugna direxit. Per
hec oia multiplicitas eccie
gentiū notat. q; de libano
id est de candore mūdane
glorie cū magno comita-
tu credētū ad xpm venit.

In quo comitatu reges a
principes phōs. a ois ge-
neris a pfectiois a odicio-
nis socios habuit. cū qb?
spiritalē bellū cōtra demo-
nes aiaz hostes inijt. a cor-
ronā vite a rege glorie p-
meruit. **D**e q; pugna vn?
de duābus ei? dixit Non
est nobis collectacō aduer-
sus carnē a sanguinē. sed
aduers? pūcipesa ptātes
Qd est dicere. nō ē nobis
pugna cōtra hoīes. s; cōtra
demonēs. **I**tem alius for-
tis dē pliator. **V**ilicia ē vi-
ta hoīs sup terrā. cū dīs di-
ebus qbus nūc milito ex-
pēto donec veniat imutac-
io mea. **F**ideles quippe
militāt in castris regis sui
contra ciues babilonie p
corona q; est imutacio. qn
iusti vt sol fulgebūt. a eq;
les angelis erūt. **R**ota
artificialē ordinez. **P**rius
corone mencionē fecit. de-
inde pugna subintulit. cū
pugna pcedat a corona q;
est pmiū pugne sequat q;
nimirū corona pugnatib?
pmittit. vimentibus da-
bit. **E**t hoc notandū q; in
hac laude hystoria deficit.

Quartū

Sicut aliquā allegoria vel tropologia & anagoge nō p̄ oia currit. In primis sex instrumēta spiritalia pugne laudant. s. māme. vbera. vngēta. labia. lingua. vestimenta. p̄ q̄ sex etates pugnantiū notant. **Q**uāq̄ dē p̄ māmas infantes. p̄ vbera pueri. p̄ vngēta adolefcentes. p̄ labia iuuenes. p̄ cor sub lingua senes p̄ vestimenta decrepiti figurant. q̄ sex opibus mie in hac pugna laborant. a coronā senarij qd̄ ē plenū gaudiū p̄cipiāt. **D**einde tria refugia pugnantiū ponunt. s. ortus. fons. paradisus. qz̄ i hoc bello peccatis vulnerati in orto catholice eccie herbis p̄mē a defensionis curant. fonte lacrimarū lauāt in paradiso scripturarū reficiunt. Et sic in ortū deliciarū ad fontē vite xpm̄ transferūt. **P**ost hac decem legiones pugnantiū p̄ decē genera herbarū paradisi scz̄ p̄ ciprū a nardū a reliquis notant. qz̄ armis preceptorum in hac pugna desudant. ad bonū p̄miū pducunt. **A**d

ultimū fons a puteus in laude ponūtur. Quod euāgelium a lex intelligūtur. Quia xps̄ bellatores suos fluentis legis a euangelij reficit. Et laureatos ad refrigerium perducit. **D**icit ergo rex nutricia regine.

Quam pulchre sunt māme tue sororū mea spōsa: Meliora sunt vbera tua vino

Mamme sūt puellarū lac non habentiū. s. abiles ad lac habendum. **V**bera vero sunt mulierum lac habentium. a ab vbertate dicuntur. **M**amme ecclesie sunt infantes in scolis discentes. a alij in fide rudēs ad huc lac doctrine sugentes a nondum alijs docendo proferētes. sed ad proferendum abiles. **H**ec māme valde pulchre sunt quia multum deo placent qui sunt in discendis virtutibus q̄ sunt arma contra vitia studiosi. quibus

Capitulum

quæ sunt cōtra hostes dei
pugnaturi. **V**bera vero
eccie sunt mgūi in vtraq;
lege dōti qui lac dōtrine
pueris docēdis infundūt
a os ad spiritale bellū in-
struūt. **V**mū qd̄ mebiat a
demētat est secularis pb̄ia
q̄ mentes hoīm inflat a in
iaānciam eleuat. **V**bera
aut̄ eccie sunt meliora vi-
no. qz dōtrina mgrōz de
vtrq; lege plata est vtili-
or. qz in gemia dilectione
edificat. q̄ pb̄ia dōtrina
que mentes inflat. **R**o-
tandū q̄ toties repetit so-
roz a sponsa. **P**er hoc dat̄
fiducia eccie q̄ sit coheres
xp̄i vt soroz fris a sors re-
gim vt sponsa regis (**E**t
odor vestimentoz tuoz su-
p oia aromata) vngenta
eccie sunt vtutes spirita-
liū. quo q̄li vngentis vul-
nera p̄tōz curāf. dū eos
ad vtutes informāt. **A**-
romata sūt qd̄a odoramē-
ta ex multis speciebus ad-
cōdienda mortuoz corpa
cōfecta. s̄ sunt supsticiosa q̄
busq̄ maxime iudei vte-
bant. a q̄ carnales obser-
uancie supsticiose notant̄

Odor vngētoz ē fama
vtutū spiritaliū; ex carita-
te orientiū. vel opinio ope-
rū q̄ fiūt p̄ sp̄m̄ andū. hic
odor est sup oia aromata.
hoc est magis deo placent
quā oia legis sacrificia. q̄
fuerūt hoz figura. **H**ec iō
in cātico amoris introdu-
cunt qz pagani cōdebant
cū xp̄ianis de pb̄ia. iudei
de legali obseruācia xp̄ia-
ni cōdebāt in sola diuina
gratia. **P**bi affirmabant
salutez hoīm constrare in
studio sapie. **J**udei certa-
bant eā cōstrare in religioe
legalis obseruācie. **X**p̄is
am certabāt eā cōstrare in
fide diuine gr̄e. **H**anc sen-
tenciam sponsus iudee ap-
probat. illoz cōtentionem
reprobat dices (**M**eliora
sunt vbera tua vmo) hoc
est melius est studiū in sa-
cra scriptura q̄ gr̄a q̄ritur
q̄ in pb̄ia. qua arbitrium
sme gr̄a salutē non opat̄.
(**E**t odor vngentoz tuoz
sup oia aromata) .i. ma-
gis placent mibi dōtrine
a vtutes spiritaliū. q̄ oēs
traditiones phariseozum
carnalium.

Vnguentozū

Quartum

FAUUS DISTILLAS LABIA TUA SPOSA

Labia ecclesie sunt illi qui alijs doctrinam narrant. quā ipi de vberibus meis eccie suxerant. **H**ec labia vt fauus distillāt. dū dulcem doctrinā quā a magistris hauerāt auditoribus dulciter instillant. **F**auus est mel in cera. **M**el aut in cera est spiritalis intelligentia latens in lēa. **Q**uod fauus distillat. dū dulcis allegoria de lēa manat. **A**liter **I**n fauo mel latet. cera videt sic fragilis caro videt. in qua sapia vt mel in cera absconditur. **M**el a lac sub lingua tua. **L**ingua est interpretis cordis. quod cor cogitat hoc lingua perfert. **C**or eccie sunt sapientes quod per spiritum sapientie diuinos sensus accipiunt. et eos scribunt. **L**ingua vero ei sunt quod ea interpretando perfert. quod illi vt cor ceperunt. **M**el est dulcis doctrina allegorie. quod doctis congruit. **L**ac vero est simplex doctrina historie. quod puul. i. indoctis auenit. **M**el a lac sub lingua

eccie esse dicitur cum utraq; doctrina allegorica et historica corde cepta tantum bonorum dulcedine profert. quanta dulcedo in melle et lacte sentit. **E**t odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris. **V**estimento nuda feditas tegitur. **V**estimenta ecclesie sunt bona opera. quibus tegitur turpitudinem precedentium delictorum. **O**dor ergo vestimentorum est exemplum bonorum operum. qui bus sunt vitia pugnaturi. quod si lorica vestiunt. quod possunt omnia tela nequissimi ignea extinguere. **Q**ui odor est sicut thuris. quia sic placet deo studium bone actionis. sicut incensum odoris. **O**dor est thuris designat incensum odoris vt scribit. dirigat odor mea sicut incensum in conspectu tuo.

ORTUS COCLUSUS
Soro: mea sponsa. ortus conclusus.
In hijs qui sunt matrem. i. imperfecti es ortus conclusus a sorore. **I**n hijs qui sunt vera. i. perfecti es ortus conclusus a sponsa. **I**tem in hijs qui sunt odor vnguentorum.

I

Capitulum

tuon. i. deplatiuis es ortus
occlusus. In hijs qui sunt
odor vestimenton. i. adis es
ortus occlusus. Itē in hijs
q̄ sunt labia. es ortus occlu-
sus In hijs q̄ sūt lingua
es ortus occlusus. ¶ In or-
to crescūt herbe medicina-
les. a diuerse flores. Ortus
est eccia in qua multe scōz
vtutes sūt diuerse herba-
rū spēs. diuisis vulnerib?
pāōz. medicinales. In hoc
orto sunt varij flores. diu-
si electōz. ordies martires
vt rose cōfessores vt viole
vgines vt lilia alij fideles
vt alij flores. Qui? orti or-
tulan? est xp̄s q̄ a sp̄sūs
q̄ eū plantat gr̄a. irrigat
doctrina. ¶ Dic ortus ē cō-
clusus in deplatiuis scz p̄-
sidio angeloz. s̄ demones
munit? Dic etiā occlusus
in adis. quia mummie do-
ctōz. tra hereticos est cir-
cūseptus In q̄ orto herbe
a flores sunt quicq̄ fideles
fide a ope florentes. ¶ Qui
militudo ē ab orto paradisi.
qui d̄ vndiq̄ igneo muro
esse occlusus. a custodia an-
geloz munit? vt hoies in-
de p̄hibeat ignis. angeli

demones ex eo areeat. Ita
eccia ortus dei est. diuino
p̄sidio a igneo muro circū-
data a angelica custodia
munita vt nec dōnes nec
mali hoies ei ad nocendū
p̄ualeāt. hoc iō d̄ vt in spi-
ritali pugna eoz impetus
nō timeat. cū eā tanta p̄si-
dia muniāt. In hoc orto ē
fons q̄ eū irrigat scz sacra
scriptura. cui? fluentis ec-
clesia irrigat. hic fons est
signatus qz sacra scriptus
re intelligentia ē cū lra si-
gnata sicut sub sigillo scri-
ptura. ne in dignis pateat
qd̄ secreti sponsa habeat.
¶ In hoc orto etiā ē fons
baptisma. in q̄ lauant cri-
minū vulnera. q̄ est signa-
tus scz scā cruce vel verbo
dei cōsecratus. et hinc sig-
gillatus. cathecumis rese-
ratus. Alif fons sordes
abluit. sicut extinguit yma-
ginem reddit Qui fons ē
xp̄s q̄ ē fons vite. de q̄ flu-
unt flumina aque viue scz
dona sp̄sūandī. q̄bus irri-
gat ortū eccie vt proferat
spiramīa floz vite. ¶ Dic
sordes p̄āōz abluit. sicut
sufficiētū iusticiā. facietate

Quartum

sue visionis extiguit ymaginē dei amissam aiabus reddit. **H**ic erat signatus qz carne q̄si sigillo erat velatus. **N**ūc est signatus qz in glia patris a nobis celatus. **H**ic etiam fons dauid patēs scribit. quia mia xpi omnibus penitētibus ptz. vt lacrimis se abluant. **H**ic dicit dauid vulnera sui reatus in ea lauabat. **V**ed q̄ ip̄a ecclesia est fons qz spiritali gratia a sapia redundās. de q̄ manant plena fluentia doctrinē. quibus plantaria orti sui irrigat vt plurimas emissiones pferant (emissiones) sunt virgule de arboribus vel herbis pullulantes. **D**e quibus subditur.

Emissiones tue paradisius maloz punicorum cū pomoz fructibus

Ortus ecclesie irrigat? a fonte scripture tot virgule lata emisit. quot inde pa-

radisus succreuit. **O**rtus est locus vbi herbe vel olea crescūt. **P**aradisus vbi arbores crescunt. **P**aradisus voluptatis ad lrām ē locus in oriētis partibus oibus corporalibus delicijs plenus in quo primi patētes fuerūt. de q̄ ppter culpam inobie exclusi sunt.

In hoc est fons de quo paradisus irrigat. q̄ a in quatuor flumina diuidit. **I**n hoc est etiam lignum vite. i. talis arbor si homo inde comedisset nunq̄ corporaliter mori posset. **V**nde post culpam scribitur. **V**idete ne forte sumat de ligno vite a viuat in eternum. **I**bi erat qz lignum scientie boni a mali. de quo si comederent bonum a malum scirent. **A**n̄te comestionē fructus huius arboris adam nouit bonum a malum. bonum per experientia. malum tantum per scientiam. sicut medicus nouit dolorem vulneris. per scientiam. non p experientiam. **P**ost peccatum autem nouit malum. i. famē sitim a alia i. moda p expiētiam.

Iij

Capitulum

bonū tm̄ p sciām. Qd non
erat in arboris natura. s̄
in hoīs mobia. Qui sunt p
uinciales circa paradisu di
cūt sibi de paradiso immitti
flores. a fructus p fluia q̄
inde exeūt. vñ ille ppls vis
uit. **A**llegorice Eccia est
paradisus. oib? spiritualib?
delicijs plen? paradisus
etern? dicitur ortus deliciaꝝ. a in
ecclesia sunt oimode deliciae
scripturaꝝ diuersaꝝ artiuꝝ
multaꝝ vtutū. **I**n q̄ padi
so est fons. i. baptismus. p
xps p cui? fluente. q̄ sunt
spiritalia carismata. irri
gatur talis paradisu.
Quatuor hui? fontis flu
mia sunt q̄tuor euāgelia.
Lignū vite ē sancta crux.
cui? fruct? ē xpi corp? de q̄
q̄ digne comederit. nō mo
riet in aia in eternū. **L**igna
fructifera sunt sci. fruct? li
gnorū scōꝝ opa. **L**ignū scie
boni a mali ē libeꝝ arbitri
um. **I**n hoc spirituali padis
so crescūt diuersa genera
arborū. i. diuersi ordines e
lectoꝝ. vbi crescunt (mali
punicia) scz arbores affrica
ne q̄ pferūt malapunica.
vel rubea q̄ dicunt mala:

granata. i. grana plena
q̄ sunt martires rubri san
guine. opib? a grana ple
ni. has arbores ille ortus
fonte irrigatus emisit. dū
scā eccia baptisate pfu
sa martires ptulit. cū po
moꝝ fructib? .s. cū bonoꝝ
opm exēplis. **I**bi crescit a
(cypꝝ?) q̄ ē arbor aromati
ca in egypto hñs semen
sile coriandꝝo. vt habuit
māna albū subluādum a
odoro. qd oleo coq̄t. a inde
succus exprimit. q̄ cypꝝus
dicit vñ regeū vngentū cōfi
ciē ita didū q̄ regius mor
bus eo curat. **C**ypꝝus ar
bor aromatica habūdās i
egypto est spiritualiū uer
satio. q̄ primitus florebat
in egypto. siue in tenebris
h? mūdi qd egypt? sonat.
Qui? semē sile ē māna.
qd habuit oē delectamētū
a oēm sapore suauitatis.
qz vita iustoꝝ hz oē spiri
tale delectamētū. a oēm
sapore scitatis. **S**emē ē al
bū lucidū odorū. qz eoz cō
uersatio est alba in castita
te. lucida in opatōe. odora
in caritate. **S**uccus ei? cū
oleo coquit. a in regiū vñ

Quartum

gentum vertit. Quia illoꝝ
vita flāmis tēptacionum
vt auꝝ pbat. q̄ regiꝝ moꝝ
bus. i. lepra aie vt vngen
to curat. Hoc vngentum
maria dño in domo symo
nis leprosi obtulit. quia ec
clesia suo exēplo hereticos
a lepra aie scz de heresi cu
rās dño offert. **I**bi cres
cit a (nardus) q̄ est arbor
aromatica. i. aromatibus
apta h̄ parua bñ redolēs.
a calens. vnde optimū vn
gentū conficit q̄ sunt hūiles
a innocētes q̄ se corā pris
puos. i. despectos faciūt. a
odore atq; ardore caritatis
saucios in p̄tis vngunt.

Ibi crescit a (crocus)
flos rubicūdus. i. aurei co
loris. qd̄ sunt sapiētes. di
uina sapia fulgētes. **I**bi
crescit a (fistula) breuis
arbuscula aromatu. q̄ ca
sia. robusti a purpurei coi
ticis q̄ ad curādas viscerū
molestias valet. que p̄ sui
breuitate a q̄busdaz inter
herbas odoriferas repu
tat. q̄ sūt paciētes p̄ xp̄o
a p̄ fr̄ibꝝ aias ponere pa
rati. **I**bi crescit a (syna
momū) arbor breuis. sed

odorifera a dulcis. cinerei
coloris ad medicamētum
vsūm fistule duplo p̄stās
qd̄ sunt penitētes q̄ se ifir
mos reputant. a in cinere
p̄nam agētes. dulce odor
rem eccie p̄stant. **C**ynamo
mi arbor habet tres corti
ces. Duploꝝ d̄z fistula. me
dius cynamomū. tercius
amanū. **M**edius ē dulciꝝ
ceteris. h̄j aut ab aliquo
diuisi ex nimio feruore sol
soluunt ab arbore. **Q**d sūt
monachi q̄ se soluūt a mū
do amore xp̄i. **D**e arbores
crescunt in illo paradiso cū
vniuersis lignis libani. i.
cedris a alijs odoriferis li
gnis qd̄ sunt vniuersi fide
les. q̄z fides a opacio ipu
tribilis a odorifera est.

Ibi crescit a mirra a aloē
cū oibus primis vngētis.
Mirra ē arbor cuiꝝ suc
cus est staden. a v̄mibꝝ a
putredine carnē c̄serunas
qd̄ sunt heremite vel casti
se in vitijs mortificantes.

Et carnem suam a putre
dine libidinis c̄seruantes.

Aloē est etiā arbor sua
uissimi odoris. adeo vt a
doleat altaribus vice th̄is

Capitulum

miamatis. habet vero suc-
cū amarissimū resistētem
putredini. qđ sūt cōtinētes
p amaritudinē vite lascis
uiā carnis reprimentes.

Prima vngenta sunt pre-
ciosiora. Que de primis
floribus preciosarum spe-
cierum fiunt. vt illud ma-
rie in euangelio spicatum
preciosum. qđ sunt plati
a alijs primis carismatib?
spūssandū. p̄mis credētū
donis pleni. q̄ cū v̄bo a exē-
plo flagrāt. q̄si vlcera lā-
guiday aiaz curāt. **N**o-
tandū q̄ hec spēs arborū
herbarū introducunt. de q̄-
bus vngenta cōficiūt. qz p
has notāt ordies electorū
q̄i cohortes i castris regis
militantiū. q̄z vulnera p
vngenta curant. **I**o a spō-
sam orto a fonti a paradiso
cōpat. q̄si ei apte dicat. ne
timeas pugnare cōtra aci-
es (amana) qz tales bel-
latores i comitatu habes.
de q̄z cōstantia a armis ses
cura hostes supabis. a viz
atrix a me coronaberis. Et
tu vulneratos in bello her-
bis tuis curabis. qz tu es
ortus medicinaliū herbas

rum. a lassos fluētis tuis
refocillabis. qz tu es fons
spiritualium aquarū. **E**t vis
diores pomis tuis saturas
bis. qz tu es paradus id ē
ort? pomorū spūalium fer-
culorū. **N**otandū vero ad
lram q̄ salomō in libano
talem ortū muro cōclisit in
quo has species herbarū
vel arborū plantatas ha-
buit. In quo a fons ior-
damis erupit de quo a sub-
ditur.

Fons ortorū pur-
teus aquarū vi-
uentiū q̄ fluunt impet-
tu de libano.

Ortorū ideo dī qz superius
duos ortos posuit. Aque
viuentes sunt que fluunt
Aqua em̄ que stat q̄si mor-
tua ē. q̄si viuit que currit.

Notandū q̄ dicit que
fluunt impetu de libano.
qz fluēta iordamis cū ma-
gno impetu fluunt de liba-
no. Duo fontes sunt ior a
dan. vbi illi duo cōfluunt
iordanē fluuium faciunt.

Quartum

Ideo hic habundantia aquarum introducit ut redundancia premiorum demonstraretur. que viciis dabitur qui ad fontem vite cristum et ad puteum aquarum viuendum id est spiritus sanctum puteum spiritualium donorum producant. **Q**uod decem genera arborum per adisi posuit. per quod decem ordines electorum spiritualis paradisi expressit. qui sub decem preceptis contra vitia pugnant ut primus denarii scilicet coronam glorie percipiant. **T**alis est fructus orti. fons autem eius. id est irrigatio eius est fons ortorum et puteus aquarum viuendum. que fluunt impetu de libano. **F**ons est ubi flumen fundit. Puteus ubi aqua in profundo latet. **F**ons ergo ortorum est euangelium. irrigatio ecclesiarum. in adiua et ceterum platiua vita de gentium. **H**ic fons de libano erupit in ortum iherusalem. cucurrit. de monte syon fluxit. et omnes ortos orbis irrigauit. quia euangelica doctrina de crisco erupit in ortum iherusalem. id est in primitiua

ecclesia. cucurrit de monte syon per apostolos in gentes fluxit. et omnes ecclesias irrigauit. **P**uteus autem aquarum est profunda lex diuinorum sensuum qui latent in legis littera ut in profundo puteo aqua. **Q**ue aque sunt viuentes. quia eos viuere faciunt. qui eas spiritualiter intelligunt. **H**ec aque fluunt cum impetu de libano. quia veniunt cum habundantia de iudaico populo. **L**ibanus enim dicitur dealbatio et intelligitur iudaicus populus. diuino cultu dealbatus. **D**e hoc libano fluentia legis et prophetarum fluxerunt. et per apostolorum impetu in ecclesia gentium manauerunt. qui scripturas habunde spiritualiter exposuerunt. **A**liis **L**ibanus dicitur candidatio. et intelligitur christus de casta virgine natus. de hoc libano aque eius impetu fluxerunt. quando doctrina spiritus sancti tanquam spiritus torrens in credentes mundauerunt. et eos sancta omnium linguarum reple

Capitulum

uerunt. De hijs aquis ipse dixit Qui credit in me flumina de ventre eius fluunt aque viue. i. carismata spiritus sancti. que faciunt credentes cum deo viuere. Hoc totum hic introducit ut sciat sponsa. quod ita eius bellatores replent doctrina christi a domis spiritus sancti. Et ita remunerabunt sicut apostoli bellatores christi repleti sunt doctrina christi. a domis spiritus sancti. remunerati sunt premio vite. **F**ons etiam significat eos que capaces sunt ubi dei. **P**uteus vero eos que vix intelligunt misteria. **C**isterna est collectio aquarum pluuiarum. quod sunt dogmata hereticorum. **T**ropologice fidelis anima est (sponsa) christi per amorem eius iudicia. a paries spirituales filios. i. bona opera. **H**ec est etiam eius (foros) quod eius regni coheres. Qui enim participant persecutionem propter iustitiam ipsorum est regnum celorum. **A**ia huiusmodi sua membra sibi congrua. **H**uiusmodi membra sunt studia discendi a legendi. que habuit lac. que postmodum pueros. i. idoneos nutriat. (verba eius) sunt sapientia a

scientia. de quibus lac doctrine in doctis ministrat. **E**ius (vnguentum) sunt bone exhortationes. quibus vulnera animarum curat. magis quam vniuersis scolaris prudentie (labia eius) sunt confessio que ore confitetur quod corde credit. **P**ada in confessione interpretatio cogitatio. cum bonum consilium cordis ore vel scripto loquitur (vestimenta eius) sunt virtutes que ita decorant ut corpus vestibus. vniuersum scribit. **I**nduit me dominus vestimento salutis a idumeto leticie. **A**ia etiam est ortus quod silis ortus. s. bonis sententiarum. ut ortus herbarum plena virtutibus. ut ortus floridus. **Q**ui ortus (est) clusus. i. bonis operibus circumseptus a demoniis. **I**pa etiam (est) fons quod de ea fluit celestis doctrina. que irrigat alios ortos scilicet fideles animas. que (fons) signaculo sancte fidei est signatus. **A**ia sancta nihilominus est (paradisus) plena spiritualibus deliciis. huiusmodi paradisi fons est caritas. que irrigat hunc paradisum. ut profuerat precioso fructum. **Q**uatuor flumina paradisi sunt quatuor principales virtutes. scilicet prou-

Quartum

dentia. fortitudo. iusticia.
 tēpantia **L**ignū vita sa
 pia. frua? ei? immortalitas
Ligna fructifera vtilēs dis
 cipline **F**rua? lignoz. mo
 res piox **L**ignū scie boi
 a mali. obfuatio mādati.
 vngētaria ligna. s. nard?
 a croc? a alia sunt vtutes
 castitas. boitas. būlitas.
 a alia ifirmantiū aiaz vñ
 genta. **F**ons a pute? in
 ea ē euāgelica a legal? do
 ctina siue scia **A**nagogi
 ce paradisi exultatiōis est
 bitatio scōz in cel. plena
 oib? delicijs **I**n hūc padi
 sū rapt? ē paul? a in hūc
 itroduxit latronē dñs **I**n
 hoc paradiso fons q̄ fluit de
 loco voluptatis ē xps fōs
 vite fluēs de corde pr̄is. de
 q̄ manat vita oim lignuz
 vite ē dei sapia. l. spūscūs
 vitā eternā inspirās oib?
Fons a puteus aq̄z viuen
 tiū est plenitudo oim gau
 dioz **I**n ceteris h? capti
 deficit anagoge **C**ōt er
 go q̄tuor paradisi. s. parad?
 voluptatis terrestis. pa
 disus exultatiōis celestis.
 paradus religiōis ecciaz.
 paradus vtutis aiaz

Postq̄ amana in bello cū
 suis viā? succubuit. **E**cce
 aq̄lo ali? hostis ḡue belluz
 regie itulit. s. viā? in ortū
 fugit. ibiq? vt latro (msi
 dñs) latuit **I**n q̄ dū re
 gina victorē exercitū refi
 ceret Rex aduenit a hostez
 latētentē repiens de orto
 ofusus expulit. atq; austru
 cultorē orti iuitauit dicēs.

SUrge aquilo a
 veni auster. per
 fla ortum meum

Delictet postq̄ cessauit p
 secutio tyrannoz a corona
 ta ē paciētia scōz p̄tinus
 surrexit i eccia vesania he
 reticoz. q̄ atroc? eccie bel
 lū itulit. q̄ pri? a pagamis
 ptulit **P**erniciosior em̄ est
 hostis q̄ itra memia posit?
 ciues pugnat. q̄ qui extra
 exclus? muros obpugnat
Dū ergo post sudorē p̄secu
 tionis milites xpi in orto
 eccie fruerēt q̄ete pacis ec
 ce tortuosus draco a mar
 tibr? viā? de atro malicie
 caput extulit vir? p̄fidie
 p̄ agmina xpi fudit. **E**t vt
 latro de isidñs iprouis? p
 siliiuit atq; incautos milites

Capitulum

telis erroris vsq; q; pro:
strauit. **D**iq; in auditam
heresim per malignos ho
mines mētibus fidelium
infudit. q; totū ortuz eccie
quasi q; dā lepra viciauit
Ded rex glorie xp̄us suis
auxiliū p̄buit. dū vniuer
sam heresim per sapiētes
destruxit. a de orto suo fla
gellis anathematis expu
lit. **E**xpulsio aut aq̄lone. au
ster intrauit. q; eiecta here
si de ecclesia auster sc; sp̄s
sc̄us ortū p̄flauit. dū verā
fidē doctoribus inspirauit
Et mox fluxerunt orti aro
mata. dū sci p̄res protule
runt vere fidei dogmata.
Rex ergo adueniēs d̄t (**O**
aq̄lo) hostis maligne de
latebris tuis (surge) a de
orto meo discede tu autē
(auster) cultor orti (ve
ni pla ortū meū) a fluant
aromata (illius) q; suffici
ant victoribus. **A**romata
sunt adoramiā. .i. fructus
arborum p̄dicarū nardi
cynamomi a aliarum li
bani. **I**deo dicit fluant. q; z
aromata de arboribus ar
dore sp̄s fluunt vt resma
de cedro vel abiete. **A**qui

lo est ventus dur? a frigi
dus qui transtrigit ac flo
res necat. **A**uster vero
ventus calidus vt blād?
qui terram soluit a flores
p̄ducit. **A**quilo est dyabo
lus qui durā p̄secutionē
eccie intulit a vt stricā ter
ram fideles de fructu bono
rum op̄m p̄hibuit a in fi
de flores p̄ varia tormen
ta necauit. **D**ic in orto vt
latro in insidijs latuit dū
vidus in p̄secutione vir?
occultū vt draco heretice
prauitatis ifideles euomu
it. **A**uster aut est spiritus
sanctus. qui sua grā ortuz
p̄flauit dū redā fidē eccie
inspirauit a terrā. .i. corda
subuersa de gelu perfidie
soluit a flores fidei p̄duxit
q; flante orti aromata flux
erunt. q; mox fidei docu
menta p̄scripta p̄m redū
dauerūt. **E**cclia vocat
ortus p̄ s̄se q; sicut in orto
sunt lilia rose a alij flores
a herbe salubres. a item
caredones vrtice a alie her
be nociue a inutiles. **D**ic
sunt in ecclesia martires.
confessores virgines a alij
fideles. **D**unt etiam heres

Quartū

fici eismatici a falsi fratres
In hijs latet aquilo In
illis flat auster. a de ipsis
fluunt aromata virtutuz

Alter per aquilonem
mundi aspera per austrū
intelligūtur p̄spera. Vñs
dicitur permittendo nō iu
bendo vt ad temptanduz
surgant. ortum perflent.
vt aromata fluant hoc est
tribulationes fidelibus in
ferant. vt exemplo paciē
tie eorum a constantie be
ne fragrantia vt Job ad
multos p̄fluant. De pius
p̄spera q̄ aduersa aimuz
temptant qz aduersa aim
ab illecebris carnis ab
strabunt. prospera vero
ad lasciuiam alliciunt.

Tropologice Ortus est
claustrum. flores a herbe
salubres fratres in fide a
dilectione vnamimes. vti
tea herbe iutiles sunt p̄po
erite a falsi fratres Aquil
lo in orto ad temptanduz
surgit. dum diabolus per
falsos fratres concordiaz
fratrum perturbat. Sed
auster veniens ortum per
flat. dum spiritus sanctus
sōuentum fratrum in pa

cientia a concordia corroz
borat. Aromata fluunt.
dum virtutes prius occul
te temptatiombus proba
te. ad noticiam proximoz
perducunt. **A**nagoge
vero aquilo in orto surgit
cum antix̄ps adhuc eccles
siam impugnabit. sed au
ster ortum perflabit. cum
gratia spiritus sancti. fidei
libus cōstantiam fidei cōs
tra eum inspirauerit. tunc
aromata orti fluent. quia
pro fide cristi martiria re
dūdabunt. **A**lter Aquil
lo surgit vt de orto disce
dat. cum occiso antix̄po
persecutio de ecclesia reces
dit. Auster vero ortū per
flabit. cū multitudo lapsō
rū ad penitentiam per in
spirationem sc̄i spiritus re
dibit. Tūc fluent orti aro
mata. qz exempla paciē
tie a cōstantie scōz sub an
tix̄po in eccia redūdabūt.

Alter Aquilo de orto
recedit cum dyabolus de
ecclesia vltimo iudicio dā
natus discedet. Auster or
tum perflabit. cum chris
tus veniens consolatio
nem spiritus sancti ecciam

Capitulum

recreabit Tūc orti aroma
ta fluēt. qñ iusti eterna p̄-
mia p̄ merit̄is recipient.
Aqlone recedēte. a austro
in ortū veniente regina a-
romata colliget. q̄b? victo-
res reficiat a regē foris stā-
tem ad epulas victoꝝ in-
uitauit dicens.

Capitulum Quintū.

Veniat dilectus
meus in ortum
suū vt comedat frus-
tum pomoz suoz

Scilicet p̄secutiōe p̄ xpm̄
ā nichilata a heresi vbiq̄
dāpnata eccia iaz in pace
a concordia fidei degens a
multa temptamenta susti-
nens. scripta patrū q̄si a-
romata collegit. exēplo il-
loꝝ vitū spūaliū q̄si cuiui-
um instituit. cui xpm̄ itereē
optat vt opus suū accep-
tabile fiat dicēs Qui se p̄-
misit mecū vsq̄ ad cōsum-
tionē sc̄li māsuz Ip̄e nūc
p̄ grām veniat in me ortū
suum. vt q̄ me inter p̄secu-
tores a hereticos illesū cu-
stodiuit. nūc in pace degēs-
tē a tēptatiōib? aduersita-

tū a p̄speritatū i cussanti
custodiat. Ac de me tales
emissiones p̄ducat. q̄z po-
moz fructus ip̄e comedat
hoc est tā spūales velit de
me pullulare q̄s sibi vt lu-
auem cibū velit in corpāe.

Poma etenim orti sunt in
eccia electi fructus poma-
rū sunt opa bonoz fructus
pomoz suoz dilectus? come-
dit. cū xps̄ electos p̄ bona
opa sibi incorporabit. vt
sint vnū cū deo sicut cibus
in corpus comedētis verti-
tur. **A**liter eccia dolens
synagogā a fide xpi tam
diu separi. orat eā sibi as-
sociari dicens (Dilectus
meus) q̄ de me orto suo a-
quilonē dyabolū p̄ fidē ex-
pulit. a austro sp̄m̄ sanctū
p̄ grām introduxit. a aro-
mata carismatū i me mul-
tiplicauit Ip̄e etiā p̄ grāz
veniat in iudeā (ortu suū
vt comedat fructus pomoz
suozum) **I**d est vt per
fidē incorporat sibi multitudo
dimē auertendoz **M**ora
liter dilectus in ortum ve-
nit a fructū pomoz suozū
comedit. cum cristus dona
sua in cetu spiritualium

Quintum

multiplicauit a se opibus
eorum vt suauis cibo refecit.

In iuxta altiore sensuz dilectus orti frudu comedit
cu xps electos de hoc mundo in gloriam suam assumptur
Rex ad diuini regie ingressus dicit.

Ueni in ortu meu
Soroz mea spon
sa. messui mirra meaz
cu aromatibus meis
Comedi fauu cu mel
le meo. bibi vinu meu
cum lacte meo.

Per mirra martires Per
aromata confessores accipiunt
Fauus est mel in cera
a significat aias in corpe.
Mel aut extra ceram aias
extra corpa Per fauu exp
munt hij q cu dno corpalit
surrexerunt. a cu eo corpa
liter ascenderunt. Per mel
aut aie scoz de inferno per
xpm liberatoz. Per vinu
notatur hij q in primitia
eccie aios doctina inebri
auerunt Per lac hij q lacte
doctrie nutriti sunt Per
ordines electoz posuit qs

ad gloria pfectoz pduxit
Denarius quippe numerus
q pfectus a pfectione inuit
quasi dicat O eccia (soroz
mea) in hereditate (spon
sa mea) in spuali genera
tione Ego iam (veni) per
incarnatione (in ortu me
um) iudeam Et ia (messui
mirra cu aromatibus) qz
collegi ad me messe mar
tiru in celu cu confessoribus
fide a ope bene olentibus (
Comedi fauum cu melle)
qz quos corpaliter suscita
ui ia in glaz sumpsi cu aia
bus qs de inferno liberaui.
(bibi vinu cu lacte) qz do
ctores cu auditoribus iam
angelis i celis associaui di
cens. O vos angeli amici
comedite. a vos archager
li kmi bibite a inebriami.
qd est dicere Vos quos de
terris cu triumpho adduxi.
vt suauis cibo vobis associa
ndo incorporate. a vt dulces
potu in gaudiu vim intro
ducite Et sicut epulantes
varijs ferculis a potibus
gaudet faciarum Ita gaude
te istos vre consortio anume
rari **H**oc totu ideo repli
cat. qsi eccie gentiu dicat.

Capitulum

Sicut illos de primitia ecclesia mea incarnatōe. passionē. resurrectionē. et ascensionē iam glorificauī. Ita adhuc ouertendos de iudeis glorificabo. **D**icitur a de te ortos a in fide pfectos angelis in gloria associabo. **A**lter **O** soror a sponsa tu oras ut veniā in te ortū meū. ferendo tibi contra mundū diuī tamēta auxiliū. ego autē veni in ortū tpe persecutionis. ferēs auxiliū martiribus quos iam coronauī per cruciatus. Veni etiam in auxiliū confessoribus contra hereticos certantibus. quos iam glorificauī in celestibus. ita te contra temptamēta mundi certantē iuuabo. et vincentes coronabo. Jam in orto meo messui mirrā meam. id est martires in ecclesia amara per me passos ad me in gloria collegi. cū aromatibus meis hoc est cū omnibus qui fama bonorum operum sunt insignes ut confessores. **N**otā dū quod dicitur meis. quia heretici habent suos martires et suos confessores. qui non christi sed mira sunt diaboli. Tu iuitas me ad iuuuū iam comedi

fauū cū melle meo. id est bibi vinū meū cū lacte meo. **F**auus sunt hi qui in scripturis dulcedinē spiritualis intelligentie querunt. et alii diuī lucidant. **U**el sunt hi qui epulas diuī ubi sibi appositas libenter gustant. et hiis in sociabiliter vesci desiderant. **U**el sunt fortes celestium doctores alios sapienter bibentes. **L**ac sunt infirmi adhuc auditores qui lacte doctrine nutriti ad bonos mores. **N**os omnes ut dulcē cibū mihi in corpore uiuā ut suauē potum in me transfudi. quod omnes in gloria assumpsit. **N**ūc alloquitur rex victores in orto de vicinis triumphantes. **C**omedit etiam bibite et iebziamini karissimi. **Q**uod est dicitur Vos ecclesie bellatores mei amici qui facitis que ego precepi meo exemplo. **C**omedit etiam fauū cū melle. id est tales viros vobis associate. qui dulci doctrina vos esurientes iusticiam reficiant et meo exemplo. **B**ibite vinū cū lacte. hoc est tales doctores vobis coadunate qui vos fidentes iusticiam

Quintum

am vino sapie inebrient a
laude doctrine nutriat. A ta
libus sapia inebriamini. a
repleti caritate eritis mihi
kñi. a eritis mihi abus a
potus vt ipsi. a vos mihi
vt illos in corpabo a mecu
in gloria colloca bo. **W**
ralis sp̄sus mirra in orto
metit. cū xps de cetu sp̄ua
liu mortificates membra
sua a crucifigentes vicijs
a cupiscentijs falce morz
tis p̄didit a in cellaria bti
tudinis p̄ducit. **A**roma
ta metit cū redolentes i vtu
tibus ad vitā colligit. **F**a
uum cū melle comedit cū
dulces in morib? a opib?
assuit. v̄m̄uz cū laude bibit
cū sapiētes cū simplicib?
ad gl̄iam eligit. **I**uxta
anagogen xps mirra a a
remata de orto metit cum
electos quosdā in eccia tri
bulatiōibus amaritatos
quosdā vtutibus bene olē
tes in ortum beatitudinis
colligit. **F**auū cū melle co
medit cū doctores dulcedi
nis in dulcedine eterne q̄e
tis collocabit. **V**m̄ū cū la
de bibit cū subditos potū
doctrine hauriētes. de tor

rete voluptatis sue inebri
abit dicēs angelis. **E**me
dite amici bibite a inebria
mini. hoc est ita gaus
dete de societate istoz. sic
epulātes letant de diuersi
cibi a pot? sacietate. **Q**uo
let q̄ri a quibusdā vtqz hō
esset cōditus si angelus nō
fuisse lapsus. **P**utant em̄
lapsum angeloz causā fu
isse creationis hoim. h̄ hij
fallunt. **R**atione q̄ppe docē
te. a sacra auctoritate cōsens
tēte. si tota numerositas
angeloz in celo p̄stitisset.
tū multitudo hoim in ter
ra creata esset. **E**t sicut ans
gelus in vniuersitate ha
bet suū locū. **I**ta homo in
vniuersitate habet suum.
Quidamqz tota scriptura
clamat hūc mundū p̄pter
hoim factū. **Q**d si hō non
esset creatus cōsequenter
a hic mundus nō esset cō
ditus. **Q**d absurdissimum
est. **Q**uem errozē sp̄us san
ctus p̄uidens. a per scri
pturam p̄cauens quid
ante creatoz; angeli vel
hominis creatum sit pro
nunciat. **d**amans.
In principio creauit deus

Capitulum

celū a terrā. Celum autē a terra ē mūdus. Ad qd fecit celū. vt esset habitatio angeloz. Ad qd terrā. vt eēt habitatio hoīm. Dño aut attestante angelus a hō si mul facti sūt dicēs ad iob. **E**cce vehemoth quē feci tecū. qd ē dicere. qn feci āgelum. feci a hoīem. Sacra aut scriptura oīa simul facta clamat dicēs **Q**ui manet in eternū creauit oīa simul. **I**git hō nō p̄f angelum h̄ p̄f seipm factus est. **M**ūndus aut p̄pter ipm factus ē. Et lapsus angeloz p hoīem repatus ē. qz deus creator hō factus ē. seque ter a hō deus factus ē. **I**te Querit̄ vtz filius dei eēt incarnatus. si hō nō fuisset lapsus. Putant em̄ casum hoīs. causam fuisse xpi incarnationis. **D**ed̄ hī nō fallunt. **R**atio em̄ manifeste clamat. a sacre scripture autoritas cōsonat qz qz hō in paradiso peccauit. p̄pterea deus hoīem assumpsit. **A**b eterno quippe erat ap̄d deū p̄destinatus. qz hō deificaret. **D**icut em̄ deus ē inmutabilis. ita a p̄destina

tio eius est inmutabilis. **E**t si deus non incarnaret hō nō deificaret. **E**t sic p̄destinatio dei inmutaretur. qd erat ip̄sibile. **I**git opozuit deū incarnari. vt possit hō deificari. **H**uic rōni videt̄ autoritas astipulari. **Q**uāqz an̄qz adam peccaret. deus per adā p̄dixit xpm de carne adam incarnandū. a ecciam ei coniungēdam. **I**ta dicēs. **E**rūt duo i carne vna hoc ap̄tus ita exponit dicens. **S**acramētū hoc magnū est. ego aut dico in xpo a in eccia. **E**cce an̄ p̄dm hoīs p̄dicta est in carnatio dei. quia ergo hō peccauit. p̄pterea xps imortalis factus ē mortalis. **Q**ui si in statu immortalitatis n̄ sceret. nūqz moreret a hō sine m̄positione mortis eius deificaret. **Q**d fieri non potuit. **Q**uia ergo xps in illo statu natus est quo mori posset. ideo mori voluit. **Q**uia vō ad vitam resurrexit mortem hōi abstulit. a vitā amissam redidit. **E**t sicut in illo statu mortis oēs moriunt̄. **D**ic i isto statu vite oēs in cristo

Quintum

viuificabunt. a hm imuta
bilem p̄destinationem dei
deificabunt. **V**nde dicit as
postol. **E**legit nos in xp̄o
a n̄ m̄di cōstitutionem. q̄si
dicat a n̄q̄ m̄dus eēt sta:
tuit de? filiū suū mearna:
ri. a nos hoies in ip̄o deifi:
cari. **H**ūc dū fugit aposta:
ta angelus in celo in p̄ris
claritate regnātē. inuenit
eū in m̄ris terre gremio la:
tentē sese q̄nq̄ iudigātem
Adbuc q̄rit. **S**i hō in pa:
diso p̄stitisset. vtz mali ex
eo nascerentur. **D**ed ratio
docet. qz si hō nō peccasset
iustus a immortalis esset.
Et oēs q̄ in illo statu nasce:
rentur iusti a immortales
essent. **N**oli ergo isti nasce:
rent. **P**ostq̄ aut hō peccas:
uit iniustus a mortalis fu:
it a oēs q̄ in illo statu nati
sunt. iniusti a mortales p̄:
ter xp̄m solum fuerūt. **E**st
aut xp̄s de? a hō. **E**x oibus
ergo iniustus q̄daz p̄ xp̄m
iustificant. vt in ip̄o deifi:
centur. **C**ur aut reliq̄ non
deificent vel nō iustificent
nouit ille q̄ eligit q̄s vult.
a abicit quos vult. **H**uc
p̄sq̄ plenitudo gentium

intrauit. abbie vsq̄ ad in:
gressum synagoge notatē
tēpus pacis eccie. **F**inito
itaqz diuio videt. regia
iuit dormitū. dices cubicu:
li excubitorib? **S**i rex me:
querat dicite (qz ego dor:
mio a cor meū vigilat) vt
eū exipiat. **Q**uasi mag:
nū diuio eccia cū videt:
bus habuit q̄n magnū. **S**i
liū cū multis cōfessorib? in
nycea citate habuit. **I**n q̄
varia fercula erāt diuer:
sa capla scripturaz. **Q**uo
finito iuit dormitū. qz ibi
damnata oī heresi p̄secu:
tio cessauit. quies pacis re:
dijt. a eccia curis seculi se:
subtraxit diuina officia in:
stituit. diuine cōplationi
vacauit. q̄ nūc dē ip̄fedis
ad huc terrenis in hyanti:
bus. **D**eo exemplo frena
postponite celestia q̄rite.
Dicut ego dormicio id ē a
negocijs a curis sc̄li q̄esco.
Et cor meū in meditatiōe
scripturaz a cōplatione
eterne vite vigilat. vt mā:
sura bona p̄cipiat. **R**egi:
na dormiēte dissentio mē
milites est exorta nō ab ho:
stibus s̄ ab ocio nata. **Q**ua

Capitulum

increfcente rex reginā exci-
tat monet vt surgat. tu-
multū militū opsecat. sed
eccia in cōtemplatione q̄sece-
te multa vitia iter fideles
exorta sunt. vitz noue her-
eses. discordie sede. scis-
mata a alia plura. Vnde
xps p scripturā eā monuit
it vt q̄tem cōtemplatiōis in-
termittet. tumultū vici-
orū exhortando corrigēdo
sedaret. **E**t notandū q̄
primo corona sponse ppo-
nitur p certamine o amari-
na. i. p seuidia psecutorū.
Deinde p labore o aq̄lonē
id ē p vxatiōe hereticorū.
Nūc tercio pmiū pmittit
ei p vigilātia cōtra guttas
noctiū. i. p exhortatione a
correditiōe lapsorum. Igit̄
sponsa representat vba sp̄o
si se exatantis dicens

Vox dilecti mei
pulsantis

Ad ostiū cubiculi mei fuit
hec (Aperi mibi soror mea
amica mea. colūba mea im-
maculata mea) vt intrem
ad te qz (caput meū ple-
nū ē roze. a cincti mei ple-
ni guttis noctiū) tota nos

de stās sub diuo a audies
tumultū militum Cui ego
rūdi (Expoliam me tuni-
ca mea quo induar illa)
vt surgā a apiam tibi. las-
ui pedes meos. q̄o inq̄na
bo illos. ābulās q̄ p̄cipis.
Hec vba demōstrāt a xpi
solicitudinē ergo negligē-
tes a errantes vt sp̄uales
corrigāt a te diū ad scli
admistrationē xpi p̄is a
eccie dilecti vox in scriptu-
ris ad ostiū cordis sp̄ualis
um pulsantis. i. monentis
hec ē **E**cclia (soror mea)
qz p me coheres regni (a-
mica mea) qz p me celesti
um archanoz cōscia (colū-
ba mea) qz per me sp̄uscō
repleta (imaculata mea)
qz p me a p̄dis emūdata
(Aperi mibi) exhortādo osti-
um cordis eoz q̄ illud p̄se-
sulo malozum opm clause-
runt. a gutte noctiū. i. mē-
bra demonū facti sunt. (a
eris soror mea) si ex heres-
des p maliciam feceris co-
heredes meos per gratiaz
a (eris amica mea) si mi-
nicos ob p̄fidiam feceris
amicos. per fidei cōstantiā

Quintum

a eris (columba) si du-
plices corde feceris simpli-
ces a eris (imaculata) si
maculatos vicijs feceris
immaculatos vtutibus (**Q**
uia caput meū plenum
ē roze).i. fides diuinitatis
mee repleta est errore (Et
cincini mei pleni sunt gut-
tis noāiuz).i. fideles mei
repleti sunt pāis demonū
Quia caput xpī deus ē .p
caput intelligit fides diui-
nitatis . p ros qđ in nocte
cadit . a solis ardore rece-
dit . accipitur error infide-
litas . qđ de nocte ignoran-
tie venit . h luce veritatis
recedit . **C**incini .i. capilli
sunt fideles . per fidem cas-
piti xpō adberētes **G**utte
noāiuz sunt lapsi de fidelis
b? vt gutte de capillis in
sentencias hereticoꝝ **V**el
in pāis demonū qui sunt
noāes ad efnas tenebras
ducentes . **C**aput ergo a
ros noāis intelligūtur in
fide diuinitatis errantes .
per cincinos a guttas no-
āis demonib? in peccatis
consentientes **D**orum cor-
dis ostium aperi mibi do-
gendo vt intrem per gra-

tiam a habitem in cordi-
bus eorum p fidem . a mā-
sionem mibi in mentibus
istorꝝ faciam p bonaz opa-
tionem **V**ox eccie xpō rūs-
dentis a quasi curam seclā-
rium recusantis . a ideo re-
gimen fugientis .

Expoliaui me tu- nica mea

Id est exui me seclari solli-
tudine (**Q**uo iduar illa)
id est quomodo iterum re-
assumam illam . **N**oc non
dicit quasi inobediendo . h
secularem honozē fugiens-
do **Q**ui em in secularibus
p̄ficiatur in spūalibus deici-
tur . qz sicut corpus tunica
induit . sic mens seculariū
cura implicat **Q**uam exui
tam nolunt spirituales re-
induere . sed in spirituali-
bus soli deo vacare . **V**oca-
ti vero a deo suam volun-
tatem postponūt . a onus
regimnis causa proximo-
rum multi subeunt . **V**is
de gementes dicunt (**L**a-
ui pedes meos . qūo inqna-
bo illos) . **P**edes aie sunt

Capitulum

affectiones. quibus ad queque desideria transfert. sic corpus pedibus gradit. quod sunt cupia. timor. gaudium dolor. Concupiscit enim terrena. timet ne minime adipiscatur cupita gaudet de adeptis dolet de amissis. hos pedes lauit dum terrenas affectiones lacrimis preme abluit. **N**os item inquirere timet. quia qui seclariu in regimine positus est. vix aut nullatenus sordes peccatorum evitare valet. Sed cum sponsa tardat a prece sponso pulsanti iam non voce sed manu tangit eam. de quo tactu tremefacta surgit ut ei apiat quia cum ecclesia in spiritualibus viris curam proximorum suscipere refugit. Christus ei opus obie antepone. de quo perterrita faciat pro proximis quod Christus fecit pro mimicis. unde subditur.

Dilectus meus
omisit manum suam
pro foramen. et venter
meus contremuit ad tactum eius

Similitudo est ab illo qui

ad ostium cubiculi amico pulsatur. et cum ei non aperuerit pro fenestra manu tangit eam. **E**t ita surgens apertus ei. **M**anus dilecti est operatio obiecti Christi. **P**er manum quippe opus quod pro manu fit exprimitur. **F**oramen cubiculi dilecti est auris corporis. quod est cubiculum anime. **M**anum ergo suam dilectus pro foramen misit. quoniam pro aurem corporis in memoriam anime misit opus sue obiecti. quod de gloria celestis regni egressus. laborem huius exilii subiit a inimicis suis per misericordiam remissionem peccatorum a regnum celorum predicavit. quantum eius exemplo laborem mundi subiret. ut proximis in periculo anime positis subueniret. **S**ed venter ecclesie ad tactum Christi (tremuit) quia dum quisque spiritualis fragilitate sua consideravit de facto Christi contremuit ne ad iudicium officium exemplo Christi minus idoneus esset. **I**n obediens autem factus a Christo periret. **P**er ventrem autem qui est molle membrum. fragiles in ecclesia intelligunt. ex quibus tantum spirituales filii gignuntur. **T**acta manu sponsi tre

Quintum

mesada (surrexi vt apirē dilecto meo) Eius exēplo sum tādā de mobia meatre mesada (surrexi) de loco vbi dormiui . qz q̄etes; cōtemplatiōis intermisi (vt apirē dilecto meo) corda in malicia idurata . a a boinitate clausa **N**otandū q̄ dilecto voce pulsati nō apit . manu aut̄ tangenti mor apit . qz ostiuz cordis magis exēplo opis q̄ voce p̄dicationis reserat . vt x̄ps p̄ fidem introducat̄ur

Conscepto aut̄ regimie cū spūalis vir cepit bona corā primis opari . a eos ad bene opandū hortari . mor idpiūt ei mali aduersari Aliq̄n ab eo correpti etiam mortē minari . v̄nde subditur .

Manus mee distil
lauerūt mirram
a digiti mei plei mirs
ra probatissima .

Per manū opatio . p̄ mirrā p̄secutio . p̄ digitos st̄udia . p̄ mirrā p̄batissimaz sūma tribulatio innuitur .
Mirra p̄batissima est op

tima mirra q̄ alibi d̄z mirra electa a intelligit̄ mors x̄pi . Regia ergo q̄ flāte austru aromata collegit mirrā manibus tulit . v̄n nūc dicit (Manus mee distil lauerūt mirrā) hoc ē opa mea q̄ exēpla mortificatiōis fuerūt . p̄secutionis a maritudinem mihi mouerūt (digiti mei plei uirra p̄batissima id ē st̄udia mea q̄ erāt imitanciā paciētiā x̄pi mouerunt mihi tribulatiōez mortis istar mortis x̄pi . q̄ ab h̄is passus est quos docuit viā salutis **N**otandū q̄ tres crucifixi sūt x̄ps . latro cōfitens . latro blasphemās Qui inoēt̄er mala p̄ mortē patit̄ cū x̄po crucifigit̄ . Qui nocēs h̄ p̄cā cōfitens cū latrone cōfitēte saluat̄ . q̄ nocēs a nō cōfitēs patit̄ cū latrone blasphemāte dānatur (ego ad tadū spon si surrexi vt apirē ei) a p̄ mirrā stillante . i . p̄ amaritudinē habundantē . quā exēplo x̄pi passa sum (p̄ sulū ostij mei apui dilecto meo) **E**cceia est ciuitas vel domus vel tēplū dei . cuius
R iii

Capitulum

ostium est fides per quam intratur ad patrem familias christum
Pessulum ostij est infidelitas vel duricia cordis. qua ostium fidei obstruit ne christus in domum anime ingrediat. **U**z pessulum ostij aperit dum infidelitas per rationem destruit vel duricia cordis sermone benedictione emolliat. Et sic pulsans sponsus in cubiculum cordis recipit. **V**n scribitur Ego sto ad ostium et pulso si quis aperuerit mihi intrabo ad eum et cenabo cum illo et ille mecum. **A**d ostium stat christus et pulsat dum cor malicia clausum. supra gratiam visitat. **U**z hoc ostium aperit. quod oblatam gratiam per penitentiam recipit. **X**ristus intrabit et cum eo reabit dum anime penitentis sapientia repleuerit. et consolatione scripturarum faciauerit. **V**bi autem pulsanti non aperit. declinat et transit ad eum quod ei ianuam cordis referat. vn apte scribitur (At ille declinauerat atque transierat) **A**b illis namque declinat quod ei cor pessulo duricie obstruit. ad illos vero transit quod ei penitendo aperit. **V**isitudo est ab illo quod diu ad ostium amice pulsas

non intrmittit. et indignas regredit. **D**eclinat etiam dilectus et transit. dum diuinitas eius mente cogitatus excedit. **U**z quod ubi sermo diuinus recipit. ibi penitus cor in malicia iduratum ad penitentiam emolliat. **re**ce sibi uigilantia
Anima mea liquifaceta est ut dilectus locutus est discens. **A**pi mihi soror mea.

Sponsa ostium aperiens et dilectum non inueniens uenit ad choram filiarum ibidem que secum uenerant et querula uoce refert eis quod pulsanti dilecto non aperuerit. quod postea quesitum non inuenit. quod uocatus non responderit. quod custodes ciuitatis eam plagauerunt. vulnerauerunt. thesaurum eius tulerunt. atque anxiam rogat. ut si eum inuenierint. que passa sit eius amore ei nunciet. **V**isitudo est ab illa amica amantem. que amicum anxiam in nos ante querit. uigiles incauta incurrit. vestes perdit. plagas accipit. et hoc postea

Quintū

dolens sodalibus refert
Per spōsam hic in loco in
 telligit eccia penitentū di
 lectū in culpa amissū peni
 tendo a cōfiteō q̄rentiū .a
 gēnebūda voce filiabus
 ibz̄m .i. spūalibus .a relis
 giosis in confessione stras
 dicētū (*Anima mea*) que
 aquilone flante in malicia
 indurata ē . flante austro
 liq̄facta est (vt dilectus)
 ista (locutus est *Aperi mi
 hi soror mea*) quā sangui
 ne meo feci coheredē mibi
Hac voce aia mea xpūda
 ad exprimendā ymaginē
 sponsi vt cera est liq̄facta .
Dorro spūs .i. supior vis
 aie hic loquit̄ . **Q**uesiui co
 gitando diuicias paciētie
 sue . q̄ me peccātez obstina
 cem se puocantem tā diu
 sustinuit (a nō inueni) in
 mensam miam q̄ peccātis
 bus p̄t̄ (vocaui) clamo
 re cordis volēs scire occul
 ta iudicia eius . quare ma
 los diu sustineat . bonos pu
 niat . aliquando malos p
 penitētiā eligat . bonos
 per culpaz obiciat . pares
 in culpa vnū uertat aliū
 relinquat (*Et non r̄ndit*

mibi) .i. p̄ scripturas non
 indicauit mibi . vt non in
 meis opibus . s̄ in sua mi
 sericordia fiduciam habe
 am **I**p̄e me quesiiuit dum
 choros angeloz in celis re
 liquit . a me vt ouē errātez
 in mundo quesiiuit . **V**ocaz
 uit q̄n dixit **C**onuertimini
 ad me filij reuertentes a
 ego reficiā vos hanc vocē
 cōtempsti **I**deo clamātem
 me in tribulatione non ex
 audit dñs **O**e ita q̄rentez
 a vocantem (**I**nuenerūt
 me custodes qui circueunt
 ciuitatē) scz prelati eccie
 verbo a exemplo custodes
 legis dei (q̄ circueūt ciuita
 tem) .i. scriptis muniunt
 ecciam . inuenerūt me pec
 catis a abhominacionibz
 plenam pcusserunt me t̄
 more iudicij a p̄dōrum (a
 vulnerauerūt me) xp̄pun
 ctione a p̄mā (tulerūt pal
 liū meū) scz multitudinez
 peccatorz q̄ circūdata erā
 p̄ inuendā p̄mā (custo
 des muroz) id ē doctores
 libroz quibz cingit̄ eccia
 vt muro scz ciuitas dei .
Vel palliū .i. velamen
 ignorantie abstulerūt . dū

Capitulum

mibi occulta dei iudicia ex
posuerunt Custodib? ergo
ciuitatis . custodibus mu
roz q̄ me talem inuenerūt
a me taliter tradauerunt
cum magno gemitu dixi.

Adiuro vos filie
ihrlm si inuene
ritis dilectū meū nū
etis qz amore lāgueo

Quasi dicat . Vos spirita
les aie celestis ihrlm filie
p̄ fidei sacramentū vos cō
stringo si iueneritis in scri
pturis dilectū meū . i . si les
gendo intellexeritis opera
dilecti mei Ille q̄ppe aliuz
inuenit q̄ eius mores vitā
q̄ cognoscit . nūcietis ei p̄
me . hoc ē me doceatis gra
tias agendo a alijs p̄dicā
do nūciare Ille etem nūci
at qui alium nunciare doc
cet (Quia amore lāgueo)
id est causa amoris ei? cir
ca terrena lāgueo a sola
celestia desidero Et que sūt
opera dilecti . scz q̄ altissi
mus odio habet peccatos
res . a misertus est penitē

tibus . Et q̄ vniuersa vie
domini sunt mia a veritas
Misericordia sup penitē
tes . veritas sup peccātes
Hoc nūciabitis p̄ me q̄ ē
diligend? . qz misericordif
p̄cāt hīs qui ei penitendo
ostiū cordis aperiunt a ius
te punit kos qui ei ianuā
cordis male viuendo ob
struūt **N**ota q̄ sex arti
culos doletis aie ponit . qz
in sex etatibus vel sex die
bus sex opa misericordie
facit . q̄bus ad senarij p̄fes
dionez puenit . s . q̄ aia ad
vocē d̄m in op̄udione lan
guescit . Qd̄ eū bona uer
saciōe anxia q̄rit . Qd̄ eum
lamētis inuocat . Qd̄ eius
desiderio tota die . i . oī tpe
aduersis flagellat Dolori
b? vulnerat Rebus necā
rijs despoliat **J**ō aut̄ hoc
lamentū in cātico amoris
ponit . qz aia fidel̄ xp̄i sp̄s
fa p̄ p̄niam ei iungit Et
gaudiū erit in celis āgelis
sup vno p̄dōre p̄niaz agē
te **H**oc lamentū plus tros
pologice q̄ allegorice as
scribit . qz in hoc ecclia peni
tētes ad bonos mores hor
tatur Et ideo hic allegoria

Quintū

deficit. **J**uxta anagoge
 aut eccia pegrinās dormit
 a cor ei? vigilat. Quā ad ter
 rena a caduca isensibilis
 fit a ad sola celestia anbes
 lat. **H**uic vox dilecti pul
 sat. qn eā p molestiam cor
 pis vel vicine mortis ad
 supnaz patriā vocat. Cui
 mor apit qz eius vocatio
 nem gratater accipit. **N**ā
 vt soror in hereditate dñi
 introducit. vt amica secre
 tis celestibus admittit. vt
 colūba spūsco illustrat. vt
 imaculata i thalamo spō
 si collocat. **T**unica se spoli
 at. qn corpus deponit. **P**e
 des lauat qn vel exiguum
 puluerē cogitationū p vl
 timam pñam abluit. **D**i
 lectus manū mittit qn eaz
 dolore mortis tangit. **D**ed
 venter ad tactū ei? tremu
 it. qz de minimis pñis q p
 fragilitatem carnis cōmi
 sit iudicis sententiam me
 tuit. **S**urgit tñ vt ei aperi
 at. **Q**uia visionē eius que
 sursum est optat. **V**anus
 eius mitram stillat. quia
 opa quib? hic p xpo mor
 tificata representat. vt p
 hijs eterna pñia recipiat

In sequētibz anagoge
 deficit. **S**ponse dilectū ad
 sentē anxie qroni a filias
 ibzlm de eo sciscitanti rez
 spondit chorus filiarum
 iberusalem.

Qualis ē dilectō
 tuus ex dilecto
 o pulcherrima mulie
 rū. **Q**ualis est dile
 ctus tuus ex dilecto.
 qz sic adiurasti nos.

Filie ibzlm sunt eccie q sus
 peri? diate sunt filie spon
 que egressse ad videndum
 regem coronatū. cū regia
 belluz ostra amana inierūt
Et ab ea in ortis rēfē sūt
Et intelligunt eccie de iue
 dea in q ē ibzlm vel spon
 ad fidem xpi duerse. q euz
 eccia gentiū spiritale bel
 lum ostra dyabolū inierūt
 a epulis spiritualib? .s. scri
 pturis. vel corpe xpi refe
 de sunt. **I**nterdu in hoc
 libro filie spon sunt eccie
 de iudeis conuerse. **F**ilie ve
 ro iberusalem ecclesie de
 gentibus vocate. **Q**uia si
 cut ad lrām minor ē spon

Capitulum

in mensuris a numero imba-
bitantibus. **I**herusalem autem ma-
ior a edificijs a numero ci-
uium. **D**ic ecclesie de iudeis
paucioris numeri sunt fi-
delium. ecclesie autem de gentibus
aprioris numeri sunt cre-
dentium. **I**n hoc loco filie
iherusalem sunt ecclesie vel anime im-
perfectorum de matre ecclesia que est
perfectorum secreta christi disce-
re volentium. **E**t notandum
quod in hoc canticum dramaticis.
fit mutatio personarum sicut in
comedijs gentium. **P**rius
quippe introducta est vox
ecclesie penitentium a ecce intro-
ducitur vox ecclesie imperfectorum
discere volentium. a mox
subsequitur vox ecclesie perfectorum
alios docentium. a hoc totum
fit propter unitatem catholi-
ce ecclesie. que in omnibus membris
suis est una sponsa christi. que in
duabus naturis est una per-
sona. **E**t propter hanc unitatem
aliquando dicitur pater maior
me est. **A**liquando vero ego a pater
unum sumus. **D**icunt ergo fi-
lie iherusalem ad matrem ecclesiam
.i. imperfecti ad spirituales.
Qualis est dilectus tuus ex
dilecto. **O** pulcherrima
mulier.) hoc est dicere **O**

ecclesia mater credentium pul-
cherrima mulier. .i. fide a
ope a predicatione integer-
rima omnium spirituales partus
edentium doce nos quam ma-
gnus fit in diuinitate dile-
ctus tuus? christus natus ex dile-
cto deo patre. **E**t doce nos quam
fit dilectus tuus? ex dilecto.
hoc est quam gloriosus sit per
miracula in humanitate con-
ceptus ex spiritu sancto. natus de
virgine matre quod sic adiuuasti
nos. vel sic fidei sacramen-
ta docuisti nos ut christum
credamus? ex deo patre deum
natum a hominem ex matre
factum. que dominicus homo dicitur ex
spiritu sancto conceptus quod nullis pre-
cedentibus meritis. sed solo
dono dei in deitate est assumptus
tunc Respondit ecclesia spiritualium
doctores misteria christi filias
iherusalem in id est ecclesias vel animas
imperfectorum sed secularium
Quando doctrina que in decem
membris corporis distinguit
quod tota sacre scripture do-
ctrina in decalogo legis ex-
istit. **I**deo autem hec mystica
doctrina huic capitulo infer-
ritur. quam de pace ecclesie scri-
bitur. quod profunda sapientie
in pace sunt discenda. **m**p

secutione faciendā. **Et** hoc notandū q̄ istud capitulum ab historia a ab analogia deficit. Allegoria v̄o a tropologia splēdescit qz ad solū xpm̄ a sua mēbra respicit.

Dilectus meus candidus et rubicundus electus ex milibus

Per candore splendor sanctitatis. Per rubore v̄o notat arbor passionis. Dilectus ecclesie est xps̄. quem pre v̄ta a pre omnibus terrenis dilexit. dū in persecutiōe honores. dignitates amicicias mūdi eius amore contempsit. a ip̄am mortem. p̄ varios cruciatos corporis subiit. **Hic** per buccamantem est candidus qz de virgine natus. a a labe peccati mundus. **Et** ip̄e rubicundus martirio. qz peccatores lauit sanguine suo. a deo patre electus ex milibus ap̄torū a sanctorū agnibus vt̄ per eū reconfiliaret mundus. **Per** miliarium notatur perfe-

ctio. **Cristus** electus ex milibus scilicet ex omnibus p̄fectis ad redimendū genus humanū qd̄ nullus alius facere potuit. **Et** notandum qz p̄termittis omnibus v̄tutibus ceteris. p̄ duo tm̄ dilectus laudatur v̄tz per mūdiciam vite a martiriū. qz p̄ hec fideles ad castitates a paciam informant. per que maxime saluant vt̄ scribitur. **Time** sanctimoia nemo videbit deum. **Et** itē **In** pacia v̄ra possidebitis aīas vestras. **Secūm** diuinitatē aut (caput eius aurū optimū) **Caput** xpī ē diuinitas. qz sicut caput continet corpus. sic diuinitas continet hūanitatē. **Hoc** caput ē aurū optimū. i. purissimū qz sicut aurū oīa metalla precellit fulgore a dignitate. **Ita** diuinitas oīa precellit honore a maiestate. **Et** hoc aurū est optimū. qz diuinitas ē sūmū bonū. ex q̄ oē bonū vt̄ de sōte p̄fluit. sic vigor oīm sensuū a capite descendit (come ei? sūt elate palmarum) **Hoc** est angelice v̄tutes specialiter deo. vt̄

Capitulum

comē capitis inherentes
sunt sp̄ pulchritudinē ei?
intēdentes **V**el come ei?
sunt diuine dispositōne . q̄
sūt vt elate palmarū rede
(**V**ed nigre q̄i coruus) qz
stultis despicabiles (**O**cti
sicut colūbe sup̄ riuulos a
q̄z) hoc est dona sc̄isp̄s q̄
ip̄e dat amatores suos nō
in cenō mōre porcorū volui
p̄mittunt . s̄ in sil̄i tudine
aq̄z claros a perspicuos
reddūt nil tenebrosū ha
bentes **V**n̄ a riuulis a mū
dis aquis nō st̄ agnis tur
bulentis op̄ant̄ . qz deū vi
dent a diuinorū carismatū
luce replent̄ . q̄ carismata
qz sola gr̄a dan̄ **D**ubif̄
(que lacte sunt lote) Quia
sicut mater sola dilectione
naturali lac filijs mistrat
Sic deus sola gr̄a dona ca
rismatū filijs donat) q̄ue
residēt iuxta fluēta plenis
sima) qz quāto de deo cla
rius vident̄ . tanto magis
ad altiora cognoscenda in
tendūt (**G**ene illius sunt
areole aromatum) hoc ē
modestia a pietas q̄ in xp̄o
singulariter refulsit dulce
dime doctrinaz̄ delectabat

p̄ntes . attraherat absen
tes **D**icut areole aromatu
delectāt odoris a aspectus
gr̄a aspiciētes **Q**ue areole
sunt cōsite a pigmentarijs
.i. medicis . s̄ . apl̄is a pp̄be
tis aiaz̄ medicis . qui cor
di voce nō solū xp̄i sermo
nes s̄ a mores sacris pagi
nis q̄i areolis describere .

Labia eius distillant
mirrā primā . hoc est v̄ba
doctrīne eius q̄ claritatem
regni celestis promittunt
grauia patientib⁹ . mirrā
primā . i. cōseptum mūdi a
voluptatū p̄dicat̄ (man⁹
eius tornatiles) hoc ē opa
eius sunt polita a p̄fca vt
tornatura **Q**ue em̄ v̄bo do
cuit . ope cōpleuit . vt de do
ctrīna eius mirantes op̄i
bus cōfirmaret (a hee ma
nus sunt auree) qz v̄tutes
quas in hōie gessit diuini
tatis gl̄a p̄fecit . q̄ nos ad
sp̄em a amorē celestīū exi
tant (plene iacīdis) **I**a
cīndus ē herba purpurei
floris . febres expellēs sua
uitate odoris . q̄ est passio
xp̄i q̄ expellit morbuꝝ infi
delitatis **M**anus eius ple
ne erāt iacīdis . qz in cruce

Quintum

pforate clauis. q̄si purpureo sunt colore resperse ru bore sanguis (venter ei? eburneus) hoc est fragilitas hūanitatis ē mītes cādoze castitatis. a ab oī peccato imūnis Et hic venter est (distindus saphiris) qd̄ est lapis sereno celo similis sub limitate celestiu significās. qz p̄tīm humana fragilitas. esurie. tēp̄tatiōe. fatigatione. morte p̄tīm diuina celsitudo miraculis. resurrectione a ascensione intelligit̄ **C**ruca illius colūne marmoree hoc est itinera incarnatiōis ei? sunt recta a firma. qz quit̄ q̄t per eū gestū est. an̄ t̄pa a deo dispositū ē (Que colūne fundate sunt) sup (bases aureas) .i. p̄phās sapia lucentes. qz talis in carne apparuit. q̄lis ab illis p̄diat̄ in diuina dispositione fuit (Op̄s eius vt libani) hoc ē pulchritudo eius est decor oīm scōz **C**icut libanus est decor oīm montū (Eleā? vt cedri) hoc est **C**icut cedri sunt p̄ oīb? ligms **I**ta xp̄s ē egregius pre oībus scīs **Q**uo

em libanus altitudine a amplitudine est in signis **I**ta xp̄s inter oēs q̄ de terra orti sunt antecellit Et sicut ille mons nobiliū ē ferax arborū **I**ta ille omnes scōs in se radicato extollit a seruat Et sicut cedri pulchritudine. fortitudine sublimitate. odore. oē decet siluanā antecedit **D**ic dilectus? speciosus p̄ filiis hōim forma. qz ip̄e non accepit ad mensurā s̄ totū deū. a nos oēs de pleitudine ei? accepimus (**C**uttur illi? suauissimū hoc est internus sapor a dulcedo v̄borū ei? quā pauci gustant. ē sua suissima. qui autē gustant amplius esuriūt. **C**uttur etiā ē occulta dispositio bonitatis eius. q̄ factū est vt foras nobis loq̄ret̄ (Et totus desiderabilis).i. deus a hō. qz non solū scdm̄ diuinitatem. s̄ etiā scdm̄ humanitatē ab ip̄o micio cōceptionis vsq; ad triūphuz passionis. resurrectionis a ascensionis. est in oībus desiderabilis.

Talis est dilectus?

Capitulum

me? et ipse est alicuius me?
Filii israel Quasi dicat o
eccie vel fideles aime filie
isrlm si vultis diligere cri-
stū. a ab eo diligere necesse est
vt tale eū qlem dixi intelli-
gatis **H**ec allegoria specia-
liter xpo ouenit **T**ropolo-
gia autē q sequit magis mē-
bris eius ouenit **X**ps est ca-
put eccie. qz sicut a capite
oīa mēbra regunt. sic oēs
electi a xpo regunt (**Q**d
caput est auz optimū). i.
obrisum qz sicut illo auro
alia metalla deaurata au-
ri fulgore induūt Sic oēs
xpi noīe xpiani dicti in re-
gno eius vt sol fulgebūt
Come eius elate palmarū
Palma dicitur victoria. ē autē
palma arbor iferi? angu-
sta sup? lata. a significat
vitā iustorū. q p artā a gu-
stā viā. i. p ieiūia a vigili-
as a alia corpis aspa ad la-
titudinē caritatis abulāt.
vt ad victoriā certaminis
puenāt (**E**late palmarū
sunt. i. q a spatule. i. rami
pduāiores. sp ad excelsa
tendentes. q virozē nūq a
mittūt q diu in palma sūt
pāsi vō mox arescunt **C**o-

me igitur illi? sūt fideles ad
celestia p victoriā vtutum
tendētes. q virozē fidei nū
q amittūt q diu p artam
viā ad vitā pgūt. ab hac
deuātes. mox a vita ares-
cūt **A**liqui dicūt elatas
palmarū esse speciem arbo-
ris aromaticę. q latini a-
bientē vel spatam vocant
Nam grece abies elates
dicitur **E**t significat scōs ad su-
pna tendentes. **E**t hec (co-
me sunt migre) qli coruus
id est **I**usti despecti sunt in
mundo sicut fuit xps **C**or-
uus significat peccatores
Xps dicitur coruus. qz inter pec-
catores est reputatus ad-
cētibus? **N**os scimus qz hic
hō pātor est. **E**t itez **S**i hic
non esset malefactor nō tē-
bi tradidisset eum **C**o-
me migre sūt. vt hic coruus?
qz fideles ita despecti sunt
ab impijs vt a iudeis xps
quibus dictū est hñ male-
fici sunt a seductores **C**or-
uus etiaz pullos sibi dissim-
iles non pascit **E**t xpus
xpianos sibi dissimiles abis-
cit (**O**culi eius sūt colūbe)
sup (riuulos aqz) hoc sūt
sapientes eū corde ituetes a

Quintum

p̄ q̄s alij eū intueēt . hij sūt
 vt colūbe simplices . ī mixi
 sup̄ scripturas . diuino spi
 ritu fluētes (**Q**ue colum
 be lacte sunt lote) . i . dulci
 doctrina a terrenis mūda
 te (a resident iuxta fluēta
 plenissima) id est moran
 tur iuxta dona spiritus an
 ti habundantissima Riui
 sunt scripture veteris te
 stamenti . fluenta plenissi
 ma copiosa a exuberans
 euangelij doctrina . **D**olēt
 columbe iuxta fluenta res
 sidere vt volatum auū in
 aqua p̄ vmbra videant
 a sic vngues vitēt **D**ic s̄c̄
 ti ī scripturis fraudes des
 monum p̄spiciunt a ex des
 ceptione quā attendunt .
 quasi ex vmbra hostes ag
 noscunt a fugiūt **Q**ue flu
 enta plenissima dicuntur
 quia de quibuscūq; p̄siliuz
 ī scripturis queritur . per
 illam ad plenū inuenitur
Gene illius sicut areole
 aromatu) hoc sunt plati
 pudebūdi . quos pudet tur
 pia audire . ne dū facē hij
 hūt in se germia multarū
 vtutū (que) aureole (cō
 site sunt a pigmentarijs .

hoc est paginē vtutū scrip
 te sunt ab apl̄is vel q̄bus
 libet p̄cedētib; p̄rib; (la
 bia eius lilia distillancia
 mirram primaz) . **M**irra
 prima est optima . a mitez
 ligitur mors xp̄i **Q**ue op
 tima qz totū mūdi redēp
 tio labia xp̄i sunt ap̄iētia
 volūtate eius . qui sunt vt
 lilia candidi in vtutibus .
 q̄ lilia sunt distillātia mir
 rā prinā . i . ip̄i sunt docen
 tes v̄bo a exēplo amaritu
 dimē mortis xp̄i (**M**anus
 ei; tornatiles auree) hoc ē
 bona opantes sunt irrep
 hensibiles corā hoibus vt
 aurū lucētes **Q**ue manus
 sunt plene iacintis . qz so
 la spe a desiderio celestiu;
 sunt laborātes **I**acintus
 q̄ppe ē lapis aerij coloris l
 viridis . a cū aura mutā
 a sunt s̄c̄i ī vtutib; viren
 tes a celestia appetētes . a
 mores p̄ tp̄ib; mutantēs
 (**V**eter ei; eburne; distin
 dē; saphiris) **V**eter xp̄i sūt
 h̄ntes vxores tāq; n̄ h̄ntes
 fidē castitatis iugib; huā
 tes **E**lephās nāq; ei; os
 est ebur castum ē animal
 vt abeo frigide nature .
L ij

Capitulum

vt sup os ei? .i. super ebur
posito gracilimo p̄ano . a
sup p̄anū poita p̄uma ex
tinguat illeso p̄ano Et os
ctinuū claudit corpus ei?
vñ d̄r in vulnerabile Vig
nificat aut sc̄os a castos a
telis dyaboli in vulnerabi
les **S**aphirus est lapis
speciem sereni celi habēs.
Venter ergo xp̄i est distin
ctus saphiris . qñ diugati
sunt octēi celestibus disci
plinis **C**Crura illi? colū
ne marmoree . hoc sunt illi
q̄ rebus suis religiosos su
stētāt Qui vt colūne mar
moree sūt recti in sc̄ia . a in
frāgibiles a vicijs (q̄ fun
date sunt sup bases aureas
).i. sup fidē p̄iarchaz
a ap̄l̄oz p̄ opa castitatis
lucētē (**S**p̄s eius vt liba
ni) qd̄ sunt v̄gines mūdi
tia vite albe castitate can
dide vt cedri opibus odo
rifere (**E**uttur illius sua
uissimū) hoc est emittēs
v̄ba doct̄ine sunt suauissi
mi (a ē tot? desiderabil?) .i.
in se a in oib? mēbris suis
amabil? (talis ē) vt dixi
dilect? me? in se a in mem
bris suis (a iste ē amicus

meus) qz hūc solū amo . a
amor ab eo a vos amate
eū (o filie iherl̄m) .i. eccl̄ie
pacē in cel? visure **N**ōn
dūq̄ sicut decē ordines ele
ctoz p̄ decē mēbra corp̄is
id est p̄ caput a comas a
cetera describunt Ita v̄tu
tes eoz p̄ decē res .i. p̄ auz
a palmas ceteras expri
mūt q̄ denario vite remu
nerabunt Que a anagoge
assignant **P**rim? ordo
est platoz qui p̄ caput no
tat̄ cuius opa vt auz ful
gent . qz sapia a caritate
splendent Qd̄ auz ē opti
mū . qz caritas a sapia oī
bus v̄tutibus sup̄einent .
Sec̄ds ordo ē subditoz
.i. obedientiū q̄ p̄ comas
exp̄imūt . cuius actio pal
me vel coruo assilant̄ . q̄a
studio bone actōis vt pal
ma viret . tribulatione vt
coruus sordet **T**erci? or
do ē doct̄oz q̄ p̄ oculos figu
rat̄ . cuius opa colūbis l̄ ri
uis op̄atur . qz simpliciter
viuunt a doct̄ina fluunt .
Quartus est religiosoz
q̄ p̄ genas demonstrat̄ . e?
actus sunt vt aromata . qz
redolent vita a fama .

Quintum

Quintus ordo est magistrorum qui per
labia designatur. qui liliis vel
mirre adequatur. quia preminet
cordis mundicia a carnis
mortificatione. Sextus or
do est militum ecclesiarum armis de
fendendum. qui per manus ostendit
et opera auro a iacinto assi
gnantur. quia tempore pacis puri
tate. tempore belli discretione de
coratur. Septimus ordo est
coniugatorum qui per veterem intelli
gitur. qui ebore vel saphiro similis
scribitur. quia pudore a celesti
desiderio insignitur. Octavus
ordo est agricolarum qui per crura
notatur. qui columnis vel marmo
ri operatur. quia rectitudine a sta
bilitate hominum fulcitur. Nonus
ordo est virginum qui per spem
a pulchritudine exprimitur
qui libano vel cedro adequatur. quia
a candore castitatis a odore
adomus adornatur. Decimus
ordo est continentium vel orantium
qui per guttur exprimitur. qui suavi
tati assimilatur. quia munda vita
a sancta oratione suauitas deo appro
bat. Et neminem moueat
quod idem sensus scripture nunc
illis nunc alijs ascribitur. quia
per hoc maxime veritas ecclesie
commendatur. Cum nunc de pre
latis ad subditos nunc de

subditis ad prelatos trans
fertur. Preterea notandum
quod superius in laude ecclesie
in persecutione militanti
septem ordines electorum per
septem membra corporis
scribuntur. Quicquid vero ecclesie
in pace degenti decem ordi
nes prescripti assignantur.
Quia a illa septem domus
spiritus sancti armata pug
nauit contra persecutores.
Et ista decem preceptis legis
armata contra vitia per dena
rio vite dimicat. Postquam
sponsa filiabus iherusalem in quali
tate dilecti exposuit. Cho
rus filiarum iherusalem respondit

Quo abijt dilec
tus tuus. o pul
cherrima mulier

Similitudo est a consoda
libus qui sollicite dilectum cum
amica querunt. Filie iheru
salem sunt ecclesie vel anime
imperfectorum. Iherusalem vero
ecclesia perfectorum. Ecclesie
dicte sunt mulieres. quia pa
riunt filios spirituales.
Pulchra est que caret labe
heresis. pulchrior que flo
ret studio bone adomus. pul
cherrima que fulget in stantia

Capitulum

predicationis. Dicunt ergo imperfecti ad perfectos carnales ad spirituales. ad ad contemplaticis. subdit ad prelatos in docti ad doctos (Quo abiit dilectus tuus. o pulcherrima mulier) **O** ecclesia spirituum fide a ope quod maxime deo placens inter ecclesias. spirituales partus edentes. doce nos quomodo gratias quasi absentes. que predicat ubi que presentem **E**t si est presentem qualiter sit videndus Et si absens qualiter sit inueniendus? **E**t quomodo eum tecum fide a deo uocare **A**liud est abire. aliud declinare **I**lle abire qui in locum quem vadit. **I**lle declinat qui estum deuitas. in primum locum in umbra secedit. christus corporalis abire cum videlicet discipulis pulcos ascendit. opus autem uocem declinauit. cum de synagoga in ecclesiam per gratiam amvenit hic videndus est credendo. querendus orando. inueniendus bene uiuendo **C**um scriptum sit celum a terram ego impleo. **Q**ueritur quomodo deus dicatur abire vel adire. **S**ciendum quod tres modi

sunt vnus localis a temporalis. qui proprie est corporis quod de loco ad locum per tempus mouetur. **A**lter est temporalis a non localis qui proprie est spiritus. qui per tempus non per locum mouetur cogitando preterita vel futura **T**ercius est nec localis nec tyalis sed eternus qui proprie est dei. cum mouetur uolendo ad id faciendum quod eternaliter statuit finendum. **D**icit ergo deus abire cum indignis gratia subtrahit **D**icit adire cum gratia sua largitur hijs quos dignos gratia sua fecerit. Et ibi non fit mutatio loci vel temporis **Q**uerit cum deus ubi que sit totus? quomodo dicatur esse totus? alicubi. **O**mnino quod loco continetur tribus dimensionibus. scilicet longitudo. latitudine. altitudine per spatium distendit. **E**t sex circumstantiis uicibus supra a infra. dextra. sinistra. ante a retro circumscribitur. **Q**ued omnis dimensio a circumscriptio longe a deo remouetur qui spiritus esse scribitur **S**ciendum uero quod tribus modis esse dicitur. **O**mnino quippe quod est aut

Sextum

est in loco localiter. vel in loco illocaliter. vel extra locum illocaliter. **I**n loco localiter est corpus quod locum sua mole occupat et aliud eodem tempore ibi esse non sinit ubi illud est. verbi gratia Vinum in vtre totum spacium interi⁹ occupat. et acetum non potest infundi. nisi vinum effundat. **I**n loco aut illocaliter est anima in corpore. quod nullum locum ibi occupat. sed illud illocaliter vivificata sensificat. et non est opus ut recedat de loco cum cibo vel potu ut introeat. **E**xtra locum vero illocaliter est deus in seipso simpliciter omnia loca continens equaliter et omnia tempora circumcludens presentialiter. **I**gitur ubique est totum quia est substantia et ratio et causa. locum. spacium. et terminus omnium. **R**espondeat sponsa filiabus iherusalem scilicet ordo in ecclesia scilicet docentium ordinem discipulorum.

Capitulū sextū
Ilectus meus.
De synagoga descendit per gratiam in ecclesiam (ortum suum)

quod fluctus euangelii irrigata profero germinum virtutum et veritatem (ad aureolam ardentis). id est ad certum spiritualium ubi est collectio bonorum operum (ut patet in ortis) hoc delectat de bonis operibus in ecclesiis fidei et opere fructiferis vel in claustris floribus virtutum odiferis (et lilia colligat). id est opera castorum in veritate fidei congregat. et in virtutibus candidos angelis associat. **I**n me ergo orto suo non extra est querendus. et precipue in areolis aromatum. et in ortis. id est in claustris in certum tu spiritualium quod (Ego dilectio meo) subaudis proparo locum in me manendi humilitate et castitate (et dilectus meus) preparat (mibi) apud se locum receptionis. quod pascit (inter lilia). id est delectat in terra sancta desideria castitatis mentium. ibi est inveniendus. **E**cclēsia est ortus christi a simili. quod sicut ortus proferit varios germinum flores. Ita ecclesia proferit diversos virtutum sedatores. **I**n hunc ortum dilectus descendit cum christus in ecclesia fidelibus per misericordiam obdescedit.

Capitulum

aut dona spūs sci largien-
do. aut peccato remitten-
do aut petita tribuendo.

Areola est terra in orto
equis lateribus hinc inde
opposita. sollerti fossatorio
eroberrime reuersata. sup
fluis gramimib? expurga-
ta **E**t intelligit claustralis
vita confessione a peniten-
tia a vicijs purgata regu-
laribus disciplinis semini-
verbi dei a virtutibus ad-
aptata **I**n q̄ crescunt vir-
tutum aromata. quorum
odore delectatur xp̄s **E**st
etia? areola fidelis anima
p̄mā purgata. studio reli-
gionis planata. de qua re-
dolent bonorum op̄y. aro-
mata quibus pascit̄ spon-
sus **E**ponsa cum filia-
bus iberusalem dilectum
diu quesitum. in orto are-
mata a lilia colligentē res-
perit. qz ecclesia xp̄m cum
magno desiderio in scrip-
turis quesitum. in conuen-
tu spiritaliū studia castoy
approbantez inuenit. quā
ipse hac laude excepit

Pulchra est aīca
mea suavis et

decoza sicut iberusalē
terribilis. vt castro-
rū acies ordinata

Acies est equiuocuz. **A**cies
oculoruz est pupilla oculi
acies ermozum ē acumen
gladij. acies castrozum est
agmen militum **D**ocē **O**-
amica mea cupiens scire
secreta mea tu (pulchra
es) voluntate a desiderio
quo me queris (a suavis)
vix qua alios ad queren-
dum mutuis colloctionis
bus excitas (a decoza) qz
bonorum operum exēpla
prebes (sicut iberusalem
id ē primitiua ecclesia exis-
tens sub apostolis in iber-
rusalem. vel sicut ecclesia
fecit que nunc est in celesti
iberusalem (**T**erribilis)
demonibus a hereticis vel
falsis fratribus conuersa-
tione a disputatione (vt
castrozuz acies ordinata)
cōtra hostes armorum in-
strudione **E**cclēsia est
distīda tribus ordinibus
q̄ sunt doctores. continen-
tes. coniugati. qui per nos

Sextum

Daniel a **Job** sunt presig
nati **Ex** quib? **Noe** archa
rexit in vndis **Daniel** con
tinens fuit in aula regis .
Job curam rexit cōiugis .
Qui etiam in euāgelio no
tantur vbi duo in agro .
quod sūt doctores . duo in
lecto . quod sunt continen
tes duo i molēdino . quod
sunt coniugati scribuntur
In hijs singulis sunt ac
ies virtutum armis instru
te i castris domini scilicet
in ecclesijs vel in claustris
contra agmina vitiorum
ordinat . dum doctores he
reticos vel demōes dispu
tando impugnant . conti
nentes sobrie viuentes
contra impudicos dimi
cant **Coniugati** fide cōiu
galia elemosinis tela lu
rurie deuitant **Que** acies
sic instruite sunt terribiles .
quia vite iustorum vident
male viuentibus horribi
les **Graues** sunt etiaz eis
ad videndum a horrēt cō
silia eorum ad audienduz
Similitudo est a militib?
qui semper sunt in castris
parati ad resistendum ho
stibus **Castra** romano

rum terribilia erant . quia
totum mundū premēbāt
sed suauia nō erant . quia
veram pacem non habu
bant **In** ecclesia autē nec
terror suauitatem nec sua
uitas aufert terrores . que
in terra celestem vitam a
git . a barbaros diuersaz
nationum animos ad suu
ritum vt trahat satagit .
Per hoc q̄ dicit sponsus (
pulchra es amica mea)
Rotatur q̄ regina regio
ornatu ad regem venerit
Per hoc q̄ dicit (terribi
lis vt castrorum acies q̄
dinata) **Intelligit** q̄ ar
mata multitudine comita
ta aduenerit **Quippe** q̄ cū
amana a aquilone pugnā
mijt adhuc cōtra guttas
nectiuz pugnatura arma
nō disposuit . **Designatur**
autem q̄ ecclesia que per
secutores paciētia deuit .
hereses sapientia sup̄ra
uit ornatum virtutum in
pace induit . sed tamen ar
mis spiritualibus iugiter
invigilat . quib? falsis fra
tribus resistat **Cum** autez
sponsa muenti dilecti pul
chritudinez insatiabiliter

Capitulum

intueretur a claritatem de
coris ei? stupefacta mira
retur. dicit ei sponsus

Auerte oculos
tuos a me. qz
ipsi me auolare fece=
runt

Quasi dicat Noli me in
tantum in turba intueri.
quia in aulam ibo. a ibi as
spectū meum totū tibi fru
endum p̄bebo scilicet cum
ecclesia tota intentione di
lectūz in scripturis querit
a eū pariter in creaturis
inuenit eius mirram. sapi
entiam in generibus a spe
ciebus rerum stupefacta
mirat. a hāc p̄fē magno
desiderio cognoscere cona
tur. sed ei dicit (Auerte o
culos tuos a me) hoc ē in
telligentiam a intentionē
oculos cord̄ auerte a mea
diuinitate. qz ipsi me auo
lare fecerūt. hoc est ipsi o
culi cordis tui vidēt in q̄n
tum omnem humanum a
angelicum intellectum ex
cedam Quasi dicat Suffi
ciat tibi q̄ me expte vides
in scriptura. a iuisibili cre

atura Et ne queras me ex
toto in hac vita videre qd̄
non poteris pre tua fragi
litate. nec queras hoc cōseq
in via. qd̄ tibi dabitur in
patria Postea me totum
videbis cū ad me in aula
perueneris. Similitudo ē
ab aquila que in alto vir
videtur. sed alcius volans
non videtur Ita deus cuz
aliquātulū in contempla
tōe cernit. subito ex ocu
lis cordis eripit. a omnez
intellectum longe transce
dere perpenditur Oculos
cordis in talem figit. qui
trinitatem in p̄sona vni
tatem atq̄ equalitatem in
essentia deitatis perfecte
cognoscere querit Sed ip
se ab oculis cernentis euo
lat dum sibi incōprehensi
bile cernit quod videre de
siderat Oculos ergo ab eo
auertit. a ad creaturam
hos flectit. dum hunc in o
peribus creatis cōtempla
ri satagit. quē in essentia
sua videre non potuit Nō
solum oculos tuos nō ver
te a me. sed etiāz capillos
a me cobibe. **C**apilli
sunt subtiles cogitationes

Hexū

que ascendūt multiplices sicut grex caprarum ascendit ad ruper. a hoc de galatib; id est de xp̄o qui est acerrimus testimoni; vel fortitudo martirum Cogitāt enim de xp̄o quō de massa peccatrice absq; p̄dō p̄tuerit concipi. quomodo absq; viro de sola virgine nasci. quomodo impassibilis pati. a immortalis p̄tuerit mori Et inde ascendunt cogitationes ad deitatem cū cogitant quomodo xp̄s sit ymago dei inuisibilis patri equalis quō sit dei sapientia a dei v̄tus a quō omnia p̄ ip̄m facta sunt a quō oīa verbo v̄tus sue contineat. has cogitationes quasi capillos constringe. a altiora te ne quesieris q̄ hoc ad plenuz cognoscere non poteris

Dentes etiam tuos a me abscode. qui sunt sicut greges ouium qui ascendunt de lauacro. Dentes sūt acuti sensus. qui cibos scripture exponendo comminuunt. Greges ouium de lauacro ascendentes. sūt fideles de baptismo veniē

tes. qui alios laede doctrie reficiunt. vel bonis exemplis vestiunt **T**onse vero oues sunt illi. qui oīa pro xp̄o reliquerunt **Q**uasi dētes exierunt qui in exponēdis scripturis sensus acunt. volētes scire qualiter in gloria positi sint q̄ baptisati in ceteris hic vt oues vixerint vel omnia p̄ xp̄o reliquerint. **D**entes vero abscondunt. dum sensus ab hac cogitatione retrahunt. a hec in hac vita ineffabilia esse perpendunt. **G**enas q̄ tuas auerte a me que sunt sicut coxter malipunici **G**ene malispuniciis opate sunt sententie de martirib; rube die plene. que diligenter inuestigant qualiter se martires in illa vita habeant. **H**as genas auertūt dū omnes sententie de talibus succumbunt. qz hōi in hac vita incognoscibilia sunt hec oīa ad illos dicta sūt q̄ in medio desiderio statū b̄tē vite iqrūt. h̄ imēsitate illi; p̄sli a conatu suo deficiūt **H**ec hec anagogice dicta allegorice etiam sunt dicen;

Capitulum

da **A**nagogice respicit
ad vniuersam ecclesiam.

Allegoria vō optinet ad
ordines eccie **P**er capil
los ergo a dentes a genas
designant tres ordines in
eccie velut tres acies oīra
hostes ordmate p capras
vō a oues a malapunica
expimuntur vtutes eoz
Rex itaq; laudauit reginā
laudauit a agmia eius. qz
xps a pbat vtutes eccie
a approbat opa membro
rū eius dicēs (**C**apilli tui
sicut grex capraz q ascen
derunt de galaath) **C**apil
li eccie sunt coniugati. qui ei
per fidem adherent vt ca
pilli capiti . **Q**ui grex ca
praz de galaath ascēdūt
dū per opera mie ad xpm
tendunt. **G**alaath quippe
dr aceruus testimonij . a si
gnificat xpm in quē testes
eius vel martires coacer
uant. **D**e hoc monte capre
apparent. dum fideles xpi
exemplo aspera mundi sub
eunt. per que vt capre ad
alta celoz scandunt (**D**en
tes tui sicut greges ouū
que ascēderūt de lauacro)
Detes eccie sunt doctores

qui cibum sacre scripture
conterūt a in corpus eccie
mittūt . **D**ij sūt sic greges
ouū qz inocent viuūt. a p
rios lacte doctrie nutriūt
a eos bonis exēplis vesti
unt **Q**ue oues ascenderūt
de lauacro. vt tondantur
Ita isti de baptisate lo
ti a peccatis ascēdūt ad
virtutes a relinquunt ter
rena vt nudi xpm sequā
tur **E**t hee oēs oues sūt ge
mellis fetib? . qz doctores
plemi sunt operibus gēmi
ne caritatis **E**t sterilis nō
est in eis ouibus . quia nul
lus est in doctōribus vacu
us in bonis opibus (**D**i
cut cortex malipunicū ge
ne tue) **G**ene ecclesie sunt
ōtinentes. peccare erubescē
tes. que sunt sicut cor
tex malipunicū nimiū rus
bicundi. quia nō solum de
proprijs . s; etiā casti eru
bescunt de peccatis alienis
Ita appares exterius co
ram hominibus absq; oc
cultis tuis . id est absq; ca
ritate que latet coram me
interius . **P**ostq; rex
acies armatas laudauit i
laudē regine prupit dicēs

Sextum

Sexaginta sunt regine et octoginta cubine et adulescentulaz non est numerus. vna est columba mea. perfecta mea. vna est mri sue: electa genitrici sue

Salomon rex sapientissimus et ditissimus erat amator mulierum feruētissimus. Hic habuit trecentas reginas et trecentas cubinas inter quas regias vt crederetur erant sexaginta nobiliores et alij digniores q̄s ad opationem aliarum solas vocat regias. q̄s et hic misterij gr̄a introducit. Et itez inter cubinas octoginta alij digniores genere et gratia q̄s solas hic significatōis gr̄a ponit. Porro inter reginas erat vna alij prestancior et generositate et dignitate. q̄ regina reginarum dicebatur. que filia pharaonis nō incongrue fuisse putatur. Quā hic etiaz ad lram laudare creditur. Hanc coronatā pcedentes

regine et concubine et filie laudauerūt dicētes (Que est ista q̄ p̄gredit̄ q̄i auro ra surgēs. pulchra vt luna. electa vt sol. terribilis vt castrorum acies ordiata) Per hoc intelligit̄ cū multitudie armatorum p̄cessisse legūt em̄ cū aureis scutis regem et reginā sp̄ p̄cessisse. Et supius scribunt̄. lx. fortes armati lectum salomonis custodisse. Hic omissa Allegoria ad mediū deducatur (David) q̄ sp̄ fuit in bellis exp̄ssit figuraz xp̄i hic p̄ eccia pugnatis (Solomon) v̄o q̄ sp̄ fuit in quiete pacis gessit figuram xp̄i in celis regnatis. Qui templū fecit in q̄ reginā austru recepit. qz xp̄s domus in celis p̄parat. in q̄ ecciaz recipiat (Salomō) qd̄ sonat pacificus ē xp̄s pater futuri seculi. princeps pacis. et pacis nō erit finis (Salomon) erat amator mulierum multarum. Et xp̄s ē amator multarum animarum hic habet. lx. regias et octoginta cubinas. hoc est omnes aias perfectorum in cōtemplatiua vita. Et oēs

Capitulum

animas imperfectorum in acta
vita. **Di** quippe duo nume-
ri per misterio ponunt in hoc
canto. Quorum vnus
est perfectus alius imper-
fectus. Et significat per-
fectos a imperfectos in ec-
clesia. **Sexagenari** etem
perfectus est. quia constat
suis partibus vt superius
dictum est. Et signifi-
cat perfectos. **Octogena-
rius** vero est imperfectus
quia non completur suis
partibus. Et ideo signifi-
cat imperfectos. **Sexage-
nari** quia per senarium a de-
narium multiplicat. quia sex-
ages decem. aut decies sex fiunt
sexaginta. **Qui numerus** si-
gnificat omnes qui perfecti sunt in
sex operibus euangelij. a in de-
cem preceptis legis horum anime
dicuntur regie. quia sponsum
christum per celestibus diligunt. a
hee regni coheredes esse.
Octogenarius aut numerus
per octonarium a denarium
multiplicat. quia octies decem
vel decies octo fiunt octoginta.
qui numerus designat
carnales. decalogus legis
per seculares dignitates
a diuicias seculi obseruans

tes. que in quatuor pla-
gis mundi. a in quatuor
elementis continentur.
Et ideo horum anime dicuntur
scubine. quia sponsum non per
regno diligunt. sed ei per tyali-
bus seruiunt. **Adolescentule**
sunt anime per totum mundum in
christo renate. adhuc in fide
rudes. a lactis doctrine egres-
tes harum non est numerus apud
homines vt regiarum a scubina-
rum. quia soli deo cogniti est nu-
merus electorum in superna fe-
licitate locandi. **Vel ideo** (**adolescentularum** non est numerus)
quia in nullo regiarum a scubi-
narum non computant. que sacra-
mentis sponsi non renouantur.
Easdem autem vocat adolescen-
tulas que superius filias spon-
si vel ibidem in noiauit. que cum re-
gina nunc ad regem venerunt
a cum rege laudibus eam exce-
perunt. **De** que subdit (vna
est coluba mea perfecta mea)
Ad est dicere. **Diuersi** quidem
sunt ordines electorum. ex quibus
quidam regine quidam
dicuntur scubine. quidam adoles-
centule. sed licet tot sunt re-
gine in spiritualibus. tot co-
cubine in carnalibus tot
adolescentule in paruulis

Tamen ex hijs omnibus
 est vna catholica eccia q̄ ē
 reginarū regina. columba
 mea. qz septez domis spūs
 sandi p̄ me plena. p̄fecta
 mea. quia per me omnibz
 virtutibz omnibus caris-
 matibus in omnibus ordi-
 nibus suis repleta. Et ideo
 (est vna) subaudis be-
 res (matris sue) celestis
 iherusalem. a vna electa
 (genitrice sue gratie). q̄
 de mundo eam elegit. a su-
 pernis ciuibz sociauit. Vi-
 derunt eam (filie a beatis-
 simam p̄dicauerūt) Que
 superius dicte sunt adole-
 centule. quia in xp̄o renas-
 te nūc dicunt filie. quia be-
 redes erunt matris eccie.
 Deo reginā (viderunt) qz
 ecclesiam in cundis ordi-
 nibz domis xp̄i repletam
 a virtutibus ornatam re-
 spexerunt Et ideo (beatis-
 simam p̄dicauerunt) qz
 post tot gratiarū munera
 ad eternam beatitudinez
 eam vocari audierunt Be-
 ata erat eccia que de ydo-
 latria ad fidem xp̄i est vo-
 cata beator quādo varijs
 domis spiritus sandi est di-

tata beatissima erit quan-
 do in summa beatitudine
 angelis associata deum vi-
 debit. **R**egime etiam a
 concubine. hoc est spiritua-
 les a carnales mirando a
 predicando magnalia dei
 laudauerunt eam dicens
 tes.

Que est ista q̄
 progreditur
 quasi auro-
 ra cōsurgens :

Id est quam gloriosa est
 ista. tot virtutibus. tot do-
 mis glorificata. que ex om-
 nibus mundi partibus fi-
 de a opere a predicatione
 ad christum (progredi-
 tur quasi auroza) consur-
 gens sub apostolis. **Q**u-
 cut enim auroza surgens
 tenebras noctis depellit.
 solem mundo inducit Sic
 ecclesia nascens tenebras
 ignorantie reppulit. a so-
 lem mundo videtis a exem-
 plis induxit. **P**ulchra (
 vt luna) sub persecutori-
 bz qz a vō sole illustrata.
 nocte sc̄i euangelica luce

Capitulum

perfudit (electa vt sol) in pace s̄b̄ religios̄is. qz ymaginē veri sol̄ in se rep̄ntat ābulans in oī iusticia a scitate a vitate. Et in h̄is oībus (terribilis vt castro rū acies ordinata) qz in oībus ordinib? suis. a in oībus tyibus erat p̄munita spiritalib? armis vt nulla aduersitate possēt cobiberi quin in se premonstret pulchritudinē lune in nocte laboriose actionis. Et solis ymaginem in spe retributōis. **A**lter eccia erat auroza añ legē luna sub lege. sol sub euāgelio. acies castroz sub ant̄x̄po. **N**ec erat auroza in ph̄is. luna in scl̄i dignitatibus. sol in sapiētibus. **S**ol ē ipsa auroza in cōiugatis. luna in continentib?. sol in doctozib? acies ordinata in oīb?. **D**ic est nihilominus auroza in pueris. luna in iuuenibus. sol in senibus. acies castroz in singulis otra de mones a falsos fr̄es. **Q**ue ritur cur toc̄es in hoc cantico amātū introducant castra pugnātū. **N**oc̄iō fit. qz sic milites p̄cta ma-

licia sponsas ducunt. Ita fideles aīe post miliciā h̄? vite sp̄si sui x̄pi āplexus adēunt. Et būana natura de paradiso expulsa toto tēpore huius vite pugnādo laborat vt ornatū suū recipiat. q̄ coronā regni p̄missam p̄cipiat. **P**ost sudorē q̄ppe certaminis. dabitur corona laudis. **E**t hoc sūmope notādū q̄ duobedies a sponso vel a sponsa est pugnātū. **S**exies ante x̄pi aduentū. Et itē post x̄pi aduentū. **P**rimū bellū fuit in aula inter tyrannū a impatorē. a inter vtriusq̄ principes a pt̄ates. **Q**uā tyrannus impiū inuasit a similis altissimo esse voluit. **I**n hoc bello regina sez āgelica natura tyranno dyabolo cōsensit. a cū illo eternū exiliū subijt. **N**az vidus a rege deo cū oībus suis de aula celi cecidit. a carceris iferni supplicū subijt. **Q**uēdm bellum fuit sub gigantib? inter filios dei a filias hoīm id ē inter posteros abel a p̄gemē cayn qd̄ ceptū est ab abel a cayn a f̄minatū

Sextum

est in diluuiio In hoc bello
signifer spōse abel cecidit
h tñ videt coronā pmeru
It **Tercū** bellū fuit sub
edificatorib? turris. inter
liberos a seruos qd cepit
a sem a cham. a finitum
est in diuisione linguar.

Quartū bellū fuit sub pa
triarchis inter circūcios
a mērcūcios. qd cepit ab
abrahā a pharaone a ter
minū habuit in subuersio
ne exercitus pharaonis in
mari rubro. In hoc bello
psecut? ē psmabel. ysaac.
laban. iacob frēs ioseph.
egipci israhel **Quintū**
bellū fuit sub data lege in
ter dei cultores a gentiles
qd ceptū est a iosue a ame
lech. a finitū est sub pacifi
co regno salomōis **Sex**
tū bellū sub regibus a pro
phetis inter iudeos a isra
helitas vel inter babiloni
os a iudeos. qd cepit a ro
boam a iberobōā a termi
natū ē sub augusto tpe pa
tis. In hoc bello oēs du
ces pmitiue ecclie scz pphe
ceaderūt. a tñ palmas vis
itorie receperunt. **Sub**
gratia vō primū bellum

fuit inter sponsū a adul
terū videlicet inter xp̄m a
dyabolū. Qd ceptū ab he
rode a pueris a finitū ē in
destructiōe ydolatrie a vo
caciōe gentiū. In hoc bel
lo spōsus cū adultero du
ellū miit qñ cū in die belli
i. in parascēue cuspide cru
cis trāsfixit. moxq; duces
exercit? sui misit. q ciuita
tes iniuste a tiranno posses
sas cū pp̄o recipent. quia
ap̄los p orbem misit. q vi
cos castella. ciuitates a di
abolo p ydolatriaz obsas
sas. ad fidē veri regis xp̄i
reuocarent **Septimū** bellū
fuit sub psecutoribus inf
xp̄ianos a paganos. qd
cepit a petro a nerone vel
symone mago. a finez ha
buit sub constantino In hoc
bello signifer regine ste
phanus cecidit. oēsq; du
ces eius scz ap̄li corruerūt
nec nō oīs exercit? marti
riū succubuit. a coronā vi
te pmeruit **Tercū** bel
lū fuit sub cōfessorib? inter
hereticos a catholicos. qd
cepit ab arrio a alexandrio
ep̄o. a finitū ē in cōstātino
politano cōsilio In hoc bel
o i

Capitulum

lo athanasius. iheronim?
augustin? a alij q̄ plures
clari fuerūt. q̄ milites xp̄i
p̄claris armis iseruerūt.

Quartū bellū nūc gerit̄
sub religiosis inter veros
a falsos fr̄es. qd̄ quidez ce
pit a iuda a petro. h̄ mari
me mualuit qm̄ claustralif
religio institut̄. finiet̄ aut̄
sub antix̄po vel poti? in fi
ne mūdi

Quintū bellū
erit sub antix̄po qd̄ incipi
et a predicatione helpe a
noch a finiet̄ i morte anti
xp̄i In hoc bello corruent
duces regine Delyas a e
noch. a ois exercit? marti
rū. a ip̄e dux a caput ma
lor antix̄ps Tūc sunami
tis regine austri cōfederabi
tur a mandragora eis asso
ciabit̄

Sextū bellū erit
inter regē gl̄ie a regē sup
bie. inter angelos a hoies.
In hoc bello rex xp̄s cum
vniuerso exercitu s̄gelorū
adueniens h̄cē babiloniā
ciuitatem dyaboli oburet
Ip̄m hostē cū oibus suis
in stagnū ignis a sulphu
ris p̄cipitabit Et sponsaz
suā gloria a honore pacto
bello coronabit. q̄ in thala

mo gl̄ie collocabit. sibiq;
copulabit. qz seipm̄ ei talē
qualis est p̄ri equalis ma
nifestabit.

**Explicit secundus
tractatus Incipit
Tertius tractatus.**

Expositio prece
dens retulit rez
ginā austri tria
bella p̄ corona
gessisse. Vnū otra amana
Aliud otra aqlonē. Tertiu
otra guttas nodium ac vi
atricē ad regē coronādā ve
nisse Et in comitatu sexa
gita reginas a octoginta
ocubinas a innumerabiles
adolescentulas habuisse.
hancq; a rege fauorabili
ter susceptam fuisse. Que
de castris acies ordinatas
p̄duxit In signia belli au
rozam lunā a solez ptulit.
ip̄a cū vniuerso comitatu
suo triumphatura p̄cessit
Porro vexillū aurore san
guineo colore acieq; mar
tirū p̄cessit. q̄ otra agmen
persecutorū certamen iniit
quorum dux amana fuit.
Vexillum aut̄ lune candi

Sextum

do splendore aciem cōfesso-
rum p̄ibat. quod extra ag-
men hereticorū se armaue-
rat quozū princeps a qui-
lo fuit. Verillum v̄o solis
igneo fulgore aciem sapiē-
tium antecessit. que arma
extra agmen falsoꝝ fratꝝ
q̄ gutte noctū sunt sūpsit.

Dequens aut̄ expositio
refert nouam sponsam de
occidente aduenisse a hāc
regē magnifice suscepisse.
Regina namq; austri cum
suis triūphante a cū rege
tripudiāte. ecce paranim-
pbi. belias a enoch suna-
miten in q̄driga amina-
dap cū multis milibꝝ ad-
ducūt. quā regine a scubi-
ne nec nō adolescentule cū
ipsa oīm regina maximo
plausu excipiunt a in ortū
nucū cum magno iubilo
regi deducūt de cuius ad-
uentu rex hylaras a hoc
carmen ei modulatur

Descendi in ortū
nucum vt vide-
rem poma conualli-
um

Postq̄ enim in fine mū-
di plenitudo gentium ad
fidem casti intrauerit tūc
etiā synagoga per p̄di-
cationem **De**se a Enoch
fidem cristi suscipiet quaz
ipse hac laude excipiet (**D**
Descendi in ortum nucū)
hoc est formaz serui assūp-
si a veni in mundum (vt
viderē poma conualliuꝝ)
id est vt remunerarem oꝝ-
pera humilium Quasi di-
cat synagoge ad fidem ve-
niētī **De** ito venis ad me
quia ego veni prior ad te-
quādo de celis (descendi)
in iudeam que erat (ortus
nucum) id ē habitatio fi-
delium. qui exterius patis-
unt amaritudinē tribula-
tionis. interius habēt dul-
cedinē per spem remune-
rationis. In nuce tria
notantur cortex exterior q̄
est amarus testa interior
que ē dura a enuclear qd̄
est dulce. Cortex sunt hij
quibus amara sunt vitia
Testa qui frangunt cor-
pus vigilijs a ieiunijs.
Enuclear vero spirituales
viri **De**o autem descen-

Capitulum

di in ortū nucū) .i. in iudea
am vt viderē poma oualli
um .i. ppli in ibil'm hūan-
tis q̄ ouallis dz. qz inter re-
gna gentiū q̄si inter mons-
tes erat posita (a inspicere
re si florisset vinea) hoc
est si in fide florentes pfer-
ret synagoga. q̄ vinea do-
mini est dicta. quaz ipse de
egypto trāstulit a i iudea
plātauit (Et viderē si ger-
minassent malapunica).
hoc ē si aliq̄ p fide optaret
pprio cruore pfundi. Et si
ista ibi nō inuenirē eos ta-
lia facere docerē. Sed ipi
me repulerunt insup otu-
melijs affectū occiderunt.
Ad q̄ vba synagoga tur-
bata rñdit (Nesciui) sub-
audis ista. ideo feci talia
Quādo vidi te inter hoīes
vt hoīem ouersantē (nesci-
ui te) deū fuisse. qm̄ vidi te
inter latrones pendentem
nesciui te saluatore. qz si te
dñm glorie sciuissem nūq̄
te crucifixissem Sed tu ex-
cecasti me. vt salutez hūa-
ni generis p me opareris.
a ideo nesciui qd̄ feci. qz
aia mea oturbauit me p-
ter q̄drigas aminadap)

hoc est aialitas mea fecit
me diffudere p̄ euāgeliz-
cā doctrinā. q̄ me a circūci-
sione a deo data a a legali-
bus cerimonis p̄hibuit.
a bap̄tisma atq; alia no-
ua instituta docuit **Tria**
sunt in hoīe. caro. aialitas
spūs **Caro** ē pondus a ag-
grauacio. aialitas libituz
carnis. scdm̄ qd̄ viuimus
a nihil veri sapim? . spūs
ē q̄ iustificat Azot' s filios
israbel pugnaverunt. q̄b?
deuidis archaz dei rapuer-
rūt. **Qua** ppter diuina vl-
tione pcussi in posteroza.
a dñs osultis rñsum acce-
perūt. q̄ ab illa infirmita-
te non possent liberari nisi
archā remitterēt. que tūc
imposita q̄drigis reduāta
est in domū aminadap sa-
cerdotis **Quadrige** xp̄i ē
euangeliū. q̄tuoz rote sūt
q̄tuoz euangeliste. qui dñs
ca finē mundi p totū mū-
dum current. **Archa** ē xp̄i
humanitas. **Wanna** in ar-
cha est xp̄i dimitas **Archa**
est duāta in allophilos **Et**
xp̄s duāta est ad gentes p
ap̄los. **Archa** est reduāta
in quadrigis in iudeaz. **Et**

Sextū

xps in fine mudi reduce
tur per euangelia in syna
goga De domo amiadap
reducta est p dauid in ihe
rusalem Aminadap dicit
spontaneus ppli mei. a est
xps sponte oblatu p pec
catis populi cuius domus
fuit iherusalem de qua eu
pater transtulit in celestes
iherusalem Quadriga hu
ius aminadap vt dictum
est. sunt quatuor euagelia
ppter que turbata est sy
nagoga aia. qz aialis sen
sus eius multu cepit ptur
bari. qn per mundum au
diuit euangelium xpi pre
dicari Sed in hac quadri
ga tunc vobit quando per
euangelicam doctriam ad
fidem xpi pducet. Noua
ergo spola pndam regis
ferre non valuit que post
multa pbza morte turpis
sima condemnauit Et ideo
a facie ei cepit abire Sed
chorus regmaru a filiaru
iherusalem reuocat eam
dicens

Reuertere reuers
tere sunamitis
reuertē reuertere vt

intueamur te

Scilicet synagoga. Post
q xpm regem occidit sub
eius domino esse erubuit.
Sed vox pdicatoru reuo
cat ea dices Reuertere re
uertere sunamitis. Quiaz
est ciuitas in qua heliseus
mortuu suscitauit a signi
ficat mundu. in q xps sus
citauit genus huanu. Qu
nam aut dr captiuitas in
de dr sunamitis captiua.
Et intelligit synagoga a
dyabolo in perfidia capti
ua Dicit etiam sunamitis
coamea sanguine xpi re
dempta huic dr a pdicato
rib? euangelij qter reuer
tere. s. a plagis qtuor mu
di. ab errore pfidie ad fidē
xpi reuertere. vel (reuerte
re) ad redēptorē tuū te re
cantē. te suscipe volentem
in eū credēdo (reuertere)
ad eū. illum diligendo (re
uertere) ad eū eius pcepta
opando (reuertere) ad
eū pmissam vitam ab eo
sperando (vt intueamur
te) .i. vt imitemur te. Vel
reuertere per quatuor euā
gelia. reuertere per qtuor
vtutes. vt cōuersationem

Capitulum

tuā intuentes laudamus
dñm Iudei namq; in fine
mundi uersi tante cōuers
sationis erunt. q; ecclesia
ammirabit. a eius exem
plo utet. **C**onuertent em̄
per helyā a enoch ad ves
peram mundi a famē pa
sientur uerbi dei vt canes
a circuibunt ecciam diu
tate; dei audire a xp̄iamis
verbum domini. a uiuent
h̄isdem institutis vt olim
ecclesia sub apostolis. **A**d
hanc uocatiōis uocē suna
mitis ad regē est regressa
a ab eo in gram ē recepta
Que mox instituit in lau
dem eius choros canentiū
a castra cōtra hostes pug
nantū **C**onuersa nāq; sy
nagoga p̄tinus in oī loco
xp̄m laudabit ubiq; cōtra
uita pugnabit. **V**nde rex
dicit ad reginā sunamitē
intuentem a ei? ornatum
mirantem.

Capitulū septimū

Quid uidetis in
choros castrorū.

Choros castrorū dixit
ap̄ter choros cātorū **C**hori

castrorū sunt agmina mili
tantiū. p̄ uictoria cantans
tium. a intelligunt turme
credentiū cōtra uicia pug
nantiū. a p̄ uictoria exultā
tiū. **E**st aut̄ chorus equi
uorū **C**horus est mensura
xxx. modiorū de qua in euā
gelio dicitur centū choros triti
ci **C**horus etiā est uentus.
Chorus q̄z ē musicū instru
mentū. **C**hor? nihilomin?
est locus p̄fallentiū **C**hor?
item est multitudo canens
tiū **Q**uasi dicat **O** ecclesia
nil aliud uidebis in syna
goga ad me conuersa. nisi
choros mihi laudē canens
tium. a castra p̄ ueritate
pugnantiū. **E**rit em̄ tūc ta
le tps quale nō fuit ab ini
tio mūdi. s. p̄secutiōis. tri
bulationis a erroris **C**ur
gent quippe tūc pseudo
p̄phē. a facient tanta sig
na a p̄digia ut in errozes
quiq; etiam doctissimi dus
cant **S**uper dux a caput
omniū malorū. antix̄ps hō
p̄āi. fili? p̄ditiōis q̄ extols
lit sup̄ oē qd̄ dicitur de? aut qd̄
colit. ondet se in oībus sig
nis a p̄digijs mēdaciū
si. ad nullā uilitatem va

Septimū

lentibus tāq̄ sit deus q̄b?
electos temptabit a nō cō
fencietes omnibus penis
cruciabit Demiq̄ vt daniel
a apocalipsis testant cum
decē regibus ecciam ipug
nabit. extra quē hec suna
mitis bellum suscipiēs de
cem ordines iustoz q̄si de
cem legiones in castris or
dinabit. q̄s spūalibus ar
mis instructas. bellū cū eo
imibit Quos ordines rex e
numerat dū decem mēbra
sunamitis laudat. qz opa
se laudancuz. a p iusticia
pugnatiū approbat dicēs

Quā pulchri sunt
gressus tui i calci
amētis filia pūcipis
Dubaudis dauid. cuius
filia erat synagoga Prin
ceps eccie est xps cuius fi
lia est sunamitis p fide ma
regenerationē h? gressus
sunt bone affectiones q̄b?
gradit de v̄tute in v̄tutez
qui sunt pulchri bona ope
ratione. a hoc in calciamē
tis. i. in ap̄loz exemplis.
Calciamenta quippe fiūt
de pellibus mortuoz aiali
um Et sunt exēpla iustoz

in xpo mortuoz. **E**cceia est
corpus xpi cui? membra
sunt ordines iustoz **S**imi
litudines vero rerum v̄tu
tes eoz **P**er gressus ergo
scz per pedes ouerse syna
goge notat prim? ordo ius
toz in ea qd sunt agricul
tores. qui quasi pedes cor
pus portant. dum rebus
necessarijs ecciam susten
tant **H**i in calciamenti
incedūt dū scdm exempla
iustoz viuunt. a hñ in pri
ma acie anti xpo resistunt
dū eo cōtepto. vitā cū reb?
p xpo amittunt. **P**edēs
ordo iustoz i ea sūt ciuga
ti q̄ p iūdūrā femoz delig
nantur vñ subdit **I**ūdū
ra feminū tuoz sunt mo
nilia. q̄ fabricata sunt ma
nu artificis **F**emur femo
ris est viroz. femen femi
nis est mulioz. **P**er iūdū
ram feminuz fecunditas
prolis accipit **P**er mom
lia ornat? a mummē **P**er
manū artificis excellentia
opis. **D**ignū est em̄ opus
ipi? artificis. q̄ discipuli
discantis **I**ūdura femmū
synagoge sunt sicut moni
lia. quia ciugati in ea per

Capitulum

femora iuncti ipsi a filij
quos generant. ecclesiam
fide a opatione ornant. vt
manus artificis fecit. i. vt
opatio xpi docuit **V**el iun-
ctura feminu est concordia
duoz populoz scz iudaici
a gentilis in vna fide xpi.
quos sacramenta xpiana
iungunt a filios spirituales
gignunt **Q**ue iunctura e
sicut moilia) qz concordia
illoz ita conuenit sicut du-
orum testamentoz congruit
qz vtrūqz istam iunctione
pdirit **Q**ue moilia (fabri-
cata sunt manu artificis)
qz duo testamenta que ec-
clesiam exemplis scōz vt
moilia ornāt. a sentencijs
tra hereticos muniūt. cō-
posita sunt a deo pze oim
artifice per filium qui est
manus eius. p quem fecit
oia. in quo ope ignis erat
spiritus sancti **T**ra iunctura
id est corda illorum ornat
synagogam. a munit con-
tra seuitiam anti xpi (que
iunctura facta est manu ar-
tificis) id est iunctio illoz
populoz ordinata est con-
silio xpi. qz solus nouit cur
vsqz ad illud tempus iu-

deos excecauerit **T**ertius
us ordo sūt delicati a mol-
les qui vmbilicuz notant
de quibus subditur (v m-
bilicus tu? cratber torna-
tilis. nūqz indigens pocu-
lis) **V**mbilicus est molle
membroz. a in media ps-
chois. qui habet supra sex
ptes. qd sunt caput. oculi
nasus. os. collum. pectus.
septimus est vmbilicus
Inferius habet sex quod
sunt pes. tibia. crus. cora.
femur. venter. septimus
est vmbilicus. qz significat
illos qui p septē opa mie
aspirāt ad septianū regē
qz dabit p septē dona spūs
sancti hī sunt (vt cratber
tornatilis) nūqz indigens
poculis. i. semp plenus po-
culis. qui sunt caritate tor-
nati. exercitio virtutū pla-
nati poculis doctrine semp
plem. vñ sicientes iusticiā
possint habunde inebriari
hoc iō dicit vt si molles. i. ip-
sedū i smagoga tales erūt
qles pfecti i ea credēdi sint
Quartus ordo sunt vros
rati vel hī qui vtunt hoc
mundo tanqz non vtant.
qui per ventrem demone

Septimū

frant. de qb? p̄tinus sub
infert (Venter tuus sicut
aceruus tritici vallatus li
lijs) Per vētrē spūalis ge
neratio p̄ aceruū tritici e
lemosinaz largitio expris
mit̄ Tritici p̄ oī frumeto
posuit scz sp̄ciē p̄ genere
Vēter synagoge ē sicut a
ceru? tritici. qz q̄m ea pos
sessorēs mūdi hnt spūales
ptus p̄ elemosinaz largi
tionē edūt. a dū bona opa
cumulāt. q̄si triticū i v nū
cumulāt siue coaceruāt. q̄
aceruus ē (vallat? lilijs)
i. munit? v̄tutibus Valli
dicunt̄ iudes qb? aceru?
vallat? stat ne cadat Acer
uus ergo tritici lilijs val
lat. dū largitio elemosina
rū cādore v̄tutū circūdat.
q̄ facile vento hūane lau
dis dissipat̄ nisi alijs v̄tu
tib? fulciat̄ **N**ota q̄ su
perni? posuit poculū hic vō
tritici. qz illi sicētes iusti
ciā mebrīāt. isti esurientes
iusticiā faciāt dū triticum
verbi dei alijs dispensant
Sed hī bñ faciūt q̄ v̄trū
qz scz cibū a potū indigens
tib? corporaliter impiūt
Et notandū q̄ aceruus in

ymo ē laetior. in summo au
gustior. qz multi sunt q̄ ele
mosinas tribuūt. pauci q̄
possessiones relinquūt
Quintus ordo est doctōrū
q̄ p̄ v̄bera notant̄. de qb?
dicit (duo v̄bera tua. sicut
duo hynnuli gemelli ca
pree) q̄si dicat hī q̄ laeta
ti sunt lacte v̄berū tuorū vel
qui instrudi sunt doctrina
v̄triu? qz legis doctōrū sūt
sicut duo ppli ex iudeis a
gentibus sub aplis ouersi
qui fuerunt hynnuli. qz ad
studia religionis ascenden
tes **G**emelli qz in gemina
dilectōe feruentes filij ca
pree bonas herbas a noxi
is eligentes. i. eccie malos
a bonis discernentes. **C**as
pree a canib? infecuta de
rupe se p̄cipitat. a p̄mittit
cornua ne corpus ledatur
Ita synagoga ouersa a p̄
secutoribus infecuta. ters
rena cōtēnit. corp? ad sup
pliciu dabit. ne aia ledat̄.
Huius filij per v̄bera
eius lactati erūt hynnuli
scz in xp̄o renati i fide a ca
ritate gemelli estum vitio
rū fugientes. a ad marti
rium pro xp̄o currentes.

Capitulum

Sextus ordo est religi-
osorum qui per collum expri-
munt de quibus iudicatur (Col-
lū tuum sicut turris eburnea) hoc spiruales qui sun-
amitem christo verbis a exem-
plis coniungunt . ut collū ca-
put a corpus coniungunt sunt
sicut turris eburnea . i . sic
elephas . inexpugnabiles
in virtutibus . Volēt elephan-
tes turres portare . de quibus
pugnat . ut in libro macha-
beorum legitur . Ita spiruales
viri sacrā scripturā . quasi
firmā turrim portant ex
qua contra hostes regni dei
pugnant . Sed a per ebur cas-
sitas illorum intelligitur sicut
illud animal caste nature esse
prohibetur . **S**eptimus or-
do illorum est qui prelati dicitur
tur . qui per oculos notificatur
de quo hic sequitur (Oculi tui
sicut piscine i ezebon . que
sunt in porta filiorum multi-
tudinis) Ezebon est ciuitas
vna tamen habens portam in qua
est fons vnus . qui efficit mul-
tas piscinas in quibus egres-
dientes verbo abluunt se . a
que abluenda sunt eis . a ne-
mo potest ingredi ciuitates nisi
per eas (Ezebon) dicitur

gulum meroris . a intelligitur
ecclesia que ad se venientes
cingit merore penitentie . que etiam
non potest intrare per eam nisi per
portam fidei a per fontem bap-
tismatis . que licet multa loca
repleat . tamen vnus baptismus
est . Oculi synagoge
sunt sicut piscine in ezebon .
id est pueros eius presbiteri
sunt sicut prelati ecclesie . que sunt
pleni fluentis doctrinae . Et
qui infideles predicando ducunt
per portam fidei . a per fon-
tem baptismatis in ecclesiam
In quo est meror penitentie . a por-
tant eos aqua sapientie que
piscine (sunt in porta filio-
rum multitudinis) . i . in in-
troitu synagoge ad christum
que filia multitudinis gene-
tium . que multiplicitas gentium
generabit synagogam per
euangelium quasi filia a piscine
sacre intelligentie profunderit
eam . **O**ctauus ordo est
discretorum qui per nasum in-
nuitur de quo hic scribitur (**N**-
asus tuus sicut turris libani
que respicit ierusalem)
Rex sapientissimus salomo
fecit in libano delectationis
gratia turrim altissimam
de qua prospiceret contra da-

Septimum

damascum. que est metropo-
lis syrie cuius habitatores
ipugnabant hanc turrim
Ibi etiã vt fertur est abel oc-
cisus. a ideo dicitur sanguineus
bibens vel sciens qz ibi in
primis terra apuit os su-
um. a bibit humanũ san-
guine. **L**ibanus dicitur can-
didacio. a significat xpm
qui in se credentes facit can-
didos in baptismo. siue
in virtutibus Turris in hoc
mõte posita est ecclesia do-
ctoribus a scripturis mu-
nita. hec (contra damas-
cum. id est cõtra dyabolũ
humanum sanguinem si-
cientem (respicit) vt eius
insidias pvideat. a suos ci-
ues per cautelam munit
Nalus synagoge est sicut
turris libani. i. discreti i
ea sunt sicut sapientes in
ecclesia xpi. q̄ sicut nalus
edores a fetores discernit
Ita veros a falsis xp̄iais
secernunt a qui sunt firmi
a muniti cõtra insidias dy-
aboli **E**t vigilanti cordis in-
tuitu cõtra damascũ id est
cõtra dyabolũ respiciunt. vt
hostes ab eo immissos. id est
vitia declinent **P**onus

ordo est summorum ponti-
ficũ. qui per caput figura-
tur. de quo subditur (Ca-
put tuum vt carmelus)
Carmelus est mons in quo
habitauit helyseus **I**n q̄
vidit igneos currus a equi-
tes sc̄z angelicum exercitũ
sibi in adiutorium missus.
Et dicit sc̄ia circuncisionis
vel sciens circuncisionem.
Et significat altam contes-
platiuam vitaz in ecclesia
in qua habitat verus heli-
seus xp̄us. quod dicitur dñi sa-
lus **I**n qua sunt angelici
exercitus vt ferant ei auxi-
lium contra hostes suos. a
que habet sc̄iaz sp̄ualis cir-
cuncisionis vt circuncidat se
a vicijs. a sicut circuncisio-
nem peccatorum. respiciens
circuncisionem iudeorum (Ca-
put) ergo synagoge est (vt
carmelus) id est pon-
tifices eius sunt vt ponti-
fices ecclesie qui habent
scientiam circuncisionis vt
vitia resercent. non carnẽ
vt iudei detruncent **D**e
cimus ordo est principum
eum defendentium qui per
comas capitis notantur. de
quibus mox sequitur (

Capitulum

Come capitis tui sic purpura regis iuncta canalibus) Populi tiri a sydomis lana vñ debent facere purpurā. i. regiaz vestem ligant in canalibus. a sup fundūt sanguinē cōchilio rū. a intingūt eam **C**oclee q̄ppe maris ferro circūse lacrimas purpurei cruoris emittūt. q̄bus collectis tindura purpurei coloris efficiat. vñ lana intingit vt indumentū regis efficiat. **C**ome caput ornant a muniūt. **P**urpura aut est indumentū regū. **C**ome in hoc loco significāt principes in eccia q̄ sacerdotiū q̄si caput ornāt a muniūt iusticia a armis **P**urpura q̄ fit de sanguine piscis est passio xpi. vt piscis in igne crucis assi in salo scilicet bano nostre mortis capti **C**analis est affluentia spiritus sancti. vel cor l' oscia (**C**ome ergo capitis) synagoga. i. principes eius sacerdotio adherētes sūt sicut principes eccie. q̄ eā ornāt a muniūt **Q**ui sunt sicut purpura regis) qz exemplo passionis xpi cruores

ppriuz p xpo fundunt. vt vestis xpi regis fiant. que (purpura est iuncta canalibus) qz passio xpi fixa est in illoz cordibus p affluentia scilicet p̄s. vel (iuncta est canalibus) hoc est posita iuxta dona scilicet p̄s. **I**deo sponsus singula membra sponsi laudat. qz xpus singulos ordines ouerse synagoge i fide a ope ad remunerandū approbat **E**t notandū q̄ laus sponsi a capite cepit a vsqz ad crura descendit. laus vō sponsi a pedibus cepit a vsqz ad comas capitis ascendit qz xps deorsum ad terras descendit. **E**cclia vō a terris ad celū ascensura erit **C**or a hoc **N**otandū q̄ ibi supiora a digniora membra laudant. hic vō inferiora a debiliora. qz q̄q̄ pfecti p xpi exempla ad alta vtutum surgūt **I**nfirmi vō a im pfecti p doctriā eccie i bonis p̄ficiūt **P**reterea notandū q̄ sicut eccia decem ordines iustoz q̄si totidez acies cōtra amana. i. dyabolū principē p̄secutorū adducit **I**ta synagoga decē

Septimū

ordines iustoz q̄si totidez
acies extra antixpm̄ p̄inci
pem maloz p̄ducat Quia
vtraq; armis dealogi pu
gnat p̄ denario p̄mij.

Per denariū q̄ppe notant̄
decē status eccie Quorum
quinq; erāt ante aduentū
xpi. Quinq; post ei? adue
tū. **P**rimus status fuit
sub data non scripta lege
in paradiso. q̄ dixit nō come
das ne moriaris. quam si
seruasset nūq; legi mortis
succubisset. Sed p̄uarica
tix hui? legis facta ē mor
talis. **S**ecūds status eius
erat s̄b naturali lege q̄ di
xit. qd̄ tibi nō vis fieri. al
teri ne feceris. hic status
erit ab adāz vsq; ad abra
hā. In q̄ statu vna lingua
a vno diuino cultu vteba
tur. **T**ercius erat sub cir
cūcisione ab abrahā vsq;
ad moylen. In q̄ statu or
ta est diuersitas linguaz.
a cultura pdolorum a sub
hoc erudiebat̄ ad religio
nem figuris p̄riarchaz.

Quart? erat sub scrip
ta lege a Moyses vsq; ad
dauid vel salomonē. Sub
quo statu tabernaculo a

misticis sacrificijs ad fur
tura instituebat̄. **Q**uit?
erat sub scriptis p̄phāz a
dauid vsq; ad Jobānem
baptistā. In q̄ lex a p̄phē
cessabant. Sub quo statu
p̄phetica doctrina ad meli
ora informabat̄. **S**ext?
erat sub euāgelio. Sub q̄
ab ipō spōso xpo a panim
pbis apostol̄ ad nupcias
agni inuitabata per donū
spūssci scia oīm liguarum
fruebat̄. **S**eptim? erat
sub martirib?. sub q̄ a pse
cutorib? ipugnabat̄. a p
pacia cotidie coronabat̄.

Octau? erat sub cōfesso
ribus. sub q̄ ab hereticis
a cismaticis multis modis
verabat̄. s̄ scriptis sapiē
tū ad rectaz fidē ibuebat̄.

Nonus nūc est sub reli
giolis. sub q̄ a falsis scrib?
a p̄pocritis deterius mole
stat̄ quaz a publicis hostis
b? paganis l̄ iudis. Sed
multitudine claustralium
q̄ maxime adornat̄. **D**e
cim? erit sub antixpo. sub
quo exterius cruciatu cor
poris. interius fallacia si
gnoz temptabit̄. sub quo
etiā statu sunamitis a mā

Capitulum

dragoza ad reginā austri
ueniunt a simul adueniē
tem sponsus excipiūt. hec
de synagoga quasi hysto
ce dicta sunt. nunc de alle
goria sunt allegorice dice
da. cui dicit sponsus

Descendi in ortū
nucum.

Quasi dicat q̄ tu (es pul
chra vt luna electa) sol nō
est ex te sed ex me . q̄a ego
sol iusticie qui illustro dies
eternū angelozū descendi
ad te lunam a illuminauit
te. vt tu illuminares noctē
.i. ignorantiā infidelium.
vt essent lux in domino. a
posui in te castra. a ordina
ui acies cōtra vitia. a feci
te ortum nucum. i. custodi
am fidelium. in quē ortuz
descendi p̄ grām Quando
deserui v̄meam meā sc̄z iu
deam p̄pter p̄fidiam . In
nuce tria considerantur sc̄z a
murca amara. testa dura
a nucleus dulcis Per hec
notant̄ tres ordines in ec
clesia Per amurcā iuga
ti in tribulationibus mun
di amaricati. Per testam
continentes contra vitia

duri. Per nucleū v̄gines
in v̄tutib⁹ dulces. **Q**uo
ta q̄ ecclesia inuenit spons
sum in orto aromatu colli
gentē lilia. Synagoga in
uenit eum in orto nucū col
ligentē malapunica. quia
in pace eccie collegit ad re
gnū suum castos in bonis
studijs redolentes In per
secutiōe colligit martires
p̄prio sanguine rubentes
Et quare in ortū descendit
vt (videret poma cōualli
um). i. vt cōualles sc̄z hu
miles faceret bona opa p̄
ferre. a hoc alios ad exem
plum faceret videre **Q**d
enim alijs demonstramus
hoc ipi diligēter aspiciunt
a vidento pbamus **C**on
uallis est loc⁹ inter duos
montes positus. **E**t intelli
gunt̄ humiles positi inter
duas leges **E**t ideo descen
dit vt (videret si floruis
sent vinee) hoc est vt eccle
sias que sunt vinee vitis
xp̄i in fide faceret florere.
Et hoc ad exempluz alios
faceret inspicere (a vt vi
deret si germiassent mala
punica) id est vt faceret
martires fieri. a alios fas

Septimium

erret eorū patientiam videre a imitari. **A**lter synagoga uersa erit ortus nucum id est custodia conuersorum qui erunt foris amari in tribulationibus. **I**ntus dulcis in virtutibus. **I**n quē ortum xps descendit per grām vt poma cōsuallium a vineas florētes a malapunica videret. id est vt opa humilium a fidelium paciam martirū remuneraret. Cetera que sequuntur sic de synagoga intelligēda sunt vt supra exposita sunt. De ecclesia autē cepta allegoria ē prosequenda que dicit.

Nesciui aīa mea conturbauit me. **Q**uasi dicat (nesciui) verum deūa ideo secuta sunt alienū. **Q**uem postq̄ cognoui (anima mea conturbauit me) ppter quadrigas anima pap. hoc est animalis vita mea conturbat me propter quatuor euāgelia crisi spontaneē pro me crucifixi. **I**n quibus xps dicit nisi p̄nā egeritis prohibita in ignē eternū ibi

tis. **P**orro apli l' eorū discipuli q̄ hāc q̄drigā p̄ mōm traxerūt dixerūt in (reuertere reūtere sunamitis. reuertere reūtere vt intuea mur te) **S**unamitis qd̄ dicitur captiua fuit gentilitas a tyranno captiua in ydolatria hoc reuersa est ab errore infidelitatis ad verum regem xpm per fidem. reuersa est de sordibus ydolatrie per baptismum reuersa est de mala vita p penitentiam. reuersa ē de ritu gentili p bona opera. **H**anc intuite sunt filie syon. i. eccie de iudeis uerse i studio scē uersatiōis feruere. a imitate sunt eā. **P**rimatia igit eccie auidens q̄ rex ecciaz gentiū aurore pauerit in diugatis. lune in otinētibus. soli in doctoribus. castris i martiribus. intuetur ei? pulchritudinē. a mirat ei? subitā imutatiōē. quā rex alloq̄ dices. **Q**uid videbis i sunamite. nisi choros castrorū q̄si dicat. **P**rimitia eccie in sunamite id est in gentilitate prius captiua a tyranno. nunc per me libera. **Rij**

Capitulum

facta olim non vidisti nisi
discordiā belloꝝ. s̄ aplius
non videbis nisi choros ca
stroꝝ choros deū canentiū
castra extra demones a vi
tia pugnātiū. Quos cho
ros a castra mor laudādo
enumerat. qz eoz opa ad
remunerandū approbat (
quā pulchri sunt gressus
tui in calciamētis filia p̄
cipis) Quod ē dicere. **O**
ecia pri? filia principis
mūdi. i. dyaboli. nūc filia
p̄cipis pacis. i. xp̄i. **V**al
de pulchri sunt corā me in
fide. a corā hoibus in ope.
hij qui te portant ad bona
studia suis exhortatōib?
q̄si quibusdā gressibus. a
hoc in calciamētis. i. in scō
rū exēplis. p̄ q̄z vestigia
gradiunt. a te sequi hortā
tur (**J**ūdura etiā feminū
tuoz sicut momilia q̄ fabri
cata sunt manu artificis)
hoc est illi q̄ diungūt duas
leges q̄ sunt tua femora p̄
spiritalē intelligentiā. vt
spiritalis partus edāt vt
momile te sua doctrina oz
nūt. q̄ intelligentia facta ē
p̄ xp̄m q̄ ē manus patris
q̄m artificis. q̄n apuit ill

sensuz vt intelligerēt scri
pturas **N**ecno) vmbilis
cus tu? catber toznatūlis
nūq̄ indigēs poculis) hoc
est illi q̄ in te adhuc fragi
les a ifirmi sunt. q̄si toruo
bone opationis planati. a
vt cratber plen? poculis
ppināt pximis pocula ca
ritatis (venter q̄z tuus si
cut aceruus tritici vallat?
lilij) hoc ē illi q̄ spiritales
filios generāt. elemosmis
nūc semināt. que postea a
ceruus tritici. i. mercedes
opm metāt q̄ vallata sunt
lilij. i. stipata stutibus.
Xp̄s q̄ppe ē triticū. de cui?
pane cotidie reficiamur. et
est aceruus multitudo fide
lium (**D**uo etiā vbera
tua sicut duo hynnuli ge
melli capree) **H**oc ē illi q̄
sugūt duo testamēta. que
sunt tua vbera. sunt ita in
diuino cultu studiosi. sicut
duo olim ppli iudaicus a
israbelitic? q̄ erant gemel
li sez pares in lege dei filij
capree vitz synagoge. **V**
bera posuit p̄ hijs qui su
gunt vbera. efficiens p̄ ef
fectu **V**el duo vbera sūt
duo p̄cepta caritatis **D**uo

Septimū

vero hyemuli. adiuui a stes
platiui. q̄ sunt in dilectōne
gemelli filij capree sez ee
clesie (Collū vō tuū sicut
turris eburnea) hoc ē illi
qui vō a exēplo iungunt
te corpus mihi capitū. sūt
firmi in v̄tutib? vt turris
a vt elephans . cui? os est
ebur . casti in moribus (**O**
culi tui sicut piscine in
esebon) hoc est illi qui p̄ui
dēt tibi futura bona . a du
cūt te doctrina sua ad ista
sunt pleni aquis sapie . si
cut (piscine in esebon) . i.
sicut p̄bēa apli qui docu
erūt merore p̄me pro gau
dio future glorie **Q**ue pis
cine . i. apostolice vel p̄bēti
ce doctrine sunt in porta fi
lie multitudinis . hoc est in
fide eccie multitudis fide
liū **Q**ue ideo filia dī . qz re
gni heres credit (**N**asus
q̄ tu? sicut turris libani)
que respicit ostra damascū
hoc ē illi q̄ sunt in te discre
ti . qui vitia a v̄tutib? dis
cernunt . in hoc sunt fortes
vt turris . a hoc libani . i.
in xpo firmati . ad quos ti
midi cōfugiunt . qz ipi cō
tra damascum respiciunt

id est dyaboluz . hūanum
sanguinem scientē . ei? in
sidias vigilāter p̄ueniūt
Caput etiā tuum sicut ear
melus) hoc est prelati tui
qui te regunt in spiritali
bus . vt caput membra re
git qui in vice xpi capitis
tui tibi p̄sunt . sunt in v̄tu
tibus alti . a circūcūdūt te
a vicijs a p̄āis . circūcūsiō
ne spūali (**C**orne tui capi
tis sicut purpura regis
iuncta canalibus) hoc est
p̄ncipes tui adherentes
fide a deuotiōe capiti xpo
vel sacerdotio . sūt purpu
rati sanguine passionis . si
cut caro xpi eterni regis .
Que purpura est iūcta ca
nalibus . sez passio xpi est
fixa in illoꝝ cordibus . vel
(iuncta canalib?) scilicet
passio xpi iuncta donis spi
ritualibus **I**n hijs omni
bus es pulchra a laudabi
lis . quia cunctis populis
imitabilis **T**ropologi
ce autem ortus nucum est
quodlibet claustruz vel lo
cus spiritalium . qui sunt
vt nuces exterius amari
in afflictione carnis **I**nter
ius dulces in virtutibus
R. iij

Capitulum

In hunc ortum descendit
xps. dum eis varia spiri-
tussandi dona tribuit siue
carismata. alij sapiāz. alij
sciāz. alij castitatem. alij
humilitatem. Ibi videt po-
ma suallium. dum remu-
nerat opa humilium. vel
per alios ea videt dum ea
imitantur. que precipit di-
cens. lucet lux vestra corā
hominibus. vt videant os-
pera vestra bona a glorifi-
cent patrem vestrum qui
in celis est. Ibi etiā videt
vimeas florentes. i. cellas
diuersis disciplinis artū
feruentes. quaz studia p-
bat. a alijs ad imitanduz
demonstrat. Ibi qz videt
malapunica id est pacien-
tes exemplo martirum se
mortificantes. Quos mspi-
cit. dum alijs in exempluz
pponit. Quū em est videre
pbare vel alijs demōstra-
re vel remunerare. **I**n
hoc orto queqz ouersum de
seculo. aia sua conturbat.
dum eum animalis vita
transacta cōturbat. a hoc
ppter (qdrigas amina:
dap) .i. ppter cōminatio-
nem euangelioz dei. q dris

cūt. Ibiū impij in ignem
eternū Curr? qz xpi ē aia
iusti quā vidēs ouersus cō-
turbat. dū se sua carnali
ouersatōe ofundit. cui vel
euangeliū vel iustus dicit

Reuertere reuer-
tere funamitis.
reuertere reuertē vt
intueamur te.

Funamitis qd dr captia.
est aia in peccatis a vicijs
a dyabolo capta. hec ab il-
la captiuitate qtuor mod
ad xpm reuertitur scz per
pnam. p ofessionem. p bo-
nam opationem a p bonā
exhortationē. **O**portet em
vt pāoz in primis pāā pe-
nitendo defleat. deinde ad
sacerdotes ofitendo confu-
giat. deinde satisfaciat be-
ne opādo. postremo alias
ad cōuersionem ptrabat
exhortando. **V**el qtuor
modis aia redit. dū qtuor
pncipales vtutes arripit.
Tale ad imitandū intueē.
dum reliōo seculo claustrz
mundo moriturus ingre-
ditur. **H**uius subitam con-
uersionem dum quisqz se

Septimum

ularis miratur ei per spiri-
rituales dicit (Quid vide-
bis in sunamite) nisi cho-
ros (castrorū) hoc ē in aia
prius captiua in vicijis . h
nūc ad vtutes ouerfa . nō
videbis amplius nisi lau-
des dei . a pugnā ctra mli-
dias dyaboli . Cōūli q̄ppe
semp deū p sua saluatiōe
laudant . a iugiter ctra vi-
cia pugnāt . Sed . a in clau-
stris sunt veri chori castro-
rum . qz in choris deo iubi-
lant . Et in claustris q̄si in
castris ctra demones mili-
tant Et quia anima habet
sua membra sibi congrua
singula laudant p ppria
officia (Quā pulchri sūt
gressus tui in calciamētis
filia principis) Anima q̄
erat filia principis dyabo-
li . quando erat ab eo cap-
tiua . nunc per conuersio-
nem facta est filia princi-
pis cristi Huius gressus
sunt quatuor affectus scili-
cet occupatiō . timor . gau-
dium . dolor . qui eam por-
tent ad opera sicut pedes
corpus portant ad loca .
Dij pulchri sunt in calcia-
mentis . dum scdm exem-

pla patz virtutes vel vi-
tam eternā occupat . pāā
vel gebēnā timet . gaudet
de bonis . dolet de malis

Vel gressus aie sunt cogi-
tationes . per quas grauit̄
ad adiones (Iudura fe-
minū tuorū sic momilia) fe-
mora anime sunt timor a
amor per q̄ gignit bonum
opus . qd est spūales . que
erit regni heres Per timo-
rem q̄ppe declinat a malo
p amorē facit bonū . Mor-
iudura est fides qz credit
supplicium qd timet . a cre-
dit gaudiū qd amat . Nec
iudura ē sicut mōilia . qz si-
cut mōilo (pēdē) ornat a
munit ita fides aiaz ornat
a munit . hec manu artifi-
cis ē facta . qz fides p xpm
est data (vmbilicus tuus
erat her tornatilis . nūq̄ in
digēs poculis) Vmbilic-
aie ē tpantia . qz sicut vm-
bilic- medi- ē in supiora
a inferiora mēbra Ita est
tempantia inter vtutes a
vitia media (Que ē sicut
erat her tornatilis plena
poculis) qz est circūspecti-
one rotūda . a sapia fecun-
da Et sic potus sitim tpat

R iij

Capitulum

a cor letificat. **V**ic tripancia
ardore vitioꝝ restringit.
a imoderatū feruorem re
primit vtutū fecūditate (**V**
enter tuus sicut aceruꝝ
tritici vallatus lilijs) **V**e
ter aie est memoria in qua
recondit cibos sacre scrip
ture. **Q**ui similis est acer
uo tritici. qz sicut i aceruo
grana cumulantur. ita in
memoria multe sentētie a
ymaginatioēs coaceruā
Que lilijs vallant. qz mū
dis cogitatioibus stipantur
(**D**uo vbera tua sicut
duo bynnuli gemelli cap
ree) **D**uo vbera aie sunt
sapia a scia. quibus ladat
insipientes a inscios **Q**ue
sunt (sic bynnuli capree)
qui semp alta petūt. dum
rudes a se nutritos ad al
ta virtutum scandere ibu
unt **Q**ue duo gemelli sunt
dum in gemina dilectione
celestia petunt. **H**ynnuli
capree dixit ad distindio
nem bynnuli ceruozū. qui
velociter currūt. iste vō al
ta petit (**C**ollū tuuz sicut
turris eburnea) **C**ollum
aie est intellectꝝ. qui aiā
a spiritum iungit. sicut col

lum iungit caput a corpꝝ
hoc collum est sicut turris
eburnea. qz turris eiꝝ est
ab heresibus in expugna
bilis (**O**culi tui sicut pis
cine in eiebon) **O**culi aie
sunt intētio a ratio quibꝝ
videt vtutes a vitia **Q**ue
sunt vt piscine in eiebon.
scz aquis cogitationū ples
ne semp cingulo meroris
qz eiebon sonat circūdate.
Temper em meret aia dū
intendit inferni supplicia.
a celestis regni gaudia **E**t
hee piscine (sunt in porta
filie mlitudinis. i. hee co
gitationes semp sunt in
meditatione mortis posi
te **Q**ue est in porta multi
tudinis. qz oēs homines
exerūt per eā (**N**asus tuꝝ
sicut turris libani q respicit
contra damascū) **N**a
sus aie est discretio inter
vtutes a vitia **E**t hic ē vt
turris libani. qz nō potest
falli vlla ypocrisi per vits
tutem xp̄i. **E**t hec respicit
stra damascum. qz semp
est puida stra dyabolum
vt eius fetorem effugiat.
a xp̄i odorem teneat (**C**a
put tuū sicut carmelus)

Septimum

Caput aie est mens. qz sic
cut membra corpis per ca
put regunt. ita p metem
cogitationes aie disponū
tur. Que est (sicut carne:
lus) qd sonat sciens circū
dationē. qz scit se circūdere
a supfluis cogitatōibus
(Come capitis tui sicut
purpura regis iūda cana
libus) Come capitis aie
sunt cogitationes metis.
q̄ sūt sicut purpura regis
qz sp meditantē q̄lis fuit
passio xp̄i etermi regis Et
hoc (purpura iūda est ca
nalib?) qz passio xp̄i fixa
est in aiay consciencijs.

Juxta Anagogen Ortus
fuit v̄go p̄petua In quez
xp̄s descendit. dum in ea
hominē induit In hoc or
to arida v̄ga floruit. que
mitē xp̄m p̄tulit In nu
ce sunt tria scz amurca te
sta a nucleus Ita in xp̄o
sunt tria videlicet caro. os
sa. a anima. Interstitium
quod nucez diuidit in mor
dum crucis est s̄cta crux.
que anima crisi a corpore
diuisit. **Q**ux etiam est
sacra scriptura cuius cor
tex vel testa ē littera. **Ru**

cleus vero spiritualis in
telligentia In cetris ana
goge deficit **A**d synago
gam redeam? Quam ad
xp̄m reuersam p̄dicam?
Postq̄ rex singula mem
bra sunamitis laudauit.
Quia singuloz ordinum
opera ad remunerādum
approbavit. ipsam specia
li laude effert dicens

Quam pulchra
es. et qm̄ decora
carissima in delicijs.
Quasi dicat Quia p mag
nis delicijs reputas pul
citudinem mebrozuz tu
orum. id est virtutes ordi
num iustorum tuorum In
hijs delicijs es valde pul
chra exterius in operibus
a decora interius in virtu
tibus Et ideo mihi cariss
ma (Statura tua assimis
lata ē palme a vbera tua
botris) Statura ecclesie
est perseverantia certami
nis. q̄ statura in abel cres
cere cepit. a ad vltimum
electum perseverabit.
Diue statura in apostolis
crescere cepit. a in conuer
sione synagoge consumit

Capitulum

inabitur. Palma est inferius aspera superius pulchra. Et dicitur victoria. et intelligitur cruxi vita que hic interis fuit in asperitate passionis. et post victoriarum crucis fuit in pulchritudine celorum. **S**tatura ergo sponse assimilatur palme. quia perseverantia patientie ecclesie assimilatur christi tolerantie. Que ecclesia hic fuit aspera in persecutionibus. sed victoria potest de vicibus pulchra fulget in celis. **P**alma etiam conseruat folia. et ecclesia variante statu seculi eadem tenet misteria seculi. **V**bera ecclesie sunt duo testamenta de quibus sugunt predicatorum lac mistice intelligentie. Qui predicatorum dicuntur vbera. quia rudibus prebent lac doctrine. Qui assimilati sunt botris. quia sicut botri pleni sunt vmo. Ita ipsi pleni sunt scientia. Et sicut botri pressi inebriant. Sic ipsi in mundo pressi lac doctrine propinant. **N**otandum autem quod vtraque lex tria in se continet. scilicet precepta exempla promissis

as precepta veteris legis sunt. non occides non mechaberis etc. **E**xempla sunt quod dauid saul inimicum in spelunca non occidit cum bene potuit. Et ioseph adulterium non fecit cum eum domina blando amplexu constrinxit. **P**romissa vero sunt. Si hoc feceritis dabo vobis lac et mel. **P**recepta autem noue legis sunt diligite inimicos vestros et orate pro persequentibus vos. **E**xempla quod christus orauit pro suis crucifixoribus. et stephanus pro suis lapidatoribus. **P**romissa vero quod oculus non vidit. nec auris audiuit. nec cor hominis ascendit. que preparauit deus diligentiibus se. **E**t notandum quod vtraque lex in igne data est. qui habet duas naturas. ardoris et splendoris. quia vtraque purificatores legis incedit. obseruatores illuminat. **I**deo et vtriusque legislatoris facies ut sol resplenduit. quia vterque viam ad claritatem eterne lucis docuit. **S**ic namque splendida fuit facies moysi. ut non possent filii

Septimū

israhel intēdere in faciem
vultus eius propter clari
tatem vultus ipsius. Xpi
vero latoris noue legis fa
cies sicut sol in monte re
splenduit. quando cum eo
helyas a moyses lator ve
teris legis apparuit Cui
etiā promissa sunt q̄ ius
sti sicut sol in regno p̄ris
fulgebunt. sequit̄

Dixi Ascendam
in palmam. vt
apprehendaz fructū
eius

Quasi dicat sunamiti (q̄
statura) pseuerantie tue
(assimilata ē palme) scz
victorie mee. hoc ideo ē qz
ego ascendi in palmam a
traxi te post me ad victori
am. videlicet quando exal
tatus sum in cruce omnia
traxi ad me. in quibus a
te. (Dixi) em̄ id ē firmiter
apud patrem ante secula
disposui. quia (ascendam
in palmam) hoc est in cru
cem In qua vineam tirā
num a tunc (apprehendā
fructus eius) scilicet om̄s

nes saluandos. quorū ps
sunt vltimi iudei. a vido
tiranno fugitiuos ad me
retraham. Similitudo est
ab illo qui in arborez scan
dit. a pendentia poma at
trahit Sic xps in arborez
cruce ascendit. a electos
in multis erroribus dis
sos ad se collegit. Fructus
palme cruce sunt resurre
ctio. ascētio. aduentus sp̄s
ritussandi a salus mundi
Quos fructus cruce ap
prehendit quando huma
num genus in adam mor
tuum in seipso ad vitam
resuscitauit. a hominibus
scientiam omniū linguaz
per sp̄m sanctum dedit. a
oēs per baptismū sue mor
tis saluauit. Ideo autem
cōuerse synagoge palmā
cruce in memoriam redu
cit. vt memoret se per crus
cem redemptaz. a diligit
redemptorem. Et p̄ hanc
palmam erunt vbera tua
sicut botrus vinee. a odo
res tui sicut malorum bot
trum vinee qui est dulcis
posuit ad distimāōez botri
silue q̄ ē amar. Vba suna
mitis sūt p̄dicatores q̄ lac

Capitulum

doctrine prebent rudibus
Vinea est ecclesia. botrus
est xps in plo crucis pres-
sus de quo fluxit vite potus
Sic pmuntur doctores sy-
nagoge in anti xpi psecu-
tionibus. a fluunt de eis po-
cula vite fidelibus. **O**do-
res vero sunamitis sut fa-
ma a opinio bone opatio-
nis a pdicatiois qui sunt
sicut odores malorum. s-
arborum id est sicut pdicatio-
nes aploz. Apostoli qppe
fuerunt sicut mali in quibus
est odor a fructus. qui odo-
rem bone vite sparserunt
a dulci fructu doctrine ali-
os refecerunt **E**t nota q
pdicatores in synagoga xpo
assimulant in pssuris pas-
sionum. pdicatioes vero
eoz pdicationibus aploz.
qz tante pfectionis erunt.
q nullis tormentis a xpo
flecti nequeunt **E**t per hac
palmam (**E**rit guttur tu-
um sicut vinum optimu)
But sunamitis sunt pfe-
rentes verbum doctrine.
Uij sunt sicut (**v**inu opti-
mu) qz sic suavi doctrina
mebriant sidentes iustici-
am. sicut optimum vinu

non inflat s restringit si-
tis iniuriam **N**otandu
sane q eccia in euangelio
quinq; vngibus opatur.
que quinq; libris ad amo-
rem sponsi eruditur **E**t in
hoc cantico amoris quinq;
es pulchritudo mebroz
eius laudat **E**t qsi quinq;
ecclesie hic describunt scz
primitiua ecclesia. a eccia
gentiu. eccia perfectoz in
psecutione desudans. a ip-
fectoz in pace militas. ec-
clesia synagoge ad fide co-
uerse. qz in qnario nuio fi-
des a opatio notat **I**n tri-
nario fides trinitatis **I**n
binario opatio gemie dile-
ctiois **P**rima laus e pri-
mitiue eccie vbi scribit
(**E**cce tu pulchra es amica
mea) **I**n q tria mebra scz
gene collu a oculi laudat.
Et tres ordies iustoz in ea
vitz apli. mudi deceptores
pntetes figurat **P**er ocu-
los qppe apli ei? duces ex-
pssi sunt. q ea de tenebris
ignorantie ad laudez veri-
tatis pduxerunt. **P**er collu
religiosi notati sunt. q con-
tento mudo com vitam
duxerunt q spuale cibum

Septimum

do dicit de capite xpo acceperunt. a in corpus ecclesie viuendo a docendo traicerunt Per genas pntentes denuciati sut. q se peccasse erubuerunt. hec laus terna ideo continet. qz trinitas huic eccie primitus notificatur **Secunda** laus e eccie gentiu vbi scribit (quam pulchra es aica mea) In qua septem mēbra laudant qz septem reb? mysticis opatur a in membris ordines eccie. in rebus vtutes eoz intelligunt **Qui** ordines p septiformē spm distribuuntur. dū alij spū sapie. alij spū intelligētie. alij spū cōsilij. alij spū fortitudinis. alij spū scie. alij spū pietatis. alij spū timoris domini pleni referunt **Et** p septenariū terna reges accipiūt. q post septē dies seculi oib? iustus dabit **Tercia** laus e eccie i persecutiōe sudātis. vbi scribit (quā pulchre sunt mame tue soror mea) Quā laudē senarius dedicat. q pfectōez designat. qz qui in sex etatibus sex opa mē pagunt. pfectū gaudiū possidebūt.

Quarta laus e eccie in pace degētis. vbi scribit (Pulchra es amica mea) In q tria mēbra laudant a tres ordines electoz scz coniugati vidue vrgines in sinuāt. q fide trinitatis decorant. **Quinta** laus e synagoge ad fidē uerse vbi scribit (qm pulchra es a decoza) quā laudē senarius possidet. qz hec eccia pfectione fulget **Et** hāc laudem pcedit laus decē mēbroz. significās totidē ordines electoz. q p legis decalogū pcepturi sunt vite denariū **Notandū** autē qz laudē primitiue eccie a laudē synagoge pcedit laus mēbroz **Laus** vō ecclesie gentium a aliaz pcedit a seqtur laus mēbroz qz multi ordines iustoz primitiua ecciaz a synagogā uersam pcesserūt. q vtrā qz factis a scriptis a didis vix uerterūt. **Eccia** vero gentium ad primaz uocationem apl'oz ad xpm uenit a sibi ordines instituit ideo laus eius pcedit. **Iuxta** tropologiā deliciae fidelis aie sunt sacre scrip

Capitulum

hure In hijs delicijs ē aia pulchra que heresi caret a recta fide (fulget) in hijs est (decora) si bona opatione splendet a sic ē (kīma) xpo hui? statura ē pfectio vtutū. q̄ a primis fidei rudimentis cepit a pficiēdo crescit in virū pfectū .i. in pfectōem vtutū. **Hec** statura palme assilāt. q̄ in inferozi āgustāt. in superiori dilatat. qz studiū vtutuz in primis est p adionē angustū postea p cōtēplationem latū (Aie vbera) sunt sapientia a scia. quib? mdoctos q̄si puulos iadat (q̄ assilata sūt botris) qz plena sūt doctrinis. **Vel** vbera aie sunt duo pcepta caritatis de quib? lac doctrine vtriusqz legis prebet. q̄ botris panē ppter mūdi p̄surā a doctrine habundantiā aia in palmā ascendit que se p victoriā crucis saluatā credit. fruat? palme apprehendit. qn̄ digne corpus xpi comedit. qd̄ in arbore crucis pependit. **Vel** fruat? ei? apprehēdit. dum p̄m̄ium vite p cruce ppositū pcepit. **Post** fidē

crucis erūt vbera aie sicut botrus vimee non silue. qz p̄dicatōnes ei? dulcedine plene. **Dignificatio** nāqz rez mutat scdm diuersitatem sensuū. **In** hoc quippe loco vbera aie sunt ei? doctine. vmo p̄dicatōis plene vt botri vimee. **Ei?** odor res sunt sicut maloz. id ē opinio vtutū eius sicut scōz. **Vel** oīones eius sunt sicut odor incensoz. **Butē** aie est vox laudis vel cōfessionis eius (qd̄ est sicut vinū optimū) qd̄ nō infiat inebriando sed letificat cor recreādo. **Guxta** anagogen autē deliciae ecclesie cū xpo regnātis sūt gaudia paradisi exultantis. **In** hijs delicijs est ipsa (pulchra a decora) qz hijs fulget vt sol a luna a angelis a xpo ē (kīma) cui? statura est equalitas āgeloz que palme ē assilata. quia in terris fuit angustata. in celestibus ē dilatata. **Eius** vbera sunt cōparata (botris) qz apli a alij doctores sunt pleni poculis eterne dulcedinis. **Hec** in palmam ascendit.

Septimū

quia per victoriam crucis
ad lignum vite peruenit .
de quo scriptum est . vince
ti dabo edere de ligno vite
quod est in paradiso dei mei
fructus eius iam apprehē
dit . de quo qui comederit
non morietur in eternum .

Vera ei? sunt sicut bo
trus vinee . qz gaudia qui
bus p pressuris mundi in
ebriat sunt sicut gaudia
xpi in cruce pressi . Ipse est
em botrus vinee . potus ec
clesie fons vite . Ab ipso in
ebriabitur quando ei dice
tur Intra in gaudium do
mini tui . Tunc erunt odo
res eius vt malorum id ē
delicie eius erunt vt ange
lorum (Et guttur ei? erit
sicut vinum optimū) Id
est laus ei? erit sicut laus
epulantū . Dum sponsus
guttur sananitis lauda
uit . id est dum cristus pro
ferentes verbum predica
tionis in synagoga vino
optimū comparauit . ipsa
verbum per quod salus
mūdo datur de ore loquen
tis rapuit dicens .

Dignum dilecto

meo ad potandum
labijs qz et dentibus
illius ruminandum

Quasi dicat mea pura
predicatio p te . ideo vmo
optimū collata . quia pre
dicatores non mflat . sed
auditores edificat est dig
na dilecto meo ad potan
dum hoc est dignos facit
quos ipse potet . quos in
corpus suū ecclesiam qua
si suaue vnum fundat . Et
digna est labijs a dentib?
illius ruminanda . Id est
doctoribus illi? memorie
commendanda . Dentes
xpi sunt scripture exposi
tores . labia ei? sunt expos
ita proferentes . Hī opti
mum vinum rumināt dū
suauem doctrinam in ven
trem memorie recondūt .
a iterum ad docendum re
trahunt . sicut pecus dum
ruminat escam iam co
mestam de ventre in os re
trahit a mandit a iterum
in ventrem recondit .
Et nota qz sponsus vinum
potat . a labia dentesqz ru
minat . qz doctores cū ma :

Capitulum

gno labore scripturas ex-
ponūt. a auditores vix cōs-
uertunt Ipse vō facili nu-
tu inspirationis p̄destina-
tos ouertit Et q̄i potū sine
difficultate in corp⁹ eccie
fundit Opōsa post raptū
vbū ab ore sponsi guttur
apit a vbū salutis q̄si op̄-
timū v̄mū eruat. a gen-
tibus adhuc incredulis p̄-
p̄mat dicens vos gentes
merudele conuertimini ad
xp̄m a recipiet vos sicut
me recepit. qz (ergo dilec-
to meo) ouersa sū (a ad
me ouersio eius facta est)
Quasi dicat. Ego sunami-
tis a diabolo diu captiua
ego synagoga a xp̄o diu
auersa ad eum sum tā con-
uersa Et ipse ouersus ē ad
me p̄ grām . q̄ diu auers⁹
est a me p̄pter perfidiam.
¶ Potest a hoc de eccia gē-
tium intelligi q̄ d̄t ad ado-
lescentulas (Ego dilecto
meo) a (ad me conuersa
ei⁹) q̄si dicat Ego prius
exul a deo. ab oī errore ad
eum sum ouersa vt ciuis
a domestica Et ipse prius
iratus humano generi ad
me est ouersus. natura no-

stre mortalitatis indūtus
Et vos ergo de mala ouer-
satione ouertimi ad p̄māz
a ouertet se ad vos p̄ idul-
gentiā ¶ Tropologicē si-
delis aīa ad dilectum ouer-
tit cū de mala vita ad pe-
nitentiam l̄ de seculari vi-
ta ad spirituale ouertitur
a dilectus ad eā ouertitur
cū ei grām suam largitur
quā prius ei subtraxit. cū
obculpa; se ab ea auertit

¶ Anagogice autē ecclesia
ad supna suspirans ad di-
lectū se ouertit cū de mūdo
ad celū migrabit. a ipse se
ad eā ouertet. cū eam in so-
cietatem angeloz recipit.

¶ Huc vsq; synagoga in-
trabit Jam mandragora
in sequentibus intrabit.

Tractatus quartus

Dostq; totus co-
mitat⁹ sunami-
tis in aulam re-
gis ē receptus.
a regalibus nupcijs ad-
missus Ecce ab aqlone no-
ua sponsa cū magno appa-
ratu scz Mandragora sine
capite sponso adducitur.
cui ab eo aureū caput im-

Septimū

ponit dyademate redimit
 in nuptijs recipit **Q**uina-
 mitis q̄ppe de regia vrbe e-
 gressa. mucit mādragorā
 regalē puellaz sine capite
 in agro iacentē. cui nimitū
 opassa a ad regē regressa
 obire supplicat vt secum
 eat. misere subueniat. Rex
 ergo cū sunamite in agrū
 veniens a miserā misera-
 biliter nudā inueniēs. ele-
 uat. vestit. aureum caput
 ipomit. ad nuptias introdu-
 cit **M**ādragoza est her-
 ba formā humani corpis
 habens sine capite **E**t itel-
 ligitur multitudo ifideliū
 q̄ tūc erit. cui? caput anti-
 xps erit q̄ ē caput oīm ma-
 lon. **O**ed caput mādrago-
 re āputabit. q̄n anti xps
 occidet. **P**ost e? occisiōem
 videns synagoga ouersio-
 nem ifideliuz sine capite
 anti xpo. a etiaz carere ca-
 pite xpo optat eam sibi in
 fide xpi associari. a capite
 cristo sublimari. dicit spō:
 so.

Uem dilecte mi-
 egrediamur in
 agrum. cōmoremur

in villis

Quod est dicere (**O** dile-
 de mi) quē pre oībus dilis
 qui ad me p grām venisti
 a p p̄sentia donoz vilitas
 sti (veni) etiā nūc p grām
 ad multitudinē ifideliuz
 a visita eā p p̄ntiam caris-
 matū. a p̄dicatores. egre-
 diamur in agrū mundi. a
 spergamus semē p p̄los
 semen vbi dei. tu aspirans
 do. ego p̄dicando a opans
 do a docēdo **D**iu (cōmore-
 mur in villis) . i. in paga-
 non p̄uenticulis mane sur-
 gam? ad vineas) **H**oc ē
 nature faciam? ecclesias.
Ager ē xpianus pp̄s ara-
 tro euangelij cultus. ville
 vō sunt pagani in ifideli-
 tate a vicij mculi. **D**ile-
 ctus q̄si i occulto sedet. dū
 xps puerlos p manifesta
 flagella non ad ouersionē
 non amonet. vel ifideles
 p p̄dicatores ad fidē non
 vocat **Q**ui ad publicuz in
 agrū egredit. dū prauos
 manifeste flagellat vt se
 corrigant **V**el ifideles
 per doctozes ad fidē cō-
 uocat. **E**cclēsia vō quasi in
 O i

Capitulum

occulto latet dū cōtēplatōi
vacat. a p̄xis errātib? nō
p̄dicat. de occulto in agrū
egredit̄. dū ad publicā p̄-
dicatiōez accingit̄. **P**ost
mortē ergo antixpi sp̄s?
a sp̄sa in agrū ueniunt.
qñ xp̄s a ecclia per p̄latos
cōsiliū meūt. q̄liter xp̄ianos
p̄f timorē antixpi ad p̄fi-
diā p̄lupos ad p̄miam re-
uocēt. Et adhuc incredulos
p̄ p̄dicatores ad fidē uer-
tant. In villis cōmorāē. dū
paganorum conuentibus
maxime predicando imor-
rantur. **C**onmilitudo
est ab illis qui in agrum
spaciatum vadunt. in vil-
las ad sp̄dāculum conue-
niunt. **N**ox fuit tempus
persecutionis antixpi.
Vane vō tempus pacis
post mortē antixpi. Vane
ergo sponsus a sponsa ad
vineas surgūt. q̄ q̄si in no-
ctē dormierunt. Dū se post
necē antixpi ad faciēdas
ecclias erigunt. Vel sub eo
destruēdas erigunt a reno-
uāt vel disp̄sas cōgregant
q̄s sub eo destrui viderūt.
h̄ quasi dormiētes non re-
surrerunt. **D**equitur.

Videamus si flo-
ruit vinea si flo-
res fructus p̄turūt.
si floruerunt malapu-
mica.

Hoc est p̄ p̄dicatores faci-
amus eos videre si vinea
sc̄z synagoga in fide floru-
it. vt eā in fide imitent̄. **S**i
florētes in fide opa fidei ex-
equunt̄ vt illos imitēt̄. **S**i
imitatores martir̄ i paci-
entia florēt vt illos imitēt̄.
(**T**ibi dabo tibi v̄ba mea)
hoc ē in illo agro p̄ferā ad
honorē tui oem doctrinam
vtriusq̄ legis q̄ sunt v̄ber-
ra mea. vt rudes in fide su-
gant inde lac doctrine. Et
postq̄ ego expressi v̄bera
(**M**ādragoze deberūt odorē
in portis nr̄is) **M**ādrago-
ra vt dictū est. herba ē for-
mā hūani corpis h̄ns. sed
capite carens ad multas
medicinas utilis. Et intel-
ligit̄ gentilitas q̄ rōnem
humanam habuit. h̄ xp̄m
caput fidelium nō habuit
a multas v̄tiles sentēcias
habuit. **Q**uic sponsus
aureum caput iposuit. dū

Octauum

ei beatitudinem suam quam omnia tran-
scendit ut aurum omnia metal-
la in fide proposuit. gloria et
honore coronabitur. et in cla-
ritate sue visionis sibi con-
pulabit. Mandragore ergo sine capite sunt pagani
in sine capite christo. ablati
tibi capite antichristo (hij
dederunt odorem in portis)
id est exemplum bonorum ope-
rum in virtutibus. per quos
intra ad celum ad beati-
tudinis premium. Vel
porte ecclesie et christi sunt pro-
phete et apostoli. In hijs
portis dederunt mandrago-
re) odorem dum pagani
ad christum conuersi. in do-
ctrinis apostolicis et pro-
phetis famam bone opinio-
nis sparserunt. Non solum
verba dabo tibi (sed etiam
omnia poma noua et
uetera dilecte mi seruauit
tibi) hoc est non solum do-
ctrinam utriusque legis tunc
conuertendis profertur. sed
etiam omnia opera apostolorum
noue legis et omnia opera
prophetarum ueteris legis
seruauit tibi. id est per te ex-
ponendo illis. et non solum
illozum opera. sed etiam

tua facta per ordines illis
narrabo. que utinam uideris
sem oculis ut illi uiderunt.
Ita intelligi sequentia uo-
lunt.

Capitulum Octauum.

Quis mihi det te
fratrem meum

Hoc est quis de sanctis patriar-
cha uel propheta potest mihi
conferre ut (inueniam te
foris) id est ut uideam te
in carne cum hominibus con-
uersantem. ex scripturis do-
centem. miracula facientem
sicut te olim uiderunt quo-
rum oculi beati fuerunt et
deosculer te sicut symeon
et anna et alij quam plures. et
audiam ex ore tuo uerba
pacis per te reddite homi-
nibus. et iam me nemo ex
infidelibus despiciet. sicut
hactenus fecit. dicens me
execratam et reprobam
Te dico christe rex glorie exis-
tentem fratrem meum
de mea progeme genitum
sugentem uerba matris

¶ ij

Capitulum

mee synagoge qñ sedebat
sapia patris in medio doctō
rū audies a interrogans
illos . vel qñ p sabbata in
synagogis d lege a pphs
legebata alijs exponebas
Nota q qñ ad pñtē
a secū in agro deambulante
loquit . p qd nimm? affect?
amoris l doloris exprimi
tur **I**stud ē qñ qdā la
mentuz fidelis synagoge
nimmū dolētis q mī sua sy
nagoga dñm gl'ie crucifis
xit . que tot miracula face
vidit . qñ diceret **V**tinam
eēt possibile vt xp̄s p legē
a pphās mibi pmissū p̄ri
b? n̄is iā missum i hūana
carne de sinu p̄ris egressū
Ita sicut ipi possem vidē
de mea pgenie natū meū
fratrē scm . legē a pphās
spūalis exponētē . multa si
gna faciētēz vt eū toto cor
de āplecterer . a ampli? a
nullo xp̄iano velud extors
ris a regno dei despicerer .
Similitudo ē ab illa q mimio
amore accēsa diligēt obf
uat sicubi dilectm suū foris
inueniat . a ei loq̄t . a ei? cō
sortio pfruat . h qz te in car
ne vt illi nō possū videre .

Daltē apphendam te fide
me fugietē in deitatis sub
limitatē (a ducā te) p̄di
cādo (in domū m̄ris mee)
id ē in iudeaz q ē dom? ma
tris mee synagoge (a i cu
biculū genitricis mee) . i .
in iherl'm que ē cubiculū le
gis genitricis mee . **V**el te
fugientē iudeos adhuc in
credulos scz tuā cognitio
nē eis subtrahentē (App
hendā) orādo (a ducā te)
docēdo a exēplū p̄bendo (in
domū m̄ris mee) . i . in
multitudine synagoge ma
tris mee . vt per legem a
p̄phās intelligant te verū
deū esse (ibi me docebis)
vix in illa fide mibi cogni
tionē tuam manifestabis
plusq̄ p pphās a per legē
Et (dabo tibi poculum ex
vino dditō) hoc ē p intelle
dū fidei faciā tibi poculuz
ex multis vtutib? dpositū
tuo corpori ecclie infunden
dū vt suaue vinū ex mul
tis sp̄ibus dditū (**E**t mu
stū malogranatorū mez)
subaudiis dabo tibi . hoc ē

Orationum

diuinum seruiciū ex imita-
tozibus martirū impendā
tibi **Q**alogramata sūt eas
dē que a malapunica que
sunt rubra a gramis plena
quorū succus habet saporē
musti **D**ignificant autē pa-
ciētes martirū imitatores
bonis adibus vt gramis
plenos. a doctrina vt mu-
stum suaves. **P**er vinū er-
go doctores veteris legis.
Per mustū intelligunt do-
ctores noue legis. qz labo-
rē offerā tibi ad honorem
Rex itaqz vīno a musto
accepto a spōsa. amplexa-
tus est eam vnde gratula-
bunda canit dicens

Vena ei? sub cās
pīte meo. a dex-
tera illius amplexabi-
tur me

Quasi dicat. **D**auicias a
a gloriā mūdi eius amori
post pono **E**t sola est bti-
tudinis pīna ab eo pīmis-
sa diligo **C**aput quippe
eccie est xps **C**uius leua ē
pīntis vite gl'ia. **D**extera
pō illi? eterna btitudo vt

scribit longitudo dierū in
dextera eius **I**n sinistra il-
lius diuicie a gl'ia leua er-
go sponsi sub capite spons
se ē qn amorē xpi diuicijs
mūdi pōmit **E**t dextera il-
lius āplexabit eā **Q**n cho-
rus scōz in eterna btitudi-
ne cōstitutus. ppter hoc eaz
diligit **D**ic versus supius
pīmitie eccie ascribit hic
vltus in ouersione synago-
ge repetit. qz eadē pīfeditio
fidei a opationis in ista q
in illa inuenit **Q**ub am-
plexu sponsi sponsa quasi
amore a dolore fatigata
obdormit. **E**t ne quis eam
ab hac quiete inq̄tet spō-
sus interdicit dicens.

Hiduro vos filie
hibel m. ne susci-
tetis neqz euigilare
faciatis dilectā meā.
donec ipsa velit
Vellicet **S**ynagoga ad fi-
dē ouersa. terrena fastidi-
ens sola celestia appetens
Quasi obdormit qn cun-
ctis tremis negocijs se sub-
trahat a solis celestibz etc
O ij

Capitulum

plandis tota incubit Quā
filie iherlm. i. eccie. vniūsa
lis eccie filie ab hoc sōno
excitāt. dū spūales ad pre
dicatōez carnaliū puocāt
Qd spōsus phibet. ne lu
eri cā l' hūani fauoris grā
fiat dicēs **O** vos eccie vni
uersalis eccia (filie) eter
nā pacē i supna (iherlm)
visure (adiuro vos) . i. fi
dei sacramēto astrigo vos
(ne dilectā meā) synago
gā nup ad me cūsa a qete
(suscitētis) q̄ q̄scit a scli
negocijs (neq̄ euigilāe fa
ciatis a sōno sue cōtemplatio
nis (donec ipsa velit) ad
labore p̄dicatōis accigi so
la cā dei **I**ste v̄sus iā t̄cio ē
repetit̄ primo primitiue
eccie **O** rdo eccie gētium
Tertio synagoge cūse an
notat̄. a cōcordia iōim i vna
fide fmitatis notat̄ **I**stud
q̄si hystorice de synagoga
dem **A**llegorice v̄bde ec
clesia gentiū itelligit̄ **O**pō
sus cū spōsa (egredit̄ in a
grū) dū x̄ps p̄ p̄dicatores
eccie semē v̄bi dei spargit
in mūdū. aratro euāgelij
exaratū (**I**n vill') cū illa
cōmorat̄. dū i p̄llis in vrbi

bus a i vill' bitantib? p̄ p̄
dicatōem imorat̄ (**Q**uā
cū illa surgit ad vineas)
dū festinat multas facere
eccias **N**ox fuit ab adam
vsq̄ ad x̄pi resurrectōem
Dem fuit mane q̄ lux vita
tis resp̄l̄ duit. in q̄ x̄ps et
eccia ad vineas surrexerūt
qz p? resurrectōem ml̄tas
eccias instituerūt **C**ū illa
vineā floē a flores frua?
pturē) a malapumica flo
rere vidit. dū alios in fide
florētes. alios fidei frua?
p̄ferētes. alios martiria
passos. i ecclesijs i exēplū
ifirmis p̄posuit **I**bi dedit
ei sua v̄bera qz talib? ptu
lit x̄pi scā v̄triusq̄ testamē
ti dagmata (post hec mā
dragoze dederunt odorē in
portis) qz iudei sine capite
x̄po. formā scē diuersatōis
sp̄arserūt i p̄llis. cōstituti i
fide a dilectōe vite portis
(oīa poma noua a vetēa)
sp̄onsa dilectō seruauit. qz
oīa opa noue a veteris les
gis ad honore x̄pi eccia iu
deis exposita **C**ōsilitudo
ē ab illo cui diu absenti a
mica poma fuat. q̄ reūterē
leta offert. **I**ta eccia iudai

to ꝑꝑo diu a fide pegrinā
 ti misteria vsusq; legis ser
 uauit q̄ ei ad fide venienti
 ꝑ xꝑm reſauit Xꝑs fuit
 fr̄ eccie qz deū suū natūalē
 ꝑzem fecit. ꝑ grām eccie
 ꝑzem Et ip̄am fecit sibi so
 rozē. s. r̄gm celestis cohere
 dem. **Hic** vbera m̄ris sue
 vicz ꝑmitie eccie suxit. qn̄
 eis legēa ꝑhās spūaliter
 exposuit **Ipa** dilectm̄ foris
 inuenit dū v̄bū carnē fcm̄
 credidit. q̄ q̄si int? latuit.
 dū v̄bū in ꝑncipio māsit.
Hui? osculū sup̄sit. dū pa
 cē sibi ꝑ ip̄am reddita au
 diuit hāc postea nēo despe
 rit. qz ꝑ xꝑm sedat a ꝑsecu
 tione. ois ordo regū a ꝑim
 cipū eā honozauit hec dile
 ctū q̄i ꝑ (manū ap̄bēdit)
 q̄i (domū m̄ris sue iduxit
 dū opādo a ꝑdicādo xꝑm
 in corp? ipsius synagoge
 (introdixit) a in (cubicu
 lū genitricis) introduxit.
 dum eum in mtelledū iu
 daice gentis duxit. **Que**
 gens eius mater a nutrix
 extitit **Quia** ex ea apostoli
 nati sunt **Qui** ecclesiam ꝑ
 euangelium genuerūt **Et**
 doārina legis nutrierunt

Ibi est doāta ecclesia
 ꝑ ip̄a est ꝑꝑ gratiam cris
 sti vocata **Synagoga** autē
 ꝑꝑter falsam iusticiam
 excecata **sed** nunc iteruz
 ꝑꝑ gratiam illuminata.
Que ecclesia dat cristo ꝑo
 culum ex v̄mo cōdito dū
 offert ad honozem christi
 bonum opus. sapientia a
 caritate a facundia inebri
 ans proximos **Vel** dū
 offert in sacrificio sangui
 nem christi ex v̄mo conse
 cratum. Et dat cristo mus
 stum malogranatorum.
 exhibet dinū hūituz hōim
 virtutibus repletorum
Vel dum ꝑofert exōpla
 virtutibus sanctorum (le
 ua dilecti sub capite) eccie
 est. quia misterium incar
 nationis **Et** dona que dat
 in presenti (erunt sub ca
 pite) id est sub mente ei?
Quia ꝑꝑ ea sustentata in
 presenti contra perturba
 tiones mūdanas quiescit
 a q̄ amando cum ea dor
 mit (**Et** dextera eius) id
 est futura bona a plena ip
 sius visio (amplexabitur
 eam) quia ita v̄ndiq; cir
 cundabit eam. vt nullus

Capitulum

turbo miserie possit interuenire. **W**anc a somno seculares excitant dū eam a quiete contemplationis ad exteriora negocia pertrahere temptant. **S**ed xp̄us p̄ scripturas eos adiurat ne hoc lucri causa faciant.

Tropologice (fidelis anima in agrum egredit̄ i villis commoratur) dum agrestes vel villanos in bonis moribus imitat̄ vel duz quisq; spiritualis intermissio leditiōis a orōnis studio. maibus suis laborat. vt habeat vñ tribuat necessitatem patienti (**W**ane surgit ad vineas) duz se totam erigit ad imitandas claustralium vitas. **C**laustra etem sūt spirituales vinee. **I**n quibus sunt pocula vite. fidelis quisq; flores vinee. fructus florum flores malorum punicorum videt dum fidem ecclesie. opera fidelium. patientiā martirum imitari studet. **I**bi (dat vbera proxis) dum profert doctrinaz gemine caritatis. **T**unc (dabunt mandragore odorem in portis) quia seculares

iam conuersi qui sine capite fuerunt. dum nullum prelatur̄ habere voluerūt famam bone operationis in virtutib; que sunt portae vite spargunt (**O**mnia poma noua a vetera seruat) dum conuersus omnia antiquorum a modernorum patrum ad imitandum sibi congregat. **D**ū sibi christus fratrem facit dum eum sibi coheredem regni elegit. **Q**ui christus (vbera matris) fidelis amime (fugit) dum duo testamenta ecclesie matris fidelium fratribus in vnū habitantibus spiritualiter exponit. **V**el mater alicuius conuersi est congregatio spiritualium. cuius vbera sunt regularia instituta. que christus fugit dū quemq; conuersum regularibus disciplinis instruit (**X**p̄m foris inuenit) qui opera dilectionis in necessitate proximorum persagit (**D**ūc intus inuenit) qui carnis concupiscencias p̄ xp̄m vincit. **X**p̄m deosculat̄. qui ei intimo amore coniungit̄. hūc nemo despicit

Odauum

qz a angelis a hoibus pla
cebit xpm qsi p manu ap
p̄hendit .a in domū m̄ris
sue inducit. dū bona opa i
claustrū domū ogregatios
m̄ris m̄ris ouersoz inducit.
Et in cubiculū genitricis
sue eū inducit. i. in intelle:
dū regule claustralis sue
nutricis. dū eum in ea in
telligi docet **I**bi. s. in clau
stro docet. qd ouersis in ce
lo p̄mittat **I**bi dabit ei
poculū ex vno odito. i. do
arina ex scripturis sapien
tiū oposita a mustū malo:
granatoꝝ .i. exēpla iusto
rū **L**euā xpi est sub ei? ca
pite. i. bona p̄ntis vite sūt
in ei? mente. q̄ ē caput aie
a dextera illius aplerabit
eū .i. v̄tutes a bona opa in
corpore a aia. opa in corpore
virtutes in aia **S**ub hac
dextera obdormit. dū ter:
rena obliuiscitur a celestia
o tēplā a ne q̄s eū ab hac
q̄ete retrabat. ad seculi tu
multū . a xpo p̄ s̄pturas
adiurat **A**nagogice at
eccia hic pegrinās eū xpo
in agrū floribus plenum
egredit. dū de hoc mundo
migrans padisum volup

tatis eū xpo ingredit. **I**n
villis omozat dū in mansi
onibus sibi a deo p̄paratis
recipitur **W**ane surgit ad
vineas. dum in die iudicij
se erigit ad supnas eccias
Totum quippe temp? hu
ius seculi est q̄si nox ad cō
parationem futuri seculi.
Dies aut iudicij est quādo
mane eterm diei qui meli
oz est sup milia annoꝝ
Vel vita cuiusq̄ hoīs ē q̄si
nox. **W**ane aut vita futu
ra **I**n quo mane quisq̄ fi
delis surgit ad vineas. dū
post mortem puenit ad ce
lestes ecclesias **I**bi videt
flores vinee. a floꝝ fruad?
a flores maloꝝ pumicoꝝ
.i. p̄mia fidelium a denari
um qui dabit bene opan
tibus. a mercedē q̄ recōpe
sabit martiribus **I**bi das
bit eccia xpo v̄tera sua qz
doctores v̄triusq̄ legis ip̄
sentabit in eterna gloria
Ibi mādragore in portis
dabunt odorem. qz in mor
te que est porta dabunt vi
uentibus sue vite opmio:
nē. dū miraculis chorul
cant in terris quoz aie vi
uunt in celis. qui mandra

Capitulum

goze olim fuerunt. dū dy
abolum caput omniū ma
lorum amiserūt **E**t caput
omniū iustoz xpm induerunt.
a nunc vt mandragoza multis morbis medi
camina sunt **I**bi oīa po
ma noua a vetera sponsa
dilecto seruauit. quia oīa
opera sanctorū veteris le
gis. a oīa opera sanctorū
noue legis. ecclia celestis
xpo recōpensanda repzes
sentabit **I**bi xpm fratres
suum scz hominem de hūa
no genere natū. in deo vi
debit. qui eam sorozem vi
delicet coherede rēgni fecit
Qui frater vbera ecclesie
sugit. qz dominicus homo
gaudia celestis iherlm id ē
angeloz plenitudinē ha
bet a suis tabuit **D**unc in
tus in gloria patris eccles
sia inuenit. quez hic foris
in carne vidit **Q**uem diu
optatum deosculatur. dū
ei? dulcedini in eterna pa
re copulabitur **D**anc am
plius nemo despiciet. quia
equalis angelis erit. que
hic obprobrium hominū
a despectō supbis fuit **I**bi
dilectum diu quesitū vix

tandem aliquando inuen
tum. eterna dilectione ap
prehendit. a in domū ma
tris sue. i. in celestem iher
usalem que ē domus ma
tris ecclesie angelice indu
cet. dum cū illo in illaz ad
eternas nuptias introibit
a in cubiculum genitricis
sue id ē in secretum glorie
humanitatis xpi. quaz in
paterna glia videbit **I**bi
docebit eaz xps quod ocu
lis non vidit nec auris au
diuit nec in cor hominis as
cendit que preparauit deus
diligētibus se. **I**bi dabit
ei poculum de vmo vditō.
a mustum malogranato
rum id est plenum gaudi
um a angeloium a homi
num quod erit vt vinū
a mustū. que leticia sunt
epulantū **V**el sponsa da
bit dilecto vinū a mustum
qz sanctos veteris a noue
legis pfert quibus dabit
plenum gaudium **I**bi erit
leua sponsi sub capite ei?
quia omnem gloriam mū
di videbit sub potētia xpi
qui est caput eius **E**t dexte
ra illius amplexabit eam
Quia angelica societas. a

Orationum

sanctorum unitas que in
dextera xpi in iudicio erit.
illā sibi associabit In hac
dextera ab omni pturbati
one requiescet Et nemo eā
ab hac quiete excitabit. qz
gaudiu; eius nemo tollet
ab ea **Q**uamite in bra-
chio sponsi dormiēte. ecce
mādragoza aureo capite
adornata cū magno comi-
tatu sponso adducit que a
cloro filiarū iherusalez cū
hac laude excipitur.

Que est ista q̄ as-
cēdit de deserto
delicij; affluēs in iuxta
sup dilectum suum

Quicet fidelis synagoga
post persecutionē anti xpi
in pace quiescente. multi-
tudo infidelium capite anti
xpo ablato Et vero ca-
pite xpo recepto. per pre-
dicatores cristo coniungē-
da ad ecclesiam ducitur.
atq; a cunctis fidelib; hoc
tripudio laudis excipitur
(Que est ista que ascēdit
de deserto) Hoc est q̄ glo-
riosa et quanta laude dig-

na est ista q̄ de deserto infi-
delitatis ascendit per gra-
dus virtutum ad cristum
prius varijs mundi (de-
licij; affluens) nunc spi-
ritualibus delicij; scriptu-
re. **V**el opibus iustorum
affluens. non in se confi-
dens sed (immixa super di-
lectum suum) id est spem
totam in eo ponens. a quo
solo est omnis sal; vt scri-
bitur. **N**on est aliud no-
men datur; sub celo in quo
oporteat saluari **Q**uimi-
litudo est ab illo populo
qui eductus de egypto de
illo deserto per iherusalem na-
ue ad terram repromissio-
nis ascendit delicij; legas-
lium obseruationum a ta-
bernaculi misteriorum af-
fluens immixa super moy-
sen dilectum suum. Et sig-
nificat populum qui de in-
fidelitate ad ecclesiam. a
mundo ad eternam glori-
am per iherusalem cristum as-
cendit delicij; scripturarū
affluens In solo duce suo
cristo confidens **N**oua spon-
sa ad regem ingressa huius
verbis ab eo est suscepta.
Quequitur.

Capitulum

Sub arboze malo
lo suscitauit te

Quasi diceret bñ qdē fecisti q̄ ad me remisti . q̄a te mortuam suscitauit . me ca put tibi iposui . q̄ aut̄ d̄t (sub arboze malo suscitauit te) ad totū genus hūanū respicit . qd̄ sub arboze pre uaricatiōis mortuū Sub arboze crucis p̄ xpm̄ ē suscitatus Ibi . s . sub arboze maledictiōis (corrupta est mater tua ibi violata ē gemitrix tua) M̄ hūani generis hūana natura . q̄ añ p̄am̄ erat icorruptibilis . ipassibilis . immortalis Porro gemitrix eius erat eua m̄ oim̄ . q̄ erat añ p̄am̄ uiolata . qz nec occupiscentia nec sordibus polluta . q̄ serpentina suasiōe violata . mox occupiscentie a sordibus a doloribus est subada **Q**ued xps̄ corrupte m̄i icorruptiōez reddidit dū hūanā naturā in sui p̄sona icorruptibile resurgens a morte fecit **G**emitricem violatā reparauit dū v̄ginē gemitricē suā inuiolatam seruauit **D**icit ergo

(Sub arboze malo suscitauit te) Quasi vniuersitati humani generis dicat . Sub arboze crucis morte mea suscitauit te de morte p̄petua . q̄ mortua eras s̄b arboze maledictiōis **V**bi corrupta a dyabolo est a dyabolo m̄ tua hūana natura . qm̄ ornatū suum sez obiam abiicit . cū de interdicto pomo comedit . a iō damnata . qz mox icorruptiōis a immortalitatis honorem amisit **E**t ibi violata ē a serpēte gemitrix tua eua . qm̄ de paradiso pulsa honestate p̄didit cōcipiendi a dolorem inuenit pariēdi **E**t qz te de morte ad vitam suscitauit .

Pone me vt signaculū sup̄ cor tuum

Doc ē **I**ta ymaginē mei tui amici imprime memorie tue sicut signaculū cere imprimitur vt ymago eximat . vt me ita diligas sicut ego te dilexi . q̄ pro te aiā meā posui **E**t (pone me vt signaculū sup̄ brachiū tuū) hoc est exemplum

mei sup opatiōem tuam.
 vt ita operis sic ego q̄ mi-
 micos dilexi. a p̄ impijs
 mortuu s sum **P**er signa
 culū q̄ppe ymago. per cor
 memoria. p̄ brachiū acci-
 pit opatio **A**ntiq̄ in anu-
 lis vel in armillis lapillos
 sculptos portabāt. quib?
 lras amicis missas signa-
 bāt. inde similitudo ista tra-
 hit̄. **D**igillo est ymago in
 sculpta q̄ cere ipressa yma-
 gine reddit **D**igillum est
 xpi būamitas. cui ymago
 insculpta ē xpi diuinitas.
 cera vero humana aia ad
 ymaginem dei formata
 Xps q̄ppe vt scribit̄ ē yma-
 go dei inuisibil̄. qz p̄ri eā
 Quā ymaginē de? hoi im-
 pressit. qn̄ interiorē hoiem
 ad ymaginē a similitudine
 dei creauit **I**n ymagie tri-
 mitas. in similitudine notat̄
 eq̄litas ymaginē xpi in
 corde suo format. q̄ eū p̄ri
 eq̄lem cogitat. huic suam
 ymaginē imprim̄. q̄ būa-
 nam naturā deitati ymitā
 credit (signaculū xpi) su-
 per (brachiū suū ponit) q̄
 exēplū opationis xpi sibi
 ad imitandū p̄ponit. a m

scitate a iusticia viuendo
 ad similitudinē dei se imi-
 nit **E**t q̄ sunt opa xpi. que
 sponse sunt imitanda. s. q̄
 inimicos in tm̄ dilexit. vt
 p̄ impijs moreret **E**t hoc
 ideo (qz fortis ē vt mors
 dilectio dura sicut infern?
 emulatio) q̄ ē dicere **D**ic̄
 mors oēs fortes vincit. a
 ideo fortior oib? existit. ita
 dilectio fortior est oibus. q̄
 me fortissimū vicit. a me
 cā tui ad mortē coegit. **E**t
 sicut durior ē oibus duris
 a ideo infringibilis **I**ta e-
 mulatio. i. inuidia mea est
 insupabilis. q̄ inuidebam
 dyabolo q̄ te sp̄sam meā
 possedit. a crudeli morte
 affect. qz intm̄ te dilexi qz
 te morte mea redemi **E**t iō
 iustu ē vt me tm̄ diligas
 vt me imitando morer̄ p̄
 me subeas **E**t si dilectioez
 habueris p̄ me mortē sub-
 ire poteris. qz lāpades ei?
 caritatis lāpades sunt ignis
 atqz flāmar. **L**āpides
 sunt vasa lucis. a itelligū-
 tur sp̄uales vasa caritatis
 qui intus ardēt dilectione
 foris lucēt opatōne. lāpa-
 des ignis sūt. qz sibi ardēt
Pi

Capitulum

lapides flammaz qz pri-
mis lucent Tales tormen-
ta a morte carnis detinent
quia eternam vitam dili-
gunt (Aque multe nō pos-
tulerunt extinguere carita-
tem) nec flumina obruet
eam hoc est. nec blandicie
nec mine. nec persecutiones
nec terrores vmeunt amā-
tem. quin impleat meam
voluntatem **I**s quippe di-
ligit me. ideo sermonem
meum suabit. hoc est meū
preceptum vt diligatis in
uicem sicut dilexi vos **S**i-
militudo est de magno in-
tendio quod nec pluuie.
nec flumina possunt extin-
guere. **P**er aquas blandi-
cie **P**er flumina accipiuntur
temptationes. que nō
possunt de bono ad maluz
flectere spirituales **D**ilectō
est preciosior omnibus re-
bus quia.

Sederit homo
oem substantiā
domus sue pro dilec-
tione quasi nihil des-
piciet eam.

Hoc est si quis rōne vtēs
omnem substantiā suā des-
derit in cibos paupū. a se
ipm tradiderit ad martiri-
um absqz dilectōe vt mere-
atur deum qui est dilectio
habere. quasi nihil desiderit
despiciet em oia q dedit in
si ipam dilectōne habue-
rit. **H**oc totū ideo dicit vt
si sponsa velit sponso iun-
gi. quā maxime eū in dilec-
tione imitetur. qz qui dili-
git in deo manet. a q nō di-
ligit in morte manet (hoc
qsi bystoricē sūt ascripta)
mandragore **P**ossunt
etia; allegorice adaptari
synagoge iuerse **P**ost
q sunamitis de somno cui
gilauit multis sibi adiun-
ctis. regio cultu ad regem
venit. cui immixa ad thio-
num regni ascendit quaz
chorus filiaruz ibz m hac
laude excepit.

Que est ista que
ascendit de des-
serto delicijs affluēs
inmixta sup dilectum
suum

Scilicet ecclesie gentium
 admirantes synagogam
 nuper conuersam in tantū
 culmen virtutum ascendisse .a vñdīq; infideles sibi
 predicando a opando at:
 trahere in laude eius erū:
 punt dicētes (q̄ est ista)
 id est q̄ laudabilis ē ista (
 q̄ ascendit) de virtute in virtu
 tem ad xpm de populo in ces
 citate pfidie (de deserto
 belicis) scripturaz a virtu
 tum (affluens in iuxta super
 dilectū suū .i. stabilita sup
 xpm nūc dilectū suū . Vel
 sup dilectū meū cū ipa eēt
 excecata . nūc q̄ dilectum
 suū factū . postq̄ ab eo vt
 luna a sole est illuminata .

Notandū q̄ ista laus
 que ē ista nunc tercio ē po
 sita . Primo q̄ppe in laude
 eccie gentiū ponit̄ . Secūdo
 laudi eccie penitentium as
 scribit̄ . Tercio eccie de ius
 teis a gentibus ouertēde
 assignat̄ . qz oēs in eadē fi
 de trinitatis collaudant̄ .

Quāter qz oīs multitudo
 fidelū a primo abel vsq;
 ad vltimū eleduz vna ec
 clesia dz . que tribꝰ tpibus
 mūdi in fidē trinitatis col

ligit̄ . scz añ legē sub p̄iar
 chis In lege sub p̄phis .
 In euangelio sub aplis .
 hec q̄ tres laudes possunt
 referri ad tres eccie distm
 ctōnes Prima ad illā que
 sub p̄iarchis ascendit ad
 fidem trinitatis Secūda ad
 illam q̄ sub p̄phis ascendit
 ad fidē trinitatis . Tercia
 q̄ sub aplis a eoz successo
 ribus vsq; ad finē mundi
 ascendit ad fidē trinitatis .
 Conamitem aut̄ in so
 lio regali sedētem rex allo
 quitur dicens .

Sub arbore ma
 lo suscitauit te

Per hoc datur intelligi q̄
 sub arbore dormierit a eā
 ibi excitauerit . In malo
 notantur tria scz fructus .
 odor . vmbra . Arbor mali
 est crux xpi . cuius fructus
 est xpus . qui est odor sua
 uitatis . a refrigerium ab
 estu vitioꝝ ad vitaz itines
 rantum Conamitis sub
 (arbore dormiuit) quan
 do synagoga de arbo ē pre
 uaricationis mortua ia

Pij

Capitulum

cuit **H**anc cristus sub
arboze mali ad (**V**itam
suscitauit. qm̄ in cruce que
erat lignū vite p̄ ea mortē
subiuit. d̄t ergo (sub arbo
ze malo suscitauit te) quasi
d̄use synagoge dicat. **M**e
rito diligendus sum a te .
qz prior dilexi te a morte
mea redemi te ī cruce (ibi
corrupta ē mater tua) scz
sub cruce synagoga in in
ferno d̄anata q̄ clamauit
dicens **S**anguis eius sup
nos. a sup filios n̄ros (ibi
violata ē genitrix tua) v̄icz
lex nutrit tua p̄uaticata ē
que dicit innocētē a iustuz
ne interficias **V**el geni
trix est violata . qm̄ lex de
l̄ra est ad sp̄m̄ mutata
Vel genitrix ē violata. qm̄
ob v̄indictā crucis a tyto
a vespasiano ē captiuata.
Et quia te ab hoc malo eri
pui a mihi sponsā assūpsi
(pone me vt signaculuz)
sup (cor tuū) . i. p̄magmē
meā imprime meorie tue.
vt sigillū cere . vt diligas
me sicut dilexi te (**E**t po
ne me vt signaculum) su
per (brachiū tuū) . i. exem
plar mee orōis imprime

tue opationi. vt sicut ego
p̄ multa tormenta mortuū
sum amore tui **I**ta tu per
varia tormenta moriaris
a more mei **H**oc fecit eccle
sia in martiribz tpe perse
cutionis (q̄a fortis est vt
mors dilectio) hoc est sicut
mors oīa v̄m̄at. ita dilectō
oīa v̄m̄at q̄ me cā tui ad
mortē coegit (qz dura vt
infernus emulatio) **E**mu
latio accipit̄ in bono a in
malo **D**icitur em̄ mutatio
vel indignatio . i. m̄uidia.
Emulari em̄ est bonos imi
tari vel malis m̄dignari .
vel melioribus m̄uidere .
De bono dicit apl's **E**mus
lamini . i. imitamini caris
mata melioza **D**e malo at̄
Emulantur vos non bene
Et de ioseph scribit̄ **E**mu
labant̄ eū fratres id est m̄
uidebant ei . **E**mulatio er
go eccie fuit dura vt infer
nus . qz sicut infernus est
m̄fringibilis . ita imitatio
ecclesie qua imitata ē xp̄i
dilectionem vel operatio
nem fuit m̄supabilis hoc
ideo (qz lāpades eius lam
pades ignis atqz flāmaz)
hoc est habentes caritatez

intus vt ignis ardebant. foris lucebat. vt flamme opatione. **P**er igne quipspe ardor. **P**er flammam accipitur splendor. **L**aurē eius. **S**tephanus et alij eius similes lampades id ē vasa caritatis extiterant in quibus ignis spiritus sancti ardebat et foris flāma opationis lucebat. **A**que multe id est blandicie et beledatōes mundane non potuerunt in eis extinguerē caritatem (neq; flumina) id est mine et tribulationes (obruent illas) vt eos a veritate auertant. et neq; mors neq; vita neq; aliqua creatura poterit eos separe a caritate xpi.

Nobilitas
Siderit hō
 mo omnē sub
 stantiam domus sue
 pro dilectione quasi
 nichil despiciet eam.
Hoc est cum omni substā
 tia mundi non potest dile
 ctio comparari quia deus
 caritas est que sola morte

est mercāda a sine finē ter
 nenda. **F**idelis anima de
 deserto ascendit. cum mas
 lam vitam deserit et ad spi
 ritalem conuersatiōem per
 gradus virtutum ascen
 dit. **H**ec delicijs affluit cū
 ferculis scripturarum de
 deliciose pascit. **S**uper dis
 lectum est mīra. quia soli
 amorī cristi est insita. hāc
 sub arbore mali xps susci
 tauit. dum mortuā in pec
 catis per fidem crucis vi
 uificauit. **I**bi corrupta
 est mater eius scilicet in
 peccato occupiscentie mors
 talis facta est humana na
 tura (et ibi violata est ges
 nitrix eius) videlicet pro
 pter peccatum passibilis
 facta est caro eue. **Q**uam
 cristus adhuc suscitabit.
 et incorruptibilem atq; im
 passibilem faciet. **I**deo cri
 stum ponit super (super
 cor suum vt signaculum
 quia eius doctrinam et vi
 tam in corde ita format.
 quasi eum per presentem
 videat. **S**uper brachium
 eū ponit vt signaculū) dū
 exēplū opē xpi semp in
 spicit et ea imitari cupit.

Capitulum

In tali homine fortis est (ut mors dilectio) quia sicut mors corpori interimit a in sensibile reddit Ita vera dilectio animam occupat mundi pimit . a ad cuncta terrena desideranda in sensibilem facit Et in eo dura est (sicut infernus emulatio) quia sicut infernus duriter quos oborbuerit tenet Ita anima fortiter imitationem virtutum quam cepit tenet . nec propter aliqua dura mundi eam deserit (hec anima est) lapis caritatis . In qua ardet ignis diuini amoris Et foris lucet flamma boni operis In hac anima (aque multe) . i . multiplices delectationes carnis non (poterunt extinguere caritatem neque flumina) . i . temptationes obruet illam . quin semper ardeat a luceat . hec dilectio talis est (Si deserit homo omnem substantiam domus sue pro dilectione quasi nihil despiciet eam) hoc est si omnia mundi delinquat . nihil ei prodest nisi ipsam caritatem quam deus est habeat **V**idendum autem quod sit dilectio . Dilectio est igitur magna appetitio

alicuius rei profuerunda quam quis habere cupit **H**ec diuiditur in duo In dilectionem nempe videlicet dei a proximi **D**ilectio dei est omnia comoda a incommoda omnem nere causa profuerunda deo . hec tribus vobis impletur ut diligamus deum ex tota anima . ex tota mente . ex tota virtute . i . ex sensu ex ratione ex intellectu **D**ilectio proximi est priuata comoda post ponere gratia profuerunda amico . hec per duo precepta impletur . scilicet quod tibi non vis fieri alij ne feceris . Et quod vultis ut vobis faciant homines . facite eis similiter **N**emo vult damnatum pati . nemini faciat **O**mnis vult sibi in necessitate subueiri . alijs in necessitate subueniat hoc totum per illud impletur **D**eclima a malo a fac bonum primo damnatum non inferre est a malo declinare **I**n necessitate primo subuenire est bonum facere **I**deo lex scripta fuit in duabus tabulis . quia continet in se duo precepta caritatis **T**imor est auctor caritatis **E**st autem

Octauum

timor anxietas piclitandi
Qui diuiditur in duo vi:
delicet in seruilem a filiale
timorem. **S**eruilis ti:
mor est malū deuitare ne
supplicium luat. **F**ilialis
vero est bonum facere ne
offensam patris incurrat
Seruilis timor animam
terebrat vt ferrum acutū
corium perforat. **T**imor fi:
lialis dilectionem anime
vt animam deo alliget **C**oi:
cut seta līmū filū iducit vt
coriū colliget **F**errum du:
rum est seruilis timor **D**e:
ta minus dura est filialis
timor. **L**īmū lene est dilectio
ferrum a seta exeunt līmū
ntus permanet **S**ic cari:
tas timores expellit. a ipa
ntus pmanet **I**tem ti:
mor diuiditur in duo. Est
em timor dei a timor secu:
li **D**e dei timore scribitur.
Timor domini sanctus p:
manens in seculum seculi
De timore aut seculi dicit
Perfecta caritas foras
mittit timorem **T**imor dei
est veneratio ipsius. qui
habet duas species. cum
amator dei timet se vel ali
quid de mādatīs dei neg:

lexisse vel non ad placitū
dei omnia impleuisse.
Timor autem seculi habet
quatuor spēs q̄ sūt. timor vi:
lilitatis. timor fragilitatis
timor mūdān. timor huil
vel iudaic. **T**imor vilitatis
ē cū q̄s malū p̄p̄trat ne a
lijs vilis appeat vbi gra
cū q̄s hoīcidiū l' adulteriū
facit ne hoīcidis l' adulte:
ris vilis sit. **T**imor fra:
gilitatis ē cū q̄s malū sez
hoīcidia rapinas vl' incen:
dia p̄p̄trat. ne a dñs sur:
is tp̄alia bñficia perdat.
Timor mūdānus ē cū
quis malū deuitat ne sup:
plicium luat vtpote cū q̄s
deuitat furtum. qz timet
suspendiū **V**el deuitat sa:
cilegium quia timet cru:
cristragium **T**imor ser:
uilis vel iudaicus est cum
quis mandata legis facit
ne a lege damnetur. **D**ue
species prioris impellunt
ad malū. due sequētes re:
trahūt a malo. q̄s oēs ca:
ritas foras mittit. q̄ sola
dilectione iusticie bonū fa:
cit. **I**uxta anagogen
Opona de deserto ascendit
gl'iosa qm̄ eccia hic p̄grū
P iij

Capitulum

nans de deserto mundi ad
gaudia celi migrabit glo
rificanda. **Q**uam chorus
celestis iherusalem scilicet
ocentus angeloz hac lau
de excipiet (**Q**ue est ista)
id est q̄ b̄tā (q̄ ascendit)
de mundo ad celū. a in con
sortium suum introducet
vbi delicijs paradisi affluet
qz de bonis d̄m gaudebit.
cum ip̄m deum in quez de
siderant angeli prospicere
facie ad facie videbit. vbi
ocentū angeloz a organa
sanctorum audiet. a ip̄m
odorem suauitatis sentiet
vbi inebriabitur ad vber
tate domus domini a sati
abitur cū apparuerit glo
ria domini **I**bi erit super
(dilectuz in mixa) qz semp
in gaudio d̄m erit stabili
ta (hanc sub arbore mali
xp̄s suscitabit) quia post
hanc vitam omne genus
humanū ad vitā p̄ vido
riā crucis viuificabit. q̄
p̄ arbore in transgressiōis
mortem subijt **T**unc ec
clesia recipiet in illa glia
Vbi per supbiā corrupta
est mater ei? scz dignitas
angelica. (a vbi gemitrix

eius est violata) scz nume
rositas electozz imminu
ta **Q**uā ip̄a reintegrabit
cum incorruptelam possi
debit. a numez electozum
implebit. **T**unc xp̄m (vt
signaculū sup cor suū po
net) qz ip̄m qui est p̄ma
go dei in seip̄a vt p̄magi
nem in cera xp̄ssam vide
bit. hunc (vt signaculum
sup brachium ponet) qz
ip̄m p̄ labore op̄m merces
dem accipiet (**I**bi fortis
est vt mors dilectio) quia
sicut mors omnes repro
bos traxit ad interitū **I**ta
dilectio dei oēs electos tra
het ad gaudium **I**bi (dur
ra est sicut infernus emu
latio) qz sicut infernū oēs
emulatores. i. oēs imita
tores diaboli absorbet. ita
aula celi oēs emulatores.
id est imitatores xp̄i reci
piet **I**bi oēs electi (lāpa
des caritatis erūt) qñ ac
censis lampadibus obui
am sponso a sponse ibunt
Qui semp vt ignis i amo
re dei ardebūt **Q**ñ i regno
p̄ris sui vt sol fulgebunt.
a sicut hic aque delectatio
num a flūia p̄secutionum

scōꝝ caritatē non extinxe-
runt Ita p̄mia caritatis
nullū finē habebūt. **D**o-
mus hoīm est hic mūdus
Si oīs substantia domus
hui? mūdi detur p̄mia ca-
ritatis nō op̄tabitur. qđ
dilectoribus xp̄i q̄ est cari-
tas dabitur. **C**ū sponsus
dignitatē dilectionis mā-
dragore ad se uementi cō-
mendasset. cōuertit se ad
sunamiten dicens.

Soror n̄ra par-
uula ē et vbera
non habet **Q**uid fac-
ciemus sorori nostre
in die quādo alloquē-
da est.

Ito est quādo nubenda est
Silitudo est a pua: puella
que viro tradita adhuc
nō habet vbera. i. mam-
illas. nec est nubilis. a intel-
ligit eccia post antixp̄um
creditura in xp̄m. q̄ (par-
uula) erit in numero fide-
lium (a vbera) scz docto-
res sufficētes (nō habet)
a quibus est interius pre-
paranda. nondum in tha-
samū introducenda **Q**ua

si dixisset **D**ilectio quā cō-
mendauit est magna. sed
mandragora nuper ouers-
sa (soror nostra facta) qz
regni coheres est paruula
in fide scz in religione ru-
dis a tenera. a ideo ad tā-
tam dilectionem inualida
vt mee dilectionis causa
mortem subeat. promde
maxime qz (vbera) .i. p̄-
dicatores (nō habet) qui
eam sufficēter ad hanc
dilectionem imbuant. qđ
ergo faciemus sorori no-
stre in die quando alloquē-
da ē) hoc est qđ fiet de ea
in die iudicij. quando pro
operibus suis est iudican-
da. vel remuneranda si di-
lectionē nō habuerit **Q**ui
enī dilectionem habet deū
habet. qz deus est dilectio
Qui autē eam non habet.
hereditatem in regno dei
non habet **A**liter (soror
nostra) mādragora (par-
uula est) in numero fide-
lium a (vbera non habet)
.i. doctores qui lac doctrie
prebendo numerum eius
adaugeant (qđ ergo fiet
in die iudicij) qñ angelis
erit associāda. si numerus

Capitulum

electorum non erit impletus
Respondit sunamitis.

S murus est edificemus super eam propugnacula argentea.

Quod est dicere **S**i pua est faciamus eam magnam scilicet mittamus artifices qui colligant preciosos lapides et faciamus de ea murum et (super eam edificemus propugnacula argentea) hoc est mittamus predicatores tu inspirando. ego operando. qui viuos lapides id est electos homines docendo in unam fidem colligant et habitaculum deo de eis faciant. quibus tales prelatos preficiamus qui sunt ut argentum splendentes eloquentia et subditos a vicijs et hereticis armis virtutum defendentes (Et si ostium est conpingamus illud tabulis cedris) quod est dicere **S**i vera id est doctrinarios non habet conpingamus ligna cedrina) id est congregemus multa sanctorum exempla. quo

rum opera imputribilia. et vermes scilicet demones fugantur a deo illis (faciamus ostium). id est quedam fidei introitum per quem multi ad eam ingrediantur Et numerus fidelium in ea multiplicetur. **Aliter** **S**i aliquis perfectus est murus scilicet ingenio munitus fortis in virtutibus. hunc (edificemus) super eam propugnacula argentea. hoc est hunc faciamus ei defensorum eloquentia splendorem. vel (edificemus super eam propugnacula argentea. id est inimitabiles sententias diuino eloquio lucidas. quibus eam instruat. et ab hostibus defendat. Et si quis ipse perfectus est (ostium) aperiens alijs docendo introitum salutis. illum (tabulis cedris conpingamus). id est in inaccessibilia priorum virorum exempla ei proponamus. quibus multos ad conversionem pertrahat Et per ostium fidei in domum dei. id est in ecclesiam introducat **I**n muro tria notantur De multis fit lapidibus. ciues intus munit. hostes exterius re-

pollit Ita eccia de multis
 fidelibus constat quos ceme
 to caritatis cōglutinat. fi
 de crucis munit eos qui in
 se habitant hostes scz pa
 ganos a hereticos cōmus
 mone a se sepat **I**n ostio
 quoq; tria notantur scz in
 troitus . a exitus . a via in
 medio **I**ntroitus est fi
 des quo intratur ad eccle
 siam **E**xitus perseverā
 tia quo exitur ad vitam .
Via in medio opa in di
 ledione **C**uro facto a
 ostio cōpado canit sponsa
 exultans.

Ego mūrus et v
 bera mea sicut
 turris .

Quasi dicat . Ego que fui
 paruula in numero . facta
 sum multiplex firmis fi
 delibus sicut murus in la
 pidibus . a ideo digna suz
 vt sup me argentea ppug
 nacula edificentur . id est
 tales prelati mihi prefici
 antur . qui me splendore
 sue eloquencie caritatem
 a sponso mihi commēdas
 tam doceant . a armis seri

pture ab hereticis defen
 dant Et que vbera nō ha
 bui id est doctores iam ta
 les habeo qui sunt alti a
 firmi vt turris per quos
 possit esse introitus ad vis
 am salutis . a ideo digna
 sum vt compingantur ta
 bulis cedrimis id est vt cō
 firmentur sanctorum exē
 plis . quibus me instruat
 opera caritatis **P**er tabu
 las pidura . p cedz intelli
 gitur iputribilitas . p opa
 dione cordia . q̄si tabule
 pide coraz hoibus expan
 dunt cū exempla scōz eis
 pponunt . q̄ sunt vt cedrus
 coram deo imputribilia . a
 serpētes . i . demones fugā
 tia . q̄ cōpingunt doctores
 a electos imitationis cons
 cordia **A**lter quisq; p
 fedus dicit (Ego sum mu
 rus) scz otra vitia fortis .
 a ideo in eccie edificio lo
 candus vt (super me edi
 ficetur propugnacula ar
 gentea) scz sacre scriptu
 re verbo dei splendide . qui
 bus sim eccie munimimi
 a decori (Et vbera mea si
 cut turris) id est doctrina
 mea est firma . que facit

Capitulum

auditores in modum tur-
rium surgere in altū vtu-
tum. **N**ota q̄ p̄fectus
muro compatatur vbera il-
lius id est doctrina turri as-
similatur. qz vita eius est
contra vitia mundi muni-
ta. doctrina v̄o eius in vir-
tutibus alta. **I**mper-
fectus dicit (Ego sum hos-
tium) quia docendo apio-
minus doctis vite introi-
tum. a ideo cōpingi debeo
tabulis cedrimis. id est cō-
firmari sanctorū exēplis
Ego sponsa cepi talis esse
ex quo subaudis tempore
sum facta coram eo quasi
pacem repiens. hoc est ex
quo tpe cessauit p̄secutio
ant̄xpi. a mibi reddita ē
pax xpi. cepi a suis opifici-
bus edificari murus de vi-
uis lapidibus. a vbera
mea ceperunt surgere in
virtutibus. **P**ost mor-
tem nāq̄ ant̄xpi erit ma-
xima pax in mundo. Sed
breui tpe vt scribitur. Cū
dixerint pax a securitas.
tunc repentinus eis veiet
interitus. id est dies iudicij. a in
illa pace cōgregabitur ec-
clesia in cultum vnius dei

De qua subdit sponsa

Vinea fuit paci-
fica mea. que
habet populos. tra-
didit eam custodi-
bus

Quod est dicere Ant̄xpo
auctore discordie occiso cri-
stus verus pacificus facit
et pacem mundo. a in illa
pace faciet sibi vineā scz
vniuersalem ecciam. que
p̄feret palmites vino ha-
bundantes. i. doctores po-
tium vite fundentes. Que
vineā erit i ea pace que hz
populos. i. gentes oēs. nō
sicut illa pax que fuit sub
salomōe in vna iudeorum
gente. Et hanc vineāz tra-
det custodiendis id est pre-
latis custodiendam a re-
gendam. Hoc ideo dicitur
quia dubitatur vtrum ec-
clesia illo tempore aliqui-
bz prelatis regat̄. cū dies
iudicij iminere credat̄. **S**z
sciendū est qz eccia illis di-
ebz erit i suis officijs a oz

Octauum

dimib? sicut hodie. dicēte dño Sicut in diebus noe plantabāt arabāt. cetera opa faciebant. vsq; dū venit diluuiū Ita in diebus filij hois. i. ante diē iudicij arabūt plātabūt a cetera opa facient vsq; dū uenerit incendiū. ideo aut pter ritū fuit. a tradidit p futuro posuit vt certitudinē oñdat. q; ita ē a deo dispositū. q̄si iam sit transactū. Quale aut fructum illa vinea pferat subiūgit.

Uter affert p fructu ei? mille argenteos

Hoc est quilibet relinquet omnia huius mundi que possidet. a dat ea pauperibus. vt p̄cipiat premium promissū in hac vinea laborantib? Omnis em̄ qui in hac vinea vsq; ad nodē id est vsq; ad finem vite laborauerit. denarium id est xpm qui est summū bonum in premio habebit.

Fructus quippe huius vinee est regnū celeste. Per millenarium aut intelligitur perfectio. **Dij** aut dicū

tur perfecti. qui oia mūdi relinquunt dicente domi: no **Si** vis perfectū esse vō de omnia que habes a da pauperibus.

Per argentū quod est in precio intelligit huius mūdi substantia. que hoibus videt preciosa. **Ville** ergo argenteos affert p fructu vinee qui omnia huius mūdi relinquit. a dat indigentib? ppter regnū celeste.

Aliter vir affert p fructu eius mille argenteos scilicet xps ex patre de? a nobis factus vir. affert p labore huius vinee plenū gaudium p mille quippe plenitudo gaudij. **Per** argentum accipitur p̄miū op̄is. **Ville** argentei sunt quatuor libre. a cōpreben si sunt omnes electi hoc numero. **Omnes** electi quippe qui per quatuor euangelia de quatuor ptibus mundi ad opus huius vinee vocati vsq; in finem in ea laborabunt. a plenū gaudium in premio p̄cipiunt. **Op̄arij** huius vinee pondere diei a est? fatigati. a ab aduersarijs mul:

Capitulum

tis malis verati dicunt.
Patrisfamilias vineā suā
d custodia sua emisit. quā
custodibus commisit. ideo
non eripit nos de tribula-
tione. quos videt tantope
causa sui laborare. **R**espon-
dit paterfamilias.

Vinea mea corā
me est

Noc est incustodia mea
est. Ego video operantes.
Ego video custodientes.
Ego video tribulantes.
Ego video otiātes. Et red-
do unicuique mercedē scdm
suum laborem. (Nam mil-
le tui pacifici. a ducenti
hij qui custodiunt fructus
eius) **N**oc est mille argē-
tei dabuntur operariis a
ducenti custodibus. **V**
inea (mille argētei erūt
tui pacifici) id est pacem
tibi apud deum impetra-
tes (a ducenti argentei)
erunt pacifici hij qui cu-
stodiunt fructus eius. hoc
est erunt impetrantes pa-
cem vinee custodibus.

Duodecies centū sunt mil-
le ducenti. Innuū hic nu-
merus q̄ hij qui exemplo
duodecim apostolorū oia
reliquerūt. a in hac vinea
scdm doctrinam eorum la-
borauerunt. **H**ic centuplus
accipiunt a in futuro mil-
le argenteos. id est plenus
gaudium habebunt. **C**us-
todes aut vinee. i. prelati
eccie ducentos argenteos
id est duplex premium in
corpore a anima reporta-
bunt. **Q**uando minores vt
stelle maiores vt luna. do-
cti autem vt splendor fir-
mamenti. id est vt sol ful-
gebunt. **N**otandum
q̄ sepius in hoc cātico nups-
ciali a principio libri vsq̄
in finem vinee a botri in-
troducunt. **E**t ecclesia vni-
uersalis a electi in ea in-
untur. cuius vitis est xps
Palmites apostoli a om-
nes electi. **V**num doctrina
eorum que letificat corda
fidelium. **N**ec que dida sunt
de mandragora possunt es-
tiam intelligi de sunamite
de qua cōqueritur regina
austri filie pharaonis scia

licet ecclesia gentium . per
doctores primitie ecclesie
dicens .

Sonoz nostra
Unanimitis vide:
licet synagoga no
luer conuersa (paruula
est) Sub Helya a Enoch
in numero conuersorum .
(a vbera) id est doctores
sufficientes a vbera legis
a prophetarum sibi spiri
taliter exponentes (non
habet) Quid ergo facie
mus forori nostre in die
quando alloquenda est)
Hoc est quid fiet de ea in
tempore persecutionis an
tixpi . quando de fide tem
ptanda est . Quid respon
debit aduersarijs de fide
se interrogantibus Respon
dit per scripturas primi
tua ecclesia scilicet episto
las Petri a Pauli a alio
rum (Si murus est edifi
cemus super eam propug
nacula argentea) Hoc est
si velit firma esse in fide a
constans in passione . vt
murus cōtra hostes in ob

sidione . componamus ei
tales scripturas quib? se
ab aduersarijs defendat .
a copiose captiosis respō
deat . a hereticis fortiter
resistat Si autez (est ostis
um compingamus tabu
lis cedrimis) Hoc est si ve
lit verbo a exemplo esse as
lijs introitus ad vitam p
ponamus ei multa exem
pla antiquorum sanctor .
quibus sufficienter intros
ducendos ad fidem instru
at . **C**onagoga igitur
scripturis edificata exem
plis iustorum compacta
exclamat letabūda (Ego
murus id est firma in fide
a fortis in passione (Et
vbera mea sicut turris)
id est doctores mei sunt al
ti in virtutibus a hostibus
terribiles **V**el doctrina
mea est inexpugnabilis .
(Ex quo facta sum coram
eo quasi pacem reperies)
id est ex quo tempore fidez
christi recepi . a eius gra
tiam promerui **J**udea
pacem cum christo a ho
sminib? non habuit postq̄
infelix clamabat **S**agus

Capitulum

eius sup nos a sup filios nostros. Per totū quippe orbē dispersa oibus gentibus sub tributo seruit. Et ois ppl's sanguinez xp̄i de manu eius requirit. Sed postq̄ ad xp̄m uersa fuerit pacē cū oibus gentib⁹ habebit. Quasi corā eo pacem repit. cū eccie cōionez pmeruit. quā tunc plenā habebit. qn̄ angelis associata cū princ̄pe pacis gaudēbit. De qua synagoga subditur.

Vinea fuit pacifica mea q̄ habet p̄p̄os. tradidit eā custodib⁹. Vir affert pro fructu eius mille argenteos

Valicet iudea fuit sub salomone in maxima pace. a habuit multos p̄p̄os s̄b tributo q̄ vt fertilis vinea de egipto trāslata. a in terram repromissionis plantata nobis p̄pagines sc̄z p̄phetas ptulit de quibus potus scripturarū sicut de uuis fluxit. Nāc tradidit rex custodibus custodiens

dam. Quando eā distribu it principibus regendam p̄ cui⁹ fructu vir mille argenteos attulit. Quā ptolomeus rex egipti in scripturis studiosus copiosaz pecuniam pontifici iudeorū transmisit. eo q̄ sibi sacra scripturam per .lxx. interpretes misit. hec vinea. Postmodum in amaritudinem uersa non uuas s̄ labruscas attulit. qn̄ tra legem iustum a innocentē xp̄i; uerā uitē vitā occidit. Et palmites eius ap̄los fructum uite ferentes a se expulit. Iō v̄ndemiabāt eam oēs qui pretergressi sunt vias. Quando romani a omnes gētes in arcuitu vastabant eam. Hec vinea itēz p̄dicatiōe helie a enoch exulta. erit vero pacifico sc̄z cristo vinea in ea pace. Vel in ea vinea q̄ habet populos id est in catholica ecclesia. que continet omnes populos. Quaz tradet custodib⁹ videlicet fidei doctoribus. sub quorum custodia proferet p̄ciosum fructū sc̄z gloriofum sanguinem martirū. Pro

quo fructu vir affert mil-
le argenteos scz xps ex ea
vir factus dabit ei p labo-
re eterne vite pmium. qd
notatur per millenarium
Vnde subiungitur.

Uinea mea corā
me est

Videlicet synagoga pri?
ppter pfidiam non mea s
a regno dei aliena. nunc
ppter fidem mea. corā me
est. bona opando. a alios
docendo. vt remuneret in
ea laborantes a eam custo-
dientes. a pumā eā vastā
tes. Nūc uertit se ad vie-
neam dicens. (Wille tui
pacifia. a duceti hijs qui
custodiunt eā fructus ei?)

Quasi dicat **O** synagoga
ad me uersa ne timeas.
iam em coram me repperi
sti ptez. qz mille erut tui
pacifia. i. oēs pfedi rogāt
xpi pacē fieri. a duceti pa-
cifia. i. oēs pfedi veteris
a noue legis. rogāt ptez
hijs qui custodiunt fruā?
eius (Cū pmiserit mille
tui pacifia) **Q**ueritur
quare subuerterit (fruā?
eius) a non fructus tuos

Quia nimirū vba dirigit
ad eos qui extra vmeam
sunt vt festment p fidem
eā ingredi **E**t per dilectio-
nem in ea opari. vt p tali
fructu mereant remune-
rari **T**ropologice intel-
ligitur hoc totum de fideli
aia. de seculo ad specialem
vitam uersa. de qua dicit
vix prelatozum.

Soror nra par-
uula ē et vbera
non habet **Q**uis fa-
ciemus sorori nostre
in die quādo alloquē-
da est

Quasi dicat aia fr̄s nri
nup uersi que (nra soror
est) in pessione paruula
id est rudis a inscia est in
uersatione (a vbera). i.
doctrinae regime sufficien-
ter non habet **Q**uid ergo
fiet de ea in die temptatio-
nis qn a pristinis vicijs. i.
a demonibus tēptanda ē.
Dyabolus em multo acris
us tēptat ad religionem
uersos q̄ fluatibus seculi
imerfos **N**ia puula ē añq̄
crescat p incrementa vtu

Qi

Capitulum

tum Et iō vbera p̄dicatio
nis non habet. q̄ infirmis
auditorib⁹ p̄beat **A**dul
ta ē aut̄ q̄n v̄bo dei copula
ta. scōspū repleta p̄ p̄di
tionis misterū in filioꝝ cō
ceptiōe fetat. q̄s exhortan
do pturit. cū tendo parit.
Rūdet v̄x spū cōsiliū plenos
rū (**S**i illa aīa murus ē)
.i. si velit cē stabit in cōgre
gatiōe (edificem⁹ sup eā
p̄pugnacula argētea) hoc
est instruat⁹ eā sententijs
eloquētia ludicis q̄b⁹ se a
tēptatiōibus munit a ali
os se a vicijs abstinere do
ceat Et (si est ostiū) alijs
v̄bo a exēplo) ad cōsiliōnē
(cōpingam⁹ illud tabulis
cedrimis) .i. omnem⁹ illud
multis p̄m exemplis. vt
multis pateat introit⁹ p̄
illud ad vitā. **N**ā doct̄is
p̄latōꝝ vt lapidib⁹ opifi
cū edificata. a exēpl p̄m
ornata clamat sc̄laribus
Vos q̄ in sc̄li negocijs la
boratis meo exēplo q̄si p̄
ostiū ad spūalis vite req̄ez
intrate. qz ego pri⁹ vobis
s̄lis in p̄tis labilis facta
sum vt (mur⁹) in spirita
lib⁹ stabit (a vbera mea)

id est doctrina vite meē vt
turris inexpugnabil (**E**x
q̄ facta sum corā eo q̄si pa
cē repiens) .i. ex q̄ me de
tumultu sc̄li ad q̄etē clau
strale cōtuli. q̄si em̄ infremi
tu belloꝝ desudat. q̄ inf ad
uerſa mūdi a carnis illece
bras laborat. **D**ed q̄si pa
cē corā deo repit. dū i spūali
vita req̄escit. quā pacē ple
nā hēbit. q̄n nullā pugnā
inter carnē a sp̄m senties.
in eterna pace gaudebit.
Quod aut̄ subdit (v̄ mea
fuit pacifica) itelligit q̄q̄
iustōꝝ cōgregatio in q̄ pal
mites sūt viri spūales. vt
nū v̄o suavis doctrina **E**t
hec habet populos sc̄licet
multos ad religionem cō
nersos (hanc tradidit) ve
rus pacific⁹ x̄ps (custodi
bus) ad colēdā sc̄z p̄latis
spūalib⁹ vt **A**ugustino **D**es
nedido ad erudiendā (p̄
frudu eius affert vir mil
le argēteos) q̄n q̄s q̄ relin
quit oīa q̄ sūt mūdi a clau
strū intrat. vt cētuplū reci
piat. a vitā eternā posside
at **V**el (p̄ frudu ei⁹ affert
mille argēteos) q̄n x̄pus
huic q̄ in bono pseueravit

Octauum

vsq; in finē vitaz etnā dā
bit **V**n̄ subdit (vinea mea
corā me ē (hoc ē claustral
vita q̄ cā mei fit. in p̄ntia
mea est. vt remunerē oēs
in ea laborātes p̄ me. a dā
nē in ea prauē viuētes **E**t
O tu aīa q̄ pacē repisti co
rā me. q̄n de sc̄lo cūsa es
ad me. adhuc plenā pacē
habebis. q̄n me i etna pa
ce videbis (qz mille erunt
tui pacifici) .i. oēs perfecti
pacificabūt me tibi (a du
centi pacifici erunt hijs q̄
custodiūt fructus eius vi
nee) .i. oēs perfecti in adīa
vita a cōtemplatiua pacifica
būt hos apud me q̄ sp̄alis
vite instituta custodiunt.
Sicut em̄ mille. ita centū
perfectōem l̄ plenitudinem
p̄m̄ significat **E**t ducēti
quātū duo milia **J**uxta
Anagogen ē hoc v̄x eccie
iā in celo regnātis. ad an
gelicā turbā de eccia pere
grinantequirentis.

Sozoz n̄ra pars
uula est
Io est eccia adhuc pegrinans
n̄ra coberes futura

adhuc in nūo electoz ipse
ita est (a vbera nō hz) .i.
plures doctozes qui eā ad
p̄fectionē instruat (**Q**uid
faciemus sorozī n̄re in die
q̄n alloquēda est) hoc est
quid fiet de ip̄fectis in die
iudicij q̄n a iudice iuste iur
dicāda est **M**ulti em̄ sunt
q̄ nō solū oia vt perfecti reli
querūt . h̄ nec p̄tā sua ele
mosinis paupū rēemerūt
a idē dānati erunt **R**ūdet
v̄x angelica (**S**i ē cōstru
ta p̄ opifices vt murus)
de viuīs lapidibz (edificie
mus) exhortādo (sup eā)
bona opa. vt sint eis i die
iudicij p̄pugnacula vt ar
gētum splendida. q̄n simi
stris dicet **D**isce dite opa
r̄ij iniquitatis nescio v̄s **E**t
(si ē) p̄dicando apta. vt
ostīū vt sit fidelibz itroit?
p̄ eā ad vitā (cōpingam?
eā tabulis cedrimis) .i. ad
monēdo cōstipem? eā sp̄ua
libus filijs q̄ numeruz ele
ctoz impleant **E**t de n̄ra soci
etate cōgaudeāt **E**cclia er
go vides se de viuīs lapidi
bus vt murz i bitaculū dei
edificari. a turri angelicā
celestis ibz m̄ p̄ se repari
Q ij

Capitulum

canit exultans.

Ego murus et vbera mea sicut turris

Quasi dicat Ego sum constructa per opifices christum de celestis hominibus. ut murus de lapidibus? in habitum iherusalem celestis. ut murus? in circuitum civitatis. et (vbera mea) .i. doctores qui mihi lac doctrine prebuerunt sicut turris in iherusalem erecti sunt per angelum qui inde ceciderunt. et ita cepi edificari ut civitas per doctores opifices apostolos. et illos successores ex illo tempore (ex quo facta sunt coram eo quasi pacem repiens) humanum genus pacem cum deo et angelis non habuit postquam in paradiso mandatum dei per primum parentem preterijt. Quasi pacem cum deo reperijt. dum in christum qui est pax vera credidit. hanc pacem esse choros angelicis hominibus bone voluntatis cecidit. quoniam princeps pacis christus de aula celi. in carcerem mundi venit. hanc suis hinc discedens reliquit dicens Pacem meam do vobis. pacem relinquo vobis hanc pacem deivicta morte de

struato bellorum. auctore diabolo. attulit filiis pacis. scilicet pacificis dicens Pax vobis. hac pace optavit se ipse ecclesia gentium deo pacificari dicens Osculetur me osculo oris sui. .i. per christum reddat mihi pacem quam amisisti. Hanc pacem nunc habet in se ipse postea habebit in re. quoniam ipsam pacem facie ad faciem videbit. Et omnes fines iherusalem pacem possidebunt. Nec ecclesia fuit vinea vero pacifico christo in ea pace (quod habet per ipsos subaudis christianos et quod habet parvulos) .i. humiles. In quo ipse fuit vitis vera. Vinum eu angelica doctrina. Hanc tradidit custodibus. scilicet apostolis et aliis prelatibus ad propagandam et dilatandam. sub quibus nobile fructum protulit. scilicet. martires. confessores. virgines. et alios fideles. Pro quo fructu vir christus affert mille argenteos. scilicet. omnibus huius vinee operariis primij denarium quod est plenum gaudium. Unde subdit (vineam meam coram me est) .i. ecclesia in hac vita mea vinea per me patrefamilias plantata. et per apostolos per orbem propa-

gata sp erit in celis eozam
me videns gl'iam meā . a
pris a spūsci pūtiā Et ibi
o vmea (erūt mille tui pa
tifiā) hoc est oēs angeli a
sci o ecclia p me pacē tecuz
habebūt . a (ducētū hīs q
custodiūt frua? ei?) hoc e
oēs q̄ huiusmō . bñ pfueūt
pacē corpis a aie in efnū
habebūt Ducisq; rex cū
regia austru a filia phara
omis i orto nucū māsit vbi
sunamitē a mādragoram
in grām recepit q̄ nūc ad
summā reginam dicit .

Que habitas in
ortis: amici aus
cultāt . fac me audi
re vocem tuam .

Quasi dicat O regia regi
narū que cū reginis a filia
b? ihrlm habitas . hic me
cū in ortis . iaz te regali or
natu ornauit . iā oēs gētes i
tuū drīmiuz congregauit . fac
me nūc audire vocē tuā . i .
petitiōnē tuā Quid āpli?
petas Amici . i . principes
mei (auscultāt) qd āplius
velis a quid a me exigas .
Rōdit regina hēc ē petitiō

mea vt hic recedas . a me
tecū ducas hoc eq̄pollēt dē

Huge dilecte mi
et assiliare ca
pree hynnuloq; cer
uoz super montes a
romatum

Qd est dicē . Recede de loco
isto Et reuertere ad lybas
nū q̄ ē mōs aromatu . vbi
est regale palaciū In qd
me duc tecū Et sic caprea
salubres herbas eligit a
noxijs Ita segrega me ab
hostib? meis Et aggrega
m oēs aicos meos in nup
cīs mibi ppatīs Et sic hū
nul? velocit̄ currit de estu
in vmbriā Ita velociter p
duc me in regiam aulam .
Dez ecclia de oibus gētib?
gregata ad xpm a ab eo
oibus vtutibus adornata
orat vt eaz aliqñ de valle
lacrimarū ducat in montē
celoz in celeste palacium
vbi ab hostib? suis segres
gata . cū aicis suis exultet
in phēni gl'a **N**otāduz
q̄ qtuoz orti i hoc libro po
nunt . scz ort? clusus . ort?

Capitulum

pomoz. ort? aromatu. ortus
nucū. Ort? clus? fuit
vgo maria incorrupta. in
quē ortū sponsus descēdit
quā in clausum v̄gimis vte
rū venit. **O**rtus pomoz
fuit gens iudeoz. q̄ dulcia
poma ptulit dū in primiti
tua eccia multitudinē cre
dentū edidit. q̄ cor vnū a
aiam vnā habuit. in q̄ ort
to mirrā messuit. dū ama
ritudinē passiōis in iudea
sustinuit. **O**rtus aroma
tū fuit eccia gentiū. In q̄
fuit collectio scōz. in quez
sponsus descēdit dū p̄ di
cationē aploz in gentilita
tē venit. **O**rtus nucū est
synagoga adhuc ouerten
da in q̄ sunt multa amara
carnis exteri? sustinentes
interius dulcedinē v̄tutū
bñtes. In quē sp̄sus des
cendit cū p̄ dicationē be
lye a enoch synagogā vi
sitabit. In hīs ortis ecc
lesia habitat. qz p̄ diuer
sis tpibus diuersos stat?
mutat. **A**lia translatio
bz (in portis) a intelligū
tur v̄tutes. vel aplice scri
ptūre q̄ sunt porte vite. in
quib? eccia habitat dū p̄

aplice scripturas se vie
tutibus ornat. **D**icit ergo
sponsus eccie.

Que habitas in
ortis. fac me au
dire vocem tuam

Ac si xp̄s dicat eccie p̄fō
rū **Q**ue p̄ instituta religio
nis (habitas) in ecclesijs
in quib? p̄fers germia v̄
tutum. a flores scōz (fac
me audire vocē tuā) hoc ē
fac talē p̄dicationē tuā ip
fētis. q̄ digna sit vt ego
eam audia qz amici). i. an
geli p̄ me facti. tui amici.
etiam tui pacifici (auscul
tant) vt eā ad me remu
nerandā p̄ferāt. **V**el fac
me audire voces tuā. i. p̄
ticionē tuā. qz āgeli (ami
ci tui auscultant) vt eā ad
me implendam p̄ferāt.
Vel (fac me audire voces
tuā). i. p̄ticionem tuā. qz
angeli ac. **Q**uīl itudo ē
inde vbi amici sp̄s! auscul
tant qd sp̄sa petat. vt ei?
p̄ticionem a sponso obtine
ant. **D**eū facit audire v

cem suam. qui nō lucrī cā
 h̄ tm̄ p̄ deo de eterna vita
 p̄rimis p̄dicat. ¶ Vel deū
 facit audire vocem suam.
 qui non terrena h̄ eterna
 a deo postulat. ¶ Porro
 tota p̄dicatio vel orō eccie
 est vt fiat iter bonos a ma
 los sepatio vt boni quiete
 quā amat fruantur. a ma
 li vt ad eos uertant. aut
 ab eis discernantur. ¶ Vnde
 sequitur.

Hge dilecte mi
 Id ē trāsi a paleis. a sub
 trabe me inimicis ¶ Dicit
 ille qui fugit a abscondit
 se ab eis ¶ Et assimilare ca
 pree discernendo bonos a
 malis sicut caprea discer
 nit bonas herbas a malis
 a assimilare hynnulo disc
 cernens incestos. a reuel
 cens in castis ¶ Dicit hyn
 nulū estū declinās in ym
 bra requiescit. Tu dico q̄
 es (hynnulus suorū) .i.
 filius p̄riarcharū q̄ transi
 lierūt sp̄metā p̄dōrū a esto
 in gramis sez i nobis q̄ su
 mus (montes aromātū)
 .i. alti in v̄tutib⁹ a p̄ bona

opa redolētes. ¶ Vel tu q̄
 es h̄ynul⁹ ceruorū) m̄būa
 na carne de p̄riarchis as
 sumpta. esto sup (mōtes
 aromātū) videlicet super
 choros āgeloꝝ. associans
 eis multitudine boim. h̄y
 nulū ceruorū posuit ad di
 stinationē hynnuli capree
 q̄ alta petit. ille v̄o velocit
 currit ¶ Vniuersitas rez
 gni celestis ē in hoc v̄su cō
 p̄bēnsa. ¶ Per dilectū q̄ppe
 x̄ps. p̄ fugā transitus de
 mūdo ad vitā. p̄ capream
 eccia. per hynnulū ceruorū
 p̄p̄s scōꝝ. p̄ montes aro
 matū ordines angelorū in
 telligunt. q̄ oēs in nupcijs
 agni cōgregabūt. q̄n eccia
 a malis sepabit. a in cele
 sti iherl̄m gl̄a a honore cor
 ronata. in solio regni pro
 emula sua sez angelica na
 tura damnata. regia loca
 bit ¶ Et sponso suo v̄bo dei i
 carne sibi v̄mito in gl̄ia q̄z
 copulabit ¶ Tropologicē
 q̄libet fidel̄ aia in ortis ha
 bitat. q̄ v̄iriditate spei a
 bonorū opm̄ est repleta
 ¶ Dicca q̄ppe hui⁹ mūdi. q̄z
 oia q̄ hic amant cū festina
 tiōe arescunt ¶ Que ergo in

Capitulum

ortis habitat oꝝ vt sponso
uocem suā audire faciat.
id est in tm̄ donū p̄dicatio
nis emittat. in quantū ille
delectat quē desiderat. qz a
mici vitz oēs electi (auscul
tant) qui vt celestē patri
am reuisant v̄ba vite au
dire desiderant (huic dile
ctus fugit) qz q̄ ex carne
op̄hensibilis fact⁹ ē. ex di
uinitate intelligentiaz nū
sensus excedit. **Capree a**
hynnulo assilant) ascen
dunt in montes aromatu
qz in illos p̄ grām ascēdit
a req̄scit. qui sunt semper
in odore vtutum. **Iux**
ta Anagogen Amica in or
tis habitat. qn̄ ecclia in pa
di so tripudiat vel in portis
habitat. dū p̄ apl̄os q̄ sūt
porte vite natiōes iudicat
Ipa etiaz dies iudicij d̄r.
vt ibi **Non confundet cū lo**
quet inimicis in porta scz
ecclia in die iudicij nō confu
detur cū inimicis suis pa
ganis hereticis loq̄t insul
tans eis. qz hic eum confu
runt. a ideo confusi sunt.
Illa dies est porta vi
te. qz iusti per eam intra
bunt in vitam eternā. Est

etiam porta mortis. quia
impij per eam ibūt in sup
plicium eternum. **In illa**
porta facit ecclia sponsum
audire vocem suam dices
Domine si inueni grām in
consp̄ctu tuo ostēde mihi
temetip̄m vt videam faci
em tuam in quā angeli de
siderant p̄spicere. Et tunc
ip̄a vocem sponsi audiet.
cū ip̄am sup oia bona sua
ostituet dicens. Intra in
gaudium dñi tui. Dequit
vox sponse. quam sp̄sus
vult audire. Fuge dilecte
mi a assimilare capree h̄y
nulo qz ceruorum sup mō
tes aromatum. Dilect⁹
a malis fugit. cum spon
sam suam de erumnis mū
di ad gaudia celi ducit.
Capree similis erit cuz
electos a reprobis vt gra
na a paleis eligit. **Hyn**
nulo similis erit cum in
sanctis vt hynnul⁹ in v̄m
bra requiescit. **Tunc**
vera super montes erit a
romatum. quando regna
bit super artitudinem an
gelorum a hominum. In
quibus fragrat odor vir
tutum. Vel ip̄a caprea

Epilogus p̄dictor̄

tū h̄ȳnulo erit sup̄ mon-
tes aromatu . q̄n̄ eccia cū
populo fidelium posside-
bit portas inimicor̄ suor̄
sc̄z cum hereditabit loca
apostatay angl̄or̄ . Ecce
q̄ istud carmē est deductū
q̄d genus h̄uanū lapsū
deduxit ante dei c̄sp̄ctum

Hic liber ideo legitur
de festo sc̄e marie . qz ipsa
gessit typū eccie . q̄ v̄go est
a mater . **V**irgo qz ab oī
heresi incorrupta . Mater
qz parit semp̄ sp̄ales filios
ex gr̄a Et iō oīa q̄ de eccia
dicta sunt . possunt etiā de
ip̄a v̄gine sponsa a matre
sponsi intelligi . Extat libel-
lus a nobis editus q̄ int̄tuz
lat̄ **O**ygillū sc̄e marie in
quo tota c̄tica specialiter
adaptata sunt eius p̄sone
vt labor noster oibus fiat
fructuosus

Breui epilogo cun̄ctā res
petamus .

Hic liber ibi incipit
vbi h̄uanū genus
pacez . i . dei gr̄am
recepit **P**er (osculaf me)
xp̄i incarnatio notaf **Q**ue
h̄oi pacē attulit . quā in pri-

ma parēte p̄didit . quā ecc-
lesia semp̄ optauit **X**p̄us
quippe v̄bum dei sponsus
h̄uane nature ē pax vera .
cui v̄mita est n̄ra natura .
Et q̄n̄ deus factus ē homo
tūc vtiq; h̄o factus est deus
Pacē v̄o quā attulit vid̄oz
mortis . isur gēs credētib?
reddidit dicens . pax vo-
bis **E**t hoc erat osculū oris
dei . pax reddita p̄ v̄bū dei
qz tunc ip̄assibilis a imoz-
talis facta ē in xp̄o nostra
natura . sicut ab inicio erat
creata **P**er (vbera) acci-
pitur euangelica doctrina
Per (v̄ngeta) sc̄isp̄ns ca-
rismata **P**er (nomen vel
oleū effusum) nouū nomē
xp̄ianitatis inuuit . q̄d p̄
oleum sc̄m in baptisate
credentibus ip̄onit **P**er (
trabe me) xp̄i ascensio no-
tatur post eccia optat tra-
bi in celū **I**deo sequitur (
odor v̄ngentor̄) q̄d fuit
suauitas sp̄ūssandi donor̄
(**I**ntroduxit me rex) **C**ō-
uersionez primitiue eccie
exprimit q̄ post datū sp̄m
sc̄m c̄tigit (**N**igra sum)
tribulatōez primitiue eccie
inuit . quā a p̄fidis iudeis

Epilogus

ptulit (Indica mibi) angustiam depromit quam ei hereticorum pravitas intulit (Si ignoras te) demonstrat tutelam apostolorum quam ei erat ut tabernacula pastorum

Per (nardus et fasciculus mirre et botrum cypri) passio christi ei proponitur. ut hanc per patientiam imitet. **Na**рдus incarnatio. per mirram passio. per botrum cypri resurrectio christi accipitur

Per (ecce tu pulchra es amica mea) et reliqua que sequuntur (usque in lectulo meo) laus fidei et laboris primitivae ecclesie a christo. **Et** gratiarum actio ipsius ecclesie per donis spiritus sancti **Et** predicatio ipsius ad gentes exprimitur. **Per** (illud vobis in lectulo meo usque vadaz ad montem mirre) Introductio ecclesie gentium

Nota que per apostolos de deserto infidelitatis in lectulum salomonis **Et** in feretulum ad vivum est ducta et a filiabus syon suscepta **Et** a rege pacifico magnifice laudata. **Per** illud (vadaz ad montem mirre) usque ortus clusus certame

ecclesie inuivit **V**bi contra amana. sanys et hermon. id est contra principes gentium. qui erant paridi a leones. scilicet seui persecutores armis fidei et patientie pugnant.

Per illud autem (ortus clusus usque surge aquilo) per diuersa genera herbarum aromaticarum intelliguntur diuersi ordinis iustorum quasi diuersae legiones martirum pro christo pugnantium.

Per surge aquilo usque ego dormio exprimitur ecclesie afflictio. que sub hereticis pro fide afflictam est.

Per (ego dormio) pax et securitas ecclesie accipitur. **Per** (surrexi ut aperirem ei) predicatio inuivit **Per** (aia mea ligata est) ecclesia penitentium recipitur. **Per** (qualis est dilectus tuus usque descendi in ortum nucum) Ecclesia imperfectorum misteria christi docet ab ecclesia perfectorum.

Per (descendi in ortum nucum) usque (veni dilectamini) Conuersio synagoge et eius certamen sub antichristo. cuius membra. id est ordinum eius. describitur.

Inde usque ad finem libri

predicoy

uocatio infidelium post an
tixpm Et remuneratio fi
deliu Et sepacio bonoru a
maloy per vltimū iudiciū
exprimitur. **P**ost qđ
vniuersalis eccia xpi spōz
sa per carnem vnta vbo
dei gloria a honore p cer
tamine suo coronabit. Et
in thalamo gl'e. i. in mani
festa visione dei spōso suo
copulabitur. **S**icut pa
trem dauid. pte deo opitu
lante explanauimus Ita
filium salomonē. filio deo
adiuuante elucidauius.
Ideo oēs spūisando. con
positori a expositori vtri
usq; opis grās referam?
Cantica digna thozis
caste flagrantis amoris.
Digne scripta meo. sunt
simul officio. Digna deo
regi. finit laus byrenei.

Expliat expositio bono
rij super cantica canticoz

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

omni oratione in
quodam modo

Significat
partem
domini
etiam

Quod

Quod
est
liber
etiam

Quod

Quod
est
liber
etiam

Quod

Quod
est
liber
etiam

Quod

Quod
est
liber
etiam

Quod

Quod
est
liber
etiam

Quod

Quod
est
liber
etiam

Quod

Quod
est
liber
etiam

Quod

Quod
est
liber
etiam

Quod

Quod
est
liber
etiam

Quod

Quod
est
liber
etiam

**Sigillū brē
Marie ubi ex-
ponuntur Can-
tica canticorū.**

Discipuli ad magistru.

Optimo magi-
stro librorū regi-
stro frequentia
discipulorū vi-
dere in spon deum deorum
Oim fratru uentū tue di-
ligentie grates soluit. qd
eis spūs sapie tot in volu-
tra. p tuū laborem in eluci-
dario euoluit. Rogamus
igitur te oēs vno ore itez
nouū labore subire a nob
cā caritatis apire cur euā-
geliū Intrauit ihesus in
quoddā castellū Et cātica
canticorū. de sancta maria
legant. cū nihil penit? ad
eam ptinere videantur.

Responsio magi.

Quia pondus diei
a estus decreui in
vinea dñi p vena-
rio portare nolo terrā. vt

sterilis ficulnea in vacuum
occupare. h vt oliua fru-
ditifera domui dei aliquid
decoris adducere vt mere-
ar in ea quāq māsionē pā-
pere. Igit qz vestrū colle-
giū gratāter suscipit. quē
misi libellū dabo opam p
clauem dauid vobis rese-
rare de quibus videmini du-
bitare.

Ad gloriam itaqz filij
dei a ad honore genitricis
sue. hic libellus edatur a
nomē ei Sigillum sancte
Marie imponatur Ipse
aut intellectum tribuat eu-
ius sapia oēm sensum sus-
perat.

Sigillū scē marie.

Dicitis vos mirari
cur euangeliū In-
trauit ihes? Et cā-
tica i festiuitate scē marie
recitentur. Cū qsi nihil de
ea sonare vtraq a simpli-
cibus estimēt. Debetis
igitur in primis de euāge-
lio scire. qz nihil potuit in-
ueniri in tota scripture ses-
rie. qd ouementius. qd ap-
cius. qd dignius. legeret
in eius sacra solēmitate Di-
cēt itaqz (Intrauit ihesus
A i

in quoddam castellū) In castello est turris alta in q̄ cōtra hostes ppugnacula murus v̄o exteri? q̄ ē tute la ciuib? iteri? Hoc castellū fuit illud scispūs sacellum sc̄z gl̄osa dei genitrix v̄go maria. q̄ iugi angelorum custodia fuit v̄ndiq; munita In q̄ turris alta vic; hūilitas p̄tingens vsq; ad celi culmia. v̄nde d̄r Resperit d̄ns hūilitatē ancille sue. **Q**ur? v̄o exteri? ei? castitas fuit. q̄ ceteris v̄tutibus inter? munimē prebuit **H**oc castellū d̄ns intrauit q̄n̄ in vtero v̄gis hūanaz naturā sibi copulauit (Et mulier q̄dā martha noie excepit illū in domū suaz. a huic erat soror noie maria) **P**er marthā actia vita **P**er mariā actē: platia designat. quā vtrāq; perpetua v̄go maria in xp̄o excellēcius excoluisse p̄dicat. **O**mnia nāq; euangelij opa. impendit ei p̄ actiue vite misteria **A**p̄ria namq; p̄pter nos exulez a in hoc mūdo hospitem suscepit in vteri sui hospiciuz gemmis v̄tutum aspiciū

Proprijs vberibus p̄auit euz esurientē. sup̄ genua solabat̄ flentē **I**nfirmū eū fouit. balneis nudū inuoluit p̄anis vagientem. fascijs cinxit. aridētī dulcia oscula fixit. **N**imum erat sollicita circa frequēs misterii. fugiens a facie herodis in egiptū. denuo rediēs archelaū inueniēs. **Q**ultum oturbabat̄ ergo plurima vbiq; tuta q̄res abscondēdi a celandi eum latibula **Q**d aut̄ d̄r (cōri de sorore q̄ eā solā reliquerit in labore) hoc ē **M**aria videns xp̄um ab impijs capi. crudeliter trahi. ligari. colaphisari. cedi. derideri. cū reis damnari. in crucis patibulo acerbiter cruciari **S**i possibile esset vitam suā libenter. p̄ sui ereptione de visset **E**t cū in eo diuinitatem corporaliter habitare sciret quadāmodo in animo suo anxia q̄rebat̄q; ei non subueniret. s̄ q̄si noxiū reliquisset. quez velut abieciū tot malis exposuit (Decus pedes domini sedens v̄ba illi?) cor de a aure siciebat. q̄ etiam

in corde suo p cōtēplatiue
officiū dferens dseruabat
a semp spūalia meditando
eclesia desiderabat Ipse
q̄ppe fons sapie in ea mā
sionē fecerat .a iō oēs the
sauri sapie a scie in ea abs
cōditi erant **Nūc** marthe
labore sublato in illa vita
fruit non significata .h ve
ra maria . illo vno necessa
rio q̄ filij sui inherēs ople
ribus p̄beniter diuinita
tis ei? cum angelis faciat
aspectibus **Ad** quā glām
hodie gloriosa virgo mi
grauit in q̄ eam filij regi
nam celoꝝ super oēs ordi
nes angeloꝝ sublimauit
(**Optimā** ptem) quā hic
elegit) duplices hodie de
manu dñi pcepit (q̄ nūq̄
ab ea auferet) h cū plenu
gaudiū scis dabitur cen
tuplum augetur .

De epistola

QUe autem de laude
sapie in eius die le
gatur . causa satis
probabilis declarat . Xps
est dei sapientia . cuius hic
loquitur p̄sona (in oib?)

subauditur gentibus (re
quiez quesiuit) sed (in be
reditate domini tm̄) . id ē
in ecclesia (morandi) lo
cum inuenit **Que** gratulā
do subiungit (**Qui** me cre
auit in tabernaculo meo
requieuit) **Tabernaculuz**
ecclesie vel dei ē beata sem
per virgo maria vt dicit
(**In** sole posuit taberna
culum suum) **In** quo fili
us dei homo venies requis
euit a de quo vt sp̄sūs de
thalamo processit (**In** ia
cob inhabitata a in israhel
hereditare . **Et** in electis
meis mitte radices) **Or**
do apostolicus est iacob . i.
supplantator vitioꝝ **Ip̄e**
etiā israhel sc̄z vir videns
deum **In** quo iacob virgo
dei habitauit . a cum quo
israhel regnuz dei heredi
tauit a in ipsis electas ra
dices sue castitatis a hūli
tatis misit (**Vic** in syon
firmata sum) **Syon** dicit
specula a est ecc̄ia . in q̄ dei
gemitrix scriptis a p̄dicati
omb? ē firmata vt colum
na sup cuius laudabile vi
tā tota ecc̄ia imitē fulta
(a in ciuitate sc̄ificata silr

regeui) **C**iuitas scificata
est supna patria. efna cla
ritate illustrata **I**n q̄ nūc
p̄petua v̄go cum āgelis a
scis reāscit. h̄ p̄ oib? glia
a hōre coronata fulgescit.
Vn̄ d̄t (**I**n ibrl̄m ptās
mea) **S**pon p̄sens eccia.
ibrl̄m v̄o celestis p̄ria itel
ligit **M**aria aut̄ re gina ce
loꝝ vocat̄ . iō nō in merito
ibrl̄m ptās ei? p̄dicat̄. **E**t
qz̄ hic in ppl̄o hozificato . i.
in ppl̄o crebecū exēplo sc̄i
mome radicauit (iō here
ditas illi? in pte dei sui) . i.
filij sui diuinitate erit (**E**t
hoc in plenitudine scōꝝ) . i.
cū̄pletus fuerit electoꝝ
numeꝝ laudē a glām ha
bebit ex oib? (q̄si cedri? ex
altata sū in libano) **L**iba
nus ē mōs in terra repro
missiōis **I**n q̄ cedri a de e?
radice fluit iordais **L**iba
nus d̄r candidatio . a ē iur
daicus ppl̄s cultu dei a sa
era scriptura candidatus
In q̄ glōsa v̄go vt̄ cedri?
fuit exaltata . i . odore a de
core sc̄itatis trāscēdēs oim
merita . de e? vtero vt̄ ior
damis de mōte manauit q̄
fontē baptismatis mūdo

osecrauit (q̄si cypp̄sus in
mōte spon) **C**yp̄sus mē
sa nō reuiescit . **I**ō antiq̄
tus portabat̄ an̄ mortuoꝝ
funera **D**ei itaqz̄ genitrix
v̄go maria cypp̄sus in mō
te spon fuit . i . m̄ vā specu
la . i . eccia e? mēs cū̄ semel
aruit fic? nāqz̄ reuiruit de
mundi gaudis **I**deo p̄di
catiōe ante fere? oib? pro
x̄po mortificādis (q̄si pal
ma exaltata sum i cades)
Palma dat̄ v̄ictori bus . a
hoc cades . i . sc̄ificatis **Q**ui
bus v̄go alma extat sc̄ifi
cations palma dū p̄ eius
generosa sobolē nāscunt̄
v̄ictoriā a sc̄ificatiōez (q̄si
plantacio rose in iberico)
Iberico d̄i luna . i . eccia . in
q̄ rosa significat martires
quos oēs sc̄a theotocos es
minentia suo passionis ita
trāscēdit vt̄ rosa alios flo
res rubedine p̄cellit . **C**ū
em̄ dei filiū ex se genitū tā
innocenter in cruce torque
ri vid̄ maiorē pre omni
bus martiribus cruciatū
in animo sustinuit **V**nde a
plus q̄ martir fuit . dum
alij in corpore . ipsa vero
in aīa passa fuit . vt̄ dicē

tuam ipsius animam per
transibit gladi? (Quasi o
liua speciosa in campis)
Oleum significat miam.
Campus aut est terra in
arata Et significat v̄gies
que non sunt sulcate p̄ vi
rilis amplexus vomeres
In quib? est casta cristo
thocos valde speciosa vt i
campis oliua decora. de q̄
p̄fluxit oleuz gaudij a mi
sericordie qd̄ nos sanans
ab infirmitate v̄ngit in re
gnū celestis glorie (Qua
si platanus exaltata sum
iuxta aquas in plateis)
Aque sunt populi per pla
teas gradientes. i. in secu
lari vita sez in diugio ful
gentes Inter quos p̄cla
ra v̄go vt platanus clatu
it. cū nobilem p̄lem fecun
da attulit (Dicit cyna
momū) Cynamomuz d̄r
immaculatu a significat
innocentes quib? hec v̄go
cynamomuz extitit. cū de
immaculato v̄tero largi
tozem innocentie edidit.
Est autem arbor aromatis
ca cinerei coloris a signifi
cat penitentes quib? itez
hec gl̄osa cynamomū fuit

cū eis remedium vite iher̄
sum p̄fudit (Dicit balsa
mū aromatizans odorem
bedi) Balsamuz suauiter
redolet. hoc frontes xp̄ia
norum signantur. hoc etis
am sacerdotes a templa
dei consecrantur. vt preci
osum balsamum hec v̄ir
go odorem dedit cum suauem
animarum odorem
xp̄m mundo genuit q̄ nos
ad suum regnuz crismate
signat. a nos sua tem
pla effectos ip̄e rex a sacer
dos in reges consecrat (Qua
si mirra electa) Mir
ra mortuoz corpora con
diebatur Omnibus mun
do renunciantibus a xp̄o
amorientibus iam sepe di
da virgo a sepius dicen
da maria non solum mir
ra extitit. sed etiam electa
cū carnem suam mundi il
lecebris crucifixit a se ieu
nijs a vigilijs afflixit (O
dorez suauitatis spirauit)
cū cristum generauit odo
rem angeloz. qui pre om
nibus electa mirra se mor
ti pro nobis deo patri ob
tulit in odorem suauitatis
vt nos mortificatos vi
A iij

cijis p̄cipēs efficeret sue
diuinitatis (**Nūc** ip̄a de
qua loquimur auxiliāte a
vestra simul orōne suffras
gante) stilum ad cantica
uertamus a cur hoc de ea
legantur differamus

Cantica canticorū

Gloriosa virgo ma
ria typum ecclesie
gerit. q̄ v̄go a ma
ter extitit etiā mater p̄di
catur. qz sp̄scō fecunda
ta p̄ eam cotidie filij deo
in baptisate generant.
Virgo aut̄ d̄z. qz integrita
tem fidei seruans inuola
biliter ab heretica prauis
tate non corrūpit. Ita ma
ria mater fuit x̄pm gignē
do virgo post partū clau
sa p̄manēdo. **Ideo** cūcta q̄
de eccia scribūt de ip̄a etiā
satis agrue leguntur. **Dici**
tur ergo

Capitulum primū

Osculetur me oscu
lo oris sui) Quez
reges a p̄phete nō
meruerūt videre vel audi
te. hunc v̄go non solū me

rui in v̄tero portare sed
etiā nato crebra oscula da
re. plurima a scō eius ore
percipere (**Quia** meliora
sunt v̄bera tua v̄mo) **Qui**
pascit angelos in sinu pas
tris hic surit v̄bera v̄gis
matris (**Flagrātia** v̄ngē
tis optimis) .i. repleta spi
ritussandī donis. **Quāuis**
non sit friuola ad l̄am in
telligere. v̄ginem k̄m fi
lium suū v̄ngentis optis
sepe p̄v̄nxisse (**Oleū** effu
sum nomen tuū) **Oleum**
alijs liquoribus infusum
supenatat a etiā infirmos
sanat. **Romē** aut̄ v̄gims
est maria qd̄ sonat maris
stella. **Qui** in tribulatione
eius auxiliū muocant. oia
aduersa vt oleum p̄ eam
supenatat. vt puerul⁹ ius
deus quē in fornace a flāz
ma p̄texit. quem pater su
us ob hoc intus p̄iecit. qz
corpus domini inter x̄pias
nos pueros accepit. **Qui**
v̄o peccatis infirmi in eaz
confidunt. p̄ oleū x̄pm a
cius salutem recipiūt. **Vt**
theophilus q̄ scripto x̄pm
abnegauit. a se dyabolo
manib⁹ tradidit. **Per** eaz

Propheta a dyabolo
recepit a indulgentia rea
tus meruit. Similiter ma
ria multis sordibus inuo
luta p eam non solu veni
am facinorū habuit verū
etiā gloriosis miraculū cla
ruit. Qui aut in salo huius
seculi nauigant a eius hu
militate a castitate imitā
do vt stellā considerant. por
tū vite p eam tuti intrant
Vt de quodā fert. q coti
die cū ante altare vginis
transiret aue maria meli
nādo diceret. in extremis
positus cū demones de eo
certi cōuenissent. vt eū ad
bazatrū deducerent. pia
virgo subito adueniens a
capellanū suū pfitens ab
impijs iā desperatū eripu
it a sic ille vertice tuto per
eam euasit (Ideo adole
scuntule dilexerunt te) Id
ē vginis imitā te (Tra
he me post te) dicit ad fili
um scz ad exercitia v̄tutū
Maria nāq non didicit a
filio suo celos creare. s̄ hu
militate a māuetudie ra
dicaē vt dixit discite a me
qz mitis sum a hūilis cor
de Ideo tradita est p̄ xpm

in celū (Curremus in odo
re vngentorū tuorū).i. fide
les festinātes ad gaudia
imitantē vite ei⁹ exempla
(Introduxit me rex in cel
lam suā) id est rex glorie
assumpsit eā in vitā etnāz
(Exultabim⁹ a letabimur
in te).i. fideles gaudent de
eius intercessione (Memores
vborū tuorum) Vera
marie fuerūt castitas a hu
militas. in hijs beleat iu
storū societas (Cuprimū
.i. sup hūanam gloriam (Re
cti diligūt te).i. angeli
honorant te (Nigra sum)
hoc est nata a paupibus (Vt
tabernacula cedat).i.
aliqua de peccatricibus (For
mosa sicut pellis salo
momis).i. ego sum pellis
veri pacifici. qui texit arc
ham .i. xpm Et ideo filia
ibzlm .i. sors visionis ve
re pacis (Nolite me cōsis
derare qz fusca sim quia
decolerauit me sol) hoc est
q̄uis ab humilib⁹ sim or
ta tamen sol iusticie elegit
me humilem sibi matrem
Ideo (filij matris mee
pugnauerūt cō me).i. pphē
filij synagoge predicauerūt

runt de me **V**el apli filij
gratie mris pugnauerunt
contra me .i. p me contra here
ticos pdicando qui dixerunt
no deū .h. fantasma .vel de
hoie pepisse hij (posuerunt
me custodem in vmeis) .i.
exemplū v̄ginitatis in oib?
ecclesijs (vineam meam)
.i. v̄ginitatem meā (nō
custodiui) h̄ spūssand?
Indica mihi quez diligit
aia mea) **A**ia marie xpm
dilexit .ideo oia secreta pa
tris ei innotuit (**V**bi pas
cas vbi cubes in meridie)
Castissima v̄go maria fu
it merities .de spūscō splē
dens a feruēs in quā xps
declinavit estū libidinoso
rum **C**ubavit in eius hu
militate . passus est in ei?
castitate (**N**e vagari in
cipiā per greges sodalium
tuorum) id ē notifica om
nibus qd̄ in me requieue
ris . ne heretici delacerent
me dicentes **S**i virgo pe
perit . fantasma fuit **P**er
sacramenta apparent tui
sodales . ideo ego vagoz p
eorum greges . qz in sedis
a in conuenticulis eorum
sum psalmis illorum (**S**i

ignoras te o pulchra iter
mulieres) **M**aria ignora
uit maculā sordis **E**t ideo
pulchra .i. benedicta inter
oēs mulieres **Q**ue egressa
est de muliebri leuitate **E**t
abiit de vtute in vtutem
Post vestigia gregū . id
est p exempla sanctorum
a pavit edos id est carna
les sandis operibus (**J**u
ra tabernacula pastozum)
id est scdm doctrinā aplo
rum (**E**quitatui meo in
turribus pbaraonis assis
mulavi te amica mea) **S**i
cut populus dei a pharaone
per v̄gam moyli . ita ec
clesia a dyabolo p virgāz
pesse mariam a florem sus
um id est xpm liberata est
(**P**ulchre sunt gene tue)
Gene huius virginis sūt
eius ouersationes in actia
a contemplatiua vita . quo
sunt pudibunde verecun
dantes peccare (vt turtu
ris) scz gemetes de terre
mis . a suspirantes gaudia
regni celestis) **C**ollum tu
um .i. fides que eam deo
capiti cōiunxit est (sicut
momilia) .i. ornatus in to
ta ecclesia (**M**urenulas

Secundū

aureas faciemus tibi vermiculatas argento) hoc est apli a eorum sequaces de hys omnibus sponūt ad honorem tui scripturam . sapientia a eloquentia ornatam (Cum esset rex in accubitu suo) id est xp̄us in sinu p̄ris (nardus mea dedit odorem suum) id est per humilitatem ingressus est in vterum virginis . **N**ardus enim humilitate . odor significat xp̄i incarnationem (Inter vbera mea commorabitur . i . in ventre meo incarnatus portabitur) **F**alliculus mirre dilectus meus mihi) Tunc erat quando in cruce coram ea pendebat (botrus cypri dilectus meus mihi) hoc est . fuit ei leticia in resurrectione (In vineis engaddi) id est in ecclesijs fidelium (Ecce tu pulchra es amica mea) **M**aria vocatur amica . qz portavit patris secreta (ecce tu pulchra) coram deo in humilitate (ecce tu pulchra) coram hominibus in castitate **P**ulchra virginitate . pulchra fecunditate . pulchra in vir-

tutibus . pulchra in opibus **P**ulchra hic laude hominum **P**ulchra in celis laude angelorum **P**ulchra bis predicatur . qz sine interiori a exteriori macula declarat (Oculi tui) . i . operum tuorum intentiones (sicut colubaz) . i . sinceri a simplices . **V**el oculi tui id est exempla . q̄ alios vt oculi ducunt donis spūssandi plena sunt (Ecce tu pulcher es dilecte mi a decorus) xp̄s pulcher ex casta virgine . decorus ex patre (lectus n̄ floridus) **L**ectus christi maria fuit **I**n qua vt in lecto requiescit . **M**oster dicit qz pater a spūssandus semp̄ cū eo fuerūt **F**loridus . s . in virtutibus **I**pa etiā domus dei in q̄ habitavit **L**igna principales eius virtutes . prudentia . fortitudo . iusticia . tēpantia . **L**aq̄aria bona eius opa **I**pa campus videlicet marata terra . a viro intada vel humilis .

Capitulū secundum

Ego flos campi
b? flos fili? ei?
Ipa liliū conual
liū . ornat? hūiliū parētū

Capitulum

(Dicit liliū inter spinas
sic amica mea inter filias)
id est sicut liliū; cardones
a vrticis decore a suauita
te. sic maria p̄cellit oēs ec
clesias castitatis decore a
scitatis suauitate (**D**icit
malū inter ligna siluarū)
sic xps fuit iter oēs p̄p̄e
tas a ap̄los marie obum
brans eam spirituscō. ab
omni carnali delectatione
(**Q**ub vmbra illius que
desiderabā sedi) hoc est in
requiez ad visionem eius
iam veni vbi pulchritudi
nem eius sol a luna mirāz
tur (**F**rudus eius dulcis
gutturū meo). i. gloria ei?
dulcis aīme me. hanc em
nunc aspicio qz introduxit
me rex glorie (**I**n cellam
vmariam. i. in celestē ihe
rusalem (ibi ordinauit in
me caritatē) vt quem p̄ri
us vt filium nunc diligaz
vt deum (**F**alcite me flozi
bus stipate me malis) p
flores innocentes. per ma
los. i. domesticas arbores
alii sci intelligunt **A**b ino
centibus ip̄a innocēs exal
tat a scis ip̄a scior glorifi
cat. Amore languet. qz in

deū iugiter p̄spicere desi
derat (**L**euā ei? sub capite
meo a dextera illius am
plexabitur me) hoc est ce
lestia a terrestria magni
ficant illam (**A**diuro vos
filie iherusalem). i. sacra
mento mee incarnationis
vos ostringo aīe fidelium
loquens. per (capreas cer
uosq; cāpōz. i. p̄ p̄p̄as
ap̄los doctores p̄p̄oz)
(**N**e suscitētis dilectāz. i. ne
aliqua puerla doctrina in
quietis genitricē meam)
quo ad usq; ip̄a velit. scilicet
vt p̄p̄ete a apli docēs
erūt q; deum a hoīem vir
go genuerit (**V**ox dilecti
mei) scz filij mei precepit
hoc quo dixi q; de smu p̄ris
saltauit in vterz m̄ris (**E**c
ce iste venit saliens in mōs
tibus transiliens colles)
Qui saltat nūc sursum. nūc
est deorsum. Xps venit ad
virginem q̄si saltans. q̄a
diuinitate trāscendit mōs
tes. id est in celo angelos
humanitate trāscendit in
terra colles id est ap̄los.
De celo saltauit in virgīs
vteruz. inde in mundum.
exinde in infernum de nouo

Secundum

in celum (Similis est dilectus filius me? capree) que eligit bonas herbas a malis **D**ic ipse bonos a pueris (**D**ynnuloq; ceruorum) qui in umbra quiescit ita ipse in casta virgine quieuit (**E**n ipse stat post parietem nrm) . **P**aries e nostra mortalitas **P**ost parietem xpus stetit . cum mortale carnem de virgine sumpsit . **D**ub pariete nos pressi iacuumus . quia naturaliter mortales fuimus **I**pe vero no sub sed post parietem stetit . qz voluntate no natura mortalis extitit . **S**tetit autem vt parietem impelleret . id e mortalitatem destrueret (**R**espiciens per fenestras) natus de virgine **I**n mundum respexit . qm p aplos hoib? innotuit . **P**rosperit etiam per cancellos . quia per scripta pphetaz e manifestatus **I**pa quoq; beata vgo celi fenestra fuit p qua sol iusticie in domuz mundi splenduit (**D**ilectus) videlicet filius (meus loq tur mihi) surge de mortali vita (**p**era) ad imorta

lia (**A**mica) . i . secretales (mea formosa) i castitate a (**v**ei) ad celi gaudia **l**ia ei h yems agustie tue erga me trāsiit pber tribulatio nū tuaz abijt ois dolor pmitus recessit (**F**lores) id e mercedes tue (appuerūt in terra nra) id est splendent in terra viuētū (**T**empus putatiōis) totū mala a te a tue retributionis adueit (**V**ox turturis au dita e in terra nra) . i . vox exultationis a leticie iugiter audiet in tabernaculis iustoz (**f**ie?) qd tu fuisti fructuosus (**p**tulit grossos suos . i . bona opa p quib? remuneraberis (**V**inee) . i . eccie p tua exēpla in vtutibus (**f**lorentes) odore bonozū opm (**d**ederunt) pro quib? etiam coronaberis . (**S**urge) de temporali miseria (**A**mica mea) in humilitate (**s**peciosa mea) in castitate . a **v**eni ad eterna pnia (**C**olumba mea) id est simpliciter confidēs (in foraminibus petere) id est in vulneribus meis q pertuli pro tua ereptione (**I**n cauerna macerie)

Capitulum

id est credens sententie sa-
cre scripture. q̄ dicit Ipse
deus veniet a saluabit nos
Et item **Qui?** liuore sana-
ti sumus **Sicut** nāq; ma-
ceria vineam. sic sacra scri-
ptura munit ecclesiaz. hec
virgo ad memoriā redu-
xit. cum eum clauis p̄fora-
tum vidit (**Ostende** mihi
facies tuam sonet vox tua
in auribus meis) **Per** fa-
ciem pulchritudo glorie p̄-
sonum vocis ei? laus ab
angelis intelligitur (**Vox**
em̄ tua dulcis) id est laus
tua maxima ab angelis (**facies**
tua decora) id ē glo-
ria tua precipua (**Capite**
nobis vulpeculas puas)
Vulpecule sunt heretici (**qui**
demoliuntur vineas)
id est venenis suis infici-
unt simplicium eccias dis-
centes **Si** virgo peperit fā-
tas ma fuit. **Di** q̄si rethe
capiuntur. cū tali sp̄logis
mo concluduntur. **Deus**
omnia que vult potest. a
virgine nasci voluit **Igit̄**
q̄d virgo genuit deus a ho-
mo fuit (**Nam** vinea no-
stra floruit) id est maria
xp̄um peperit (**Dilectus**

meus) filius mihi (sic lo-
cutus ē) vt dixi ego gra-
tias ago **illi** (qui pascit
inter lilia) id est dilectā
inter castrorū agmina de-
nec aspiret dies eternita-
tis a inclinent vmbre bus
ius temporalitatis.

Oro v̄ginis p̄ouertis.

O dilectē mi) quem
genui qui icestos
fugisti ad peniten-
tes iam) reuertere) a si
milis esto capree secernēs
castos iam ab icestis. **Aut**
hymnulo ceruorū velociter
currenti similitare suscipis
ens velociter vota a p̄ces
ouerforū a prauitate a offi-
tue eos sup) montes) .i.
fac eos illoꝝ asortes q̄ fue-
rūt mōtes (bethel).i. alti
in v̄tutib? in domo d̄m sc̄z
in eccia **Ipa** etiā dei geni-
trix ē bethel. i. domus dei.
in qua habitauit filius dei.
Mōtes sunt ei? p̄phē q̄ de
ea p̄dixerūt **Sūt** etiā ap̄li
q̄ de ea p̄dicauerunt. q̄ v̄o
per spiritum de xp̄o senci-
at. **hij** v̄bis p̄nuiciat.

Capitulum tertium.

Tertium

In leculo meo. id est in rege mee cōtēplatiōis p̄ noāē id ē in hac vita (q̄siui) in tellige diuinitatem xp̄i (quē diligit aīa mea) Que siui illum) in deitate cognoscere (a nō inueni) .i. nō potui ad eius altitudinē p̄tingere Et dixi (Cur gaz corde ad celestia a mēte (circuibō ciuitatē) .i. angeloz agmīa (p̄ vicos a plateas) .i. p̄ āgelos a archangelos (q̄ram) xp̄m (quē diligit aīa mea. Que siui illū inter ordines āgeloz (a nō inueni) sicut em illi vlluz illoz (Inuenerūt me vigiles) .i. angeli qui custodiūt ciuitatē .i. ecciaz Non est dubitandū quin crebro habuerūt āgelicū sacra v̄gine colloqum Et interrogauī eos (Num quē diligit aīa mea vidistis .i. dicite si saltē vos criſti diuinitatē intelligatis. Qui dixerūt (paululum) Quāq̄ angeli de deo intelligant multū tñ ad opationē ip̄i? veritatis videtur paululū Nullus em̄ angeloz ita deū itelligit vt ip̄e

se agnoscit. Nā nemo nouit p̄rem nisi fili? nec filiū nisi pater a cui voluerit filius reuelare. qd̄ creditur matri fecisse. Cū p̄trāsif sem eos. i. cū eoz natura cōtēplando t̄rāscēderē inueni quē diligit aīa mea) omne itellectū angeloz longe excellere (Tenui eū p̄ri equalē credēdo nec dimittā eū diligēdo donec introducā illū v̄bo a exēplo In domū .i. in ecciam (matris mee .i. gratie (a in cubiculum genitricis mee) .i. in ouentum synage qd̄ est dicere Que sp̄uscō reuelante agnouī de xp̄o . hec iudcis a gentibus annuncio.

Ep̄us de virgine ad doctores.

H Diuro vos filie iherusalem ne suscite : tis dilectā) vt sup̄ius dictū est aliquid docendo cōtra eam hoc hic itoz repetit . ne quid frivolum de ea p̄dicet De quibz laus angeloz cū ei occurrerent petēdo regna celoz (que) id est quā gloriosa est ista

Capitulum

(que ascendit) ad celi palacia (p desertum) .i. deserta reus periculosum mundū **I**pa (virgula) id ē recta norma (fumi ex aromatis) scz opundationis a diuersarum virtutum a hoc mirre id est martiribus a thuris id est confessoribus a vniuerso pulueri pigmentarij .i. vniuersis fidelibus xpi. **I**pe em̄ est verus pigmentarius .i. aiarū medicus. **C**ongregatio iustozū est collectio eius herbaruz **Q**uibus omnibus virgo fuit odimentum vtutum vt p̄ciosus puluis aromaticum **Q**ue sequit̄ videntur v̄ba esse eccie de assumptione corporis marie **E**n lez dulum salomonis sexaginta fortes ambiunt) beate v̄ginis corpus veri pacifici scz xpi lectul? **Q**uod .lx. fortes id est multa milia ex fortissimis israhel . id ē summis angelozū deū vere videntū ambiunt a ad ethera pducūt omnes tenentes gladios .i. tra demones custodias a ad bella doctissimi scz cōtra aereas ptates potentissimi . (

Vniuersiusq; ensis .i. tutela sup (femur suū) .i. circa corpus cuius femur genuit xpm̄ ppter timores nocturnos id ē ne timores incuciant ei demones **D**e quē v̄ba doctoz de ea doctū (**F**erculū fecit sibi rex salomon) xpus verus rex pacificus fecit sibi ferculū .i. lectum ad cuiuū (**D**e lignis libani) .i. ex patriarchis a regibus virginem elegit in qua vt in lecto recubuit ip̄e positus ad cuiuū .qz fideles de carne quā de v̄gine sumpsit epulant (**C**olumnas eius fecit argenteas) **C**olūne quibus fulcitur v̄ginis vita sunt quatuor euāgelia de ea scripta q̄ sunt argentea veritate videlicet nitida a p̄dicatione sonora (**R**eclinatorium aureum) hoc fuit corpus domini de ea sumptum **I**n quod diuinitas se recliauit **Q**d fuit aureū scz sapientia a caritate ornatū **I**pa etiā virgo fuit reclinatorium in cuius xps se recliauit vtez **A**ureū splendore caelitatis fulgidum (**A**scen

Quartum

sum purpureum) sancta
crux fuit In qua nobis fi
lius ei? sua passione ascen
sum ad celos fecit (**Ve** :
dia caritate astrauit id est
omunem vitā ei? dulcedi
ne caritatis repleuit p^{ro}f
filias ibi?m .i. ad imitati
onem fidelium **I**deo (filie
spon) .i. anime filie eccie
egredimini de vestra car
nali uersatione **E**t (vide
te) oculis cordis (regem
salomonem) .i. christum
verum pacificum (in dya
demate quo coronauit euz
mater sua) .i. mortali car
carne qua circūdedit eum
(mater sua) matris i die
desponsationis illius scz in
die natiuitatis quando de
sponsauit ecciaz vel in die
passionis . quando posuit
p illa aiā a in die leticie
cordis illius . id est in die
resurrectionis eius **Q**uan
do eadē virgo etiā aposto
li tantum sunt iustificati
quantum prius de morte
eius contristati .

Laus filij de matre

Capitulum quartum

O Amica mea) cui
notificaui p^{ri}s
secreta (**Q**uam
pulchra es) hu
militate a castitate (quaz
pulchra es) fide a opera
tione a ideo decora in cele
sti gloria (**O**culi tui) sim
plices (vt columbarum)
que alias aues cōtuentes
non cupiunt eas dilacera
re . ita tu videns iuuenes
non cupisti te eis p^{ro} obsce
nos amplexus sociare (**A**
Absq; eo quod intrinsec?
latet) scz caritate . **O**culi
v^{ir}ginis prophete sunt qui
eam longe ante prouidens
tes multa de ea predicere
runt . **O**culi eius apostoli
sunt qui eius magnalia a
filij sui miracula populo
demonstrauerunt **Q**ui eos
lubarum fuerūt . qz sp^{iritu}
rituscō pleni simplicif^{er} vi
xerunt **I**pa etiā btā v^{ir}go
oculus est colūbe . qz p^{ri}ua
dux ē eccie **A**bsq; eo dulci
affectu q^{ui} intrinsec?
latet i dei
soli? cōsp^{er}ctu (capilli tui)
nō erāt torti . vt p^{ro} eos alli
cerent iuuenū ai . **V**irgis
capilli sunt casti . quia ita
eius inheret religioni vt

Capitulum

capilli capiti **Hij** sunt (vt greges caprar) q̄ ad alta scandunt. Ita ipi de v̄tute in v̄tutem ad galaad scz ad xp̄m nr̄i testionij mōte ascendūt. **Dentes** tui nō erant tibi delicati eda res **Dentes** v̄ginis sunt q̄ de ea sculptilia exponēdo p̄ferūt **Qui** vt (greges) detonsaz (ouiu) sunt (q̄ de lauacro ascenderūt) qz in baptisate lote sunt. a se pro xp̄o rebus mūdi de nudauerūt. **Oēs** gemell fetib? .i. pleni gemma dilectione **Et** sterilis non est inter eas hoc est nullus v̄a cans a bona adōe. **Labia** tua non erant dolosa s̄ a v̄amitate. carnis maceracione strida vt capilli codi nea vitta. **Et** eloq̄ tuum dulce. qz totū de deo a futura rege. **Labia** etiā v̄ginis sunt q̄ secreta dei de ea alijs apierūt. **Eloq̄** ei? p̄dicatio illoz. **Gene** tue erant a viris verecūdātes illoz. otubernia deuitates absq̄ eo pudore q̄ intrinsecus latet in corde. **Sicut** fragmen mali pumici ex terius rubet inter? cadet

Ita tu passione eras rubens. castitate albescens. **Gene** etiā illi? v̄ginis sūt q̄ peccare erubescūt. **Collū** tuū nō erat in supbia extētum. **Idco** fecit te dauid. .i. xp̄us turrim. .i. eccie muniten. **Collū** etiā v̄ginis sūt de ea scribētes. q̄ q̄si colluz cibū v̄bū dei degluciant. a in alios q̄si in corpus trās mittunt. **Hij** sunt vt (turris dauid) ab hereticis in expugnabiles (q̄ edificata est cum ppugnaculis. .i. multis instrudi sentēcijs. **Wille** clipij pendēt ex ea) scz defensionis sacre scripture. **Ois** armatura fortū) ad expugnandā pra uitate hereticoz scām virginem impugnātū. **Vbe** ra tua non sunt illius viri manu tacta. **Idco** hynnus lus qui pascit in lilij scz xp̄s qui delectat in castis. **Suxit** ea. **Duo** etiā v̄bera virginis sunt due leges q̄ de ea filij ei? scripta sunt p̄conijs. **Duo** hynnulli gemelli capree sunt duo populi ecclesie in hyante su gentes de sacra scriptura lac smāz de sancta maria.

Quartum

Qui pascunt in lilijs. i. de
lectat in scripturis (donec
aspiret dies .i. xps q̄ glori
am dei genitricis aspiciat
a inclinet (vmbre) .i. tra
seant que nūc in enigmate
considerat Per v̄ba sequen
tia vocat matrē xps ad ce
lestia (Vadam ad montē
mirre a ad collē thuris)
Qd̄ ē dicere veniā cū mul
titudine angeloz aduoca
re reginā celoz. q̄ ē mons
mirre .i. martiribz q̄ sunt
mirra altitudo a collē thu
ris .i. ofessoribus qui sunt
thus. celsitudo Et loquar
ei hec verba Amica mea q̄
portasti p̄ris secreta tota
es pulchra. qz in singulis
sensibus tuis vt dixi es p
vtutes graciōsa Et qz in te
non est p̄ti macula (ve
ni de libano) .i. de castita
tis candore ad celi gaudia
(Sopsa ideo mea) qz cū pa
tre sum vnū .cui genuisti
clausa filiū (Veni de liba
no) scz de scē vite candore
nirnio exaltando in supno
rū ciuiuz triclino (Veni)
ad spiritalia gaudia (cor
ronaberis de monte ama
na) Hoc est recipies coro

nam de triūpho. q̄ p̄meru
isti a dyabolo q̄ est mons
amana. qd̄ est nocturna a
uis. i. ip̄e ē rex sup v̄muer
sos filios supbie ducens
errantes ad nodē mortis
(Coronaberis etiā .i. coro
nā recipies (de v̄tice samir
a hermon. videlicet qz p̄ri
ripe seculi per fructū ven
tris tui sunt hūiliati. q̄ fue
runt cubilia leonū. i. habi
tatio demonū. a montes
pardoz. i. munimenta he
reticōz) Vulnerasti cor me
um. hoc ē p̄ tui amore ptu
li in cruce cruciatū vulne
rū (Coroz mea) qz cohe
res in regno p̄ris. sponsa
eo qz me deo p̄ri genueris
Vulnerasti cor meuz hoc ē
tadus sum intrinsecus do
lore cū viderē te dolentem
pendens in cruce In vno
oculoz tuoz. id est in vno
materno affectū (oculoz)
id ē bonoz exēploz Et in
vno crine colli tui. i. vno
ornamēto hūilitatis quo
mibi inbesisti. vt collū ca
piti.

Sequitur laus filij exhi
bita m̄ri ad domum p̄ris
sui aduenti.

Bi

Capitulum

Quam pulchre sūt
mamme tue) scilicet
hūilitas a casti-
tas. De quibus lac scimonie
suxit v̄gmū sobrietas Et
ideo soror .i. coheres in reg-
no a sponsa. quia genuisti
mibi v̄gines tuo exēplo (**P**
ulchriora sūt v̄bera tua
v̄mo) **V**bera v̄ginis fue-
runt exēpla in actia a cōtes-
platiua vita quib? q̄si la-
de paut puulos i fide Ea
fuerūt v̄mo pulchriora .i.
legali doctrina digniora (**E**
t odor vestimētoꝝ tuoz
sup oīa aromata) hoc est
suauitas tuoz v̄berz est ac-
ceptabilior q̄ sacrificium
carnaliū obseruantiaz

Laus patris de virgine

Manus distillās la-
bia tua sponsa)
Opōsam vocauit
qz ei filium generauit. La-
bia ei? sunt qui de ea dei se-
creta apuerunt Qui vt fa-
uus distillāt. quia oēs ser-
mones de ea dulcedine res-
dundant (**Q**uel a lac sub-
lingua tua) **L**ingua v̄gis
dicunt qui eius p̄comia lo-

quunt de quibus mela lac
manat. qz eoz doctrina sa-
pientes a insipientes satis-
at Et odor vestimentoꝝ
tuoz; sicut odor thuris (**O**
dor vestimentoꝝ) sunt
auerfi p̄ famā eius exēplo-
rum qui sunt thūs deo .i.
vt incensum dirigitur eoz
rum oratio.

Iterum x̄ps de matre .

Ortus conclusus so-
ror mea sponsa)
Ipsa erat herba-
rum vel arborz ortus id est
plena virtutib? . que erat
in partu conclusus .s. sig-
naculo sc̄spiritus (**O**rtus
occlusus) iterum quia post
partū nō est reclusum vir-
ginitatis signaculū (**F**ons
signatus) **I**psa etiā erat
fons id est primū exēpluz
v̄ginitatis Qui fons erat
signatus .id est x̄pi passio-
ne consecratus (**E**missio-
nes tue) .i. imitatores tui
sunt vt (paradisus) diu-
sarū arborum **Q**uidā ma-
la pumica scilicet martires
quidā pomoz fructus viz
delicet cōfessores. quidā cy-

Quintū

pius qui alios vnguento
sanāt exemplis . quidam
nard⁹ . i . humilis Alij cro
cus caritate rubentes Alij
fistula vitia mortificātes
Alij cynamomū penitētes
a vniuersā ligna libani . i .
omnes fideles xp̄i De te
fluxit (fons ortorū) . i . per
te venit baptisma fidelium
Et puteus aquarū viuenci
um . i . xp̄s qui ē sapia san
ctarū scripturarū Et hec cū
magno impetu de libano
fluūt . qz cū magna habū
dācia spūssandī de cādore
scītatis tue exvndauerūt .
Vñ hec oia qz deus p̄ p̄ce
pit talia dicens (Surge
aquilo a veni auster p̄fla
ortum meū) hoc est Aqui
lo . i . dyabolus locū te tēp
tandi nō habeat . Sed au
ster . i . spūssand⁹ te ortum
meū possideat (Et fluant
aromata illius) id est per
te incarnetur vnguentus
meus .

Sequuntē v̄ba v̄ginis cri
stum in se venire optan
tis .

Capitulum quintū

Veniat dilect⁹ me⁹
i . xp̄s in me (ortū
suum a comedat)
fructum pomorū suorū . i . in
corporet sibi obsequiū ope
rum meorū (Vbera cristi
applaudentis matri) O (
soror mea) coheres in pa
tris gloria sponsa patris
eo qz me genueris Veni in
te ortum meum carnez as
sumendo messui mirram
meam mea passione mar
tires colligendo cum aro
matib⁹ id ē cū cōfessorib⁹ .
(Comedi fauum cū melle
meo) Per fauum corpus
Per mel anima xp̄i acci
pitur . Fauū quippe cū mel
le comedit cuz resurgens
corp⁹ de virgine sumptū
anime vltra non moritur
rus iunxit (Bibi vnum
meum cū lacte meo) Per
lac hoīes . p̄ v̄mū angeli in
telligunt . Vnum cū lacte
bibit cum ascēdens in hu
mana carne de virgine ge
nita homines angelis soci
auit Ad quos mox gratu
labūdus dicit (Comedite
amici c̄ iebriamī km̄i . qd
ē dicē Dic̄ iuiuātes de va
rijs epulis iocūdant̄ a de

Capitulum

amicorum presentia congratulantur
Ita vos angelus mei amici
 congratulante et congratulamini
 quia vestrum gaudium numerosa
 hominum frequentia adauxit **I**n
 super noua festa stuli dum
 mentem meam vestram vestique re-
 gimen vestris gaudiis induxi
Per ea que sequuntur a claram
 adhuc hic laborantem vestro
 solat (**E**go dormio) hoc
 est in gloria requiesco a cor meum
 vigilat pro vobis orando (**V**ox
 dilecti mei) sed filii est
 pulsantis .i. ita me moue-
 tis (**A**peri mihi) .i. iuxta
 a me tuis precibus que iuste de-
 beam misereri omnibus? soror
 mea in presentibus iam gloria **A**mica
 mea gerens diuina secreta (**C**oluba
 mea) spiritus plena immaculata mea
 ab omni sordibus presentibus segregata .
 quia caput meum plenum est rore
 a ancillis mei .i. electi sunt
 cum pueris presentibus (**S**icut
 gutte) in caput decedentes
 de capillis elabuntur **I**ta re-
 probi ad fidem venientes
 male operando pro noce .i. di-
 abolu retrabunt (**S**ubsequitur
 vestro) **S**i vultis preces
 meas non cassari in hijs de-
 betis me imitari . **O**polia

ui me tunica mea) .i. dimi-
 si sceleraria .a dixi **Q**uo idus
 at illa .i. nunquam reuertar ad
 illa (laui etiam pedes meos
 .i. emundavi affectiones
 meas .a dixi quo inquam
 illos .i. non reuertar ad vo-
 mitum cogitatio carnales il-
 lecebras **D**ilectus me?
 sed de? que elegi pro omnibus?
 (misit manum suam) .i. filium
 suum in mundum per foras
 men sed pro me que facta sum
 ei ad homines veniendi fora
 men .humblestate quidem an-
 gustum **D**ed castitate luci-
 dum **E**t ideo illi soli pium
Et venter me? intremuit
 ad tadium eius) .i. obstupus
 it de ingressu illi? (**C**urre
 xi) .i. mentem sursum erexi
 ut a preteritis dilecto meo pre-
 bus que eum placare pro hominibus
 a orationibus a opera iuxta (**Q**uan-
 mee distillauerunt mirram)
 .i. operationes mee carnis
 mortificatione reducere
 runt (**E**t digitus mei pleni
 mirra prebatissima) .i. stu-
 dia mea varijs tribulati-
 onibus probata **T**ali modo
 aperui (dilecto) sed filio
 meo (pessulum ostij mei)
In hac significatio est mea

Quintuni

intransitiua grāmatica.
Sacra nāq; vgo ostiū fu-
it p qd̄ xp̄s in mundū in-
trouit. possulus aut̄ erat
moles p̄dōz hoīm qd̄ ido
eius d̄r. qz a ipsa in p̄tis
nata creditur hoc ip̄a ab
ostio remouit cū sc̄s viuen-
do p̄dā declinauit. vel cuz
dilecto ingredit̄. qz p̄ ip̄az
ip̄a misericordia in ecciaz
venit. vñ sequit̄ (Et ille p̄
me declinauerat) a in ec-
clesiā transierat. quotidie
possulū p̄dōz precibus re-
mouet a per ea ingressus
gratie xpi ad nos patet (Aia mea liquefacta est) in
sp̄natione (vt dilect̄ lo-
cutus ē) de mirabili a de-
siderabili patris visione (Quesiui illū) cogitando a
inueni magnitudm̄ eius
carnis grauata nubilo (Vocaui) valde desiderans
do a (nō r̄ndit m̄bi) ma-
iestate diuinitatis sue de-
mōstrando (Inuenerunt
me) cōtemplando q̄rentem (custodes) angeli (q̄ circū-
erūt ciuitatē .i. muniūt ec-
clesiaz dei (pcusserūt me)
dolore cū diceret̄ nec se ad-
p̄fētū deū scire. a me vul-

nerauerunt. qz magis ad
studium querendi accēde-
runt (Custodes murozū)
id est p̄bete a apostoli in-
strutores libroz (palliū
meum tulerunt) id est car-
nalem vitam exuere docu-
erunt (filie iberusalem
scilicet anime fideles p̄o-
quibus ego sedule fundo
p̄ces (Adiuuro vos) meo
exemplo (si iueneritis di-
lectum meum) filium pa-
tri equalem cōtemplando nū-
cietis ei id est p̄ bona opa
vos notificetis illi vt sicut
ego languī ei? amore. ita
vos oia h̄commoda p̄e?
sustineatis dilectione.

Sequitur laus ecclesie ad
virginem de casto.

Qualis est dilectus
meus ex dilecto)
id est quā magni-
ficus filius tuus genitus
ex patris vtero (O pul-
cherima mulierū) id est
benedicta inter omne ge-
nus pariendum (Qualis
est dilectus tu? ex dilecto)
id est quaz gloriosus fili?
tuus ex p̄ris gremio **I**do

Capitulum

querimus eum fide a opatione. qz sic adiurasti nos id est verbo a exemplo docuisti nos.

Laus virginis de filio.

Dilectus) filius (meus candidus) id est natus p virginem (rubicundus) per passionem electus a patre ex milibus scz pre angelis a sanctis hoibus (Caput eius auz optimum). .i. sicut auz oia metalla sic diuinitas eius precellit vniuersa. **D**ive xps est caput ecclesie qui vt aurum decorat eaz sub fulgore (**C**ome ei? sicut palme elate) sicut spimis ad nostraz vitoria coronate qsi (coruz migre). .i. cu sceleratis reputate. **C**ome etiā xpi sūt ei vt capiti inherentes vt palma in vtutibus virentes q sunt vt coruus migri scz tribulatioib? demigrati ad exēplū xpi (**O**culi ei? sicut colūbe) lucetes spūs sancti plenitudine. p colūbam quippe septiformis gratia spūs sancti intelligitur que septem naturis vigerere dicit. **V**n a sup dñm

in colūba apparuit **O**culi etiam xpi sunt doctores ecclesie pleni spūs sancti munere . a (hoc sup riuulos aquaz). .i. in scia scripturarum (**Q**ue lacte sunt lotte). .i. quoz aie sunt candore vtutū emūdate (**E**t resident iuxta fluentia plerissima). .i. cōuersant p dona scī spiritus copiosissima (**G**ene illi? sicut areole aromatu). .i. qz amabilis erat oculis oim eū intuentium (**G**ene) quoq; illius sunt verecūdi qui sunt (velut areole aromatu). .i. collatione vtutū dsite (a pigmentarijs). .i. ornate doctrinis aplicis (**L**abia ei? sicut eloquia) delectabilia sunt vt lilia candore vic castitatis de cetera mirram primā stillatā id est mortificationem p caritatem instruentia (**L**abia eius) sunt volūtatē illius apientes qui mirrā primam stillāt. qz p̄cipua opa caritatis p̄dicāt (**M**anus ei? tornales) vel tornatiles auree. .i. opa eius in p̄fectione rotunda . a oī gratia fulgentia (**P**lene iacinti

Sextum

nis) id est virtutibus. **Q**anus q̄q̄ ipsius sunt bona opantes qui sunt tornati: les a aurei. i. in morib? p̄fecti a in bonitate asp̄icui. pleni iacindinis. i. elemosinis (**V**enter ei? eburneus) .i. fragilitas hūanitas eius est casta qz de v̄gine nata **E**t idō vt ebur qd̄ de elephante tollit qd̄ castissimū aīal esse p̄hibetur (**D**istinctus saphiris) .i. variatus celestib? signis **V**enter etiā xpi sunt debiles in eccia qui sunt eburnei. i. casti. saphiris distincti. i. pura cōscia variati (**C**rua illius colūne marmozee. i. decoza firmitas eius in resurrectione q̄ est infrangibile fulcimetū ecclesie. q̄ sunt fundate sup bases aureas. i. sup fidem a caritatem (**C**rua etiā) ip̄ius sūt in iusticia fortes a alios p̄ exēpla sustinentes. qui sunt colūne marmoree. i. redia inflexibiles a vicijs fundati (sup aureas bases) id est in euangelica a apostolica doctrina stabiles (**S**pecies eius vt libani) id ē ip̄e est pul-

chritudo omnium sanctorum vt libanus est decore omnium montium (**E**t vt cedri) p̄re omnib? lignis **I**ta ip̄e electus p̄re oibus scis angelis (**B**uttur) .i. doctrina vel p̄missio eius suavissima a totus scz in humanitate a diuinitate desiderabilis v̄nde a angelica sublimitas est ei? v̄sione insaciabilis (**T**alis ē vt dixi (dilectus) filius (meus) a iste est nūc in patris gloria (amicus me?) o filie iherusalē scz eccie fidelium.

Ecclia ad v̄ginem

Quo abiit dilectus tuus) qui vbiq̄ ē totus (**O** pulcherrima mulier) id est sancti or oim parientium (**Q**uo declinavit dilectus tuus) quē non capit vllus loc? dic nobis si in aliquos veniat familiarius. a te imitando fide a ope eum tecū queremus.

Capitulum sextum.

Dequit r̄silio v̄ginis

Olea? meus) quē cū patre totus nō capit mundus de

Capitulum

me carnem sumēs (descēdit) de sinu patris (ad ortum suum) .i. ecciam colliget v̄tutes (vt pascat in ortis) id est vt deleatetur in fructuosis (a colligat lilia id est castos in eterna horrea Ego dilecto meo ad hoc opus placui a dilecto meo pre omnib⁹ placet mihi (Qui paschitur inter lilia) . id est deleat⁹ inter castoz agmina a sic blanz de locutus ē ad me (Pulchra es) in castimonia a ideo (amica mea) suavis per pia exempla Et ideo de coza in celesti gl'a sic iherusalem id est sicut angeli q̄ vidēt faciē patris a fruūt pace domini (terribilis) contra vitia (vt castroz acies) aduersus hereticos a demones ordinata (Averte oculos tuos a me) quia ipi me auolare fecerunt) qd̄ est dicere In hūanitate mea deleator qz dimittati non poteris pfecte appropinquare quā quāto subtilius oculis mētis inspereris tanto a tua cōdicione elongari videbis (Capilli tui) non fuerunt auro

torzi) Ideo sunt angloz dyademate redimiti. Capilli etiā ei⁹ sunt v̄gies p imitationem ei inherētes que sunt sicut grex caprarū ascendentes ad alta v̄tutum Que de (galaad) appauerūt id est p testimonio xpi hoc faciunt (Dentes tui) non fuerūt edacitate assueti. ideo nūc deliciant in dulcedine dei Dentes quoq; ipius sunt subtilia de ea exponentes. qui sunt sicut greges ouiu tonsi a patris. sicut ascenderūt de lauacro baptismatis. Omnes gemellis fetibus .i. pleni gemina deleatio ne (sterilis non est in eis) id est vacans a bona operatione (Sicut coxter malipunic) rubet Ita (genetue) .i. verecūdia tua exten⁹ i castitate fulget absq; occultis tuis scilicet absq; caritate que interius latet (Sexaginta sunt regne) hoc ē multe aie q̄ suos mores in adia vita regūt per sex opera mie. a (odoginta concubine) id est multum contemplatiua vita satagunt se sponsi aplexib⁹

Dextera

incedere ut possint ad odo-
ritudines peruenire (Et
adolescentularum non est nuz-
merus) hoc est fidelium sub-
eis degens populus Tu vna
oim transcedisti merita .a
io p oib? sola electa (Colu-
ba mea) in qua transfudi
spussandi carismata (pfe-
da mea) qua pfecti p vtu-
tu munera. hec est vna imi-
tabilis mri sue scz pnti ec-
clesie (electa) genitricis
sue scz angelorum frequente.
Viderunt ea oculis cordis
filie syon .i. eccie (a btis-
simam pdicauerunt) vt dici-
tur btam me dicet oes ge-
nerationes (Et regine a co-
cubine) .i. adiuui a ctēpla-
tium (laudauerunt ea) ita
dicentes (que est ista) hoc
est qualis est ista q pgre-
ditur de peccatrice massa qsi
aurora de tenebris consur-
get de q pcedit sol iusticie
hos qui in tenebris a iym-
bra mortis sedet illumina-
re. hec in pnti est pulchra
vt in nocte luna. electa vt
supna patria (vt sol) iter
sydera terribilis exēplis
otra vitia (vt castrorum aci-
es) otra demones ordina-

ta. qz virgo dilectum in ortu
descendisse dixit filius affir-
mando subiugit (Descen-
di de synu patris in te (ortu
nucum) p materiaz carnis
Ruces sunt quicqz fideles
exteri? amari p carnis af-
flictionem Interi? in aia
dulces. hys p partu vgis
fructuosus ortus extitit in q
lignu vite xpus germina-
uit qn fructus eternitatis
in suo tpe ptulit Hoc ideo
feci (vt videret poma dual-
liu) .i. remunerarem opa
humilium tuo exēplo vi-
uentium (Et inspiceret si flo-
ruissent vinee) hoc vineas
scilicet eccias facere tuam
vitam inspicere .a tuo exem-
plo in bonis adibus flores-
cere (Et germinassent ma-
la pumica) .i. vt exemplo
tue pacie cupiant pro me
passionem subire.

Dequunt vba penitentis
ecclesie qnqz de iudeis con-
uertendam.

Dolet se taz diu de
virgine a ei? ple-
errasse a satisfacit
hys verbis de suo errore (
Nesciui te) gloriosa vgo.

Septimum

cumulat credentiū plus
(vallatus lilij) .i. stipat?
vrginū choris (Duobver a
tua) subaudis felicia. qz
luxit ea dei sapia Caprea
est eccia. duo hpnuli sunt
duo fideliū ppli ex circūci-
sione a p̄picio. qui lac hūi-
litate a castitate imitando
lurerūt de vberibus beate
vrginis (Collū tuū) bt̄m
qd̄ sepi? ē brachio filij dei
te aplerātis circūdatū Et
iō (sicut turris eburnea)
qz castitate ostra supbiam
firmis munita (Oculi tui
bt̄i) q̄ viderūt qd̄ reges a
p̄bete videre nō merue-
rūt. vel oculi vrgis sunt
ei? doctrine v̄ba. q̄ (sicut
piscine in esebon). i. ad me-
rozē p̄mē sunt ducētia vt
dixit Die eius a p̄gemie i
p̄gemies sup eū timentes
scz p̄mitētes Et hec in por-
ta filie multitudinis Por-
ta est perpetua v̄go p̄ quā
clausam rex celoꝝ ad nos
intrauit in mundū Et hec
ē filie multitudinis. qz mul-
tudo fideliū p̄ eam intra-
bit celi palacium (Nasus
tuus) bt̄us qui odorē eter-
ne vite xp̄m est odoratus.

Vel nasus ei? fuit eius p̄-
noscētia. qz per sp̄m sensit
dicta p̄phāz in se opledā-
(Turris libani) .i. muni-
men fuit xp̄i (q̄ respicit d̄
damascū. i. erecta d̄ diabo-
lum (Caput tuū) bt̄m to-
ciens inclinauit ad dei filiū
osculandū (Ut carmel?)
.i. circūspedum in virtuti-
bus (Come capitis tui)
beate q̄s xp̄us ifans deifi-
cis mamb? suis voluit cō-
tredari (Et hec sicut pur-
pura regis. qz eas lacera-
sti pre dolore in tēpore ei?
passionis. Et hec oia sunt
iuncta canalibus id est fi-
ra in credentium cordib?.
Cū xp̄s matroz laudauit
a capite cepit. laus aut ec-
clesie a p̄de inclinauit. qz
xp̄s de sūmis v̄it ad yma
vt matrē leuaret ad sūma
eccia aut p̄ vrginis merita
conscendit ad alta.
Dequitur laus filij.

O Water km̄a quaz
pulchra es in casti-
moma. a ideo deco-
ra in celesti gloria Et quia
mibi carissima existis. iō
frueris celesti desiderio.
Cōstatura tua assimilla.

Capitulum

ta ē palme) Xps fuit palma in cruce. qz per eū ad piscinē palma victorie Cui assimilata est statura. i. alta gloria marie quia sicut ipse rex celoz ita ipa regia āgeloz (**E**t vbera tua botris. i. merita tua assilant martiribz q̄ velut botri p̄si sunt in passiombz) **E**t iō otigit. qz ego dixi. i. istud cū p̄ze statui de v̄gine carne assumaz in palma. i. in cruce ascendā. fruat̄ eius app̄hendā. oia ad me traham **E**t tunc erunt vbera tua sicut botrus vinee. **E**t tunc erūt vbera tua sicut botr̄ vinee. i. merita tua erūt oibus imitabilia vt mea euāgelia q̄ sum vinee botr̄ scz ecclie potus **E**t hic est botrus que portauerūt filij israhel in v̄ate v̄atis erat crux. botrus v̄o xpus **P**ortātes erāt apli a prophete **V**inea de qua latus est botrus fuit floridū v̄gis corpus. q̄ botrus in p̄lo crucis ē pressus a inde fluxit fidelii potus (**E**t odores tui sicut maloz) .i. exempla tua sunt imitanda sicut apl̄oz (**B**uttur

tuum sicut vinū optimū) **B**onuz vinū est legalis instructio **M**elius ē euāgelica erudicio **O**ptimū ē spiritustiffandi infusio **B**uttur v̄ginis ē ei? doctrina a spū scō inspirata q̄ est vt vinū ad potandū .i. placēs ad imitandū **D**ixit ei? dispersit sup̄bos. exaltauit hūiles **A**plaudit laudi eius dicens (**D**ignum dilecto meo) hoc facere .s. parē subiectis a debellare sup̄bos (**L**abijs a dētibz eius ruminādū) **L**abia dei sūt volūtate eius apientes. dēt̄es v̄o ei? vicia oterētes. **H**ijs est doctrina v̄gis ruminanda. i. memorie tradenda scz qd̄ deus sup̄bis resistit humilibz aut dat grām **I**n sequētibz v̄go v̄ba rep̄ntat que p̄ ecclia de iudeis ouertenda ad filium fecerat (**E**go dilecto meo) p̄ vobis p̄ces fudi (a ad me ouersio eius) .i. p̄ me voluit ad vs in mia ouerti **I**ta nāqz dixi veni dilecte mi ad synagogā p̄ miā qm̄ ab ea fugisti ob p̄fidie culpam (**E**grediamur) p̄ fidē (in agrū) scz

in vniuersum mundū (cō
moremur) p opatōem in
villis .i. in oib? gētibus (**Q**
uane surgamus ad vine
as) .i. ad iudeorū synago
gas hoc ē illud instans vl
timū mane faciam? in cor
dibus illoꝝ splendescere .
(**V**ideamus si floruerunt
vinee) .i. faciam? eos mē
te videre q̄liter in fidee flor
ruit ecclia (**S**i flores fru
tus pturiūt) hoc est facia
mus eos videre quō claru
erūt p martiria (**T**ibi da
bo tibi vbera mea) .i. ad
honorē tui imitabūt mea
exēpla (**N**otandū q̄ ter
si dicit hoc est si hec a hec vi
derint imitabunt ea cogi
tando. loquēdo. opando. (**M**
andragore) .i. gentili
tas q̄ vt mandragore sine
capite deo fuerūt. odorem
honorū opm in portis nr̄is
.i. in vtutib? dederūt Et qz
iam plenitudo gentiūz in
trauit. iā tps ē vt eternus
israhel saluus fiat ad qd̄
(oia poma noua a vetera
dilecte mi seruauī tibi) qd̄
est dicere **T**pi uerfi oia p
cepta noui a veteris testa
menti seruabūt ad honoꝝ

rem tui .

Capitulū Octauū

Quis mihi det te
fratres meum)
de iudea genere
natū (sugentē
vbera mris mee) .i. in sy
nagoga sub lege educatū
(vt foris te inueniā) .i. a
iudeis qui a fidee adhuc fo
ris sunt te coli videant (a
deosculer) .i. ab eis diligi
aspiciā (a iā me nemo de
spiciat) scz nullus de iude
is q̄ me v̄ginem pmāisse
nō credat (**A**ppendā te)
.i. pbabo te carnez de me
sumpsisse sine viri semine
(a ducā te) p fidem in do
mū matris mee .i. i corp?
ipius synagoge (**E**t in cu
biculū genitricis mee .i. in
intellectuz legis iudaice (**T**
ibi me docebis) ab eis
coli a seruare p̄cepta dñi.
(**E**t dabo tibi poculū) .i.
ab eis me imitantibus de
fereb tibi opus bonū ex vi
no d̄dito scz sapia a carita
te inebrians alios (**E**t mu
sto maloz granatorū meo
rū) .i. diuinū seruiciū v̄tu
tibus repletū (**L**euā eius
sub capite meo) .i. tyalia

Capitulum

p̄ xp̄o qui est caput meū
despiciēt (a dextera illius
amplexabit̄ me). .i. sola ce
lestia instigāte q̄rent .

Filius p̄ m̄re alloquitur
ecciam de iudeis nuper eōz
uersam .

A Diuro vos filie ihe
rusalē) ne dilectaz
suscitēz .i. ne aliq̄d
sinistrū de matre mea v̄gi
ne sentiat̄is . hoc idō tercio
repetit̄ vt quāta venerati
one dei genitrix sit digna
doceatur .

Dequē laus eccie ouerse
de iudeis admirantis glo
riam virginis .

Que est ista) .i. quā
ta vel digna que
estuosa (ascendit
de deserto mūdi) delicijs
affluens celi (Innixa sup
dilectū suum) .i. ab eo ex
altata sup choros āgeloz
Filius matri prauitatem
iudeoz recitat . a ouersatio
nē q̄nq; ouersoz insinuat
(Sub arbore malo te susci
taui) .i. in cruce te r̄dimēs
sup etbera exaltaui (Ibi
corrupta ē m̄r tua) sc̄z sy
nagoga pp̄rio ore maledi

da . me crucifigēs cū dixit
Sanguis ei? sup nos a su
per filios nostros (Ibi vi
olata est genitrix tua . id ē
lex ab eis p̄uaricata Quo
dicit iustū ne interficias .
Nūc autē qz toto corde ad
me ouertuntē (pone me vt
signaculū sup cor tuū) id
est imprime ymaginē me
am in cordibus eoz p̄ dis
lectionem (Vt signaculū
sup brachiū tuū) .i. exem
plum mei ip̄ime p̄ opati
onem (qz fortis ē vt mors
dilectio) .i. sicut pri? mors
tem p̄ infidelitatez merue
rūt Sic nūc p̄ dilectionem
vitam inueniant (dura si
cut infernus emulatio) .i.
sicut pri? pp̄ter duriciam
corruerūt in infernum . sic
nūc pp̄ter emēdationē vir
tūz intrabunt in celū Lā
pades eius lāpades ignis
atq; flāmaz .i. q̄ inter eos
erūt caritate b̄ntes erunt
igne sc̄is p̄s ardētes a bo
nis opibus lucentes Dico
tibi qz aq̄ multe .i. sc̄l ares
delicie vel diuicie nō potue
rūt extinguerē illoz cari
tate (Nec flūia) .i. oia tri
bulationū genera obue

Octauum

rūt illā (Si dederit hō om
nē sbam dom? sue p diles
tione (q̄si nihil despiciet
eā) hoc ē si q̄s eis oēm glo
riā mūdi obtulerit. a cari
tate xp̄i eos separe nō pos
terit .

**De quiete sollicitudo v̄gis
p ecclia de iudeis.**

Soror nra synago
ga i hereditate pa
tris nobis p fide
socianda in nūero n̄roz ci
uiū dinūerāda (puula ē)
a nō hz v̄bēa. i. p̄dicatōez
v̄n̄ viuēdi sumat exēplū
Quid faciem? sorori nre.
in die q̄n̄ alloq̄nda ē. hoc ē
qd̄ erit de synagoga. i tpe
quo ab enoch a helya est
predicatio.

Consolatio xp̄i ad v̄ginē.

Si mur? ē. edifice s
mus sup eū) hoc e
dificabo eā in v̄tu
tibus vt murū v̄tra vitia
v̄ndi q̄ munitā Et hoc p (
ppugnacula argētea) hoc
ē p̄ scripturas nitētes elo
quētia (Si ostiū ē) hoc ē
faciā eā alijs exēplo ostiū
vt p eā ad vitā ingrediā
(Compingam? illud ta
bulis cedrinis .i. ornato

eam spiritualibus filijs.

Virginis p̄missio.

Ego ero mur? eis) si vi
tā meā mutabūt erūt
iexpugnabiles a vicijs a
v̄bera tua turris. i. p̄ mea
exēpla erūt tuti in bōmis .
Ex q̄ facta sū corā eo q̄i pa
cē repiēs. hoc ē ex tpe q̄ eū
p̄cib? p eis placauit a eis
pacē a grām ei? ipetraui .
hoc iō c̄tigit. qz (vinea fui
pacifico) sc; xp̄o. q̄ vera vi
tis voluit i me germinari
btōz ppago In ea q̄ (hz
puulos. i. m mea gēte q̄ ge
nuit hūiles sc; ap̄los Tra
didit eā custodib? .i. omēs
dauit hāc gentē ap̄lis diz
cēs In viā gentiū ne abie
ritis h̄ite ad oues domus
isrl? Diue me vineā suā tra
didit custodib? cū pendēs
in cruce dixit Ecce m̄ tua.
qz a alijs ap̄li impēderūt ei
necāria (Vir affert p fru
ctū e? mille argēteos) hoc
est q̄s q̄ fidelis oia q̄ hz dat
vt fructū h? v̄mee xp̄m lu
crificiat Xps ad fideles
Vinea mea corā me
est) Hoc est mater
mea in gloria mea (
Ville tui pacifica) id est
Cij

Capitulum

multi erunt palmites de
me vite. p. fide pullulantes
a te in castimonia imitan-
tes. a ob hoc vita heredi-
tabunt in pace letantes. Et
ducet argentij (hijs qui
fructus ei) custodiunt. i. du-
plicem mercedem habebunt qui
me fructum vite p. bona ope-
ra seruabunt (Que habi-
tas in ortis) . i. ia o mē ab
vtrouque coleris (aici auscul-
tant) . i. quicquid electi te imi-
tantes tibi obediunt. nunc
(fac me vocem tuam audire)
i. quid amplius desideres
innotescet.

De quibus supplicatio virginis p.
separatione iustorum a reprobis

Qui in hac vita in-
ter bonos a malos la-
tuisti. ia a malis (fu-
ge dilecte mi a assilare ca-
pree) qui bonas herbas dis-
cernit a malis Ita in iudi-
cio tuo segrega reprobos
ab electis (Hynuloque cer-
uorum) assimilare qui so-
let in umbra requiescere.
Ita transiens a paleis re-
quiesce in gramis. Et hoc
sup. montes aromatatum hoc
est sup. altitudinem angelorum
inter eos qui sunt motes a

aromata quia tu existis in o-
mnibus oia. alta meriti odori-
feri premij hoc de canticis
sunt dicta **N**unc pauca
ad honorem virginis sunt sup-
adienda. **Q**uia cum scriptum
sit non est speciosa laus in
ore patris non presumo pol-
lutis labijs laudare matrem
aditorem Demetrius quanta lau-
de digna sit **I**psa sanctifi-
cator ascitatis amator p-
bauit. qui eam pro habitu di-
gnam iudicauit **Q**ui cum a vir-
gine magis nasci elegerit
eam iam oibus patuit. quia si-
cut mors pro feiam virginem
intrauit. ita vita pro feiam
virginem intrare debuit **E**t
alia causa erat. **Q**uatuor
modis facit deus hoies
de terra ut ad a. de solo vi-
ro ut euam. de viro a feia ut
nos. de sola femina christum
quod sibi rehuauit privilegium.
Cur autem celos ascendens
non eam secum superferit. hanc
hic in terris ad exemplum fide-
lium duos annos reliquit hec
eum est ut ei absentia dolor
re ut aux in igne exaiaret
a excellentior postea angelis
perficeret. a celi etiam nouo
gaudio exhilararet. **D**u-

relici ciues sue regimine dei
mri festiue occurrerent

Diuus natiuitas olim nō
agebat. h̄ diuinit? reuela
ta tali mō agi p̄dicat? Do
litari? scē vite fuit q̄ singu
lis annis armoniā in celo
nocte natiuitatis ei? audir
uit. q̄ cū miraret? q̄ alio tē
pore hoc nō audiret. cepit
deū rogare q̄ significaret

Cui āgeli d̄m apparuerūt
q̄ ei talia retulerūt. **V**irgo
p̄petua q̄ deū genuit. hac
nocte genita fuit. **Q**d licet
ab hoib? ignoret. ab āgel
in celis celebre habet. q̄ re
uelatiōe diuulgata ei? nati
tiuitatis celebratio ab ec
clesia ē instituta (**C**ur aut
mos ioleuit q̄ flores a her
be mei? festiuitate osacrā
a ob duas cās fieri cōpro
bat **V**na q̄ florib? ei? fes
stiuitas decorat. qz ea die
de ea cātā **C**ircū dabāt eā
flores rosa a lilia ualliu

Per rosas martires **P**er
lilia intelligimus v̄gmes.

Per alios flores vel her
bas scī quiq̄ in bonitate o
letes. **E**tā aut dei genitrix
v̄goa martir fuit **Q**uāuis
ergo multū a sandis oib?

tāmen a v̄ginibus a maē
tiribus credit? glorificari
specialius **A**lia cā est vt
qz iure oēs fruct? noui an
gustū deberēt b̄ndici a hoc
vix in monasterijs obsua
tur statuit eccia vt in ei? fe
stiuitate primicie frugū a
sacerdotib? b̄ndicerent.

Cur aut eo de p̄cessio fiat
due cāe nobis m̄ muāt)

Vna qz sandissimū ei? cor
pus vel illa cū p̄cessione a
postolor? a alior? xpi discis
puloz ad tumulandū por
tabat. **A**ltera qz ei? b̄tissi
mus spūs angelis cū filio
dei p̄cedētibus ad celestia
ferebat **C**ui? corp? postea
resuscitatū a in supna gl̄a
credit? collocatū

Quod aut eccia cādelas in ei? fes
stiuitate manib? gestare osu
euit de ritu gētiliū excepit
Romanū ipiū subiugauer
rat sibi v̄muersum mūdū
v̄n etiā soluēbat romamis
cēsus ab oib? gētib?

Qui cū remissent ciuitatē cū lu
minaribus lustrabāt ab
honorem suoz deoz ymo
demonū q̄ sibi orbem sub
diderint vt putabāt **C**ur
aut hoc in februario **I**n q̄

Capitulum

signū est aquarij fecerunt
hec causa extitit **D**ignum
aquarij oppositū est signo
leonis. **S**ex etem signa.
sex alijs sunt opposita dice
bant phi animas ab eter
no cōditas a in oparibus
stellis collocatas. **Q**ue cū
ab alto pspicerent corpus
cula in matribus procrea
ri. cuperēt micorpari a hoc
desiderio a celestibus labi
Dogmatifabant rursus
phi duas ianuas esse celi.
Vna in signo cācrip quaz
aie exirent **A**lteram in sig
no capricorni p quā redi
rent **E**t cū aie de cancro ex
euntes ad leonē puemirēt.
ibi descēdere ostra aquariū
incipent **E**t sic per oēs pla
netas laberent. atq; tali
modo incorporarent. **P**os
stea aut corpus exuerēt p
regnum plutonis. scz tene
brosū. **Q**ui etiā pluto eo
dem mēse colebat reuertī
deberent a sic ad aquariū
puemientes pristimā digmi
tatem reciperēt a p capri
cornū opare stellā stellā in
trarent. **P**ortabant ergo
haec intentione lūia vt trā
situs ei? postmodū lucid?

cederet p loca tenebrosa
hec quidē illi agebāt ex er
rore decepti. **N**os autē
gerimus spūaliter diuino
nutu instituti. **X**pi ipso to
tus mundus subiecit **V**n
a ab oibus diuini huij cē
sus soluit **I**n candela tria
siderant. lumē. cera. lich
mus **L**umen lucet. cera li
quescit. lichnus ardendo
euanescit. que significant
xpm. **L**umen ē ei? dimitas
vt ipse dixit. **E**go sum lux
mōdi. **C**era ē ei? būanitas
vt itē dixit factus sū tāq;
cera liquescens. **L**ichnus
est eius mortalitas q; igne
passionis est cōsumpta. qz
hoc symeon in xpo intelle
xit. iō eū portando in ma
nibus exultās dixit lumē
ad reuelationem gentiū a
gl'am plebis tue israhel.
Ob hāc significatiōez por
tat ecclesia illa die lumē in
manib; vt eū quiq; v̄gimi
bus per quinq; sensus ac
censis vtutū lampadib;
post mortē carnis mereat
regna tenebrosa euadere
a p stellā clarissimā dei ge
nitricē mariā in lumie pa
tre. lumen xpm videre.

Octauum

Votiuus ergo laudibus celebrare regnā celoz vt ipsa pro nobis iugiter interpellat filium regem angeloz vt post hanc miseriaz peregrinationē cū ipsa regnetis in secula Amen.

Item incipit alia expositio in cātica cāticorum

Incipit Prologus sequentis operis.

Hec cā est cur libri sacre autoritatis non manifeste s̄ q̄si p̄ inuolutz sint scripti. Cum sponsus sponse anulū vel q̄dlibet munusculū miserit. lintheo inuoluit postea sigillat Qui sigillat ex pte cernit. portitorē videre nō licet. Ip̄a v̄o cū acceperit euoluit resigillat a vidit q̄d missū fuerit. Sponsus x̄ps misit sponse sue eccie anulū .i. sacra scripturā a inuoluit lintheo id carna-

libus obseruancijs. p̄phē scribentes sigillauerūt literā. qui ex pte in spū futura viderūt. Iudei vero portitores omnino nō viderūt.

Sponsa .i. eccia accipiens p̄ clauē dauid .i. x̄pm resigillauit. carnales obseruancias q̄si lintheū res mouit. **A**urū q̄d latuit .i. spūalem intelligētiam vidit. d̄ns demonstrauit moy si in mōte secū posito x̄pm incarnandū a futurū eccie statum a ip̄am in duo .i. in stēplatiuos a adiuuos diuidendū. **E**t iussit sub hac figura archā de lignis a de auro fieri atq; tabernaculū de auro a argento a ere. **J**acintho purpura cocco bysso pilis caprarum ofici. **A**rchā de auro a de lignis facta est x̄ps de diuinitate a humanitate existens. **T**abernaculum est eccia.

Aurum sapientes vt apli. **A**rgentum eloquentes vt expositores. **E**s doctores. **J**acintho celestia cōsplantantes. **P**urpura martires. **C**occo in dilectiōe dei ardētes. **B**ysus ofensores. **P**ili. **C** iiii

Prologus

caprarū penitentes. **I**n tabernaculo erat qđ dicit scā. **I**n quibus sacerdotes ministrabant. **E**t erat qđ dicebatur sancta sanctorū. in quod archa ponebatur. **Q**uod dicitur sancta sunt adiui. **I**n quibus doctores laborāt. **Q**uod uero sancta sanctorū sunt contemplatiui. **I**n quibus xp̄s habitat. **Q**uod tabernaculū in domum uertit cū ecclesia de hoc carcere assumpta in celesti palacio collocabit. **C**uius domus futurū statum p̄uidens salomon cōstruxit septem annis domū domini. **I**herosolimis de lapidibus quadratis. de lignis cedrinis. de auro purissimo. **I**n cuius cōstructione malleus nec securis audiebat. **S**alomon est xp̄s. **T**emplum in iherusalem est collectio iustorum in supernis edificatio est in celis collatio. **T**res ordines sūt in ecclesia. **N**oe. **J**ob. **D**aniel. **N**oe doctores. **J**ob coniugati. **D**aniel contemplatiui. **I**git lapides quadranguli sunt homines coniugati in

quatuor uirtutibz qđ dicitur prudentia. in fortitudine. iniusticia. in tyancia. **P**udentia est in diuinis a humanis per itū existere a puidū. **F**ortitudo est nec minis nec p̄m̄is de bono ad malum flecti. **J**usticia est deo sua. hoibus sua reddere. **T**yancia est in hiis oibus modis nō excedere a impetus carnis refrenare. **L**igna cedrina sunt doctores quorū opera sunt impu tribilia a redolēt in uirtutibus. **A**urum sunt contemplatiui qui mūdo corde fulgent coram deo. hiis uiuis lapidibus cōstruitur domus in celis septem annis. id est p̄ septem dona spiritus sancti. **V**alleus nō audit ibi. qz dolor a mors non erit ibi. **S**alomon ergo de tabernaculo federtis id est de presenti statu eccie. a de templo domini. id est de futuro statu eius materiā sumens cōscripsit hunc libz qui intulatur cantica canticorū. i. excellēs oia cantica. **I**n quo descripsit de sponationē ecclesie per incarnationē xp̄i. a cu

Prologus

Prologia eius qua hic apud
babilonē a paramiphis
custodit. a ultimā copula
tionē qua assumit in celū.

Qui? libri autor est spi-
ritus sanctus. **D**escriptoz
vero salomon **M**ateria
eius est sponsus a sponsa
id est xp̄us a eccia. quā di-
uidit in amicos a aicas id
est in contemplatiuos a ad-
iuos **I**ntentio eius ē am-
mam iam amore dei perfe-
ctam factā coniungere deo.

Finalis cā a vtilitas est
plecto libro scire deū a pri-
mū diligere **S**eries autē
circa quā stilius versat ta-
lis est. **F**ilius regis iheru-
salem desponsauit sibi filiam re-
gis babilonis p̄ inter nū-
os **I**lla tandē fastidita de
legationibus respondit.

Ch̄p̄ dñs vester veniat
a loquat̄ mibi qd̄ sibi pla-
ceat. **I**lle veniens subar-
rauit eam. commendans eaz
amicis a aicas. abiit pa-
rare nuptias **D**enuo reu-
sus cū ingenti exercitu. du-
xit sponsam a babilone in
iherusalem ciuitatem suā
Illos qui eam male tra-
ctauerūt trussit in carcere.

qui honeste inuitauit secū
ad nuptias a regni fecit
heredes **I**herusalem est
regnū celoꝝ. **R**ex huius ci-
uitatis deus. filius eius cris-
tus. **I**nternuncijs p̄phete
babilonia. **I**ste mundus
Rex huius ciuitatis dyabo-
lus. filia eius gentilitas.
Aduētus sponsi xp̄i incar-
natio **A**rra sanguis ipius

Amicis sp̄uales vt ep̄i.
Amice seculares vt reges
a principes **S**ponsi abces-
sus. est xp̄i ascensus **R**edi-
tus eius est dies iudicij. ex-
eratus ordines angeloz.

Male tractantes hereti-
ci a mali catholici. **C**arcer
infernus. honeste tractan-
tes sunt boni catholici **N**u-
ptie dulcedo regni celestis
sine fine.

ExPLICIT prologus.

Quibus noib? nūcus
patus ē salomō. **E**t
scdm̄ vnūq̄d̄ vnū
edidit volumen vicz pabo-
las **S**cdm̄ hoc ē ydida. i.
dilectus illos rudes a stul-
tos instruit a sic ab illis pri-
us incipit diligere **E**ccl̄esi-
asten autē secundū hoc qd̄
est eccl̄esiastes. a. d. d. d. d. d.

quibus illos quos in pro-
uerbijs bonos mores ha-
bere docuit cōcionauit. vt
scientes res mūdanas eē
trāsitorias eas spernerēt
fm hoc quod est salomon
id est pacificus cantica cā-
ticoꝝ . q̄ grece sprasirim.
hebraice masloth . latine
aūt cantica canticoꝝ dicitur
quibus iam instructis
ostendit deū verbo a ope
desiderare Ideoq; in pro-
uerbijs ethicus . id est de
moribus tractans In ec-
clesiaste pbificus id est de
natura rerum. In cāticis
theologicus id est symocis
nans de diuinis dicit . qz
que huic realiter salomo-
ni vero spiritualiter ueni-
re deputamus Ip̄e em̄ ru-
dibus in puerbijs locut⁹
est Ip̄e p̄cipue dilectus de
quo dictum est hic est fili⁹
meus dilect⁹ in quo mihi
oplacui Ip̄e quoq; cōiona-
tor qui eos spernere trans-
itoria a tēdere ad celestia
docuit. Ip̄e pacificus qui
destruō pietate fecit vtra-
q; vñū
In puerbijs ē tytulatus
Incipiunt puerbia sa-

lomonis filij dauid regis
israbel

Item Nota .

MAm dum multis
qui non sapientiā
sed personam eli-
gunt loqueret oportuit os-
tendere autoritatē In cā-
ticis vero nullam p̄misit .
qz non predicat. h̄ tm̄ pfe-
cte anime desiderium ostē-
dit **T**ytulus quoq; bene
dgruit xp̄o qui est salomō
filius dauid . id est manu
fortis Quis em̄ manu for-
tis . nisi de quo dictum est .
Qui confregit portas ere-
as . **R**egis israbel id est
videntiū deum . regez q̄q;
celestis iherusalez . Prius
em̄ fideles agnoscut deum
a sic loquant in iherusalē.
Hystorically em̄ pri⁹
vñdus est in hebron vñdē
diā est rex israbel apud
illā ptem regni . postea p
totam iudeā . q̄ fuit caput
regni Iste salomon p̄uui-
dens in spūsco a in suo tpe
a in futuro statum ecclesie
hoc modo intentionē scrip-
ture sue tytulos p̄misit.
Incipiunt cantica can-
ticoꝝ . i . hic habet princ

Primū

pium collectio signorum. vobis exhibentium que significant cātica. i. bonas operationes. i. bona verba que dicunt cātica cāticorum. Ac si aptius dicat. hic notatur operationes a verba que excellent in perfectione omnia. quibus deum laudat ecclesia. Sic ergo incipit perfecta ecclesia.

Capitulū primum.

Osculetur me) Ac si dicat Ille qui in pabulis Ille qui in ecclesiaste mihi predicauit. Vbi dicit. audi filia et vide et cetera. que me ab adulterio eripuit iungat me sibi. hanc enim coniunctionem notamus posculetur. quia iste liber nuptialis dicitur Vbi quatuor introducuntur persone scilicet sponsus sponsa. Amici et amice. Sponsus enim prius osculat sponsam et eam coniungit sibi (osculo oris sui) Et quia ad horam quidam iudei sunt christo ut iudas. dicit osculo. illa coniunctione que precipitur in veteri Per prophetas in no

uo testamento per apostolos qui sunt os eius. quia per eos locutus est (Quia meliora sunt verba tua vino) Christus audiens desiderium anime fidelis. sibi respondit. Quia video te dignam quod optas implebo. videlicet quia nutries bonos filios mihi. Vnde mihi hoc signum est (quia verba tua) id est predicatorum qui nutriunt auditores ut pueros (meliora sunt vino . i. seculari scientia que inflat hominem ut vinum. ut dicitur. addit cornua pauperi. quia adhuc competit hereticis. qui quondam modo melius docent quam seculares Addit (fragrantia) id est redolentia (vnguentis optimis) id est domus sancti spiritus Optimis posuit ad distantiam carnalium. quasi dicat quod tui predicatorum benedicunt non ex mala cogitatione. sed inspiratione diuina Sed bene non tantum in voce sed in opere considerandum est et in cogitatione. Quia fidelis anime opera ipsa ad deum clamantia dicunt (Osculetur)

Capitulum

dū cogitat . si ita opoz vt
digna sim xp̄o coniungi .
Neq̄ enim aliter intelli-
gendum est christum ec-
clesie loqui . nisi quia ipsa
cogitet si hoc egero talis
ero . **E**cclēsia **A**udiens se
a sponso laudari . **A**diens
qz omne donū p̄fectum de
sursū est dicit **D**ñe q̄ bene
doceo nō mibi iputandū
est h̄ noi tuo . qz nomē tuū
.i. fama tui nois est oleuz
effusum . **O**leuz cū in vase
ctinet non multū redolet .
h̄ postq̄m effundit maxi-
mū reddit odorem supposi-
tum etiā vulneri interiora
penetrat a vulnera sanat
Vic dū filius dei ctinebat
in sinu patris non redolet
bat . h̄ postq̄ descendit de
celo incarnat⁹ est . nomē
eius vbiq̄ p̄dicatū est . in
terris q̄ receptū a bene in-
tellectū . sanauit vulnera
p̄ctōz **E**t qz p̄dicatū sana-
uit nos **X**p̄e (**I**deo ado-
lescentule dilexerūt te) . i.
diligent a q̄ nouiter erūt
uerse non in ouersatione
veteris h̄ noui ade ambu-
labunt **C**um ergo diligūt
te ille p̄pter oleum nois

tui . q̄to magis ego . **E**t qz
talis sū . a hoc p̄ te (**T**rahe
me post te) id est precede
vt sequar te **E**t si caro re-
pugnat . tamen me trahē
ad te **A**mice audietes sp̄s
sam optantem sponso suo
coniungi . sponsum quoq̄
assentire sibi dicūt **D**omi-
na tu traheris nos q̄q̄ fi-
de a ope (**C**urremus) **C**ur-
remus ingredi tecū in illā
requiem **R**os quoq̄ possi-
te (in odore) id ē in bona
fama (**V**nguentoz tuoz)
id est operum que proce-
dunt tibi ex domis spiritus
sancti (post te) id est ad
imitationem sponsi **Q**ui-
bus sponsa respōdet **V**os
dicitis q̄ post me curritis
a bene facitis . quia locum
habeo vos remunerandi
Nam introduxit me rex
in cellaria sua) id ē in ple-
nitudinē beatitudinis sue
ibi me remunerabit **E**t est
didū a simili quia si quis
rex debet ducere regnam
prius diuicias suas osten-
dit **A**mice audientes eam
introducā esse . **O**pe-
rantes eius beatitudinis
participes fieri . **A**postro-

Primum

fen ad christum faciunt ita
O christe quia sponsam
introduxisti. Ideo vt a
nos illuc secum introduca
mur (exultabim?) .i. bñ
opabimur. Quñ em̄ q̄s bñ
opaf. totū corp̄us mouet.
Sic etiā exultabim? (a le
tabimur) h̄ mēte . ac si di
cat Et bñ opabimur a cog
itabimus qđ erit nobis
gaudiū (in te) h̄ tēdentes
.i. in spe tui. a qz hoc ad ho
rā possit eē dicit (Memoz
res) .i. memoriter imitan
tes vbera tua .i. precepta
tua. q̄ sunt sup v̄mū. i. me
liora sc̄lari sc̄ia. i. nūq̄ ob
liuiscemur p̄ceptoz tuozū
q̄ dicunt. Non q̄ ceperit h̄
qui pseuerauerit hic salu?
erit Et hoc merito qz mgr̄i
nr̄i qui sunt (diligūt te)
idoq̄ imitatores eoz̄ debe
mus te diligere. Sponsa
intelligens illas se velle se
qui. timēs ne deficient in
gruētibus malis p̄dicat si
bi q̄ imineāt vt postea hor
tet pseuerantiam.

Migra sum sed for
mosa quasi dicat
Si vlueritis imi

tari me oz vos multas tri
bulatōes pati. sicut a ego
passa sum. a ponit esse aū
p̄ cā. i. migra sum quidem
corpe p̄pter tribulationes
h̄ formosa interius. vobis
hoc dico. q̄ mitimi vt sitis
filie istruete doctrina. que
iā locant̄ in superiori celesti
ibz̄m Et ita sum migra (
sicut tabernaculū cedat)
q̄ merito fuit niger. cedat
em̄ interp̄taf tenebre. filius
us ysmabel qui p̄ neq̄tia
sua adō oib? odiosus fuit
vt nūq̄ ausus eēt in certa
sebe manere. h̄ semp in ta
bernaculis. de quo scriptū
est Manus ei? tra oēs . a
manus oīm tra eū. Non
aūt debem? intelligere tas
bernacula eē migra. h̄ ip̄m
in tabernaculis. Ita migra
sum in merito sicut cedat
tabernaculū ē merito. Oz
interi? formosa (sicut pel
lis salomois) de mortuis
aialibus sumpta. a pilis
mūdada archā dei p̄teges
bat Quisq̄ fidelis ē pellis
salomomis. p̄pter que car
nem suā mortificat. a mū
dat a pilis supfluitatū a
p̄tegit auz̄ dñm .i. ecciam.

Capitulum

in qua continent sc̄a sc̄oz a
pluuijs demomiati ipetus
(Nolite asiderare q̄ fusca
sim) . s. q̄uis pacior tri
bulationes p̄pter quas in
gra sum . nolite t̄n̄ terri
osiderantes q̄ fusca sum .
qz decolorauit me sol id est
p̄pter ib̄z̄m̄ passa sū tri
bulationes (Filij matris
mee id est ideo quia p̄pter
eum sum passa . illi q̄ iam
sunt filij id est instructi eo
rum predicatione quozū
ego . (pugnauerūt) positi
(cōtra me) id est imitātes
me . cōtra vitia pugnaue
runt . contra me dicit ad si
militudinē eoz̄ qui volen
tes imitari aliquos ponūt
se in ōspectu eoz̄ vt plene
videant habitum eoz̄ quia
(posuerūt me custo
dem in vineis) id ē p̄posu
erūt vt exēplo meo se cus
todirent In vineis id est
in seip̄is meo exemplo vi
neis factis qui interius p̄
vtutes sunt virides . exteri
us p̄ tribulationes . p̄ ieiū
ma siccī sicut vmea . Ego
aut̄ t̄m̄ illis custodiendis
imitabar q̄ (vmeā meā)
id est vitam meam . p̄ quā

vmeaz̄ aliam . id est alios
bonos mibi acquirerem
quibus essem custos . i. me
ipsum non custodiui . id ē
meip̄sius curam nō egi
(Indica mibi quez̄ diligit
anima mea . vbi pascas .
vbi cubes i meridie) v̄r
amicaz̄ ac si dicat Quom̄
am illi iam imitatiōe mei
tātum sunt p̄uedi . vt nō
dicant filij tui sed filij ma
tris tue id est fratres a pa
tres tui Valo a ego imita
ri te . h̄ cū video te in tormē
tis demigrari video nō mi
nus alios . ideoqz cū te ab
illis nequeā discernere . o
x̄pe quem diligit aia mea
indica mibi . id est discreti
onem cognoscendi . Vbi
pascas . id est in quibz̄ sūt
pascua tua . id est in quibz̄
delecteris Vbi cubes id est
frequēter quiescas in me
ridie . id est in feruore cari
tatis (Ne vagari incipi
am post greges sodalium
tuorum) . id est ad imita
tionem hereticorum qui
sunt greges . id est bestiali
ter viuentes non celestibz̄
inherentes . sed lasciuiaz̄
implentes . quia adeo se ex

Primū

tollunt. vt dicant se sodas
los id eū pares tuis vel a
micos primos (**Si** igno
ras te o pulchra) **Ac** si cri
stus dicat **Bene** facis . q
illos in quibus pascō dis
cernere cupis . **Nam** si igno
ras te . id est tuos quos
tu debes imitari (**O** pul
cherrima mulierum) id
est quomodo sis in virtuti
bus ceteris sedas valenti
or . fies sordida per mulie
res . ideo sedas accepim?
quia sicut mulieres pari
unt a nutriunt filios . ita
queq; sedas (**Egredieris**)
id est si ignoras egredere .
id est egredieris a confor
tio bonorum (**Et** abi) id
est penitus recedes id est
nō tantum tu errabis sed
etiam alios seduces . **Tu**
abiens (**Post** vestigia)
id est imitans dicta a ope
ra gregum id est heretico
rum . a hoc est quod dicit
(pascō) id est vel nutries
(hēdos tuos) id est sub
putridos (**Iuxta** taber
nacula pastozū) heretici
sp associant se fidelib? . sed
nūq; bitatiōez xpiane reli

giois itrant **Et** iuxta sūt .
qz fideles se simulant ideo
q; māuima cura adhiben
da est ne putantes heretis
eos esse fideles . post illos
vagemur (**Tabernacula**
pastozum) dicit quia fide
les quicq; qui inuigilāt vt
gregem custodiant dum
in hoc mundo sunt . semp
quasi impeditiōe laborāt
(**Equitau** meo) ac si di
cat **Diri** si ignoras egredi
eris . sed neq; ignorabilis
neq; egredieris **Na**z edus
cam te a seduātoribus si
cut duri filios israhel a su
perbia pharaonis . a hoc
est quod dicit (**Equitau**)
hoc est exercitui meo q̄ mi
hi militabat scilicet existē
ti in curribus id est in sup
bia . **S**upbia em̄ in curri
bus residebant (pharao
nis) qui interpretat dyabo
lus q̄si diceret **Illis** q̄ erāt
in tpe pharaonis . assitau
te . vt quēadmodō illos ab
egipto eduxi . a per mare
rubrū in teram transduri
deserti . sic a te ab egipto . i .
a tenebris hui? mundi p
mare rubrū . i . p baptisnu
transduxi ad terrā p̄mis

Capitulum

siomis. i. matrē tuā ibzlm
pharaone a pompis eius
in mari baptis matris sub:
mersis. vt sic amica mea
maneres (**Pulchre** sunt
gene tue sicut turturis) ac
si dicat ego educā te a hoc
p genas tuas a collū tuuz
Qui ei sūt gene tue a collū
tuū hoc tibi sit signuz qm
pulchre decore vtutū sunt
hbñtes sil'em vitam vite
turturis q̄ p cātu gemtū
solet edere a q̄ vno marito
otēta ē **Per** genas ideo p̄
dicatores intelligimus qz
in gemis duo notant **Den-**
tes scz qbus cib? ānullat
a signū ē pudoris. q̄ infide
libus notant p̄dicatorib?
in qb? sp ē pudor peccādi
a in qb? p̄dicatorib? den-
tes sunt annullātes vitia
q̄ turturi merito opantē cū
tota vita sua sit gemitus
a dolor p suis a alienis vi-
cijs a vni sint otēti marito
scz xpo. **Per** collū diuersa
sil'itudine notam? eosdem
qz p collū inferiora capiti
iugunt a oibus ad inferio-
ra traiciūt. sic p p̄dicatori-
bus p̄ceptorū capitis nr̄i.
scz xpi transmittunt in in-

feriora mēbra eccie. p eos
q̄si per colūnas iungimur
xpo. qui bñ monilib? opā-
tur qz ornāt ecciam sapia
a doctina a nutriūt smuz
vtutum ne adulter dyabo-
lus manū violētie iniciat.
Amici. i. p̄fecti in eccia au-
dientes se a sponso vocari
genas a collū seq; p̄mitti
eccie duces futuros liben-
ter sibi ducatū offerūt ita
(**Ourenulas**. i. in aures.
qz munera dū capiūt in or-
bem volutat vt mares. p
maures q̄ ad aurē pendēt
p̄dicationē q̄ ad aurē ten-
dit notam? . p rotūditatē
mauriū p̄fectionē notam?
p̄dicationis (**Aureas**)
Quid autē ē p̄ciosus inter
metalla **Per** aurē notam?
caritatē q̄ iter vtutes ma-
ior videt. qz magno labore
excoq̄t **Ideo** qz p illud no-
tamus sapiam. qz magno
labore acq̄rit (**Faciemus**
tibi). i. ad tuā vtilitatē fa-
ciemus p̄dicationē tuā cū
sapia a caritate (**Vermi-**
cultas argento disiundas
vt vermes. argento. i. di-
uino eloquio cōpositionis
dicaminis lucēta vt argē

Primum

to. Et hoc merito. qz spon-
sus tuus in enarrabilia fe-
rit a hoc ē qd dicit (Cum
erit rex). i. nulli? indigens
(i accubitu suo). i. i maies-
tate dimitatis sue fecit me
i v̄tutibus redūdare a hoc
ē qd dicit (**R**ard? mea)
.i. hūilitas mea (dedit or-
dore suum). i. formā bone
opationis **Cū** supi? dixit
faciemus pluralia. hic iō
singulari v̄tū? qz cū sint
plures in eccia tñ v̄mitate
fidei v̄num sunt. a nō tñ
me redolere fecit. h̄ a incar-
natus a mortuus ē p̄ me
Ideo qz dilectus meus est
facicul? .i. pōdus mirre .i.
tristitie. h̄ habite de morte
ei? qz mirra in sepulchris
mortuoz? solebat poni. vñ
magi ad cunabulum dñi
vagientis mirrā tulerunt
morte? eius significantes
mibi ad honore meum. qz
plures sunt qd nō modo
ad honore v̄tūtur h̄ potius
ad dedecus. h̄ dñice passio-
nis r̄m̄isci sūm? honore ē
(**I**nter vbera mea). i. in
p̄dicatione mea (cōmoraz-
bitur). i. quicquid p̄dicaz-
uero memoria eius ōdie?

vel intus (vbera mea). i.
in corde qd int? vbera sitū
est. **I**p̄e erat mihi botrus
cypri .i. calix mebr̄as. **B**o-
trus est fasciculus v̄uaz
Cyprius ē insula optimis
habūdans vineis vñ d̄t **C**
Botrus cypri). i. memo-
ria passionis eius mebr̄a
uit me vt nō imemor pro
meis p̄dicando nō dubitē
mortem subire **V**el obliui-
scit sui qui v̄mo cypri me-
br̄iatur (**I**n vineis .i. in il-
lis q̄ interius virides. exte-
rius sicce facti sunt. **P**er
me mebr̄iabor apud me p̄
illo morte subiturus. h̄ qz
quidā vidētur vinee a nō
sunt addidit (**E**ngaddi)
id est purgati. **E**ngaddi ē
mons interpretatur fons
hed̄i id ē baptis̄matis ad
quē hed̄i .i. putridi vicij?
duemūt a agni .i. purgati
recedūt **V**el ita **I**deo quia
me redolentē fecit cōmoraz-
bit in corde meo pond? tri-
sticie (**D**ilect? me? mihi)
.i. semp passionē ei? reco-
lens multū dolebo a ip̄e in
vineis engaddi .i. i nobis
erit botrus cypri .i. leticia
resurrectionis eius vt per
D. i

Capitulum

primū leticiā notemus Xps
audiens opundionē p̄di:
doꝝ a benignitate quā er
ga minores hnt ad ip̄am
quā supius dixit (Indica
mibi ac) dicit Ecce quam
egressurā dixi a sordidam
futurā. si te ignozes cū a
ip̄i tibi libēter assentiāt q̄s
duces tibi ad fidem. pul
chra es fide istos imitādo
a amica mea. i. sic facta es
ascia secretorū meorū. (Ecce
tu pulchra es) opatiōe a
hoc merito. qz (oculi tui)
.i. puifozes tui q̄s genas
a collū supius dixi sicut
(colūbaꝝ) In trāsiōe di
cū ē. i. oculi tui sicut colū
be In colūba septē natu
ras notam? q̄ v̄tutibus fi
deliū ānotant p̄ q̄ dona sc̄i
spiritus septē notam? Ipa
felle caret. neminem ledit
Dic fidelis oī felle carens
neq̄cie. neinē dolo circū
uenit Ipa alienos pullos
nutrit Dic filios imq̄tatis
icorporat sibi fidelis a. do
arina spūali nutrit. Gra
na decora legit Dic fidelis
de scripturis sc̄is leges sal
lubres oligit sibi sm̄as In
foramib? petre nidificat.

vt serpentū lapsus elitet.
Dic fidelis in foramib? la
teris xpi ponit sedem. a sic
dyabolū pellit. qz tāta est
sibi spes in eo. q̄ p̄ se mor
tuus est q̄ dyabolus nul
laten? possit ingredi. Qu
p̄ riuos aquarū vsat vt
in aquis v̄mbzam acripit
tris p̄spiciens acute aduē
tuz ei? declinet Et inde pul
lis suis potū deferat. Dic
fidelis in scripturis studēs
declinat aduentum hostis.
Vnde a colligit sm̄as qui
bus pullos potet Gemitū
p̄ cantu habet Dic fidelis
suis a aliem̄s mgemiscit
delictis Illa audiens lau
dari se a sponso ait O dñe
tu dicis me pulchrā. Sed
ecce tu solus naturalis es
pulcher dilecte mi in diu
nitate. a decorus in huma
nitate. Ego v̄o p̄ te a tuos.
Et qz ego pulchra a tu pul
cher merito (lead? noster)
id est scientia quo ego a
tu quiescim? est floridus
v̄tutibus. Et qz possit flo
rere vt flante vento temp
tationis mitozem p̄dat vir
tutum Inquit vt (flos cā
pi) flante aquilone (Fig

Secundum

na domoz nostraz cedri
na laquearia cypressina)
Eigna sunt superior pars
domus q̄ pluiuas repellit
p̄ que p̄dicatores intelligi
mus qui ecciaz ab ymbre
demoniaco tuenē Per do
mos diuersas scdm rege
neratiōes eccias intelli
mus In quibus diuersi fi
deles coadunant vt in do
mo diuersi parietes. pari
es teatū fundamētum Ce
drina iputribiles .i. in de
ficientes sunt quozū odor
opatiōes fugat serpentis
id est demonis. Cedrus est
arbor iputribilis cuius or
dor fugat serpentes (La
quearia nostra) .i. q̄ infra
predicatores sunt vt here
mite sicut laq̄aria .i. cola
tum dom⁹ sub tignis illa
sunt (cypressina) .i. impu
trabilia Ac si dicat Et si in
p̄dicatione nō expellāt de
mones. fide tñ a ope inde
ficientes sunt. Cypressus
ē arbor imputribilis. Cui
rñdit sponsus. bene dicis
me pulchz ideo lectulū no
nostrū floridū. qz ego scz
honor campi .i. honor eccie
Per campū ideo ecciaz in

telligimus. qz quēadmo
dum diuersi in cāpo nasc
cunt flozes Sic in ecclesia
diuersi fideles Vel cāpus
est planus a aptus Sic fi
des sanctorū.

Capitulū Secundū

Ego flos cāpi a liliū
oualliū .i. honor hu
miliū. qui irrigantē
aqua p̄dicationis stillātis
ab vtroq̄ monte .i. veteri
a nouo testamento (Et sic
cut) ego sum (liliū inter
spinas) .i. tormēta puniē
tia a non amitto odorem .
sic tu amica mea es inter
filias id ē diuersas sectas
que te pungūt vt spine. tu
tñ mitozem v̄tutum tenes
Vel ita (Ego flos) part⁹
qz sicut flos sine mixtione
emittitur Sic x̄ps sine se
mine id est campo marato
id est ab imtemerata v̄gie
pcreatus est (Et liliū oual
lium) .i. gloria a decus hu
miliū parentū . Dicut em̄
liliū sum inter spinas .i.
toztores Sic tu aica mea
debes eē inf filias pūgētes
Et ip̄a q̄ cura si paciā. qz

Capitulum

ad te confugiā cui? fructu a
vmbra reficiat a odore.
Vel ita non est mirū si ho
noze inter spmas retineo.
qz tu me sustines (**D**icut
malus inter ligna spmaz
est amabilior **D**ic amicus
meus inter filios .i. fideles
in eccia **I**n malo tria no
tamus fructū vmbzā a o
dozem. **V**n̄ pegrini a calo
re solis a labōe itineris fes
si nullā magis optēt arbo
rem cuius vmbra ab ardo
re refrigerarentur a fru
ctu a odore reficiunt. **D**ic
fideles in ardore hui? tor
menti a itinere fessi ad cri
stū confugiūt a vmbra confes
sionis ei? refrigerant ei? qz
fructū .i. eucaristia reficiū
tur a odore bonitatis eius
fetor vitioꝝ expellit Et iō
qz talis est (desiderabam
eū) a (sedi) .i. quieui est?
tormentoz a seculares labo
res deuitans **S**ub vmbra
illius quē desiderabā sedi.
.i. fructū .i. eucaristia (dul
cis gutturi meo) qz sicut
guttur carnalia ita cor sa
pit spūalia. **D**i q̄s aut ita
remot? est vt iam aspēd?
hoim aufugiāt vt plures

beremite a eucaristia non
fungant corpuliter s̄ spū
aliter tñ fide a spe vtunt
Introduxit me rex in cel
saria sua **A**c si dicat qz ad
eū confugi (**I**ntroduxit me
in cellā) .i. in b̄itudinem
vmarā .i. obliuiofā .i. tan
ta donauit me b̄itudine.
vt penitus p̄teritoꝝ obli
uiscere velut ebrius (**O**z
dimauit in me caritatē) .i.
oēs ordines caritatis po
suit in me videlicet vt p̄xi
mū a deum diligere a mi
micum p̄pter deū. ne dubi
tarem p̄ salute filioꝝ mor
tis subire patibulū) **F**ul
cite me floribus) **A**c si dic
cat .qz caritatem me fecit
habere **I**deo vos diligo .
Et qz vos diligo (fulcite)
.i. implete me in numerū
p̄fectoz floribus .i. vtutis
bus **A**c si dicat **I**ta habū
date vtutib? q̄ vos sustine
ant ita vt sitis digni p̄ti
cipis fieri donoz dei in ec
clesia a ita opamini vt ip
sa vos vestiat a frigore mi
quitatis. hoc aut vobis di
co non p̄ terreno modo .
s̄ qz p̄ (amore languet)
id ē itollerabiliter diligo

Secundū

eū qui ordinauit in me caritatem. qua etiam inimicos nos iussit diligere. cui vos coniungere nitor. Et quia eum tñ diligo Ideo (**L**euua eius sub capite meo) id est sinistra eius sub capite. id est sub mente mea que est caput cogitationū **A**c si dicatur **O**ia terrena que in creaturis sūt dei debilioza quē admodū sinistra ps in homine ad operationem dextere erūt sub mente mea. i. mens mea despiciet ea (**E**t dextera illius) .i. celestia aplexabit me .i. quicquid in hoc mūdo fecero ad respectum celestiu erit **A**c si dicat **N**on tñ ego hoc uobis suadeo. **S**ipē uobis dicit (**A**diuro uos filie iherl̄m) .i. alligo uos p (capreas ceruos q̄ capoz) .i. p fideles in ecclesia uersantes (**N**e suscitotis) a ne comoueat̄ a quiete mentis id est ut sitis obedientes magistris uestris **D**um autem fidelibus non rebellibus predicat quasi in lecto quiescat. **V**el si ad horaz rebellatis non tamen euigilare faci-

atis .i. ex toto turbetis (**D**ilectam meam) .i. sponsam meam quoad uos q̄ ipsa uelit scilicet uos corrigere. i. quod diu in uobis displicuerit quod sit dignuz correptione per hoc quod dicit **A**diuro notam? eos eam uolentes quibus p̄dicatur ad fidem sanctorum uertere. **N**ō em̄ ualeret adiuratio per sanctos dei ad infideles. magis q̄ si q̄s paganus aliquem per iouem adiuraret **O** filie iherusalem; future **I**n ca:prea quatuor notant̄ que fidelibus quoq̄ conueniunt acut? uisus herbas eligendi salubres **D**ic fidelis diuinas s̄mas **D**e monte ad montem ascendunt **D**ic fideles de uirtute in uirtutem **C**ibum comestū ruminant **F**ideles diuinas s̄mas intelledas ad memoriam reducunt **S**i quando uulneratur herbam dyptam; num comedit. **D**ic fideles si quando sagitta dyaboli percuciantur ad cristū recurrunt a sanātur **I**n ceruis tria notant̄ **V**erpētes transgluciūt a postea curs

Capitulum

rūt ad fontem quo gustas
to purgantur a veneno. a
pilis renouantur. **F**ideles
quoq; veneno gustato dy
aboli ad fontem xpm cur
runt. a pilis vitiorum nu
dant. **C**um fugantur a ca
nibus cornibus super ter
rum positis per spinas fa
ciunt sibi viam vbi impet
tum eorum deuitent. **V**ic
fideles cornib; virtutum
super fragilitatem carnis
positis deuitant minas ti
rannoz. **M**utāt pascua in
vnum congregati quasi
agmen faciunt. a sic prece
dens vnusquisq; caput ses
quentis supportat ne defici
at ppter onus cornuum.
Vic fidelis si viderit pri
mū egere necessarijs sup
portat eum alimenta pres
bens ei vt sanctus nycola
us illi qui stupro filias de
stimauerat. **S**i viderit eum
pna pāoz grauari. alle
uat eum partem in se reci
piens. (**V**ox dilecti mei)
Ac si dicat **I**sta vox quaz
modo dixi non est mea. s;
(dilecti mei). **T**unc enim
nos adiurant a omne ge
nus humanum quādo p

nobis redimendis digna
tus est carnem suscipere a
mortem subire. **Q**uis em̄
tam durus tam lapideus
est cū sit rationalis si no
uerit deum tanta pro ser
uis passum. qui non cogi
tet se monitū fuisse ad pa
triam vñ est oriundus res
uerti. **Q**uasi ip̄e cristus vo
ce sua locutus esset. (**E**cce
veniet iste). **A**c si dicatur.
vere hoc modo locutus est.
Nam ip̄e venit incarnari
a aduentus eius valet. **A**c
si esset locutus. si rationali
tatez habueritis. (**S**a
liens). i. venit vt salt; sus
os ostenderet sez de celo in
vterz. hinc in crucem. **E**t re
liqua. (**I**n montibus. id
est in apl̄is s; nos miores
quasi colles trāsiliens. qz
p paruitate intelligentie
non pleniter saltus suos
nouimus vt apl̄i quibus
secreta celestia patuerunt.
(**S**imilis est dilecti) ostē
sione qualis venit in p̄ce
denti versu ostendit p q̄s
veteres qui pleniter adue
tum eius nouerūt a pleni
ter testimoniu aduentus
eius perhibere potuerunt.

Secundum

Nunc em̄ qz sapiens a ve
lor in destituendis p̄is a
faciendis miraculis. In
caprea discretionem. qui
fuissent eligendi qui non
in bynnulo velocitatem. q̄
parentibus velocior est. in
ceruis p̄iarchas de quoz
p̄genie apl̄i. a ip̄e cristus
fm̄ carnē nat⁹ ē accipim⁹
(Vere ip̄e erat) velocior ne
qz ei leuita neqz sac̄dos se
miuuū q̄ descēderat a ibe
rusalē in iberico a vulneri
bus sanauerunt donec sa
maritanus eū in iumentū
posuit a stabulario misit
(En ip̄e stat) Ac si dicaſ.
Quāquidem vos adiurat
ipse bene suis. a ip̄i obedi
re debetis. qz ip̄e stat post
(parietē) qz ip̄e moratur
ad destrueda vitia nostra
que sunt quasi paries iter
nosa ip̄m a hoc est diduz
ad similitudinē adlicuius
principis. qui eū vult ali
cuius ciuitatē intrare. stat
iuxta muros tam diu dor
nec interpellat eos (Respi
ciens) p̄ (fenestrā) Cui⁹
gr̄a nostri miserta ē p̄ (fe
nestras). i. p̄ p̄ntia mira
cula. qz sic fenestra domū

illumināt **D**ic miracula
xp̄i corda hoīm **Q**d v̄e di
cimus p̄ntia nō habemus
aut v̄bi. h̄ p̄ hoc qd̄ seq̄tur
notam⁹ p̄terita **E**t b̄n̄ res
p̄xit qz nō tm̄ p̄dicauit h̄
miracula fecit. vt q̄ nobis
nollent credere saltē mira
culis acq̄scerēt. **T**ata em̄
attēcio remedeḃi nos erat
in eo (p̄ cācellos). i. p̄ p̄te
ritos p̄res vicz moysen a
aaron a ceteros nob̄ ml̄ta
miracula p̄misit qui eccl̄ie
principiū fuerūt velut cā
celli sunt templi **E**t dilec̄
me⁹ loq̄t̄ mibi. i. in illis p̄
didis vobis d̄t hoc ē mibi
vt vos ad fidē ducā (**C**ur
ge). i. p̄pera terrenis post
habitis p̄pera absqz dilax
tione aīca mea colūba mea
In fide formosa mea in or
patione a v̄ni. i. fac alios
v̄nire qd̄ potes b̄n̄ facere
(**J**am em̄ p̄ens). i. frig⁹
ūquitatis (trāsijt) p̄mber
.i. p̄secutō tyrāmidis abijt
a p̄it⁹ recessit (flores). i.
imicia v̄tutū apparuerunt
.i. incipiūt b̄n̄ opari qd̄ ē si
gnū v̄tutis (in terra n̄ra).
h̄ futura q̄cūqz se colūt vos
mere correḃdis p̄ spe eter

Capitulum

ne retributionis (**T**empus
putationis) .i. vt aputet p
dicatone superflua si qua
in eis maneat (**V**ox tur-
turis audita e in fra nra)
Ac si dicat. **V**e tps est **N**a
audiuit pdicatioez meam
Xps se turturi opat ppter
castitate a gemitu vocis (**F**ic?) .i. iuda haden? steri-
lis ptulit grossos suos .i.
bona opa (**V**imee) .i. getes
future vimee flozetes i ope
deberut odoze suu .i. fama
bone opatois (**S**urge ppe-
ra aica mea . coluba mea)
ppter interposita . repetit
supius dida (**I**n foram-
bus petre) .i. in vulnerib?
xpi **Q**uicqd pdices de vul-
neribus xpi ne exeat quim
de illo loqris q sunt tibi tu-
tamē in hostes vt foramē
petre colube e in serpētes
(**I**n cauerna macerie) .i.
in custodia pīm . qz multi
pbe ad vnu tedūt vt ml-
ti lapides ad parietē otru-
endū (**O**stēde mibi faciē
tuā) .i. mentē tuā qz vt kō
in faciē aspiciat sic ds i cor-
de **A**c si dicat **I**ta sit mens
tua pura . vt digna sit in
cōspēdu meo (**D**onet vox

tua) .i. pdicatio in aurib?
meis .i. talis sit vt digna
a me exaudiri **V**ere si pdi-
caueris a me exaudieris a
faciē tuā videbo (**N**a vox
tua dulcis . a facies tua de-
cora . **C**apite nob vulpes
puulas) q demoliūt vime-
as . ac si dicat **T**u qdē pdi-
cabis . h cauendū e ne here-
tici pdicādo te decipiāt . a
hoc e qd dicit **C**apite .i. inter-
cipite smas eoz ne qd ha-
beāt otra miscere (vulpes
-i- hereticos ppter auctuā
puulos . qz se humiles fin-
gūt (**Q**ui demoliunt) .i.
corrodūt dente deceptiois
(vimeas) .i. eccias **E**t caue-
dū est (**N**a vimeas) scz fu-
tura flozuit .i. iā icēpit bñ
opari . a dilectus me? loqē
mibi a iō illi obediā donec
aspiret . a refrigeret nos a
labore mūdi (dies) scz iudi-
cij a inclinēt .i. trāseāt vī-
bre .i. frena **E**t vt obedire
tibi possim vt ad effectū p-
ueniat **R**espiret .i. appare-
at te mibi i auxilio a desse
Ved q dixit (reuertere)
notādū e qsdā pdicatioes
nō exaudisse **T**unc em vis-
detur deus a besse quando

Tertium

auditores indurati nō ac-
quiescūt (Similis esto ca-
pree) acutū visū hñs hpn
nuloq; ceruorū veloci? mi-
racula faciēs a genus hu-
manū ab hoste redimens
iūta veias vt cita eligas
qui sunt eligendi (Super
montes bethel) .i. nos p-
tegas qui sumus montes
dei .i. p̄dicatores in domo
dei . beth em̄ interpretat̄ do-
mus el deus Dñe tu debēs
reueri vt p me p̄dicatio
tua repleat qz nisi q̄s p̄dis-
cet illis nō poterūt ouerti
magis q̄ ego potui . Sed
quia p̄dicatores me inue-
nerūt Ideo conuersa sum
Et hoc est qd̄ narrat.

Capitulū Tertium.

In lectulo meo) .i.
eram in lectulo id ē
in terrenis diuicijs
in quibus dormiui a bono
in p̄tis (Per noctes) .i.
p̄ paganos auctores q̄ ad
inferni noctē ducūt q̄siui .
id est imitādo exēpla eorū
volui iūgi deo a quib? no-
men dei audiui nō viam q̄
ad eū tēdit (Quē diligit)
scz aia mea .i. intēcio mea
(Quesiui illū) Ac si dicatur

sepius p̄ nimia afflictione
a nō inueni .i. nō potui ha-
bere noticiā osculi sui sup
illos Et ideo p̄posui mecu
dicens (Burgā) a lectulo
vicioz (a circuibō ciuita-
tē) .i. mitar imitari didā
a facta illoz q̄ sunt in ciui-
tate .i. in eccia qz sicut ciuis-
tas circūdata est muris a
magis culta in vrbantas
te Dic fideles in v̄tutibus
colūf. quib? tutant̄ (Per
vicos a plateas) q̄ circui-
bunt ciuitatē .i. circuibō ci-
uitatē . vt quez diligit aia
mea q̄ tā p̄ vicos .i. marti-
res . q̄ acriore ducūt vitā
(Per plateas) .i. p̄fessores
a ceteros bonos q̄ laciores
viā hñt .i. imitando eos
(Quesiui illū) scz p̄ noctes
a non inueni Repetita ē cā
sup̄i? didā Ideo aut̄ istos
imitoz cū p̄ auditores .i. li-
bros gentiliū nō p̄feci . qz
inuenērūt me .i. p̄dicauē-
rūt mibi (Vigiles .i. p̄dis-
catores (qui) vigilāt ad
custodien dū (ciuitatē) de
quib? dixi (Num quem
diligit aia mea vidistis)
Ac si dicat̄ priusq̄ illis cre-
derem p̄scrutata sum si ta

Capitulum

les vbo a ope qd viderent
id e habuissent noticiam
dei viui (Paululu cu ptrā
sistem eos) qsi p scrutata
sum eos didici erroze meū
p illos eruere a cū paulu
lum ptrāsissem ab erroze
meo per eos. id est per pre
dicationem eorum. hoc au
tem dictum est vt si dice
ret transitum feci de loco
ad locum (Inueni quem
diliget aia mea) maiorem
ardorem bñ apandi habi
tū vl maiorē sciam a qz eū
inueni a meo desiderio a
ostensione vigilauī (Tes
tui eū). i. a memoria mea
nūq̄ postea discessit (nec
dimittā donec itroducā)
id est manifestē eū p dica
tione mea (In domū). i.
in nationē gentiū. q̄ ē mē
mea carnaliter a nō soluz
in gentē scz itroducā eū.
h̄ a in cubiculū gemtricis
mee. i. in cor quorundā de
gentib? q̄ sunt gentes car
naliter Per cubile ido cor
intelligit. qz sicut in cubili
mēbra. ita in corde cogita
tiōes vsant (Adiuro vos
filie iherlm) Xps audies
effedū gentiliū in ouerten

dā iudeā a diurare ipōs cō
uertendos ne sint rebelles
Vel ipa in gentilitatez ne
aliquā vim faciat qbus p
dicat (Que est ista q̄ ascē
dit) de v̄tute in v̄tute. sed
hattenus p (desertū). i.
p gentilitatē hatten? a les
ge desertā a miraculis dis
uimī (Dicit virgula fus
m). i. redā in v̄tutib? fus
mī. i. bonaz opationū (ex
aromatib?). i. cōfessorib?
(mirre). i. martirū (thū
ris). i. cōfessor. a vniuersi
pulueris. i. oim bonaz q̄
sterunt ieiuneis psecutioz
nibus vt puluis. a pigmē
tari. i. xpi q̄ oficiat v̄tutes
vt pigmentari? spēs. hoc
est dicere. Ipa est v̄gula
.i. recte tendens ad alta q̄
reditudo ē habens famaz
bone opatiōis a hoc scdm
oēs partes videlicet mar
tires cōfessores a certos bo
nos ex quib? oibus quos
xps quasi aromata confic
cit (En ledulum) scilicet
ecclesia gentilis respondit
dicens Non est mirū si ta
lis sum (en ledulum) sa
lomonis id est mei vbi ve
tus salomon caput recli

Tertium

nat (**Sexaginta**) id est q̄
custodiūt .vi. opa mie. viz
sitare ifirmos. vestire nus
dos. scientes potare. esu
riētes cibare. a cetera q̄ in
euangelio leguntur. qui q̄
seruant decalogū manda
torū .i. p̄fedi (a fortes). .i.
perseuerantes id est ex for
tissimis israhel Ita sint p̄
seuerantes vt perseueran
tissimi in omnibus deum
videntes (**Ambiunt**). id ē
nocte a die vigilant vt le
dū custodiant id est se a a
lios (**Omnes tenētes gla
dios**) expositio ē quā am
biunt (**Gladios** .i. v̄bum
p̄dicatiōis . qz occidunt
homines in hoc q̄ sunt ocs
abendi. a qz quidā a si scir
ant non tū apti dicat (ad
bella) vitioꝝ (doctissimi)
a qz restat vt cui? vita cō
temnit p̄dicatio quoq̄ cō
temnetur Addit (a ensis
cuiusq̄ .i. vigilans custo
dia super femur suum . i.
carnis concupiscentiā . qz
in femore notat libido. Et
hoc p̄pter timores nocturn
nos id ē occultas insidias
dyaboli vel que ducūt ad

noctem a quomodo aliq̄s
ad ledum illum puenire
possit id est vt sit ipe led?
ostendit (**Ferculum**) id ē
mensa in qua debemus re
refici vt postea q̄escamus
in lecto id est scriptura (**si
bi**) .i. ad honore suū) rex
salomon .i. x̄ps de lignis
id ē de thuris libani .i. can
didoy libanus interpretat
candidatio . a hoc est dice
re ad honore x̄pi face sūt
scripture de vitis patrum
vt illos imitando ascēdas
mus ad ledum (**Colum
nas fecit argenteas**) .i. ve
tusa nouū testamētū fe
cit luceꝝ a mitozem eloqui
celestis quibus imiteret
scriptura patrum. quia ni
si affirmarentur gesta pa
trum non discrepare a p̄
cepto noui a veteris testa
menti stare non possent .
(**Reclinatorium aureum**
id est illos qui a vitas pa
trum a nouum a vetus te
stamentum exponerent fe
cit aureos. id est caritati
uos a sapientes tales vitz
in qb? filius hois caput re
clinaret (**Ascensum patris** .

Capitulum

pūreū) .i. cruce xp̄i cuius exemplo fierent purpurei .i. martires ppter rubores purpureū notam? sanguinē q̄ ascendunt in ibz̄lm (**M**edia caritate cōstrauit ppter filias ibz̄lm) id est ordinauit lectū media caritate .i. vt alij ppter martires ascendāt . a hoc ppter filias ibz̄lm nō ppter filios .i. ppter molles qui martiriū sufferre nō possunt hic dei mīa notat q̄ nō omnes martires iubet fieri s̄ a illos q̄ sunt lecti eius caritate iubet mediā habere .i. cōmunē martirib? a ceteris (**E**gredimī) Ac si dicat Cū talis sit salomon . egredimī ab errore v̄ro (videte) id ē salomonē esse cognoscite regē regū a dominū dñantius! Vos filie ibz̄lm si cognoscitis regē v̄r̄m eritis ciues eius vos posite in dyademate .i. in memoria eius q̄ fuit cā corone sibi deuidō hoste a p̄da r̄duca . q̄ sc̄z dyademate coronauit eū m̄ sua id est sc̄a maria (**I**n die) .i. bñtis in memoria diē desponsatiōis eius .i. mortis

qua eciam sibi desponsauit (**E**t i die leticie cordis eius) .i. bñtis diē resurrectionis que fuit leticia cordis ei? .i. ap̄loy a reliqz bonoy **V**el ita i dyademate .i. mementote passionis qñ spinea corona apposita est sibi qua coronauit euz mater sua .i. iudea a in die desponsationis .i. natiuitatis . qz cū carnē assumpsit ecclesiam sibi desponsauit **Q**d sequit̄ sicut scriptū ē .

Capitulum Quartum

Quam pulchra es amica mea) xp̄s a diēs nūm affectū eius . sic eam laudat p̄ simgula (qm pulchra es) .i. in ope id est in vtutibus (amica) cui q̄cūq̄ audiui a p̄re nūciaui (qm pulchra es) sc̄z in ope (**O**culi tui) .i. puilosores tui (colūbar) .i. sunt colūbe septē dona sc̄ss̄pūs (**A**bsq̄ eo qd̄ in trisecus latet) a cū appareant exterius vtutes (**C**apilli tui) .i. molliores qui adherēt m̄bi vt capiti capilli (**S**icut greges caprarū) .i. ascendētes de vtute in vtutem sc̄z p̄ gregē .i. cor

Quartum

diam notam? (Que ascen-
derunt de monte) In hoc q̄
sūt mōtes vicij (Galaad
.i. aceruus (testimonij .i.
oēs martires. Martir em̄
testis est. Galaad ē mons
in quo iacob a laban con-
gesserūt aceruū lapidū .i.
testis federis (Dētes tui)
.i. p̄dicatores q̄ vicia cōtes-
tūt (sicut greges tonsaz)
.i. tonsi ipsi a supfluitatē
bus vt oues a pondere la-
ne a sordiu (Que ascende-
rūt de lauacro) .i. de bap-
tismo .i. est de hoc q̄ sunt
baptisati ascenderunt ad
montem v̄tutū (Oēs) sc̄z
tui sunt (gemellis fetib?)
.i. in dilectione deia p̄ximī
a sterilis nō est inter eas.
q̄ opus bonū nō faciunt
(Oic vitta coāmea labia
tua) .i. p̄dicatores tui ve-
teri a nouo testamento sc̄z
v̄bo a ope d̄cordantes sūt
vitta sc̄z d̄cordātes ligā-
tes p̄dicatiōe fideles xp̄o
capiti suo Qui a sunt coe-
cinei .i. rubei sanguīe mar-
tirij .i. a alios docēt a in se
martiriū sustinēt. a hoc p̄-
bat. qz ipi sunt vitte quia
eloquium dulce Neq; em̄

oculum p̄ oculo exigis. h̄
inimicū diligere (Dicut
fragmen mali punici ger-
ne tue) Et quia vicia deuo-
rant. h̄ exteri? martiriū su-
stinētes Dunt aut̄ alba in
multitudine v̄tutū. qz pos-
ma in affrica exterius sūt
rubicūda. si v̄o franganē
interi? sunt alba a grana-
ta. p̄ q̄ notamus multitu-
dine v̄tutū (Absq; eo qd̄
intrinsecus latet) expose-
tū est supius (Dicut tur-
ris dauid collū tuū) .i. p̄-
dicatores tui. quib? mino-
res copulant xp̄o a q̄bus
v̄ba p̄dicatiōis traiciunt
in mēbra xp̄i (sicut turris
dauid) .i. ierpugnabilis
defensio eius qui ē manu
fortis. qui a milites sui ho-
stem dyabolū effugunt. a
edificata est cū ppugnacu-
lo .i. firmis sentencijs qui-
bus expugnet a repellat
(Ville clipei) .i. infinite bo-
ne opatiōes q̄ fideles p̄te-
gūt vt clipei (Pendent ex
ea) .i. interius apparent
(V̄is armatura fortū) .i.
oēs bone opatiōes. omnes
smē tales sunt. quibus for-
tes pugnare a tueri possūt
Ei

Capitulum

Duo vbera tua) .i. docto-
res qui manifestant spiri-
tualem intellectum tuarum
litterarum veteris scilicet
a noue sunt sicut duo (**h**ymuli capree gemelli) .i.
scdm vtrūq; velociores in
explendo spates. **Capree** .i.
patrum q; descripti erant
in eligendo bonum a reu-
sando malum a de virtus
te in virtutem ascenden-
tes (**Gemelli**) .i. recordan-
tes q; pascunt in lilijs in cā-
didis virtutibus (**Donec as-**
spiret dies) a inclinet vni-
bre (**Vadā ad montē mir-**
re) ac si dicat **Cū** talis sit
vt dixi vadā ad montē .i.
apparebo p miracula esse
in te q; es mons mirre id ē
martirij . q; mirra vnges-
bant corpora mortuorum . vt ī
corrupta suarent . sic mar-
tirij non corruptū suat fi-
deles a tēptationibus (**Et**
ad colles thuris) .i. ad cō-
fessores . q; a si non sint tā
alti vt martires . tū vita
eorū redolet vt thus **Ac** si
dicat **Et** in martiribus a in
confessoribus miracula ostē-
dā a nō tū q; es martir a
confessor . s; q; tu pulchra es

a scdm miores (aica mea
a macula) .i. intermissio
bene operandi (nō est in te)
q; fideles cū dormiat dño
dormit siue comedat dño
comedit . a hoc est dictū ad
similitudinē lorice . vbi fora-
mina annulorum macule vo-
cantur per que minimum
ferrum quem perumpit
Sed opera fidelium adeo
sunt assidua vt nullatenus
prūpi possint (**Veni** de li-
bano) **Ac** si dicatur **Cum**
ego te tantum diligo . ve-
ni id est persiste **Ita** vt te
a alios excolendo vt cur-
su consumato a fide serua-
ta tandem in eterna bitu-
dine recipiatis (**De** liba-
no) .i. de cādere virtutum (**Spōsa**
mea) q; filios mis-
bi nutries **Qd** tunc dicit ve-
ni **Notā** ē q; si dicat veni
in puericia . vt iohannes
baptista a nicolaus **Veni**
in iuuetute vt martinus .
Veni in senectute vt iohā-
nes euangelista . **Veni** spō-
te a coactus infirmitate a
de purgatorijs loris (**Cor-**
ronaberis) .i. ita venias
vt digna sis corona glorie
(**De** capite amana) .i. p;

Quartū

dicatione tua hūertentur
 qui sunt capita inter mēs
 bra dyaboli **A**mana mōs
 est a interpretat nocturna
 auis. i. dyabolus qui circū
 quaq; hoibus occultas po
 nit insidias vigilando q̄si
 in nocte. i. in obscuro (**D**e
 vertice samir) .i. de illis q̄
 supiores a aldores videri
 volūt infne. qz samir inter
 p̄tat dens vigiliay. i. dya
 bolus q̄ impigilat vt q̄scū
 qz deuoret (**E**t hermon) q̄
 anathematizant p̄ā sua
 p̄mā agēdo. hermon in
 terp̄tat anathematizant
 (**E**t de cubilibus) .i. de illis
 in quib; leo q̄scit. i. diabo
 lus p̄pter crudelitātē (**D**e
 montibus .i. de illis q̄ sunt
 montes inter pardos. i. he
 reticos qui gl̄iant de seā
 sua vt pardi de coloris va
 rietate (**V**ulnerasti) q̄si
 dicat. rogo te venire qz di
 ligo mīmū te. dīdū ad sili
 tudinē amantiū q̄ sagitta
 amoris vulnerant (**O**z
 roz mea) .i. coheres. spon
 sa p̄pter nutriturā filioꝝ.
Vulnerasti cor meū) repe
 titio amoris (**I**n vno) .i.
 in vmitate fidei. (oculoꝝ)

.i. puisoꝝ tuoꝝ . a in vno
 .i. in vmitate cerne. i. crimi
 um. qz plures vnius. i. au
 ditoz colli tui id est p̄dica
 torum tuorum id est prop
 ter vmitatem predicatorū
 tuorum a vmitatem audis
 torum qui circūdant p̄e
 dicatores ad audiendam
 p̄dicationē vt crines col
 lū. a .i. ideo qz pulchre sunt
 mamme tue. i. illi qui non
 dum satagunt ad p̄dican
 dum a in quibus spes tū
 est sicut in mammis spes
 est lactendi (**O**roz mea
 sponsa mea) a pulchrior
 ra sunt vbera tua vno .i.
 p̄fecti p̄dicatores tui sunt
 meliores vno .i. id est secu
 lari scientia (**E**t odor vni
 gentozum tuozum) id est
 fama tuozum operuz quis
 bus vulnera dyaboli sa
 nantur super omnia aros
 mata carnalia (**F**auus
 distillans labia tua) id ē
 predicatorum tui in noua
 a veteri littera consonan
 tes vt labia tua adinuicē
 sunt (**F**auus distillans)
 .i. fluentes a talis ē eoz p̄
 dicatio (**M**el) .i. fortis p̄
 dicatio a lac. i. suavis. mel
En

Capitulum

em nō dat infantibus sed
lac (**S**ub lingua tua) .i.
in corde a odor .i. fama ve
stimentoz tuoz .i. bonoz
opū q̄ vestiūt coram deo (**S**
icut odor thuris) q̄ om
nē fetorem expellit (**O**it?
occlusus soroz me a sponsa)
q̄si dicat **I**deo a te vadā.
qz potero in te delectari q̄
es ortus .i. repleta multis
v̄tutibus occlusus circūq̄q̄
clauē v̄tutū ne quis bon?
egredi aut malus ingredi
possit ort? occlusus v̄tutib?
a opatiōibus (**F**ons) id ē
queadmodū fons irrigat
totū ortū. sic fons baptis
matis totā ecciaz **F**ons .i.
in illa eccia ē baptis? sig
natus crucis signaculo (**E**
missiones tue) **A**c si diz
cat **T**u talis es h̄ illi q̄ p̄di
catione auertunt q̄si emis
siones .i. virgule q̄ ad ra
dicē magnaz arboz pul
lulant erūt paradisus .i. deli
cie maloz pumicoz .i. mar
tirū a erūt emissiones tue
cū pomoz .i. cōfessoz fru
tib? .i. quos ipi auertēt .i.
tales erūt in qb? delectent
mgri eoz vic? a martires
a cōfessores **I**do p̄ oia cōf

sores accipim? .qz pu? di
cit puica postea poma. **A**b
solute dt erūt ille emissios
nes (**C**ypzuscum nardo)
Cypz? ē arbor in egypto
cui? fructus cū oleo coq̄ta
fit regale vngentū . sic si
delis hui? mūdi tenebris
exiens emittit fructum do
nis sc̄i spiritus coctuz . **V**n̄
xps q̄ est rex regū vngit .
Nardus ē arbor hūilima
tū odorifera . **I**ta fideles
hūiliter se hūit . reddūt tū
odore bone opatiōis (**N**ar
dus cū croco) .i. humiles
martiriū sustinentes **C**ro
cus em̄ herba ē rubei colo
ris significans martiriū (**F**
istula a cynamomū) **F**i
stula ē arbor duri corticis .
qui cōtrituz bibit a sanat
viscera . **V**ic fideles in car
ne cōtritionē patiūt . q̄ i aia
sanat . **C**inmomū ē radix
cinerei coloris . a interp̄ta
tur i maculat? . a significat
illos q̄ p̄ p̄mā fuit imas
culati a reputatiōe se faci
unt viles vt cinere (**C**um
vniuersis lignis libani (**O**
ēs) mitore v̄tutū cāvida
ti a validi **A**c si dicat **O**ēs
qui p̄ cypz a nardū ac de

Quintum

signari possunt p te uer-
tent. i. q̄ p̄ter istos bōi si-
gnificāt (Mirra a aloē)
Per mirrā passionē ma-
tirij notam. p aloē que in
gustu amarissima ē. mte-
rius vō incepta sanat af-
fliōem carnis. i. ieiunādo
vigilādo a cetera notam
q̄ dū fiūt aspera a itollera-
bilis vidēt h̄ tñ aiām intri-
secus sanāt (Cū oib? pig-
metarijs). i. cū oib? donis
spūscī. a pulchra ē diuātio
arborū cū vngentis. qz cū
carnem a lasciuia re frena-
mus. vñs est vt maiora do-
na spūscī recipiamus (Et
fons ortoz pute? aqz vi-
uentiū q̄ fluūt ipetu de ly-
bano) desēpsit emissiōes
futuras Nūc aut vñ irri-
gant vicz a fonte baptis-
matis. a fōs ortoz. i. eccie
vñ tota irrigata ē (Pute-
us aqz viuētū) p puteū
ctinentiū pfunditates. i.
misterioz. p aquas viuen-
tes dona scī spūs que nūq̄
deficiūt Et hoc ē dicē fons
baptismatis ctinet miste-
ria donoz scī spūs. q̄ fluūt
scī in s̄bditos de libano. i.
de cādidatis viris a p̄dica-

toribus a ipetu. i. nullo vi-
cio obstante. i. ita pleniter
spūscūs p p̄dicatores opz
af in auditorib? cui nullū
vitiū q̄at existē (Surge a
q̄lo a vñ auster) ac si dicat
Cū talis sit ort? me? a ta-
les emissiōes future surge
ergo aq̄lo. i. tu sathanas i
frigiditatē. i. q̄ infrigidas
mētes hoīm a feruore cari-
tatis (Surge .i. p̄para te
ad ipugnādū meos (a ve-
ni). i. in mēbris tuis infer-
tozmēta eis (Auster p̄fla-
ortū meū). i. h̄ tu spūscūs
fla per ortū meū. i. inspira-
meis ne deficiāt in tribula-
tionib? a fluēt aromata il-
lius si pseuerauerit passi-
tūc diffamabūt eoz bona
opa Vel ita vt si dicat ta-
les erūt emissiōes tue vt
hoc fiat (Surge). i. recede
aq̄lo. q̄ orto meo i diaris.
Et vñ auster scē spūs (p̄-
fla ortū meū). i. i flāma il-
los q̄ sūt futuri ort? mei. a
tūc fluent aromata.

Capitulū Quintum

Quiamat dilectus me?
in ortū suū) Opon-
sa a dilecto se lau-
dari audiens sic ei? aduē

Capitulum

tū adoptat. qm̄ tales emiſſionē mee sunt. a hoc p̄ me fieri nō p̄t. **V**eiat igit̄ dilectus meus in me ortū suū .i. ostendat p̄ miracula se adesse mibi i p̄dicatione (**V**t comedat) .i. delectet in fructib⁹ pomoz suoz .i. su p̄ nos q̄ sum⁹ poma sua ac grat tales q̄ fiāt ortus ei⁹ **X**ps aduētū suū sponse p̄ mittit dicēs Rogas me ve nire a ego veniā **V**n̄ sit tibi signū qz ego olim veni (in ortū meū) .i. in primi tiuā ecciam. sic in te veniā cū sis soror mea a spōsa (**M**essui mirrā meā) **A**c si dicat **I**n hīs miracula ostendā a tandē messui. id ē q̄si maipulos collegi in ortū (**W**irrā meā) .i. martires meos (cū aromatib⁹) .i. ceteris electis (**C**omedi fauū cū melle meo) ac si dicat. **N**ō i merito recepi eos qz p̄dicatio eoz a minor a maior delicia mibi erat. a hoc est qd̄ d̄t comedi fauū .i. p̄dicatores cū melle .i. forti predicatione de me facta (**B**ibi) id ē qd̄ comedi **V**inū .i. p̄dicationez a hoc ē dicere ad illos ve

ni p̄ illos miracula ostendens. i. p̄ eternā vite b̄titudinē repperi qz vita a p̄dicatio eoz mibi placuerūt **D**ic a te si legittime certaueris in eterna b̄titudine recipiā (**C**omeditate amidi a bibite) **A**c si dicat ego qz ad vos veniā h̄ vos amiri .i. p̄dicatores quib⁹ oia reuelauī ita predicate vt possitis comedere eos. id ē delectari in illis quib⁹ p̄dicatis **E**t bibite idem est qd̄ comedite. h̄ ad miores p̄tinet. qz infantes non comedūt (**E**t inebriamī km̄i) **I**ta sitis v̄bo p̄dicationis intēti ad vos vt q̄ntū sitis eoz .i. obliuiscētes labores a passionis v̄re (**E**go dormio) **R**ponsa audies ad monitionem sponsi r̄ndet **R**ponsus me⁹ hortat me ad p̄dicationē. h̄ ego dormio .i. ab oibus curis qui esco **E**t ne intelligere carnalis dormicio dicit (**C**or meum vigilat) .i. ita dormio a terrenis vt in lege dei mediter die ac nocte (**V**ox dilecti mei pulsatis) .i. ideo ad predicationē vigilō. qz hoc est vox dilecti

Quintum

mei pullantis .i. monētis
 id est qz ipse sponsus mo-
 net dicens (*Aperi mibi*)
 id est aufer mibi velamia
 peccaminū a cordibus in-
 creduloꝝ (*Dozor*) id est
 coheres (amica) cui omni
 si secreta mea (*Colūba*)
 domis scispūs repleta (in
 maculata sine intermissio-
 ne bonoꝝ opoꝝ. *Aperi di-*
co (qz caput meū).i. diui-
 nitas mea (plena est).i.
 arcūdatū roze id est psecu-
 toribus quoꝝ sentētie no-
 ſturne sunt vt ros qui dis-
 cūt se in deū credere h̄ obte-
 nebrati sunt sentencijs de-
 moniacis (*Et cincinni*).i.
 qui futuri sunt (mei) ita
 in caritate deuoti vt cinci-
 ni id est otorti. capillis car-
 pitis mei qui adhererunt
 tibi sunt pleni (*guttis*
nodiu).i. nodurnis sentē-
 tijs id est qui iam putant̄
 membra xpi nec non a illi
 qui qñ cōuertuntur male
 erant tenentes sentencias
 pditionis (*Expoliaui me*
tunica mea).i. respuo om-
 nem secularem curam vt
 ad pdicationeꝝ festinatē
 (*Quo induar illa*).i. in

plicabo me iterum secula-
 ribus dimissa pdicatione
 cū ip̄e dicat (*Aperi mibi*
foror mea Laui pedes mes
os) id est melioꝝa intētio-
 ne opm eoꝝ vt tm̄ nō vbo
 h̄ ope bonitatis exēplo dis-
 mittendo (*Dilectus me?*
misit manum suā Ac si dis-
 cat *Hū* potero pdicare. qz
 dilectus meus misit. i. im-
 mittet manū suā in auxili-
 um meū (*Per foramē*).i.
 auditorū aures. i. ip̄e faci-
 et vt ip̄i libēter auscultent
 p foramē scz laterū suoꝝ. i.
 cū ip̄i audiet me p r̄d imē-
 do hūano genere eē passū
 xpūgenē (*Et vter me?*)
 .i. molliozes mei intremis-
 cēt p pdis suis dolētes Re-
 spiciētes ad tadū eius scz
 auxiliū eiꝝ. iō (*surrexi*).i.
 surgam apire scilicet cor-
 da fidelīū dilectō meo (*Ma-*
nus mee).i. iō bñ potero
 pdicare. qz auxiliū spon-
 si adest. a iō qz vita mea nō
 ē ptēnenda qz hoc ē qd̄ d̄t.
Manus mee. i. opationes
 mee (*stillauerūt*).i. emit-
 tēdo oñdere mirrā. i. i ope
 meo pt̄ p̄cipi. qz si necē sit
 mortē non recusabo pati)

Capitulum

Digitū mei).i. discretio p̄
dicatōis mee (pleni m̄re
ra. i. caritate **Q**uerra ei vn
guentū. vñ notam? dona
sc̄isp̄s. h̄ addit p̄batissia
vñ intelligim? caritatē qz
p̄batissia v̄tutū ceteraz.
h̄ qz i sepulchris adhibet
Possu? notare se velle di
cē tantā sibi eē caritatē cū
discretōe p̄dicatōis vt nō
dubitet p̄ salute s̄bditoz
mōrte s̄bire (**P**essulū ostij
mei. s. vniuersalē ecciam d̄t
Ac si dicat ip̄e iubet apire
qđ faciā. vñ ē signū mibi
qđ oli aperui pessulū. i. clau
surā ostij mei. i. mētē illoz
q̄ sūt mō mei (**A**t ille decli
nauerat). i. ego apui dile
cto meo. h̄ hoc nō sine auxi
lio ei? qz ip̄e decliauerat. i.
de celo descēderat i me atqz
trāsierat. ac si dicat nō d̄z
itelligi tot? in me rep̄hēdi
a hoc ē qđ d̄t (**A**tqz trāsie
rat) qz nulli i hac vita ple
na visitatio dei cecidit. idō
trāsie d̄z. i. i futuro pleni?
vidēdo oñdit (aīa mea liq̄
fca ē) ac si dicat iō qz ip̄e i
me decliauerat aīa mea. i.
miserōz m̄oz liq̄fca ē a
duricia m̄q̄tatis p̄ calore

sp̄ūsci. i. postq̄ illis p̄dica
ui cīa? acq̄uerūt a hoc est
qđ d̄t. vt locut? ē. **P**ostq̄
p̄dicauī dilecto meo adiu
uāte. q̄siui a nō inueni **D**i
xi supi? qz trāsierat. a qz di
xit sp̄ōs a trāsierat. i. plena
riā dimitat̄is noticiā nō ha
buit (q̄siui) p̄ me scriptu
ras sc̄as conata ad p̄feci
onē v̄ire. h̄ nō inueni. i. de
feci (**V**ocauī). i. p̄seueras
ui iq̄zēdo a nō r̄ndit mibi
. i. nūq̄ tm̄ m̄q̄re potui vt
plenarie eū viderē. a hoc ē
dcm̄ ad s̄l̄itudinē qz cū in
q̄lit? q̄ fontē r̄ndet tūc m̄ue
nit (**I**nuenerunt me) ad
hoc qđ possit q̄ri. quō illa
cū eēt in occulto a p̄dolis
s̄bdita apuisse corda alioz.
Xp̄s r̄ndet. qz iunerūt me.
sc̄z in p̄dicatōe custodes. i.
p̄dicatores qz custodiūt ab
hoste ciuitatē. i. ecciam p̄
cusserūt id est xp̄ūtionem
habere fecerunt (**E**t vul
nerauerūt me) quod ma
gis est id est penitentiam
mibi peccatorum imposu
erūt **V**el ita (p̄cusserunt)
cum dixerunt generaliter
quicumqz peccauerint. a
penitentiam non egerint

Quintum

damnabunt (**V**ulneraue-
rūt) cū spūaliter vnus q̄s
q̄ scelus carpebant s̄ facta
aut p̄dicatione tulerūt .i.
deponere me fecerūt palli-
um meū .i. terrena quibz
coopebar (**C**ustodes mu-
rorū) .i. scāz scripturarū q̄
vt muri ciuitatē sic custo-
diunt eccliam **V**el muri .i.
vtutes q̄ quēlibet tuent (**A**-
diuro vos filie) **A**c si di-
cat **Q**uā si oīa vana p̄ ei?
amore cōtēpsi. rogo vos vi-
deri vt ita opemī vt in opi-
bus v̄ris notescat me vos
bis p̄dicasse ita vt amor
meus quātus sit erga vos
p̄ xp̄o appareat a hoc est
qd̄ d̄t **A**diura .i. cōstringo
vos filie sc̄z future ih̄rlm
Si p̄sit qd̄ inueneritis .i.
qm̄ iam cognouistis dile-
ctum p̄ me (vt ānuncietis
ei) .i. bona opa v̄ra ostens-
datis. qz lāgueo amore qz
non bñ opant nisi p̄dicet
eis. neqz predicat nisi diri-
gant (**Q**ualis est dilectus
tuus) iudea audies illam
tāto ardore dilecto inferui-
re admirās ait (**Q**ualis ē
dilectus tuus) ex dilecto **A**c
si dicat **M**agnus est ex di-

lecto .i. dilectōne tua v̄ideo
eū magnū esse **C**um tu sis
pulcherrima mulier .i. se-
daz a qz multū eū diligas
cōgnoſco qz adiurasti nos.
Quā aut̄ repetit̄ q̄lis ē dile-
ctus tuus p̄ m̄mia affliōe
facit. qz a ip̄a euz diligere
cupit (**D**ilectus meus cādi-
dus) .i. in carne sine vicijs
apparet a rubicūdus san-
guine martirij (**E**lectus ex
milibus) qz millenarius
numerus p̄fectus ē vniuersa
lē notamus vt dicat. **I**ste
solus ē elcūs a deo p̄re iter
oēs p̄iarchas a p̄p̄bas a
ap̄los a ceteros ad redi-
mendū gen̄ hūanū (**C**as-
put ei) .i. diuinitas q̄ cas-
put ē hoīs diuini ē aurum
optimū .i. p̄iosa diuinitas
ē inf̄ oīa sic auz̄ inf̄ cetera
metalla (**C**ome ei) bat-
tenus in seip̄o a f̄m hūani-
tatē a diuinitatē descript̄
mō v̄o in mēbris suis vicz
in fidelibz **C**ome .i. fideles
qui q̄p̄ sint molles inf̄ ces-
tera sicut capilli inter mē-
bra capiti (**S**icut elate)
vel in palmis sunt spice si-
mul adberētes. p̄ q̄s q̄si p̄
(cateruā) fidelium notant̄

Capitulum

vtutū **P**er elate intentio
nē i celū ac si dicat fideles
tui sūt bñtes multas vtu
tes pp̄ retributiōes cele
stes (**N**igri q̄si coruus)
Coruoꝝ pulli dum implu
mes sūt albi sūt a qz silēs
nō sunt parētib? . ideo nō
pascūt ab eis s̄ fame coa
di q̄ dā fetozē emittūt vñ
attrađi musce circa rostra
eoꝝ vsant̄ a postq̄ multe
glomerant̄ ab eis gluciūt
Ded postq̄ migrescūt a pa
rentib? amati pascunt̄. sic
dū i sedā dei iuuenes eccie
a xp̄i vicz parētū nꝝoꝝ ve
stigia recusam? ab eis nō
pascimur s̄ fetozē vicioꝝ
emittētes muscis. . i. sente
cijs dyaboli pascimur . s̄
qñ incipim? demigrari sen
tencijs. . i. passionū tribula
tiōe ad imitatōez parētuz
vicz eccie a xp̄i sustinētes
diligimur ab illis a pasci
mur. vñ dz migre q̄si coruz?
. i. sustinētes migredimem
passionū vt diligāt a xp̄o
a eccia vt coruz? a parenti
b? cū iā ad similitudinē eoꝝ
migrescit (**O**culi ei?) . i. p
uifozes p̄ q̄s eccie sue vtili
tate puidet sicut colūbe. . i.

repleti septeꝝ donis spūs
sci (**D**up riuos aq̄z) . i. im
morātes sup smas scriptu
raz p̄cauet̄ sibi ita ab ad
uentu atiq̄ accipitris (que
lađe sunt lote. . i. in p̄mis i
fantuli doct̄ina a sordib?
mūdat (**E**t resident iuxta
fluēta plenissima) hoc ē
in p̄mis lađe loti. . i. pota
ti postea ad plenitudinez
donoz spūs puenerūt ges
ne illius. . i. p̄dicatores pu
dicitia vitoꝝ deuozatores
(**A**reole aromatu) . i. sedes
vtutū (**S**ite) . i. ordmate
a pigmetarijs. . i. ab apl̄is
xp̄i q̄ in fidelibus vtutes
plātāt vt pigmetari? her
bas qb? aromata serit in
areola (**L**abia) . i. p̄dica
tores in veteri a nouo te
stamēto concordantes vbo a
ope (**L**ilia) . i. mitētes in cā
dore (**D**istillātia) . i. ostens
dentia primā mirrā . i. car
ritatē ad martiriū cogētē
. i. in v̄bis a opib? tāta ca
ritas q̄ martiriū pati non
dubitet (**E**t man? ei? tor
nates auree) p̄ manus
opa bona notāt p̄ tornati
les assiduitas boni ope
ris in idem tendentes . vt

Quintū

tornatura. **P**er auree ca-
 ritas cum sapientia. Et
 hoc est dicere eius opato-
 res a bono ope nunq̄ ces-
 sant cū caritate a sapia as-
 gētes (**P**lem iacūdo).i.
 quicq̄ agūt dono scispūs
 fit. qz iacūdo ignei colo-
 ris est (**V**enter ei?).i. mol-
 liores in eccia eburnei .i.
 castitate mitētes **E**bur eicā
 didū a castissimū aīalē (**D**
istina? saphiris) singu-
 lares v̄tute ad celestia res-
 spiciūt **S**aphirus aerij co-
 loris **V**el distindus saphi-
 ris qz humana fragilitas
 parti elurire tēptatōe. fa-
 tigatione morte ptim diui-
 na celsitudo miraculi r̄sur-
 rediōis gr̄ia intelligit **I**n
 hac eī smā hūanitatē fra-
 gilitatez in dīco hōie per-
 ventrē intelligim? (**C**ru-
 ra eius).i. portatores p̄di-
 catores ei? marmores coz-
 lūne .i. firmiter reditu dis-
 nē suant. p̄ colūnā reditu
 dīmē. p̄ marmor soliditatē
 (**Q**ue fundate).i. stabiliz-
 te sup̄ trinitatis fundamē-
 tū q̄ e aurea iter oīa velud
 solūna sup̄ bases (**O**pēs
 ei?) vt libani .i. vt liban?

celsitudine a gr̄a arborum
 alios montes **D**ic e xp̄us
 oēs scōs meritoz celsitu-
 dinē p̄cellit (**E**leus vt ce-
 dri).i. sicut. q̄ est arbor im-
 putribilis a fugans serpē-
 tes eligit in ostruedis edis-
 ficij. sic solus fili? dei ad
 redimendū gen? hūanū (**G**
uttur illi? suauissimū).
 .i. predicatio eius suauissi-
 ma quia interiora sanat (**E**
t totus desiderabilis) qz
 totus deus tous homo in
 quem desiderant angeli p̄-
 spicere **D**eus in maiestate
 patris homo in v̄ginitate
 matris **I**n illa creator **I**n
 ista saluator (**T**alis) qua-
 lem descripsi (est dilectus
 meus) a o que debetis esse
 filie iherusalem iste (ami-
 cus meus) quia quanto
 deuocius quis qz diligit de-
 um tanto familiaris ha-
 bet deum amicum sibi **A**c
 si dicat **T**alem necesse est
 vt intelligas eum esse si-
 vis eum habere amicum
 (**Q**uo abiit dilect? tuus)
Ecclia de iudeis audies eu
 talē eē optat se spōsaz sibi
 fieri dices (**O** pulcherri-
 ma mulier q̄ abiit dilect?

Capitulum

tuus) ac si dicat Nos pu-
tabamus eū nobiscū esse.
h̄ video qz recessit Ostende
ergo ad q̄s a nobis abiit
quo declinauit .i. ad quos
descendit ita vt in illis ma-
neat q̄ eum diligunt **O**z
stenderes nobis que sunt
sedes eius quos imitando
noticiam eius habeamus
tūc nos tecū .i. in sedē tua
positi q̄remus eū verbo a
ope **E**cclia de gentibus au-
diens affectū iudee osten-
dit sibi quos debeat imita-
ri ita.

Capi. vi.

Dilectus meus descē-
dit .i. in experientia
rei miranda facio
(**I**n ortum suum) .i. in ec-
clesiam qz in ecclia sunt a
grana a palee d̄t **A**d quā
partē descendit vicē ad p-
fectos vt p̄ eos alios sibi
adiungat . non q̄ nō sit in
minoribus . **E**t qz liquido
appareat euz ibi esse (**A**d
areolam aromatū) .i. ad
perfectiores in quibus ordi-
nant̄ vtutes vt aromata
in areolis (**V**t pascat̄ in
ortis) .i. ad perfectiores de-
scendit vt p̄ illos vtutes
acquirat qui fiant sibi oz-

tus in quo dilectetur (**E**t li-
lia colligat) .i. multitudi-
nem virtutū ornet in illis
(**E**go dilecto meo) .i. qz
ad areolā descendit vt per
me fideles sibi acquirat (**E**-
Ego dilecto meo) obedio
a dilectus meus mihi scz
succurrit **Q**ui pascit̄ .i. de-
lectat̄ inter lilia .i. candore
vtutū (**P**ulchra) ac si di-
cat **C**ū uideo hanc volūta-
tem in te vt alios p̄cipios
mei facias . pulchra ergo
es .i. sine inuidia aica mea
(**D**uauis) .i. sine austeri-
tate inuidie in cogitatōe a
decora in ope (**D**icut iheru-
salem) .i. sicut fuerūt illi
qui sunt iam viso pacis (**T**-
Erribilis vt castrorū ac-
ies ordinata) **A**c p̄ hoc q̄
mihi ado pulchra es ado
terribilis es hosti vt (ca-
strorū acies .i. sicut milites
cū ordinant̄ ad bellū vbi
nullus locus sine munimi-
ne relinquit̄ . qz tanto ma-
gis malignis spiritibz su-
mus terribiles (**A**uerte
auerte) ac si dicat **E**t q̄uis
sim̄ taz pulchra p̄ter qd̄
videat plenitudine noticie
mæ te posse h̄re tū auerte

Sextum

oculos mentis tue a me .i. noli laborare vt plenaria de diuinitate scientiam habeas Et qz ipse me (auolare) id e recedere a scia tua (fecerunt) .i. quanto magis natura diuinitatis inqris tato min? videris tibi scire a ideo no debet aliquis laborare plus scire q oporet vsqz du veiamus in patriam Vbi euacuabit qd ex pte est a videam? qsi a facie ad faciem Vere es pulchra qz capilli tui .i. fideles tui sicut grex ascendentes de vtute in vtute Per gregem notam? cordia fidei (Que apparuerunt) scz caput galaad .i. p me q sum caput galaad .i. aceruus testimonij .i. ad que aceruant oes martires (Oes gemellis fetib? .i. oes tui sunt in dilectioe dei a pxi . Per sterilis oe bonu opus no est in eis (Dicit cortex mali pumici gene tue Cortex mali pumici rubicund? est) Per que passioes notamus interi? aut granatus a albus e Vn mudicam a multitudinem vtutuz intelligim? a hoc e dicere

(Gene tue) .i. p dicatores tui pudici a vicia annulantes ipi exterius sunt rubicundi passiombus intrinsecus in aia mudati a vicijs a in vtutibus fulgentes (Absqz occultis tuis) .i. tu cares ill q debent ee occulta id est heresis (Sexaginta sunt regine) Ac si qraf q sunt ille filie a regie a concubine .i. pulchritudinem sponsi laudabunt . Rndet sexaginta id est sex opera mie a decem pcepta legis seruant Isti in qua tales sunt regine q amore a celesti spiritui intutu pdicatione fidei a veritatis a sacri baptismatis fonte sobole eterno regi spiritualem generat (Octoginta) id est que p terrenis pdicat . Et p octogenariuz notamus quatuor in celo a totide in terra elata a sic totu mundum Ac si dicat illis q p quolibet terrenoz pdicat illi sunt (concubine) .i. qui pro carnalibus solumodo xpm pdicando a baptizando docentes (Et adolescentularum no est numer?) adolescentule sunt ecclesie

Fi

Capitulum

quas superius filias spon
id ē nouiter in baptis
te renate quarum ideo di
cit non est numerus videli
cet nec octogenarius nec
sexagenarius qz p̄p̄f noui
tate fidei nō pleniter p̄t p
cipi vtz s̄nt sexaginta an
octoginta (Vna est colum
ba mea) Ac si dicat Quā
uis sponsam meā ita p̄ sin
gula laudez vna tñ a m fi
de a m ceteris v̄tutibus (c
olūba mea) .i. donis spi
ritus sancti redundans (P
erfecta mea) in oī boni
tate (vna est) scilicet inte
rius a exteri? (matri sue)
id est predicatoribus qui
eam in fide nutrierūt (Ele
cta gemitrici sue) que eam
in fide peperit Ac si dicat
Vna in fide a electa inter
omnes sectas a ad simili
tudinem eorū qui eos ab
errore ad fidem auertunt
a eorum qui eos postea ci
bo doctrine salutari nu
triant Et quia talis est vi
debunt filie spon id est no
uiter ad speculationez do
mini uerse (sed a regie)
id est p̄fecti sese regentes
a non p̄ terreno lucro ad

lectum salomonis ascēden
tes sed amore mariti (a
concupine) .id est terreni
p̄dicatores non pro amo
re vel honore xpi predicā
tes sed p̄ terreno (lauda
uerūt eam) quia a si qui
dem p̄cio terrenoz p̄dis
cant tamen benedicunt ec
clesiam laudantes. Eccia
de iudeis audiens gentilez
a sponso adeo laudari sic
de eius p̄dicatione admi
ratur (Que est ista que p̄
gredit) de v̄tute in virtu
tem a bene quasi auroza
quia iam lumen veritatis
in ea ortum est transādis
tenebris ignorantie Auro
ra quippe in electis surgit
cum p̄rauitatis pristime te
nebre fugant a sese in nos
ui luminis fulgorem auer
tit In illa igitur luce que
distriādi iudicis aduentu
notatur corpus dānati bo
stis ortū surgentis auroze
non videt qz eum distriādi
iudex ad iudicium retribu
tionis venerit suoz quis qz
mortuoz caligine pressus
quanta claritate lumē in
timi cordis surgat igno
rat Tūc namqz electa mea

Sextum

ad alta rapitur vt diuini
tatis radijs illustretur a
quo eius respectu pfundit
eo vltra se gratia choruz
rante subleuatur. **N**otata
vt dies q̄ a suoz restaura
tione corporoz videmus lus
men plenius osumat. **O**r
tus itaq; aurore ē vox dñi
clarescētis eccie quē vide
re reprobi nesciūt. qz a cō
spectu districti iudicis ma
lorum suoz pressi ad tene
bras trabunt. (**P**ulebra
vt luna) maiorē lucem in
luna notamus . p solē vō
pfectā . Luna aut a sole lu
men recipit. sic in ecclesia a
xp̄o (**E**t sicut luna noctē
illustrat) sic eccia noctem
mundi. **Q**uemadmodum
sol solus lucet a oēs tene
bras fugat. **V**ic a ecclesia
fidelium sola lucet in mun
do a omnes hereticorum
fugat tenebras. qz sui con
ditoris p̄maginē in omni
iusticia a sanctitate portat.
Terribilis vt castrorū acie
es ordmata) **Q**uamuis
sponsa tam pulchra sit ae
reis tamen ptātib? terri
bilis in vnitāte a caritate
fidei a spei (**D**escendi in

ortum nucū) **X**p̄us suaq;
ecclesia iudeis interruptat
verba repetit. **A**c si dicat .
quia talis est sponsa q̄ me
rito laudabunt eam regie
a cōcubine a filie (**D**escē
di) id est p̄ effectum videt
licet per miracula me faci
am videri descendisse ad
ortum suum . i. p̄fectiores
Et si xp̄us in omnib? mē
bris suis sit. **P**erfectius ta
men in petro quā in corne
lio. **I**n martio q̄ in britio.
In nuce tria notantur
Amarum exterius in corti
ce infra quā testa carnis
ex anima conditoris dulciōr
est virtutum (**V**t videre)
. i. p̄ maiores vtutes mira
culorū ostendā vt faciam
(poma videri) . i. fructus
illozum qui sunt cōualles
id est humiles ab vtroq;
testamēto irrigari (**E**t in
spicerem) id est vt faciaz
inspicā (si florissent) . id
est si iam habēt incia vir
tutum qui sunt futuri (vi
nea) . id est perfecti a (ger
minassent) . i. si iaz hēt
incia vtutū emittē q̄ sunt
futuri (mala punica) id
ē martires (**N**esciui) aia

Capitulum

mea cōturbauit me) **S**ynagoga videns xp̄um in sponsam suā descēdisse dolet se tm̄ tardasse a sic red dit causam quare pri⁹ ad fidem nō venisset (**N**esciui) dona sc̄isp̄s hoib⁹ dari neq; filium dei incarnatum - qz aia id est prauus intelled⁹ quē in lege mea habebaz cōturbauit me .i. non s̄mebat ad agnitiōē veritatis cūerti (**R**euertere re reuertere sunamitis re uertere reuertere vt intue amur te) **N**oli turbata esse h̄ (reuertere) ad agnitiōē tui redēptoris . qui tibi poti⁹ in lege a p̄betis p̄missus est (**R**euertere) puritate fidei a operū p̄f̄dione (**O** sunamitis) .i. captiua iam vinculo infidelitatis (**R**euertere) ad tuum redemptorez vt sal ueris .

Capitulū Septimū

Quid videbis in sunamite nisi cōros castroz) Tu doles synagogā obduratam p̄pe est tempus quo cōroz bellantiū aduersus

malignos sp̄s a laudans eū deū videbis i ea (**Q**uā pulchri sunt gressustui in calcamenti filia principis) **N**ūc laudes eccie ab ip̄o sponso p̄ferunt a primo opm cōstantiā a mortificatio voluptatū laudāt in ea quā a filiā principis id est xp̄i ob grām baptis matis a nobilitatez vtutū noiat (**I**undura feminū tuoz sicut momilia que fabricata sunt manu artificis) duoz cōcordia p̄p̄oꝝ sp̄uali ple fecūdancuz in iundura feminū designat que sicut momilia fabricata sunt (manu artificis) id est ineffabili largitate conditoris nostri firma ta **I**n momilib⁹ bona opa exprimunt (**V**mbelicus tuus) .i. fragilitas infirmitatis nostre (**crat̄er**) fit (**cornatilis**) eū conscia mortalitatis atq; infirmitatis n̄re amoniti calicem vbi salutaris p̄mpta mē te primis p̄mare satagimus (**V**enter tuus sicut aceruus tritici vallatus lilis) **A**ceruus tritici valla tus lilis est abūdancia b̄

Septimū

in opis sola perpetue lucis
colligit in vtre memoria
In tritico multiplicatio
boni opis **I**n lilijs casti-
tas exprimit (**D**uo vbera
ra tua) de hoc versu supi
dictum est duo vbera tua
doctores sunt vtriusq; po-
puli. hyppnuli gemelli pp-
ter vnam concordiam (**C**ol-
lum tuum sicut turris)
Item in collo doctores
designati sunt qui turri es-
burnee pp-ter firmitatem
a pulchritudinem compa-
rantur qui ciuitati dei a ro-
bur a decus prestant (**O**-
culi tui) .i. prouisores
tui (sicut pisce in esebō)
id est habundantes in sa-
pientia **E**sebon ciuitas est
que dicitur cingulum me-
roris **S**icut pisce ada-
quant totam ciuitatem .
Ita pdicatores adaquāt
mentes fidelium qui me-
rore cincti sunt id est ieiū-
nio a ceteris laboribus q̄
sunt in porta scilicet in in-
troitu filie multitudinis .
id est fidelium tendētium
ad multum . id est ad deū
Item oculi eccie doctores
pp-ter prouidentia sicut col-

lum pp-ter nutrimentum .
Et recte pisce copantur .
qz doctrine fluenta suis
auditoribus prebere non
cessant (**N**asus tu) sicut
turris libani) **I**tem in
nasosbi dei dispensatores
causa discretionis desig-
nantur **T**urris qz eminen-
tissimum locuz obtinet in
eccia **Q**ue respicit contra
damascū .i. sanguinarios
a impios . quia damascus
sanguinem bibens interp-
tatur (**C**aput tuū vt car-
melusa come capitis tui
sicut purpura regis iūda
canalib) **I**n capite mes
designatur **I**n comis cogi-
tationes a sicut capite
membra **I**ta me cogitati-
ones reguntur **V**t in car-
melo . id est in sublimibus
a in passione xpi que no-
mine purpure exprimit
versentur . **C**anales sunt
pccordias sanctorū **I**n quib-
tales cogitationes vsant .
(**Q**uā pulchra es) id est
spiritualibus vtutibus (**S**-
tatura tua) id est recti-
tudo opatiōis bone semp
ad victoriā tēdit vberib-
doctores pp-ter lac prime

Capitulum

erudiciōis opant a botris
equant propter misteria
dulcissime et mitatis (**Dixi**
Ascendā) in palmā **A**pte
em̄ viduorissia crux pal
me opatur **I**n qua xpus
ascēdens appēdit fructū
.i. dona q̄ largit? est scē ec
clesie **I**gitur ex illo tēpore
botrus vimee germinauit
.i. sci doctores q̄ maiori sci
entia a grā post crucē a re
surrectiōne saluatoris ha
būdabant (**E**t odor oris
tui sicut maloz . gutt tuū
sicut vinū optimum) **I**n
guttore vox p̄ntis doctri
ne. **I**n odore fama absen
tis designat .i. aplis p̄di
catoribus q̄ maxis dedit
ad medicandū a nō alteri
cui totā curā fuitutis a di
lectōis ipendit (**E**go dilecō
meo) subdita sum a ad
me cū sio eius me solā dili
git a adiuuat ne defitiam
in via (**V**eni dilecte mi es
grediamur in agrz omore
mur in villis) qz nullate
nus ecclia ad bñ opandū
egrediendo pcedere . **V**el
in exercitio bñ opandi p̄si
stēdo omozari **V**el saltem
ad p̄positum bene agendi

assurgere **V**el aios audi
toz suozum quantū p̄fece
rint discernere suffiat m̄
si gratia dei qui dixit **E**cce
ego vobiscum sum ac.

Item in agris xp̄iam **I**n
villis pagani **I**n vineis
ecclesie **I**n floribus fides
In fructib? virtutes **I**n
malis punicis **M**artires
designantur (**I**bi dabo ti
bi vbera mea) id est par
uulozum meozuz p̄dago
gos . quia in hijs omnib?
proficiunt doctores sancti
(**M**andragore dederunt o
dozem in portis nostris)
Mandragore p̄pter multi
moda medicaminū genes
ra sanctorum virtutibus
opantur **P**orte ecclesie do
ctores sunt sancti **I**n buis
cemodi portis mandrago
re dant odorem cum p̄nā
pales quiqz ex se v̄tutum
palmam emittunt (**O**m̄
nia poma noua a vetera
dilecte mi seruavi tibi)

Poma noua a vetera pre
cepta siue promissa sunt
noui a veteris testamenti
que omnia ad eius gratiā
refert ecclesia .

Capitulū . Octauum

Quis mihi det te fratrem meum) **V**ox ista sanctorum antiquorum optantium aduentum xpi in carne (**E**ugen-tem vbera matris mee) id ē in synagoga nasci ac nutrirī Juxta humane cōditionis naturam (**V**t inueniam te foris) Intus erat dilectus dum in principio erat verbum Foris dū caro factū est (**E**t osculer eum) id est facie ad faciem videbo a ore ad os loquar (**E**t iam nemo despiciat me) Ante aduentum xpi intra angustias iudae tantum fuit eccia post ascensionem in toto mundo (**A**pprehendam te a ducā in domum matris mee) a in deuotione venientē excipiam a pacto carnis dispensatione redeuntē in domum matris mee **V**bi est celestis iherusalem mater nostra (**I**bi me docebis) **F**acies me potiora sperare quā in lege habuissem (**E**t dabo tibi poculum ex vno odito) id est feruentem amorem varijs virtutum pigmentis ornatum

(**E**t mustum granatorum meorum) .i. gloriosorum martirū sanctorum triumphum qui per ferrum flammamque ad te transire non dubitat (**L**euā eius sub capite meo a dextera illius amplexabit me) **L**euā in carnationis dona designat **E**t dextera gaudia futura sanctorum cum christo exprimit (**A**diuro vos filie iherusalem **Q**ue est ista quae ascendit de deserto affluens delicijs) **V**ox synagoge mirantis quō ecclesia de deserto gentilitatis in sponsi amplexus ascendisset delicijs affluens . id est omnium donorum pulchritudine (**I**n iuxta super dilectum suum) id ē oīa que habet ad gratiam dilecti referens in eum quem mihi soli imitando proposui (**S**ub arbore malo suscitavi te) Respondet pro sponsa synagoge ipse sponsus **S**ub arbore crucis a perpetua morte reuocaui te (**I**bi corrupta est mater tua . ibi violata est gemitrix tua) id est maior pars plebis christum negando a barrabam eligendo ad crucem reprobata est

Capitulum

(**P**one me vt signaculus
super cor tuum vt signa-
culū super brachium tuū)
Vigna brachio vel digito
ob memoriam cuiuslibet
rei ligamus. p cor cogita-
tio a p brachium designa-
tur opatio (**Q**uia fortis
est vt mors dilectio dura
sicut infernus emulatio)
Fortis est vsq; ad mortem
mea dilectio i te o synago-
ga. s; tua emulatio dura
in me fuit sicut infernus s;
verte emulationem in di-
lectionem a eris mibi spō-
sa a soror a amica (**L**am-
pades eius lampades ig-
nis atq; flāmarū) dilectio
nis lampades corda sunt
fidelium **I**gnis ppter fer-
uorem cordis flammaz
ppter efficaciam opatio-
nis (**A**que multe non po-
tuerunt extinguerē carita-
tem neq; flumina obruēt
illam) **A**quas multas a
flumina temptationū di-
cit incursum. (**S**i dederit
homo omnem substantiā
domus sue pro dilectione
quasi nihil despiciet eam)
Dandi vero totam sub-
stantiā p dilectionis mag-

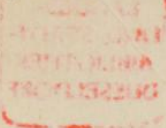
nitudine quasi nihil despi-
ciebant (**D**ozor nostra p-
uula a vbera non habet.
Quid faciemus sorori no-
stre in die quando alloquē-
da est) **P**rima nascentis
ecclesie de gentibus tpa de-
signat qñ adhuc a parua
fuit a minus pdonea pres-
dicare vbum **Q**uasi spon-
sus synagoge dixisset de
ea **Q**uid faciemus sorori
nrē **I**n die qñ alloquenda
est **A**c si apte dicat parua
quidem numero est ecclia
gentium a necdū vbi mi-
steriū sufficit subire (**S**i
murus est edificem? sup-
eum pugnacula argen-
tea **A**c si diceret **S**i aliq; s;
in se fortes habet vel cla-
ros ingenio **V**el pbia in-
strudos addemus illis p-
pugnacula argentea id ē
scientiam diuinarum scri-
pturarum (**S**i ostium est
compingamus illud ta-
bernaculis cedrimis) **S**i
sunt simplices tñ studio
docendi inbiantes ppona-
mus illis exempla priorū
iustozū **C**edri vtutes san-
ctorum a tabule latitudi-
nem caritatis designant.

Octauū

Ad hec ipsa Rñdit (Ego murus) Ego de viuis cō-
 pāda sum lapidib? (**V**be-
 ra mea sicut turris) ex q̄
 facta sum coram ipso qua
 si in pace id ē doctores ha-
 bēs fortissimos seu turris
Et qui paruulos nutrire
 sciant (**V**inea fuit pacifi-
 co in ea que habet popu-
 los) **V**inea id est catholica
 ecclia fructu habundans
 fidei fuit pacifico id ē xpō
 qui oīa pacificauit (**T**ra-
 didit eam custodibus) p
 p̄betis vel ap̄lis vel ange-
 licis dignitatib? (**V**ir af-
 fert pro fructu eius mille
 argenteos) id est in retri-
 butione eterna hui? vinee
 affert mille argenteos .i.
 p̄ acquisitione regni cele-
 stis cūta que mundi sunt
 relinquit (**V**inea mea cor-
 rā me est) **V**ox sponsi **V**e-
 rum a si te aīas cōmendē
 custodibus tñ te semp ha-
 beo in mea p̄ntia **V**idens
 a remunerans laboris tui
 deuotionem in omnibus (**M**ille
 tui pacifici) **M**ille
 subauditur argentei qua-
 si dixisset q̄ p̄ amore meo
 cūda sua dimittūt in pa-

ce habeat resuata .signās
 simpliciores ī ecclia qui
 omnem suam substantiaz
 millenario numero desig-
 natam **P**ro caritate dei a-
 mittant (**E**t ducenti hīs
 qui custodiūt fructus ei?)
 id est argentei hīs qui cu-
 stodiunt fructus eius qui
 sunt doctores sancti q̄ oīa
 mundi dimittunt a in ver-
 bo predicationis laborare
 non cessant **I**n duplici re-
 muneratōne que centena-
 rio numero designatur do-
 nantur **Q**uia locutio n̄ra
 finienda est hoc vltimum
 vale a me audite **S**emper
 in ortis habita vtutum a
 scito q̄ amici .id est angeli
 a spiritus a anime sancto-
 rum semper te considerāt
 a tuo gaudent profectu (**F**ac
 me audire voces tuā)
 id est vox p̄dicatōis quā
 tumvales semp audiatur
 a me **A**d hec sponsa respō-
 det (**F**uge dilecte mi a assi-
 milare capree bynnulo q̄
 ceruorū super montes aro-
 matum) **A**c si apte dicat
Quoniam in carne appa-
 rens precepta ac dona vi-
 te tibi defers **N**unc hic

patris reuertere in spūm
patris (Omī dilecte assi
milare capree hynnuloq;
ceruorum) sup (montes
aromatum) Et hoc mibi
sit solacium que cōtinua vi
sione nequeo te cernere sal
tem crebra uisitacione me
consolari memento .

¶ Explicit expositio in cā
tica canticorum.

¶ Hunc cecinit salomon
mīro dulcedine librum
Qui tenet egregias spons
si sponseq; camenas .

¶ Et thalami mēorat sod
os soriasq; fideles .

¶ Das rogo mente tua iu
uenis mandare memento

¶ Nec tibi vera canunt
vite precepta perbennis .
Quibus ille tuis male frī
uola falsa sonabit .

¶ Ecclesie a cristi laudes
bine mōe canentes .

¶ Cantica sunt minui fal
si bec meliora maronis .

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUISSELDORF

